

Forfatter: C. Wittrup

Titel: Breve fra Jens Paludan-Müllers Forlovelsestid

Citation: C. Wittrup: "Breve fra Jens Paludan-Müllers Forlovelsestid", i *Breve fra Jens Paludan-Müllers Forlovelsestid*, s. i. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991714-000-root.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Jens Paludan-Müllers Forlovelsestid

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

BREVE

fra

Jens Paludan-Müllers Forlovelsestid.s. ii

s. 1FORORD

Til

Biskop Jens Paludan-Müllers Efterkommere.

Mellem de Familiepapirer , som er kommet i min Besiddelse efter min Bedstefaders, Professor C. Paludan-Müller og mine Tantes Død, findes en Samling Breve fra hans Fader og Moder, som jeg mener at flere end jeg har Ret til at kende, og derfor har jeg ladet dem afskrive og sender Dem et Exemplar deraf.

Brevene ere øjensynligt kritisk gennemsete og ordnede af Bedstefader inden hans Død, og den Tanke er kommet op hos mig, at det har været hans Mening, at de engang skulde bringes til fleres Kundskab, da de kun handle om Tiden lige før og under Jens Paludan-Müllers og Marie Benedicte Rosenstand-Goiskee Forlovelse, og flere end disse Breve er mig bekendt ikke blevet opbevarede.

De ere typiske Udtryk for den Tids Tænkemaade og give et godt Billede af de to Mennesker, hvis Ægteskab frembragte en Slægt, blandt hvilken der findes saa mange gode Mænd og ikke mindst Kvinder.

Men da Brevene kun indeholder rent private Ting, har jeg ment det rigtigst at maatte stille det som en Betingelse, at de vedbliver at tilhøre Familiens Privatliv, og at deres Indhold ikke maa offentliggøres. Jeg beder Dem derfor modtage det tilsendte Exemplar med dette Forbehold.

Retskrivningen i Brevene er bibeholdt, som den forefindes, og hvis Fejl er indløbet deri ved Afskrivningen, skyldes det Vanskeligheden ved at skælné mellem de store og smaa gothiske D'er, og navnlig mellem l'erne og J'erne, som tit er anvendte i Flæng, da der synes netop paa den Tid at have været en Overgangsperiode i deres Anvendelse.

Jeg skylder Frk.Marie Benedicte Søltoft den varmeste Tak for hendes store og uegennyttige Arbejde med at udtyde og afskrive Korrespondancen fra Forlovelsestiden, et Arbejde som har været meget stort og brydsomt, da omtrent Halvdelen af Brevene er stærkt makulerede ved at have været gennemtrængte af Vand, og som maa have udkrævet en stor Energi og Kærlighed til Sagen for at gennemføre Arbejdet. Atter et Bevis paa den Energi Kvinderne i den Paludan-Müllerske Familie er i Besiddelse af.

Jeg maa ligeledes bringe Fru og Hr. Professor , Dr.phil. Fabricius min bedste Tak for den elskværdige Beredvillighed,hvormed de overlod mig en Del af Brevene, som var kommet i deres Besiddelse, hvilket har gjort at Samlingen er blevet saa komplet, som det vil være muligt at gøre den.

Jeg haaber at Læsningen af disse Breve maa blive til Fornøjelse og Gavn for den nuværende Slægt, og at den derved kan faa en Forstaaelse af hvad der i fordums Dage skabte Familiernes Styrke og Sammenhold.

København 1918.

C. Wittrup. s. 2

s. 3

den 14de Mai.

Kiæreste Moder og Søster!

I dette øyeblik fik jeg deres Brev med Kudsken og uagtet der endnu er nogle Dage til Postdag, saa sætter jeg mig dog strax ned for at besvare det. Jeg kan saaledes i al Magelighed tale lidt med dem hver Aften indtil Løverdag kommer,og uagtet de ere fraværende kan jeg dog paa den Maade tilbringe en Deel af Aftenen i deres mig saa kiære Selskab. Mine Aftener har jeg siden de reyste tilbragt i mit eget og nogle Bøgers Selskab; naar jeg undtager een,jeg har forødt hos Oncels og nogle enkelte,jeg med Rosenstanderne i egentligste Forstand kan sige ret at have nydt. Kald mig kuns derfor ikke Misanthrop,kiæreste Inger Marie! Man er det virkelig ikke,fordi man ingen Smag kan finde i disse hverdags Selskaber og Samtaler. Endnu i Aftes havde jeg en af mine behageligste Aftener. Peder R.og jeg spadserede i det nydeligste Maaneskin til Frederiksberg Have. Alt var stille og roeligt ,Maanen lyste klart og yderst i Horisonten lynede det bestandigt. Havde nogen af os haft Tilboyelighed til Sværmerie,saa syntes alt at indbyde os hertil. Men ney! vi sværmede visselig ikke, men taledé derimod med Varme om vore Mødre ,vore Sødskende og de faa Venner Skiæbnen har givet os. Vi prøvede med Roelighed een og anden Deel af vore Kundskaber og de Bøger vi havde læst ,og fandt stedse at kuns faa Mennesker kan være mere eenige i deres Grundsætninger og mere

skikkede til at omgaaes hinanden end vi.

Pra Smith i Præstøe skal jeg hilse dem. Jeg har endelig faaet et Brev fra ham, hvori han blandt andet skriver noget, som har opvagt min Nysgierrighed. Han siger nemlig, at da han var sidst herinde mødte ham noget, som har megen vigtig Indflydelse paa hans hele tilkommende Liv og maaske meget vil forøge dets Bitterhed, men som tillige er saa vigtigt, at han ikke tør betro det til et Brev. Hvad kan det være? Manden er dog vel aldrig blevet forlovet med en rig Tosse! Dog jeg trøster mig med at Smith har den Vane at gjøre mere af en Ting, især af en ubehagelig, end den virkelig fortjener. den 15de Mai.

Her er jeg da atter ved Chatolet for at underholde mig en Times Tid med dem, Kiæreste Moder og Søster! Jeg skal hilse dem fra Rosenstanderne. Jeg har tilbragt denne Aften med dem ude hos Leutnanten, hvor nok Samlings Stedet bliver, saavidt jeg kan mærke.

Vi have idag haft Efterretning fra Madam Rosenstand og Lene. De ere i Søndags d. Ilte lykkelig komne til Førslew. Alle vare de friske og fornøiede, og Madam R. var vel tilfreds med sit nye Huus, som og med Præstens Kone. Hr. Brasch selv er som bekiendt en stor Vævere. Dersom du vil skrive dem til, saa troer jeg du gjør bedst i at adressere Brevet pr. Ringsted. Uagtet Lene blev elektriseret een Time hver Dag i de sidste 8 Dage, saa sagde hun dog, at hun ikke kunde merke nogen Forandring. Jeg tænker Landet og brav Motion vil være den bedste Kuur for hende. Lene fik rigtig sin Prak til Reysen og den passede meget got. Hele Regningen var paa 6 Rdr. 4 Mk. Der blev altsaa 8 Mk. tilovers af Pengene; men for dem kunde ingen Marezoll (?) faaes. Lene skulde desuden have et Pas, eftersom hun reyste til Søes. Det kostede 3 Mk. og dem tog jeg af de overbievne Penge, da Oncel ikke tilbød sig at betale det s. 4

s. 50g jeg ikke gad bedet ham derom. Jeg har altsaa endnu 5 Mk. i Forvaring hos mig af dine Penge. Oncel har endnu ikke været hos Cronprintsen. Jeg sagde ham hvad han havde skrevet til Printsessen, men det fortrød mig siden, da jeg frygter, det har gjort ham endnu mere langsom. Dog maaske det nu ikke engang behøves at han gaar til C'Printsen. Oncel talte forleden Dag med Secretair Birk, som sagde ham, at Sagen endnu ikke i denne Maaned gik op til Forestilling. Men lagde derhos til at du alligevel fik udbetalt fra sidste Nyeaar af, naar Sagen var resolveret; hvilket dog nok skete i det seneste i næste Maaned engang.

I Løverdags Aftes gik Troels, Casper, Jens Palud., Korn og Jeg til Birkerød og hjem igien om Søndagen. Vi bleve dygtig giennemblødte paa Udvejen, hvorefter vi alle befandt os ret vel. Nicoline lever vel og er meget fornøyet. Og saa vidt jeg kan skiønne den mest fornøiede af os alle. Men - nu, lille apropos ved denne Leylighed - sig mig kiæreste Moder! naar du skriver igien, hvorvidt du troer, jeg staaer Pare for at blive tungsindig og - jeg gider neppe skrive det - Misanthrop. Hvad Tungsindighed angaaer da troer jeg selv det er sandt. Men hvad det andet angaaer da vilde jeg ikke ønske at maatte troe det. Om jeg har ringere Tanker om Mennesker, da er det sandelig kuns de slette, jeg har det. Og jeg troer man beskylder mig for Uret on man siger jeg har slette Tanker til Mennesker i Almindelighed. Ney! til at have dette kiender jeg for mange gode og retskafne Folk. - Men det er sandt, jeg fordrer mere end man fordrer i Almindelighed lader sig nøye med førend jeg skal kalde et Menneske med disse ædle Navne. Jeg elsker de rummelige Siæle og hader af gandske Hierte alt indsnerpet. Og jeg troer ikke at nogen kan overbevise mig om at jeg har haft slette Tanker om nogen som ikke fortiente det - kan man vel? De vil maaske forundre dem over alt dette; men jeg har saa en aparte Aarsag hvorfor jeg spørger. Jeg studerer just i denne Tid mig selv og jeg vilde derfor gjerne høre et Collegium hos min Moder over hendes Søn, thi det vilde meget lette mit Studium. God Hat - god Nat.

16de Mai.

Maaske de om ikke meget lang Tiid hører fra mig som Informator paa Veysenhuuset. Brorson søger nu af alle Kræfter, og kommer formodentlig snart herfra. Hee Wadum bad Oncel for nogen Dage siden ud til sig og fortalte ham, at han havde hørt, hvorledes det var gaaet med B. Men sagde tillige, at nu havde han afgjort Sagen saaledes, at jeg blot skulde have nødig at melde mig, naar Brorson kom bort for at blive Informator i hans Sted. Jeg skulde nu kuns være gandske roelig indtil den Tiid. Jeg vilde gaaet ud og talt selv med ham, men Oncel sagde det behøvede jeg ikke, jeg skulde ikke tale til nogen før Brorson var befordret, thi Vadum havde bedet ham ikke sige til nogen, hvad han nu havde sagt ham. Oncel talte siden af en Hændelse med Professor Birk, og sagde han kunde merke paa ham, at Vadum rigtig nok havde været virksom.

Jens Bøeg er kommet igien, men det er dog hans Faders Plan, ifald han kan faa en skikkelig Informat or, at tage ham hjem engang i Sommer. Stine var for kort siden endnu paa Ladegaarden; men nu troer jeg dog Camme Raaden har afhentet hende. Hun er frisk, forresten har vi ikke hørt meget fra hende. Anne beder dig hilse. Jeg troer hun føler selv ikke saa meget som vi andre hendess. 6 s. 7 ubehagelige Forfatning. Med det første faaer du nok Brev fra hende selv. Tante Lotte er nu bleven frisk og har i Gaar tiltraadt sin Condition. Gad har gandske fast besluttet at reyse til Augustenborg i Sommer. Let skulde han efter mine Tanker lade være - hvilken Sladder vil der ikke blive! Dog - det skulde være en underlig Daar lighed, som Kiærlighed ikke kunde bringe et. Menneske til. -

Lever vel og fornøiede og elsker stedse - din lydige Søn og - din troe Broder

Jens Müller.

Kh.d.17.Mai 1794.

s. 7

Kiæreste Moder og Søster!

Tak af gandske Hierte,elskede Moder! for dit Brev af 23de Mai. Hvor megen Kiærlighed og Ømhed lyder ikke frem af hver Linie deri?

Stedse skal det være min ivrigste Bestræbelse aldrig at blive denne moderlige Kiærlighed uværdig. Dit Brev var mig fra en anden Side dobbelt kiærkommen,da det forsikrede mig om at du ikke tog mit Hang til Tungvindighed for Misanthropie eller Menneskehad,hvilket jeg af dit næstforrige Brev troede. Dette var en Tanke som jeg nødig vilde du skulde have om mig,at jeg havde besluttet at skrive et langt Forsvar for mig i denne Henseende. Men vel er det at jeg nu veed at jeg kan spare det, En Smule Tilbøielighed til Tungvindighed vil jeg oprigtig tilstaa dig at jeg troer jeg har. Dog - jeg skal af alle Kræfter arbejde imod den,at den ikke skal blive mig besværlig og skadelig; endnu er den det ikke,den er et Slags undertiden behagelig Sorgmodighed,som i visse Øyeblikke kommer over mig,og i disse føler jeg mig gandske selv. Jeg er vis paa at jeg er bedst saaledes og det var mig en Umuelighed i et af disse Øyeblikke at begaa noget slet. Eenlighed er mig i denne Forfatning tienligst og jeg kommer mig hurtigst da. I Selskab staaer jeg derimod ofte Fare for at blive andre til Besvær,men er jeg ene da forliger jeg mig med ele Verden og min Indbildnings Kraft leger med den behagelige Drøm om hele Verdens Lyksalighed.

Min Søster Stine beder dig hilse. Jeg besøger hende oftere end du maaske havde ventet. Hun vilde gjerne skrive dig til denne Gang,men Stampes er herover og tillader hende ikke et Øyebliks Roelighed. Den kiære Pige tilbringer denne Tid i vigtige Overvejelser,som hun har meddelt dig. Gid hun maatte blive lykkelig og blive det snart; men stedse møder der nye Hindringer. Hun fortalte mig i Dag at Etatsraaden havde sagt,det havde aldrig været hans Tanke at give dem mere end 100 Rdl: og frie Huus om Aar e t,samt 1500 Rdl: rentefrie til Chs.Giæld,til Enkekasse og Indbøe. Stine havde rigtig nok smigret sig med at den Gamle vilde give 200 Rdl: aarlig foruden Huus og Forskud,men jeg troer hun har feylet heri,thi Etatsraaden har aldrig sagt det;men det er blot Assessoren,som har talt om at han troede hans Fader nok beqvemmede sig til at give saameget,og Stine har troet hvad hun ønskede. Lad os altsaa gjøre Beregningen saaledes: Dersom Chr. s. 8 s. 9bliver en af de 12 ælste Fulmægt iger saa har han i Gage 300 Rdr : dertil Et atsaadens 100 Rdl: og frie Huus - er i alt 500 Hdl:.. Kan de leve deraf,naar de ere uden Giæld? Du,kiæreste Moder maae bestemme det. Den arme Pige er i Forlegenhed, Alle bestorme de hende og sige det er nok,de kan gjerne leve deraf.

Fruen og Etatsraaden (som nu er blevet saa forhippet derpaa,at han var tilfreds han kunde gjøre Brøllup i Morgen og har allerede sagt til Chr. han skal see sig om efter Boeskap) tale baade tidlig og sildig derom. Kun føler selv hvilken Fordee det var om det skeete mens de Gamle leve og Chr: er nu ogsaa gaaet over paa de andres Partie. Den stakkels Pige er ret i Klemme. Dog det er ikke en af de bedrøveligste Klemmer,men Betænksomhed kræver det.

Vor lille Anne vil skrive til Dig denne Gang. Det er nu afgjort at hun skal være hos Mad: Ballum,medens Oncels ere borte. Kun er ikke meget derfor,da hun frygter,der vil blive & kiedsommeligt,men hun agter at være den meste Tid hos Jomfr: Treville,som har hendas hele Kiærlighed,og hun har desulen faaet Tilladelse til saa ofte hun vil at gjøre Visitter og besøge en Veninde hun har,som gaar hos Jomfr: Tr: ; vi have ogsaa lovet at besøge hende imellem., saa jeg haaber Tiden skal gaa got for hende den kiære Pige! Kun er forresten nu ret got tilfreds og hendes Humeur har i de sidste Tider vundet meget. - Hvad kunde der ikke blive af en Pige som hende i en god Opdrager inde s Hnder! Dog jeg har det Kaab,at hun vil danne sig selv,naar man kuns ikke vil forstyrre hende i sit Arbejde. - Du mener ,kiæreste Moder! at alt har faaet et nyt Udseende hos Oncels,saadan den gamle Suur deig er blevet udrenset. Men jeg forsikrer dig alt er endnu ligesaa - som før. - Jeg troer virkelig Tante Lotte er nu velkommen Giæst hos T: Anne. Hun kan dog nu ved hende faae at vide, hvorledes det gaaer til i et Huus mere her i Byen. - Hver gang jeg seer eller hører Oncel,har jeg et levende Beviis paa, hvormeget det staaer i en Kones Magt,at forclærve en Mand. At forbedre ham er en vanskelig Sag for en Kone,og jeg troer det, men at fordærve ham troer jeg er en let Sag. - Enanu har Oncel ikke været hos Oronprintsen;men han har dog lovet,at han vist skulds gaa til ham,før han reyser til Callundborg,som er bestemt at skulle ske 3die Pintsedag. -

Jeg var i Gaar henne at sige Madam Træfter farvel,som reyser til Jylland paa Søndag. ' Fsiter tilbød mig om jeg ikke, mens Oncels var borte vilde spise hos ham om Middagen,da han ellers skulde spise gandske allene. Du kan let tænke,at jeg tog med Fornøjelse mod saa venligt et Tilbud. - Nu er det kuns Troels som i den Tid er forlegen for Middagsmad,men jeg trøster mig med at han er saa vel ved Muffen at han nok kan taale at gaa paa Spisekvarter i den Tid. Jeg har endnu ikke sagt Tante Arme Fæsters Tilbud,men har i Sinde engang ved Leilighed at sætte hende i en forfærdelig Forundring dermed.

Endnu er der ingen Vacance paa Whuset; men der bliver nok snart og da skal jeg vist ikke forsøme at gaa

baade til Brant og Vadum.

I dette Øyeblik kommer P.Rosenstand og beder mig sige dig ,at den Sag,hvortil Stevningen blev dig forevist nogle Dage før Slottet brændte,er nu paadømt. Du blev slet ikke nævnet i s. 10 s. 11Sagen. Og desuden havde du vundet, hvis Sagen havde angaaet dig, thi Reeberg vandt paa Academiets Vegne. Det var blot for dit Navns Nævnelser Skyld i Stevningen, at denne blev dig forevist.

Rosenetanderne og jeg have endnu de fleste Aftener været samlede. Og vi tilbringe da vor Tid paa en meget uskyldig og underholdende Maade. Nusik, Samtale eller Spadsering udgøre vor Beslæftigelse Jeg virkelig vi paa alle Sider føle at vi ere hinanden uundværlige.

Stine K. er nok endnu paa Ladegaarden ,med mindre hun er nyelig kommet derfra. Jeg siger - nok - thi vist veed vi det ikke. Vi høre just ikke ofte fra den kiære ige,som dog ligger os saa meget paa Hiertet. Dog vi veed hun er vel og fornøyet,og maaske bedre der. Caspar har været syg et Par Dage,men er nu igjen kommet sig. Jeg bad ham sidst sige dem at Lenes Breve skal adresseres til Nestved og ikke til Ringsted. Madam Rosenstand lever got og er meget vel fornøyet.

Præsten paa C'havn er reyst til sit nye Kald og det lader til at han er meget fornøyet;men den stakkels Hans har næsten tabt sit Haab om at blive Fuldmægtig.

Nu lev vel Kiæreste Moder og Søster og skriver snart igjen til

deres
Jens Müller.

Kh. d: 31te Mai 94.

I dette Øyeblik faaer Troels Brev fra sin Søster Stine, hvori hun lader ham vide at hun i Mandags er reyst til Ødemark. I Morgen har Oncel besluttet at gaae til Kronprindsen.

s. 11

Kiæreste bedste Moder og Søster!

Omstændigheder som jeg ret strax skal fortælle dem, have forhindret mig fra i nogle Dage at tale med dem,som jeg dog saa meget har længtes efter. Jeg griber derfor begiærlig dette Øyeblik,som tilbydes mig,for at opfylde denne Længsel. O! hvor inderlig ønskede jeg ikke at kunde tilbringe en Time i deres og mine øvrige Veninders Selskab-,thi i Sandhed jeg har aldrig før saa levende følt,hvor nødvendigt Fruentimmer - Selskab er til Livets Lyksalighed som nu,da jeg er berøvet alt,og jeg længes ret af gandske Hierte efter at tale mea et Fruentimmer efter min Smag for Exempel: -- (sæt Navnene til selv,men glem ikke at sætte deres egne først) -- thi af dem som ikke ere som jeg,ønsker dem kan jeg faae nok her og meget snart faae nok.

Vel har jeg Venner,som for nærværende Tider udgøre min Lykke og min Glæde og som udfylde mine fleste Frie-Timer,men retskafne Fruentimmers Selskab skiænker Glæder der ere ligesaa store skiønt af en gandske anden Art og det er disse Glæder jeg ønskede undertiden at nyde. Dog jeg trøster mig med Tanken om Efteraaret. Lille Anne beder dig hilse. Hun er endnu hos Mad:Ballum til paa Tiirsdag. Hun finder sig med en forunderlig Taalmodighed i alt, hvad de gjør ved hende, og jeg troer virkelig hun er mere fornøyet nu end før,skiønt hun ikke er gandske tilfreds med sin Forfatning Hun sagde til mig forleden Dag: "Havde Jeg været Oncels,saa havdes. 12 s. 13je g taget Anne Kongslew med til Cal:borg for at vise, at vi ingen Forskiæld gjorde paa hende og vore egne Børn." Vi have stræbt at more hende saa got vi kunde medens de vare borte, saa jeg troer ikke,hun har fundet det saa kiedsommeligt hos Mad: Ballum,som hun ventede.

Den stakkels Hans har taget sig det saa nær,at han ikke blev Fuldmægtig,at han er faldet i samme forvirrede Tilstand,som. han var i Efteraaret. Til al Ulykke er den hele Familie næsten borte i denne Tid. Oncels, Ebbe og Holger ere i C.borg og Præsten paa Fredensborg kom først til Byen da han havde været & syg i nog le Dage. Jens Paludan og jeg have været de eneste,der have taget sig af ham,og vi have maattet skiftedes til at holde Vagt ved ham (og dette er Aarsagen,hvorfor jeg ikke har kunnet skrive).

Nu har Præsten paa Fredensborg endelig gjort Anstalt til,at han er kommet paa Hospitalet. Jeg var ude at see til ham i Dag og det forekom mig dog,som om han var noget bedre.

Min Søster Stine skriver dig nok snart til selv om hendes Sag. Du ønsker at vide mine. Tanker. I en Sag af den Beskaffenhed er det vanskeligt at sige noget. Jeg troer virkelig,at det i mange Henseender var got om det kunde skee snart. - Med 400 Rdl og frit Huus var det vel mueligt at de kunde leve,hvis de vare Huusholdere; især da Frue Rothe vist vil understøtte dem med adskilligt. Ch: kan dog vente i det mindste at arve et Par Tusinde efter sin Fader, foruden det der bliver afdraget aarlig. Endnu har han ikke faaet det 100 Rdl's Tillæg; men ved det første Avancement, som skeer i Kammeret, er han det vis, eftersom han selv siger. Dersom Rothe og Stine vil tage den modige Beslutning at indskrænke deres Ønsker efter deres Evne, og har Styrke

nok til at udføre den, saa vil vist ingen Næringsssorg forstyrre deres ægteskabelige Lykke. For at afgjøre om du skal gifte dem, eller ikke, behøver vi altsaa blot at undersøge om de har denne Styrke. Og det kan de, kiæreste Moder! bedre gjøre end jeg, som maaske ikke er gandske uden Fordomme.

Capellanen i Ringsted Fenger fik Præstens Kald paa C'havn og Brorson paa Vaisenhuuset søger igien hans. Faaer han det, skal jeg ikke forsømme at søge hans Plads, skjønt jeg maae oprigtig tilstaae at min Lyst er meget svækket. Jeg havde for kort Tid siden en hæftig Dispyt med Jens P. om Vaisenhuuset. Jeg paastod det gjorde megen liden Nytte; at Børnene der ingen Opdragelse fik, at de tilbragte en halv Snees Aar med at lære det, de mageligt kunde lære paa et, og at naar jeg undtog Føden og Klæder gjorde Stiftelsen ikke stort andet & end fordærvede 150 Børn for Staten, som ved en anden Indretning kunde blevet nyttige- Borgere. Jens P. nægtede alt dette og paastod det modsatte, men beviste det ikke. Jeg troer Jeg havde Ret. Det er just ikke meget smigrende at tiene en Stiftelse, som man troer gjør saa liden Nytte, og at tiene den blot for Fødens Skyld.

Nicoline besøgte Caspar og Jeg i Pinsehelligdage. Hun lever vel og fornøyet. Jeg bad hende i Sommer strikke mig saa mange Halv-Strømper, som der kan blive af 1 Pd. Bomulds Garn, som Jeg siden har sendt hende ud. Jeg er siden kommet i Tanke om at det var vel meget begiært, skjønt hun villig lovede det. Naar du skriver igien, kiæreste Moder, saa siig mig hvad du synes. Der som du synes jeg har begiært for meg af hende, vil jeg strax s. 14 s. 15 skrive hende til og bede hende under en Forevending lade dem paa min Bekostning strikke af en anden.

Dig min bedste I.M. har jeg en lille Høne at plukke med. Du har fortalt Stine Kongslew, hvad jeg skrev sidst. Vel har jeg ingen Brev haft fra hende siden; men hun har dog ved Troels laa det mig give Næse - og det en grov Næse. - Jeg har gjort mig den fornøjelse at forære hende Marezolls Andagtsbog. Du tilgiver mig vel, kiæreste Moder, at jeg er kommet dig i Forkiøbet. Pra Lene kan jeg hilse. Jeg har haft Brev fra hende. Hendes Øren er endnu som før. For Resten lever hun og Rosenstands meget fornøyet. Kuns den arme Dikte har været meget syg, men kommer sig dog nu igien. Kan jeg faae Leylighed, saa besøger jeg dem maaske en 8 Dages Tid i Sommer med Peder og Bertel.

Rabeck slap got og Hailes er endnu roelig, men Heiberg er nu under General Fiskalens Tiltale for en Vise som stod i Tilskueren. Det Nummer, hvori Visen stod blev strax confiskeret. Formodentlig faar Prinsessen Tilskueren og da kan de let faa Visen at see.

Fester har rigtig nok været syg, men blot af en Koldfeber og er nu forlænge siden frisk. Jeg spiser endnu hos ham til Oncels kommer hjem og vi politiserer flittig under Maaltidet. Troels beder hilse han skal med det allerførste skrive. Lene har bedet os skaffe sig et Par Skoe hos Gudmand. Skal Oncel betale dem? eller du? I Dag har jeg faaet Myndlingerne, I.M.. Jeg finder Sammenligningen er meget smigrende for mig, men om den er rigtig! ja! spørg engang min Moder derom. Lever stedse vel og fornøyet, kiæreste Moder og Syster, og elsker altid

deres
Jens Müller

Kh.d. 21de Juni 1794.

Gad beder hilse Stenersen og jeg og.

s. 15

Kiæreste bedste Moder og Søster!

Fire Dage har jeg nu opsat at skrive, fordi jeg stedse ventede at opdage hvo Forfatteren er til Fortællingen i Minerva, men al min Eftersøgen og Spørgen har været forgiæves. Jeg har dog givet anden i Commission at skaffe mig det at vide; men heller ikke de have været lykkelige heri. Saa uendelig gjerne jeg vilde opfylde et af den yndige Lovises Ønsker negter Skiæbnen mig dog denne Glæde. Maaske kommer den Tid da jeg i vigtigere Ting kan vide hende min Hengivenhed. Jeg haaber det og hun skal finde mig beredt

Efter det sidste Brev du fik fra Stine, veed du hvorledes Sagen nu er afgjort. Til Efteraaret er Bryllupet bestemt. De begynde nu at kiøbe Boeskab. Kun Skade, at de heri saa meget maae rette sig efter de Gamles Raad; thi de ere ikke altid de mest sparsommelige. Af de Penge de faae skal de tillige selv bekoste Bryllupet. De Gamle have raadet dem for at spare, at lade sig vie af Bastholm i Lyngbye hos Rosine og derpaa at tage hjem for at spise et lille Aftensmaaltid, NB som de ogsaa selv skal betale!! I Byen kan Bryllupet ikke staae; thi dertil udfordredes s. 16 s. 17 et Giæstebud, hvortil de Gamle kunde være med. Uagtet jeg kiender dine Omstændigheder, kiæreste Moder! vilde jeg dog ønske det stod i din Magt at give Stine blot en Brude-Særk til hendes Bryllup. Hverken for Stines eller Rothes Skyld ønsker jeg dette; men allene for den fornemme Families Skyld hun nu kommer ind i. Jeg er vis paa at Stasraaden er lærd nok til at vente i det mindste lidt fra dig, uagtet han veed, at du mistede din heele Eyendom i Slotsbranden. Stine er frisk og vel, men sidder i Beregninger og Overregninger fra Morgen til Aften over Stole Borde Senge Lagener etc. - etc - hvad dertil

hører.

Ansøgningen om Pensionen har været oppe til Forestilling ;men blev henvist til Postpensions Cassen. Troels siger,Grev Reventlow for længe siden har sagt,at det vilde gaae den Tour og at det strax skulde været søgt der. Nu er det vel uvist om du faaer noget og hvor meget du faaer, i det mindste vil det vel staae nogen Tid hen endnu. Dette har jeg hørt af Oncel. Han vil skrive dig til,maaske med denne Post, og da siger han dem nok, hvad han har udrettet for dem alle,som er omtrent - intet. Dog kan man sige til hans Undskyldning, at han er først kommet hjem for kort siden og har i disse Bage haft Præstens hele Familie fra Møen logerende hos sig.

Men utilgivelig er den Sorgløshed, hvormed hun lader den stakkels Hans,som endnu er langt fra at være frisk,drive om for Lud og kolt Vand. Be Folk frygte saa meget at gjøre en Opofrelse til hans Vel. Naar de intet andet Middel vidste var det deres Pligt at tage ham i deres Huus,om det endog skulde koste dem den største Uleylighed og Uroe. Ja sandelig! det var deres Pligt. De burde gjøre det. Og en Præst - - men tys! jeg veed saa du troer jeg har lit Had til Præsterne. Medens Oncels vare borte havde Præsten paa Fredb.,ladet ham komme paa Hospitalet; men der er han paa egen Haand gaaet ud fra og har indlogeret sig i en Kielder ved Toldboden. Der har han endnu faaet Lov til at blive. I Gaar sagde man han var reyst til Birkerød. Ingen veed rigtig hvor han driver om. Han er hverken rigtig gal eller rigtig klog. Han er sig alle sine Handlinger fuldkommen bevidste. Men desuagtet ere de det modsatte af hvad de pleye at være, naar han er frisk. Oncel har i Sinde,om det er mueligt,at befrie Jacobine fra sine Baand,som ere virkelige Lænker,og jeg synes han gjør ret deri.

Nu læser igiennem hvad jeg har skrevet paa denne Side,finder jeg stor Lyst til at rive Bladet i Stykker,hvis Tiden tillod mig at skrive det om;thi noget af det er ikke vel sagt

Fra Nicoline kan jeg hilse. Hun lever got. Da jeg sidst besøgte hende gav hun mig 6 Lommetørklæder, som en Foræring fra dig,for hvilke jeg endnu ikke har takket dig. Tak,kiæreste bedste Moder !af gandske Hierte Tak. Rosenstanderne var i dette Øyeblik hos. mig og vilde have jeg i næste Uge skulde reyse med dem til Førslew. Jeg lovede det;da jeg troer det er bedst at reyse saaledes,at jeg kan være hiemme igjen til Informat orskabet bliver ledigt;thi siden efter vil det være vanskeligt at faae Tilladelse. Dog er Reysen ikke saa fast bestemt endnu. Vi maae alle først spørge vore Principaler om Forlov.

Fra Lene har jeg haft Brev. Hun lever saa fornøyet og vel at hun ikke kan beskrive det og taber en Deel af sit Fet, som s. 18 s. 19vel er. I Morgen sender vi hende noget Medicin,son hun har begiært til sine Øren.

Ogsaa fra Stine har jeg omsider faaet Brev. Alt er hende nu tilgivet,skiønt jeg virkelig var misfornøyet med hende før. I denne Anledning maae jeg dog spørge dig on du allerede har begiært og faaet Tilladelse til at beholde hende hos dig paa Palalet. Naar du skriver igjen saa haaber jeg at faae det at vide,som og om det Rygte er sandt,som har fortalt os her at du skulde faae Kostpenge,naar du kommer til Byen igjen.

Jeg har for en fiorten Dage siden foretaget en Forandring med mine Tænder. Jeg har nemlig ladet min hule Tand trække ud og befinder mig meget vel derved. I den sidste Maaned har den ofte afskyeligt mishandlet mig. Jeg besluttede derfor dens Undergang forleden Nat og om Morgenen Kl.6 var jeg allerede ude for at udføre mit Forsæt. En Chirurgus ved Garden trak den ud. Tode var paa Landet.

Min Inger Marie veed at et Brev til min Moder ogsaa er til hende og vil altsaa ikke tage mig det ilde op at jeg ikke skriver særskildt til hende. Men min underholdende Correspondentinde har i nogen Tid været lidt efterladet synes mig. Hils Jfr: Stenersen fra mig - Gammel Kiærlighed ruster ikke. Ja vist havde vi engang en Skramme - men det er forbi - rent forbi. Lev vel Kiæreste Moder og Søster og elsk stedse deres

Jens Müller.

Kh:d. 4de Juli 94.

Den lille Marat,som de spørger om er en Person som hedder Biering og er Skriver paa Advocat Schönheiders Contoir.

s. 19

Khavn.d. 25de Juli 94

Kiæreste Bedste Moder og Søster!

I Onsdags Aftes kom jeg tilbage fra Landet efter at have tilbragt 14 af de behageligste Dage i mit Liv. Berthel Rosenstand var min Reyse-Kammerat. Peder kunde ingen Tilladelse faae af Oberauditeuren til at reyse og maatte altsaa blive tilbage. Vi reyste først til Førslew,hvor vi opholdt os i 10 Dage og derpaa i Selskab med Mad:Rosenstand,Dicte og Lene til Sorøe,hvorfra vi efter 4 Dages Ophold begave os hjem igjen. Had:Rosønstand har altsaa got og er saa vel tilfreds,at hun ikke har været i ont Humeur siden hun kom

derud. Dicte er blevet munter og Lene siger, hun ønsker sig aldrig bedre og var tilfreds hun kunde blive der altid. Kort sagt alle vare fornøiede og vi ogsaa, medens vi vare der. De smaa Ubehageligheder som Hr. Brasches kiedsommelige Væv og Vrøvlerie, tiene kun til at krydre Livet som Saltet Suppen.

Men saare slemt vilde det være for Mad : Rosenstand, ifald Brasch skulde miste sin Kone, som for nærværende Tid er meget syg ; thi hun styrer ham gandske og uden hendes Hiælp vilde han Tære et utaaleligt Asen. Døer hans Kone saa frier han vist til Lene. Den gamle Nar er ordentlig barnagtig forelsket i hende s. 20 s. 21 og hun har givet os Stof til adskillige Moerskaber ved sin Forlegenhed over hans Karesser.

Lene fortalte mig, at Mad:R. havde sagt til hende, at hun vilde gerne beholde hende lige saa længe hun havde Lyst til at blive hos hende og hun kunde ikke blive træt af at rose den Maade hvorpaa baade Mad. R. og Dicte omgikkes hende. Hendes Hørelse synes hun er blevet bedre efter at hun i 14 Dage har brugt det Sprøyte-Vand, som hialp Kirsten. Da vi kom til Sorøe gik Lene efter vort Raad strax op for at aflægge en Visite til Steenstrups Hun blev gandske kolt imodtaget. Den Tid jeg var i Sorøe hørte jeg ikke en eneste som talte derom. Vi var siden i Selskab med Steenstrups til Docterens. Baade Mad. Rosenstand og Jeg talte med Professoren, men ikke et Ord derom. Stine traf vi i Sorøe hos Doctorens, hvor hun har været en 3 Ugers Tid.

Den kiære Pige er ikke saa gandske fornøyet med Ødemark som hun haabede at blive. Frue Bøeg omgaaes hende fremmed og undertiden pinende skosende. Jeg har paa min Samvittighed at jeg maaske ved min Aabenmundethed har foraarsaget hende endel af denne Fortred. Medens hun endnu var paa Ladegaarden skrev jeg hende et Brev til, hvori jeg blant andet sagde: at det ikke fortrød mig at høre, hun endnu var paa Ladegaarden, og maaske det heller ikke fortrød hende, da hun der havde en Venindes Selskab etc, etc. Dette Brev lagde Stine lidt uforsigtig i sin utillukkede Kuffert og hun har en meget rimelig Mistanke om at Fr: Bøeg har læst det. I det mindste har Fr: B. sagt hende adskilligt, som stemmede meget vel overens dermed og synes at bestyrke denne Mistanke. Hen om dette end ikke var saa gjør dog Bøegs Omstændigheder det i Aar ikke behageligt at være paa Ødemark. Kraft har endnu 5000 Rdl. staaende i Gaarden, son han absolut vil have ad. Han har truet at gjøre Indførsel, og har maaske allerede gjort det. Jeg var ikke paa Ødemark da man sagde til Doctorens, at Frue Bøeg var reyst til Khavn for at skaffe Penge. Jeg hørte siden, det var ikke sandt, men har dog formodentlig ved at efter lade dette Besøg paadraget mig lidt Uvenskab i det mindste af Troels. At Stine har været saa længe i Sorøe, hvilket nok heller ikke er blevet hende vel optaget, er Doctorens Skyld, da han ikke vilde hun maatte komme hjem igien, saalænge aisse Uroeligheder med Kraft stod paa. Nu er hun ventelig paa Ødemark igien; thi alle hendes Sødskende her fra Byen reyste i Onsdags derud med Bøegs Vogn efter hans egen Invitation, saa jeg skulde troe han var kommet i Rigtighed med Kraft; thi ellers havde han vel ikke budet fremmede.

I dette Øyeblik modtog jeg deres saa kiære Breve med Printsens og takker dem af gandske Hierte for dem. Ja kiæreste Moder jeg troer Mad: Rosenstand beholder gjerne Lene, naar du skriver hende til derom. Du kunde jo rent ud skrive hende til at du først til Nyeaar kan betale hende. Jeg er fuldkommen overbevist om at ikke den ringeste Egennytte har Sted hos Mad. Rosenstand ; men jeg synes det er saa got naar alt i saa Henseende staaer paa en redelig Fod.

Hvad Stine angaaer da haaber jeg at du faaer Lov at beholde hende hos dig. Det var vel got nok til Fæsters og s. 22 s. 23de toge vist mod hende , dersom de havde Plads , men du veed selv, at de boer meget indskrænket og jeg veed ikke hvor hun skulde ligge. Dog dertil fantes vel Raad, hvis det bliver en Nødvendighed - men det bliver det ikke.

Jeg synes virkelig ikke at der mad Grund kan forlanges mere af dig i Henseende til min Søster Stine, end det du gjør og jeg veed ogsaa at baade Rothe og Stine ere meget vel fornøiede dermed og forlange intet mere. Og om den Gamle - synes det ikke er nok, saa kan det saamæn være lige meget. Det er lovet Peder Rosenstand at naar der næste Gang bliver Skifte-Sanling skal han blive tilsagt at møde. Han vil da see hvad der er ved Sagen at gjøre og om det vil komme til at koste noget. Begge Dele skal da blive dig tilmeldt og du kan da selv sige hvad du vil. At han gaaer hen og seer sig for kan da ikke koste noget.

To Ting, kiæreste Moder! maae jeg oprigtig sige dig at jeg ikke er gandskø tilfreds med. Du har vist Jfr. Stenersen mit Brev. Det var slemt og jeg vilde det nødig. Men endnu nødigere vilde jeg at du skulde have skrevet til Mad : Rosenstand at jeg var fornøyet med Primo Peder og Secondo Leutenanten og hans Stue Ney sandelig - Lieutenanten og Stuen kan dog aldrig komme i Linie sammen, og det Primo og Secondo slaaer jeg næsten ogsaa en Streg over. Jeg har paa denne Reyse lært at kiende Berthel paa en Maade, som har hævet ham op til Peder hos mig. Jeg takker Dicte meget fordi hun forhindrede sin Moder fra at fortælle mig i Berthels Nærværelse hvad du havde skrevet.

Paa Søndag har Berthel og Jeg foresadt os at ride til Birkerød for at besøge Nio. - Hans er for nærværende Tid paa Møen.

Lev vel Kiæreste Moder og Søster og skriv snart - ret snart igien til deres

Jens Müller.

Jeg maa atter give dem en anden Underretning: Mad. Rosenstands Breve skal adresseres pr. Ringsted, hvorfra der 2 Gange om Ugen gaaer Post til Førlev, saa de faaer dem vist. Hvad skulde au takke de gamle Rothes for? maaske fordi ae har tilladt at din Datter har gjort deres Søn til et skikkeligt Menneske.

d:14de Aug.

s. 23

Kiæreste Moder og Syster!

Nu er jeg da atter ved Hielp af min Fantasie og min Pen midt iblandt dem, det kiæreste jeg eyer, og vil forsøge paa ved Hielp af den sidste at sige dem en tusinde Deel af det, jeg mundtlig ønskede at kunde sige.

Først maa de vide, at jeg gandske vist venter Brev fra dem i Morgen med Posten, og Svar fra dig, kiæreste Moder! paa det Brev jeg skrev sidst om Fæsters. Dernæst venter jeg ogsaa at Brorson skal blive Præst i Morgen Kongen har endnu ikke haft Leylighed at gjøre ham dertil, da Spektaklet med Haandværkssvenne s. 24 s. 25ne har givet ham saa meget at tanke paa. Om dette vil jeg intet sige dem, da formodentlig Rygtet allerede har sagt dem saa meget derom, at jeg intet kan finde at lægge til - men vel at tage fra maaske - dog det har de nok allerede selv gjort, da de fra gammel Tid kiender Rygtet. Sagen er nu gandske forbie og var ikke nar saa farlig eller vigtig, son de mange Modanstalter gjorde den til Studenterne blandede sig aldeles ikke deri og dog fik vi i den Anledning en lille Procees paa Halsen. Procees! hører jeg min Moder sige - Ja en formelig Procees; men bliv ikke bange; heller ikke den er farlig. En Fuldmægtig i Rentekammeret, som hedder Spliid, behagede i en trykt Pieje, han gav ud, at sige, at Studenterne havde pebet ud af Regents Vinduerne foruden en Deel andre Grovheder. Strax stevnede vi han alle som een Mand for Hof og Stads Retten, Ere vi ikke raske Folk? Vi ville ikke lade en saadan Klik sidde uaftvættet paa os. Ikke aliene Regentsianerne underskrev Klagen, men omtrent et hundrede Studenter uden for Regentsen skreve under med. Det hele hæderlige Studenter Kor ansaae sig son fornærmed. Det er lange siden Studenterne gjorde saa lovlig og juridisk en Motion. Advocat Klingenberg er vor Procurator. Vi have belavet os paa at det vil komme til at koste os hver en 4 - 5 Mk. at faa den syndige Fuldmægtig afklappet.

Vi have saa under Haanden gandske hemmelige Efterretninger om at han allerede er gandske beængstet. Ja! ja! 200 eller flere mod 1 - det er ingen Spøgg.

15de Aug.

I dette Øyeblik kom Postbudet og bragte mig deres kiære Brev. Jeg har ikke ventet forgiæves. Det vidste jeg nok.

Din kiærlige Frygt for mig, bedste Moder! i disse Uroeligheder er mig et Beviis paa din moderlige Ømhed og jeg takker dig derfor; men nu kan du vare gandske roelig. Sagen er som jeg før skrev gandske forbi og Studenterne vare saa fornuftige intet Partie at tage. At de desuagtet blev anfaldet af en Skribler kunde de jo ikke for, og at de stevnede ham var baade Ret og en Maade at gaa frem paa, som anstaaer enhver god Borger. - Dit Brev til Printsens synes mig er meget got. Det vil nok gjøre sin Virkning. Skulde det, som jeg ikke formoder, slaae feyl, saa finder man vel paa Raad. Vi have jo endnu ikke manglet derpaa naar de behøvedes. Jeg behøver ikke t bad: den, at de, ligesaa snart de faaer Printsens Svar, skriver mig det til. Jeg skal imidlertid tanke paa, hvad vi skal gjøre om Afslag skulde indtræffte. Bravet til Normann skriver jeg strax af. Jeg kalfatrede Stilen lidt paa min Viis; men Meningens blev den sanne. Jeg haaber ikke, du tager det fortrydeligt op. Normann selv var uae da jeg om med Brevet, men Tjenerne lovede at levere det strax naar han kom hjem. Copien synes mig det er overflødigt at lade ham see. - Hvad dit Brev til Stine angaaer, da troer jeg ikke det har voldet hende nogen Fortred. Jeg har haft et Brev fra hende siden og hun taler ikke noget derom. Det har formodentlig varet en blot Forsigtighed at hun bad dig ikke svare. Troels og Caspar ere endnu ikke komne, men naar de komme skal jeg narmere udforske dem. Peter Pedersen som kom hiera i Dag fra Sorøe, fortalte mig at Kraft rigtig nok havde ladet beskrive hos Bøegs, dog troede man ikke at det kom videre, eftersom Bøeg kunde skaffe Penge til Terminen. Efter Stines sidste Brev har Fruen forandret sin Opførsel mod s. 26 s. 27 hende til det bedre. Formodentlig har Troels talt hendes Sag. Da Stine sidst tog fra Sorøe, tilbød Doctorens paa den artigste Maade, at on Omstændighederne ikke skulde tillade hende at blive paa Ødemark, om hun da vilde komme vilbage til dem. Jeg haaber dog ikke det behøves, men i alt Fald er det got at have et Tilflugtsted i Baghaanden. Jeg var selv Vidne til hvor artig Doctorens omgikkes hende. Kar du faaet Svar fra Madan Rosenstand? og hvilket?

Jeg har endnu ikke kundet faae bestemt at vide om Brorson er befordret i Dag, dog siger han selv at han troer det. Jeg har talt med Professor Birck og troer at have on Ven i ham. Han har lovet at bringe alt i Rigtighed for mig og nærmere at lade mig vide om det er nødvendigt at jeg selv gaaer til Directionen eller ikke. En Fordeel har jeg dog om jeg bliver Informator og det er at jeg slipper for den Flinthougske Condition. Jeg er yderlig kied af den; thi bestialskere Dummerhoveder, end de to Drengene er, har jeg aldrig kiendt.

Men jeg er bange for, jeg slipper F..... og tager hans Mo'er; paa Vhuuset faaer jeg i Stedet for to - tredive Dosome at trækkes med. Dog des større Ære er der ogsaa ved Seyeren NB. ifald jeg vinder den.

Jeg har rigtig nok hørt at Oncels har faaet dit Brev og at der stod noget deri om en Sopha,son Oncel mente vel kunde faaes;for Resten veed jeg intet.

Oncels har været 8 Dage i Helsingøer og Stine ligeledes 8 Dage paa Tybjerg. I disse Dage var jeg gandske ene og omgikkes ingen uden mig selv og Rosenstand. Han har dog bragt det saa vidt at der er begyndt paa en Afskrift af Testamentet til dig.

At du,kiæreste Inger Marie! har manglet Materie i dit sidste Brev er mig noget gandske nyt, som jeg ikke er synderlig tilfreds med. Du vil ikke atter sige mig hvor kiær Jeg er dig, fordi det er saa gammelt. Sandelig - jo ældre det er jo kiærere er det mig. Men jeg kan ikke dølgge for dig,at jeg frygter,du fordærver mig dine Breve. Jeg bliver vant til at ansee mig selv for en meget bedre og vigtigere Person end jeg er og jeg maae ordentlig bruge en Portion bittre Sandheds Piller ovenpaa dine Breve for at forebygge at din Partiskhed ikke skal gjøre mig Skade og dog sluger jeg hvert Ord fra dig med saadan Begiærlighed.

Lever vel og fornøiede og skriver snart - snart - snart igien til deres

Jens Müller.

Kh.d:15de Aug. 94.

E.Sk. Politimester Flint har faaet sin Afsked og Tønder Lund som du kiender fra Sorøe er blevet Politimester i hans Sted. Alefeldt har ligeledes faaet sin Afsked. Ober Presidenten Grev Osten ligeledes. De øvrige politiske Nyheder sige nok Aviserne dem.

s. 27

Kiæreste Moder og Søster!

Af gandske Hierte takker jeg dem for deres Brev med s. 28 s. 29Huusfogden og det med Dags-Posten. Huusfogden saae jeg ikke. Han havde lagt Brevet ind til en af de andre Studentere. Det glædede mig ligesaa meget at høre at Printsens havde tilstaaet dig din Begiæring, som det glædede dem at jeg var blevet Informator. Foruden mig var der en halv Snees Stykker der søgte Pladsen. Maaden, hvorpaa jeg fik den, vil du vide, og det var denne. Wadum afgiorde alt hos Birk og maaske hos nogle af de andre med. Derpaa gik jeg selv til Direct ionen,som alle gave mig Løfter. Siden skrev jeg en Ansøgning, hvilkenBirk skrev en meget fordeel-agtig Recommendation paa. Denne circulerede til Directionen. Enhver tegnede sit Ja derpaa og saaledes blev jeg udvalgt. 1 Dag er jeg blevet indsat og saa snart mit Kammer paa Vhuuset kan blive vittet flytter jeg ind, Jeg har været hos Wadum,Birk og de øvrige for at takke dem. Det var ikke saa stor en Godhed af Secretairen med Sengene,thi der er bestemt 2 Senge i undatsen til de 2 ældste Informatorer. Enhver af de nuværende have deres egen Seng. Det var altsaa ubilligt om Secretairen havde nægtet mig en af de ubrugte Senge. Plintougs Condition har jeg sagt mig af med og sadt Peter Pedersen i mit Sted,men Sibberns beholder jeg. Hvad min Demis-Prædiken angaaer,da har jeg endnu ikke holdt den og dette har kuns den mindste Part af dem der tog Attestads med mig gjort. Naar jeg holder den engang inden jeg begynder at søge, er det Tids nok.

At Mad: Rosenstand svarte dig efter Ønske var mig usigeligt kiært. Jeg var i Forveyen vis paa at hun vilde gjøre det. Alt er nu bragt i Rigtighed for i Vinter. Peder Rosenstand har faaet en Afskrift af Testamentet,hvilken kostede 1 Rbd. 12Sk.,som Oncel betalte. Men Testamentet giver dem ingen Trøst. Der staaer med tydelige Ord at saa mange skal have,ifald Pengene strække til og paa et andet Sted giver han ikke utydeligt tilkiende at Familien skal have Fortrinnet, om de ikke strække til. Der er altsaa intet andet at gjøre end at see efter om Executores Testament i maaske allerede have udbetalt til nogle mindre berettig end mine Systre. Det er: til dem som blot ere indsatte til Exspectanse,thi mine Søstre staae rigtig nok som faste Pensionister, skiøndt de staa sidst. Kar Executores gjort det, saa kan man klemme dem, hvis ikke saa maae mine Søstre bie til deres Tour kommer. Dette vil Peder gjøre naar der næste Gang bliver Skifte-Samling. Kun har faaet Brev for at han skal blive tilsagt. Ulykken er at ingen veed hvor mange Penge der ere efterladte, da der ingen ordentlig Forretning er gjort. Det staaer altsaa i Executorernes Magt at sige at Pengene ikke slaee til uden at man kan holde nogen Regning med dem.

Jens Paludan gjør en lille Ud-dannelses-Reyse paa en 5-6 Uger. Selbyes yngste Søn skal i Salzmanns Institut i Sneppenthal. Jens P.har efter Selbyes Begiæring søgt Directionen for Vhuuset om Tilladelse til at følge ham derhen og han har faaet den. I næste Uge reyse de til Skibes til Lybek og derfra videre.

Hans er kommet fra Nøen og er som det synes frisk - dog maae jeg sige - Jeg for min Part troer ham ikke, Han er altfor munter.

Jeg troer, kiæreste Moder! du har Uret, naar du troer at Troels ikke elsker sine Systre oprigtig. Jeg kan ikke mærke s. 30 s. 31nindste Forandring og synes han stedse er lige kiærlig imod dem. Stine roser han meget for sin Opførsel mod den paa Ødemark og tilskriver ham at Fr.B.har forbedret sin Omgang mod hende. Hun frygtede kun det vilde blive det gamle, naar han reyste. Gamborg har lovet Troels, at, hvis det er ham

mueligt, skal han ingen nye Contubernal faae for det første. Det er endnu ikke afgjort om Caspar bliver forflyttet denne Gang. Saalænge -Troels bliver frie for Contubernal tænker jeg han kan blive hos ham Paa redag reyser Jansen og ned han tænker jeg de hører fra Stine. Je er ingen stor Liebhaber af at skrive med Leylighed. I denne Uge skriver jeg til Madam Rosenstand og lader hende vide jeg er bleven Informator. Brevet til Nicoline sender jeg ned Posten jeg veed ingen sikkere Leylighed.

Lev stedse vel og fornøyet og skriv snart igien til deres

Jens Müller.

Kh: d: 1ste Sept. 1794.

s. 31

Kiæreste Moder og Søster!

Eftersom de saa gandske vist venter lirev fra mig paa Mandag, saa skriver jeg, saa skriver jeg for ikke at lade dem vente forgiæves. Jeg vil reent ud tilstaae dem at det ellers ikke havde været min Hensigt at skrive.

Vi skal have Examen med Vaisenhuus Børnene paa Mandag og have saa travlt med at skrive Fortegnelser og Lister paa dem at jeg ikke har haft et Øyeblik for mig selv siden jeg flyttede ind paa Whuuset, som skedte i Forgaars. Jeg begyndte allerede at læse for 8 Dage før jeg flyttede ind. Kammeret, jeg har, skulde vittes og giøres reent først, Imidlertid maatte jeg blive paa Regentsen. Omsider blev det da færdigt og som sagt i Forgaars flyttede jeg her ind.

Caspar blev hos Troels - og jeg haaber for bestandig. Det vil virkelig falde mig tungt om Nødvendigheden skulde dkræve at jeg igien fik Contubernal. Vil Du tilgive mig, kiæreste Moder! at jeg endnu ikke har leveret Troels dit Brev. Her er min Aarsag, - inder du den ikke gyldig, saa skriver du mig det til næste Gang og jeg forandrer da blot Dato og leverer ham det. Du taler i Brevet om Bøegs Omstændigheder. Dette er en meget øm Side du her rører Troels paa. Han kan ikke engang got taale at jeg taler derom og det vil vist gjøre ham meget ont, at see at du har hørt noget derom. Kan søger strax Udveye naar man rører ved den Streng. Du siger fremdeles at Stine er fornøyet paa Ø. ved hans Mellemlhandling. Hvad Hellemlhandlingen angaaer, da er let blot Formodning af Stine og nig, hvorom vi have ingen Vished; thi Troels er for fiin til at, lade sig mærke med sligt. Det gaaer derfor ikke vel an at lade ham viue, at vi ikke aliene har haft den Formodning, men endog har meddeelt den til andre. Det vilde desuden krænke ham meget at see, at du vidste at den kiære Fr:B: har opført sig uartig. s. 32

s. 33 Mod et andet Menneske end Troels, der er saa fiin i sin Tænkemaade, behøvedes disse Betænkeligheder ikke. Men jeg synes det er Synd, at et Brev fra dig, som hos alle os andre er en Aarsag til Glæde, skal hos ham være en Aarsag til Misfornøyelse.

Tag ikke ilde op, kiæreste Moder! at jeg saaledes paa min egen Haand har vovet at tilbageholde dit Brev. Fra Stine har jeg ikke i lang Tid hørt. Hun er uforbedrelig. Jeg troer næsten, jeg vil lade hende gaae for den hun er. Anne skal rigtig nok fra Jomfr: Trev.; men jeg troer endnu ikke at Oncels har besluttet, hvor hun paa nye skal hen. Nicoline har jeg talt med i Birkerød hun har rigtig faaet Brevet.

Dette Brev er et snavs Brev, det seer jeg nok; men de skulde heller ikke have forlangt at tale med mig i Dag. Jeg er i Dag bedst skikket til at være aliene og er inderlig glad ved jeg dog nu kan være det undertiden.

Lev vel og fornøyet og elsk stedse deres

Jens Müller

Waisenh. d. 13. Sept. 94.

Dersom jeg faaer en sort Stok maae den for al Ting ikke være for tynd. Med det første skriver jeg dem til igien, det er at sige om en 8 Dages Tid.

s. 33

Kiæreste Moder og Søster!

Jeg lovede i mit sidste underlige Brev, snart at skrive dem til. Her er jeg da for at opfylde mit Løfte. Jeg var, da jeg skrev sidst just ikke i synderlig got Lune. - Men jeg har ogsaa siden jeg kom herind haft saa mange Drillerier og Ærgrelser, som jeg ikke kan mindes i saa kort Tid at have haft før. De Dreng herinde er nogle Fandens Unger. Og man har nok Aarsag til at blive i ont Lune, naar man er i den Nødvendighed stedse at føre Stokken i Haanden om man ikke gandske skal blive traadt under Fødder eller gjort Nar af lige i sine aabne Øyne. Den Secretair Gude her er, som Inspekteur, er ogsaa en Karl ud af første Skuffe, som gaaer efter hans Kones stumpe Næse. Jeg har haft en Historie med ham, som er for vidtløftig at fortælle her, og som

har ærgret mig saa jeg maatte blive sort. Til Lykke har jeg Professor Birck paa mit Partie. - Nu er det forbie. Egentlig var Frue Gude (en Pendant til Frue Vøldike) Aarsagen til det alt. Jeg feyede min gode Secretair fra mig saa got, jeg kunde uden at være grov, men kommer han mig saaledes igien, jeg støder ham sandelig fra mig saa det bliver ulysteligt for os begge. Vel er det dog at Informatorene ere enige.

Ellers maatte enhver anden gjerne være her i mit Sted, men vi holde sammen som Karle, naar vort Aalehovet af Secretair marscherer imod os. Dog skulde jeg haabe at den værste Pust er overstaaet nu og at jeg havde sadt mig i lidt Respekt baade hos Secretairen og Drengene. Men det har kostet Umage det er sandt.

Jeg skal hilse dem fra Peder Rosenstand. Han har s. 34 s. 35 bragt det saa vidt at Inger Marie begynder at hæve Penge efter Vetts Testamente til II. Decbr. Nic: maae endnu bie noget inden hendes Tour kan komme. Peder R. opdagede at Vette havde allerede udbetalt til en anden, som var mindre berettiget end Inger M: og dermed klemte han ham, saa han lovede hun skulde faae II. Deb.: Aarsagen hvorfor Nic: ikke kan faae nu udkræver en vidtløftig Demonstration, som de skal faae, naar de kommer hjem. Var det ikke got giort af Peder?

Peder Rosenstand har i nogen Tid tilbragt de fleste Aftener hos mig. Hans Broder er kommandert bort at besee nogle fæstninger. Vi musiderer, læser, snakker saa vi kiede os aldrig. Men den Smule Familie, jeg har her, kan aldrig begribe hvorledes jeg saaledes gider sidde hjemme altid. Og det er sandt, de Aftener jeg har været hos dem i Sommer, lade sig meget snart tælle. Desuagtet troer jeg dog de have en Deel Respekt og maaske ogsaa Kiærlighed for mig. Men det er umueligt at jeg kan amysere mig hos dem; thi med Tante Annes snevre Hierte og indskrænkede Hoved gider jeg ikke talt og Oncel og jeg stemme ikke i en eneste Post. Alt hvad jeg finder skiøndt og ret, finder han galt og hvad han finder got finder jeg tosset. Det er desuden kiedsommsligt for et Menneske af et hurtigt Begreb at tale med en Mand, der er saa vidtløftig og langsom i sit Foredrag, som han er, naar han vil demonstrere noget.

Pra Stine K. kan jeg hilse dem. Jeg har faaet Brev hun lever got. Præste-Konen paa Fredensborg har faaet en Søn. - Veed de endnu ikke naar de kommer hjem? Lev stedse vel og fornøiede og skriv snart til deres

Jens Muller. Waisenhd: 22de Sept. 1794.

Hvad skal jeg gjøre. Jeg har snart ingen Nat-Skiorter mere og ingen Penge har jeg for nærværende Tid. Jeg kiøbte mig forleden en nye Fløyte i Stedet for den der brænte paa Slottet og der gik Pengene; men det er sandt uden Fløyte havde jeg i denne Tid været reent fra det.

s. 35

Kiæreste bedste Moder og Søster!

Tak for deres Brev af 25de Sept.: som jeg rigtig har faaet. Ligeledes Tak af gandske Hierte, kiæreste Moder! for den Advarsel, du deri giver mig. Jeg skal benytte mig deraf, nen du tager mig ikke ilde op at jeg desangaaende anmerker følgende: Du siger, jeg bør undgaae al Strid med mine Foresatte. Hvad Prof: Birck angaaer, da har jeg ikke haft det mindste udstaaendes med ham. Tvertimod jeg har Aarsag til at troe, at han mener mig det meget vel og adskilligt lader mig formode at han endog har sagt Gude lidt Sandheden for hans Opførsel imod mig i den omtalte Historie. Hvad Secret: Gude angaaer, da er han dum og meget hovmodig og viser sit Mod paa en meget enfoldig Maade. Saadanne Folk troer jeg man paa en skikkelig Maade maae lade føle at man er deres Overmand i alt undtagen i Rangen. Ellers vælger s. 36 s. 37 deres dumme Hovmod os til et Maal at øve sig paa. Jeg har stedse beegnet Secret: som min Foresatte, men i samme Øyeblik enten hans Dunhed eller Hovmod viser sig, har jeg ladet ham føle det fornærmelige i det sidste og det enfoldige i det første. Dog saaledes at jeg ikke troer han kan sige jeg har tilsidesadt Respekten.

Et Par Exempler: Naar han siger noget til Drengene som enten skal være Formaning ell Advarsel eller sligt, saa er det stedse noget usselt Tøy, han frembringer, saa Drengene er undertiden færdig at lee ham i Øynene. Jeg tager derfor saa snart mueligt Ordet, fremsætter hans Formaninger paa min Viis saa fyndig som mueligt, fortæller Drengene, hvor god Secret: er mod dem at han saaledes vil formane dem, da de dog havde fortient noget gandske andet o: s: v: og lader min gode Secret: paa den Maade vide at han snakker som en Tosse. - Endvidere - Han kom f: Ex: forleden Dag ned paa min Skole. Jeg klagede til ham over en Dreng, som jeg ingen Ve kunde komme med og sagde blant andet, at han ikke havde kundet sin Lectie een eneste Gang siden jeg kom her, hvilket ogsaa er sandt; "Gud bevar's", svarade han, "ikke een Gang". Her vendte han sig til de øvrige Drengene og spurgte: "Har han da ikke kundet sin Lectie een Gang siden Hr. Hüller kom?" "Hr. Secretair" sagde jeg med en mørk Mine og temmelig haar Tone, "Jeg beder de ikke vil kalde mine Ord i Tvivl" og Manden krøb sammen paa en jammerlig Maade.

Min Gude og Gudinde er ikke dem jeg kiørte med fra Charlottenlund; det var Broderen.

Men nu angaaende Drengene. Du beder mig vogte mig for at blive haard. Det skal jeg, kiæreste Moder! Prof: Birck sagde mig, det første jeg kom, at jeg var kommet i en slem Tid, thi han kunde ikke mindes at

Waisemh; Drengene havde været saa slamme som i Aar, det er med andre Ord: siden Gude kom her. Dog truer jeg nu at have vundet et got Spring i Agtelsen hos de Dreng og jeg troer at skyldte det følgende Regler, som jeg har gjort mig og fulgt og vil følge indtil Erfarenhed lærer mig bedre. Whuus- Drengene lader sig ikke saaledes regiere ved Formaning og Godhed som andre Børn; thi der er intet som kan bevæge dem til at gjøre deres Skyldighed uden Respekt og Frygt for deres Foresatte da den dovne og opsætsige ellers har det ligesaa got her som den flittige og lydige, og deri ligger just en betydelig Feyl ved Indretningen.

Her er mine Regler: 1 Drengenes Nærværelse stedse at iagttage den største Alvorlighed, som vel undertiden grændser til Stivhed: aldrig at være lunefuld eller den ene Dag anderledes end den anden: nøye at give Agt paa og paatale endog den mindste Forseelse; Drengene maae troe at ikke det mindste ikke en Mine bliver ubemærket: ikke skiænde meget - lidt men kraftigt: aldrig true uden at opfylde: ikke at straffe for tit, men tilgavns: aldrig at straffe strax, men bie lidt, dog ikke for længe: aldrig at tilgive Opsætsighed og Ulydighed; men vel undertiden Dovenskab: aldrig at befatte sig med dem uden naar man har Inspection eller Information; med mindre de skulde umiddelbar fornærme os.

Siig mig naar du skriver igien, hvorledes du finder disse Regler. Jeg veed vel at en Deel deraf ikke passer for en Huus Opdragelse; men her ere de fornødne. Drengene synes at føle s. 38 s. 39 at uagtet jeg er nøye regnende, jeg dog aldrig har gjort nogen Uret. Desuagtet er Livet herinde mere trættende og kiedsommeligt end du kan forestille dig, og Informationen, naar man vil tage sig deraf mød lver, er reent aandsfortærende.

Skulde Jens Paludan komme til dem saa beaar jeg dem ikke at sige ham noget om hvad jeg har skrevet om Waisenhuuset.

Jeg troer, kiæreste Moder! du har Ret i hvad du skriver om Troels, og maaskee havde jeg Uret i at holde dit første Brev tilbage. Dog troer jeg der vil udrettes mere med ham ved Samtaler, om der kan udrettes noget. Jeg kiender Troels temmelig nøye. Kan elsker F:B: med en Vurme, som ikke lader sig beskrive; men jeg er forsikkert om at denne Kiærlighed biedrager uendelig til at bringe ham til Modenhed. Gid det kun maae staae i hans Magt at dæmpe den, naar den har gjort den Mytte uen skulde; men jeg frygter. det vil blive saare vanskeligt. han vil neppe selv have Mod til at lægge Haand paa Værket, og F:B: som burde bierage det meste hertil, nærer efter al Sandsynlighed hans Lidenskab. Dog herom mere naar de nu snart kommer hjem, som skeer til min Geburtsdag - ikke?

Af gandske Hierte takker jeg dig, min Inger M:! for dine Breve; men du skal ikke selv mangle S..... for mine Skiorters Skyld. Jeg faaer vel nogle alligevel og det var Skum om jeg vilde benytte mig uf din Godhed til din Skade. Caspar arbeyder nu paa det foreskrevne Brev.

Fra lille Anna skul jeg hilse dem meget. Du kan ikke troe hvormeget hun er voxet i Sommer. Almor har ved Caspa leveret mig en Qvitering for Pension fra Post Kassen, som han vilde jeg skulde sende dig ud til Underskrift; men jeg har i Sinde at skrive dit Navn efter, lade Bastholm paategne den og saa levere ham den tilbage. Kan de t ikke nok gaa an.

Lev stedse vel og fornøyet og skriv snart til deres

Jens Müller.

Kh:d:6te Octbr:1794

s. 39

Kiæreste Moder og Søster!

Jeg skulde allerede i forrige Uge have takket dig for dit kiærlige Brev, dersom jeg ikke skulde have prædiket i Søndags og altsaa maatte unvende alle mine Aftener til at studere i. Det var første Gang jeg prækede herinde og det gik ret got. Jeg havde en stor Deel af min Bekientere sig Tilhørere. Efter deres eenstemmige Dom var Prækenen god og det føler jeg selv den var; men den var langt fra ikke populær og derfor har den vel ogsaa mishaget mangen Paryk i Kirken. Naaden jeg holdt den paa indseer jeg, der kan være en Deel at udsætte paa; men jeg huuber Øvelse skal her hielpe mig.

Det gjorde mig inderlig ont at mit sidste Brev har bedrøvet dig. Kan jeg gjøre det got igien, naar jeg siger dig, at jeg i de sidste 14 Dage har levet meget roelig og fornøyet herinde? Det har jeg virkelig og her er da atter et Beviis for, hvor s. 40 s. 41 meget man vinder ved at gaae frem efter Grundsætninger.

Du ønsker at helbrede Troels; men jeg troer det er noget, som ingen af os formuaer, thi jeg har endnu aldrig hørt nogen som har ladet sig afdemonstrere sin Kiærlighed og især Troels, som hverken vil tilstaae for sig selv eller andre hvaa hun føler - Men vi ville dog nærmere un lersøge den Sag naar de ko, mer hjem.

Stines Brøllup er bestemt til den 7de og i Stedet for dem bliver nok Oncels bedet. Jeg har sagt til Tante Anne, om Nicoline kunde logere der og faaet til Svar : Ja! skiønt de for nyelig har faaet Inkvartering, da Anne

Lisbeth er kommen fra Callundborg. Jens Paludan kon ikke til dem; men reyste lige fra Lübeck med Paketbaaden hertil. Han kunde ikke være bekiendt at sætte flere af Selbyes Penge til, sagde han, eftersom Reysen allerede havde kostet 250 Rdl:

Ney beste Tante, saa gierne jeg havde ønsket at see dem personlig for at forsone min Synd, som hviler tungt paa mig, at jeg endnu ikke har skrevet, saa umueligt var det mig, deels af den forhen anførte Aarsag, deels fordi min Permission allerede var udløben førend jeg forlod Hamburg, snart haaber jeg mundtlig at fortælle dem mundtlig at jeg er fuldkommen vel efter min Reyse og hvordan samme løb af derfor vil jeg opsætte min Passiar til den Tiid. Lev imidlertid vel: hils min Inger M. Jomfrue Stenersen! og ynd og elsk som altid Deres Jens Paludan. - Der kiæreste Moder har du nu hans egne Ord!

Gad, som længes uendelig, fortalte mig i Gaar at de reyste fra Augustenborg d:10. Ocb: er det sandt?

Du; kiæsreste Inger Marie! haaber jeg, gjør et Skrit fremad ved Jomfr: Stenersens Giftermaal. Hils hende fra mig og gratuleer hende. Jeg haaber da du skriver engang til mig endnu for nøyere at bestemme Dagen, de kommer. Stine tager de vel med paa Veyen.

Lev stedse vel og fornøyet og elsk altid deres

Jens Müller.

Wh: d: 28de Octbr. 1794.

s. 41

Kiæreste Moder og Søstre!

Tak fordi de skrev saasart de kom til Augustenborg. Jeg har bekiendtgiort for alle den glædelige Tidende at de ere komne vel derhen og at du kiæreste Moder befinder dig vel. Jeg vil i Korthed sige dem hvorledes det staaer med enhver især af os her i Byen. - Stine befinder sig meget vel hos Mamsel Precher og var ret munter aa jeg talte med hende. Dicte fik ingen Pleurite, men slap med en Flosfeber (?), saa hun nu allerede er temmelig vel igien, og agter med det første at gaa ud. - Rothes flytter ud paa Mandag. Lille Hans er blevet af med sin Hverdagsfeber og Oncel er endnu frisk. Men Dorthe fra Palaiet skal have faaet Feberen, som er slemt for hendes Confirmat.: - Caspar og Troels leve got; men Troels bliver neppe Fuldmægtig denne Gang. - Det hellige Kløver Blad er i høyeste Velbefindende. s. 42 s. 43 Voilà comment s'est passe le temps, que j'ai vècu sans vous. - Dette er en Mundfuld aparte for dig Nic: - Er den ikke feed? Jeg takker dig I.M.! fordi du saa nøyagtig opfyldte dit Løfte. Jeg har faaet dit Brev fra Nyeborgimen samme Dag fik jeg det fra Augst: De vil vel ikke regne dette for et Brev; men naar jeg skriver igien skal jeg gjøre det bedre.

Lever vel og fornøyet og skriver for alting snart snart snart til deres

Jens Müller.

Waisenhuus: d : 9. Mai 1795.

Ditmer har faaet sin Dom i Høyesteret og skal efter den 2 Maaneder i Forbedrings Huset.

s. 43

Kiæreste Moder og Søstre!

Tak for den omstændelige Fortælling du sendte os, Nic! om deres Reyse. Tak ligeledes for den Lap jeg fik i Dag med Stolberg: Tak, kiæreste Moder! for de Linier du begge Gangene føyede til, og Tak for den Advarsel de første Gang indeholdt. Og du, min klarseende 1. M: som veed hvad jeg i Grunden gierne ønsker - Tak fordi du siden dû kon til Augb: dog i det mindste eengang har dypet din Pen for min Skyld. Dicte har faaet dit 2 Brev. - Hun er fuldkommen frisk; det er at sige: Ligesaa frisk som hun var det første hun kon til Byen. Jeg har kun seet hende 2 Gange siden de reyste. Da jeg bragte dit Brev og eengang før hos Fæsters, da Hun, Fr: Borck, Ditte, Rosenstanderne og Jeg vare der. Hun og Ditte gjorde mig Bebrejdelser, fordi jeg ikke havde besøgt min Søster, som de kaldte det, i henaes Sygdom. Jeg blev forvirret og svarede slet intet, men jeg er vis paa hun veed mit Svar uagtet jeg ikke udtrykte det med Ord. Da vi gik hiem fulgte jeg hende og Fr: Borck. Hun talte blant andet om Førslew og hvor lykkelig hun var der. "Jeg var tilfreds jeg var derude igien, lagde hun til, for Jeg føler Jeg er falden fra saadan en løyde, siden jeg kom herind." Disse Ord have hundrede Gange klinget i mine Øren, siden de bleve sagde. Dengang svarede jeg heller intet; men jeg maae nok takke Fr: Borcks Nærværelse derfor.

Ju- kiæreste Moder! Seyeren ville nok let være vundet dersom Vinding eller Tab allene rørte mig selv. Men hver Gang jeg vinder, taber hun, og jeg seer hvor inderlig hun føler sit Tab, uagtet a den Kraft hun anspender for at hæve sig derover. Naar Medlidenheden kommer i Spillet ned, er en veltænkende Mand snart overvundet, og aldrig kunde hun angribe mig ned farligere Vaaben end ved at opvække denne. Og i Sandhed

- hun har gjort let.

Skiøndt det ville krænke henaes Stolthed uendelig om hun formodede jeg troeae,hun behøvede Medlidenhed. Endog paa Spidsen af den Høyde ,hvortil hun havde hævet sig før hun kom her til Byen,maatte jeg ynke h:nde;thi hvad kostede det h;-nde ikke? og nu hun tilstaaer hun er falden fra denne Høyde - men maaske er jeg en Nar,som har forstaaet hende galt. Men er det Ret af s. 44 s. 45mig at jeg skriver alt dette som jeg dog veed vil foruroelige dig,kiæreste Moder? Men ney! Du er og vil stedse blive min Fortroelige og jeg skal ingen Hemmelighed gjøre dig af mit Forhold det være slet eller got. Dette kan og bør beroelige dig. Jeg tænker med Rousseau: "er man ikke Herre over sine Følelser,saa er man det dog over sin Opførsel", og saa længe jeg endnu troer dette,kan du være roelig. Jeg lover dig,at jeg oprigtig skal tilstaae det, om jeg nogensinde skulde føle at Rousseaus Mening ikke længere kunne være min;men tillad mig ogsaa at sige dig en Tanke som i dette Øyeblik gik mig igiennem Hovedet: "Hvad om min Moder for at forebygge noget hun frygter faldt paa at skrive til Mad:Rosenstand eller Diote". Jeg tænkte denne Tanke,kiæreste Moder! men heller ikke mere. Du vil ikke tage mig ilde op at jeg uvilkaarlig tænkte det og at jeg nu siger det. Jeg føler du kan og vil ikke gøre noget saadant,og jeg føler,at hvis det var mueligt - vilde Dikte i samme øyeblik have vundet Seyer. - Endnu engang tilgiv at det faldt mig ind. Tanken opstod sandelig ikke af Mistillid til min Moder. - Jeg har haft Brev fra Lene og i Slutningen stod et Par Ord fra Madam Rosenstand som intet vigtigt indeholdt;men var mig dog et kiært Beviis paa at hun ikke er mig vred. Fra Smith i Præstøe har jeg ligeledes haft Brev, hvori han indbyder Troels Caspar og mig at komme til sig i Pintsen og tilbyder at hente os med sin Vogn;men jeg maatte afsige denne Fornøyelse,da jeg ikke kunde faae Tilladelse at være borte fra Vaisenhuuset,eftersom Müller allerede i Forvejen havde besluttet at reyse bort og der ikke kunde være to af os borte paa Gangen;da jeg ikke vilde reyse,saa vilde Troels og C.ikke heller; thi de veed nok,de kan intet uden de har en Anfører.

Fra Stine Kongslew kan jeg hilse. Hun lever ret fornøyet hos sin snaksomme Mamselle,som saa gierne vil have at vi skal komme ind at besøge hende for at rose hendes Ost og hendes Fætter Pecher.

Min Søster besøgte jeg i Gaar første Gang paa F.berg. De boe nydeligt og have alting der meget fornøyeligt. Adskillelige smaae Hyeheder faaer de at vide af indlagde Brev fra Oncel. Dorthe skal jeg høre til og Grammairen skal jeg see at skaffe; men det vil nok blive noget sildig om de ikke faaer den før med Printz Emil. Han reyser vel ikke derover før efter Exerceer-Ti-den.

A-pro-pos - mens jeg husker det - dette Brev kan de nok brænde naar de faaer læst det. Man har dog før haft Exempel paa at et saadant Brev er falden i urette Hænder,eller at endog en Prints har faaet fat paa en Stump deraf. Hører I, I.M.og N.! jeg kommanderer eder til at forestaae Exekutionen. - Her staaer dog adskilligt i dette Brev,jeg ikke vilde nogen enten om kort eller lang Tid skulle see. - Skriv os nu snart til igjen og siig os ret nøyagtig hvorledes det staaer med min Moders Helbred.

Du har Ret,kiære Nic ! naar du hader Augustenborgs beklippede Træer og stive Alleer. Tillad mig at afskrive et Sted hos Rousseau i denne Anledning som jeg finder saa smukt. Det kan tiene dig til Regel herefter i din Dom over Hauger: Que sera spørger Rousseau, l'homme de goût,qui vit pour vivre,qui sait jouir de lui même,qui cherche les plaisirs vrais & simples,& qui veut se faire une promenade a la porte de sa maison? il la fera s. 46 s. 47si commode et si agréable qu'il s'y - puisse plaire à toutes las heures de la journée, & pourtant si simple & si naturelle,qu'il semble n'avoir rien fait. Il rassemblera l'eau,la verdure, l'ombre & la fraicheur; car la nature aussi rassemble toutes ces choses. Il ne donnera rien à la symétrie; elle est ennemie da la nature & de la variété,& tous les allées d'un jardin ordinains se ressemblent si fort,qu'on croit être toujours dans la nême. Il éléquera le terrain pour s'y - promener commodément; mais les deux côtés de ses allées ne seront point toujours exactemtsnt paralleles; la direction n'en sera pas toujours en ligne droit; elle aura je ne sais quoi de vague comme la démarche d'un homme oisif,qui erre en se promenant: il ne s'inquiétera point de se percer au loin de belles perspectives. Le goût des point de vue & des lointains vient du penchant qu'ont la plupart dos -hommes à ne se plaire qu'ou ils ne sont pas. Il sont toujours avides de ce qui est loin d'eux & l'artiste,qui ne fait pas les rendre assez contents de ce qui les entoure je donne cette ressource pour les amuser; mais l'homme dont je parle n'a pas cette inquiétude, & quand il est bien ou il est,il ne joucie point d'etre ailleurs. Sammelige Haugerne derover med dette og siig mig saa om de ere smukke. Lever vel og skriver snart til Deres

Jens Müller.

Waisenh:d:18de Mai 1795.

s. 47

Kiæreste Søster;

Tak fordi Du gav os saa snart Underretning om din Tilstand og Gud skee Lov,at den var saa god. Vi havde nok hørt at Reisen var gaaet godt,og at Du ikke befandt dig værre ved Turen, men at Du endog var bedre,var frisk og munter,det var os ligesaa nyt som glædeligt. Gid den heldige Forandring vare længe.

Veyret var da ogsaa saa ønskeligt som mueligt, og har siden været & over ald Forventning ondt.

Imidlertid har jeg dog staaet mig kiæk, og Feberen har ikke meldt sig siden, skøndt jeg har prøvt baade Blæst og Kulde. Hans har ogsaa efter at have tæret 36 Kina-Pulvere været Feberen qvit i 14 Dage, og forsøgt den skarpe Luft uden Skade. Han beder hilse og jeg troer han skønner noget paa Din Kiærlighed. I Dag fare vi med ham og Lise til Fredensborg, om det maa gaa godt. Kopper forjage os af Huset, da Kad: Bruun har ladet sin lille Dreng inoculere, og hverken Doktoren eller vi vil vove Hans, der er meget medtaget, i denne nye Prøve, især da dette Foraar ey synes at være Kopperne gunstigt.

Stakkels A:M: har havt en haard Tuur, den mindste af Mouriers Børn er død, og Jette og Adolf have været Døden nær. Jeg veed ey om de er bedre. Flere Steder er Hartvigs Inoculation mislykket, og et saadant Tilfælde er nok til at afskrække. Mad: Fæster har giort Barsel og faaet den tredie Søn. Frue Borch og Jfr: ; Rosenstand var her igaar. Den sidste er nu saa vel som sædvanlig. Stine besøger os ogsaa om Søndagen, og s. 48 s. 49 ellers engang imellem. Hun synes at være munter og tilfreds. Min Kone hilser og har travlt med Indpakning. Hun bliver fire Uger borte, og efter Pintse drager jeg igien ud med lille Anne. Vi skal paa nye vente efter Post Cassen til Julii aaned sagde Secr: Praem mig forleden. Det er ærgerlige Omsvøb. Dog vi vil ikke græme os. Give le os intet godt, skal de ikke giøre os ont. Jeg løb til adskillige af Hagistraten for at faae eres Erklæring, som jeg frygtede skulde komme for seent. Vi maae ikke ændnu have haft nok en Kollegia at bestille i ellers maatte vi lært, det har Itid der god Tid. Præsten paa reensborg maae erfare det samme. Han faaer ingen Præst egaard i Sommer, fordi Høyeste Ret nøler. Dog nok om Ubehageligheder. Hils dina kiære Piger fra deres og din hengivne

J. Paludan.

Khavn.

d: 18de Mai 1795.

s. 49

Kiæreste Moder og Søstre!

Jeg seer af det Brev, som jeg i Dag modtog med Posten fra mine Søstre at de have ventet Brev fra mig. Aarsagen hvorfor jeg ikke skrev i forrige Uge var kortelig denne at jeg prækede i Søndags og maatte følgelig studere, Herved svrer jeg altsaa paa 2 Breve fra dem.

Af gandske Hierte takker jeg dig kiæreste Moder for dit Brev og for dit Raad ikke at tage til Førsl ew. Ken jeg falder ikke ved det første Slag og du maa tillade mig at sige mine Grunde, hvorfor jeg troer at kunde reyse uden are. Om jeg endog føler meget for D:, som jeg undertiden troer og unaertiden, ikke troer, da er sandelig min Lidenskab ikke saa heftigt, at den jo nok lader sig regiøre. Dette er jeg for nærværende Tiid meget overbevist om, og min Porstand har virkelig saa mange Grunde at staae imod med at jeg har det rimeligste Haab til at den skal beholde Herredømmet. Jeg veed et - at flye og forglemme er & retskafne og almindelige Siæles sikkrests Tilflugt naar Pligt byder det men at nedstemme sin Lidenskab til Venskab uden at flye eller forglemme skulle let ikke være meget ædlere? skulle det ikke være Fornuftens og Dydens sande Triumph Det er sandt - det viser Tillid til sine egne Kræfter at begive sig i Striden, naar man uden Skam kunde flygte, men det viser tillige en Stolthed, som ikke tillader at komme overvunden tilbage. - Hvad j jeg føler for D: er maaske allerede ikke mere end vrmt Venskab; idet mindste er jeg overbeviist om at Ønsket om et engere Baand ikke er hos mig. Jeg ville være : ilfreds med min Livstiid at omgaaes D: som min Veninde. Hun opfylder ganske hvad jeg fordrer af denne; man jeg har megen Grund til at troe at hun ikke vil fyldestgiøre mig som Kone - ikke engang i Omgang. Dersom hun paa sin Side var blevet i Roelighed, saa tvivler jeg ikke paa, at jeg jo bestandig skulde have seet hende uden Sindsbevægelse; men "den Lidenskab som henvender sig til os har stese noget smitsomt", s. 50 s. 51 siger Rousseau, og "Medlidenhed er farlig for os", siger Knigge. Jeg agter ikke at lukke Øynene til for dette, jeg tænker kun paa Midler til at sætte mig i Sikkerhed derfor, og dertil haver jeg hvad min Reyse angaaer især 2, som jeg veed er sikkre.

Det første er i min Omgang med D: ikke at tale et Ord om det allerede skedte og undgaae enhver orklaring derover. - Giør jeg dette, saa tør jeg staae inde for det tilkommene; thi ethvert Skridt frem maae nødvendig begynde med en orklaring over de allerede giorte. - Det andet er: ikke at reyse uden i Peder Rosenstands Selskab. Jeg behøver vel ikke nøyere at udvikle Hytten af dette Middel.

Skriv mig snart til ,kiæreste Moder! og siig mig nu hvad du tænker.

Maaske har du endnu adskillige Tvivl, jeg kan opløse, og enhver du fremsætter vil være mig et Beviis paa din Kiærlighed og Omsorg for mit Vel. Du skriver at i Henseende til det andet Kiøn er der meget i min Tanke og Handlemaade, hvorom du mundtlig vil tale.

Jeg ville være dig meget forbunden om du ville tale skriftlig derom, og jeg ville hellere, ifald jeg behøver Forsvar, forsvare mig skriftlig end mundtlig. Troer du maaske at jeg elsker det andet Kiøn mere end jeg ærer og agt er det Jeg vil foreslaae dig, for ikke at faae for kort et Svar eller giøre dig for megen Besværighed

med at skrive langt, at du lader een af dine 2 Contoirbetiente skrive efter dit Tilsagte, det vil da være mig dobbelt kiært naar dine Ord flyde igiennem deres Hænder, og jeg skal ikke tage ilde op, om de selv lægge en Anmærkning til imellem. -

Tak gode kiære 1. M! for dit lange Brev i Dag. Lag nu smukt strax et Stykke Papiir tilrette til nok et og skriv saa lidt derpaa hver Dag, saa behøver jeg aog ikke at bie saa længe indun jeg faaer Brev igien. Du siger I ere uroelige for min og maaskee fleres afgjorte Skiæbne; men værer kuns roelige. Skiæbnen er afgjort og bliver som den er. Jeg har desuden ikke seet D: siden vi vare samlede til æsers.

Gad har ikke leveret mig nogen 5 Rdl. og kiender jeg Gad ret vil han vel heller ikke gjøre det og ermed er jeg sandt at sige ret vel tilfreds. Jeg vil reent ud sige eder Jeg er ikke meget for at have med eders Pengesager eller Loasedler at bestille. everer Gad mig Pengene skal jeg aog for denne Gang gjøre et. "ey ey! see hvor naadigt!" - ellers erindrer min Moder vel at hun har leveret mig 2 Rdl. til hans til at fornye Lodsedlen med.

Tak skal du have Nic! fordi jeg dog er halv god; men jeg maae siige dig, du er ikke engang halv. Du gjør saa uarm hiertig Nar af den stakkels Stine K. for de uskyldig Ord, hun har skrevet til bedste for Namsel Precher. Er det ret Dog naar jeg betænker at du saa flittig har skrevet, vil jeg næsten tilgive dig, naar du aldrig vil gjøre det mere.

Lille Anne er tredie Pintse Dag reyst til Fredensborg med Oncel og kommer først hiem i næste Uge. 1 ten Tiid spise vi paa Spiisekarteer hvilket jeg erfarer Just ingjn øconoie er. Jeg tillige med Hans og Holger var bagge Pintse Dagene i Eirkerøed; men fornøede mig ikke stort da Veyret var saa kold og hæsligt. s. 52 s. 53 Jeg skal hilse fra dem. De vare som sædvanlig. Broder prækede anden Helligdag om Røgtobak. Dig Nic. blev jeg høytidelig ombedet at hilse fra det hele Søndagssel skab - den lille Tode i beregnet. At Nic. er alles Yndling derover var mig ikke noget uventet og at hun endog bliver farlig for somme er noget jeg gierne vil troe; men hvem er donne somme? Det maae d forklare I. M. som har givet Anledning til Spørgsmaalet.

Nu lev vel og skriv mig snart til. Glem ikke al sige mig hvorledes vor Moder nu befinder sig.

Deres
Jens Hüller.

Waisenhuusd: 1ste Juni 1795.

Endnu en Anmærkning om ørslew Reysen. Jeg har nu bestandig lovet Mad:R : Peder og Bertel at reyse med, og dette Løfte kan jeg ikke vel bryde, uden at komme til at svare paa saa mange Spørgsmaal, som jeg hverken kan eller vil svare paa.

s. 53

Kiæreste Moder og Søstre!

En fierde Part af Kiobenhavn er afbrændt, men dine Børn og Venner ere i Sikkerhed og have intet mistet. Dette so er Hovedindholdet af mit Brev, sætter jeg først for at beroelige dem - og nu videre.

I Fredags Eftermiddag Kl. 4 opkom paa Gammel Hol en s tbark Ild, som efter ut have fortæret Arsenalet og Admiralitetet stal: Nicolai Kirketaarn i Brand, hvilket i sit Fald igien anstak Byen.

Ildon vr saa stærk at ingen Brandanstalter kunde hiælpe. Den hele Strækning fra Gammel Holm til Vester Port imellem det afbrændte Slot og Vimmelskafteet ligger reent i Asken. Raadhuset brændte, følgelig ogsaaa Waisenhuset. en da vi havde Saa god Tid og kunde see Ulykken saa længe i orveyen, reddede vi det meste af vort Tøypaa nogle smaa Ting nær. Jens Paludan Holger og Jeg flyttede vore Skatoller og Klæd r hen til Oncels i Kannike stræde og derfra blev det tilligemed deres Tøyplyttet ud paa en af Blegdammene, hvor det er i Behold.

Oncel som saa Ilden paa redenborg, hvor han var med Kone, Børn og Anne, kom strax (allene) til Byen og flyttede ud paa Blegdammene men maae nu flytte ind igien, da Kannikestrædet er ubeskadiget.

Efter at have reddet vort Tøyp (thi Waisenbørnenes Senge og meste Linned brændte) flygtede vi med alle Børnene ud. paa Blaagaard, hvor vi endnu ere, og formodentlig bestandig skulle blive, da her allerede ere skikkede Handværksfolk for at indrette Boelig for os.

Vi have det efter Omstændighederne ret got kuns frygter jeg at her ved denne Leylighed vil blive giort endeel nye Indretninger, som jeg ikke endnu kan sige om vi ville blive tiende med ; saa meget er vist at om Directionen ikke nu, da vi umueligt kunne have Conditioner i Byen, giver os et klækkeligt Tillæg i Gage, aa seer jeg i det mindste for min Part mig nø til at tage min Afsked; s. 54 s. 55 thi med 100 Rdl & s ndkomster kan ingen leve herude. en jeg tænker nok vi faae Tillæg.

Stine Kongslev, hvis Huus ogsaa brændte, flygtede med Mad:Precher ud til en Baron Haxthausen i Castellet.

Si Kuffert fik hun med sig derud, og Senge Klæderne ere reddede hos roels og Kaspar. Træeværket selv hvorpaa hun laae er brændt. I to Dage var hun saa hos Baronen i Castellet ;men da hun ikke kunde være der længer og Mad: Precher ikke vidste, hvor hun selv kom hen, saa førte jeg hende ud til Stine paa riderichsberg, som tog med , Glæde imod hende og der er hun nu. Siig os nu ,kiære Moder ! naar du skriver hvor du vil, hun skal blive af, om hun skal blive der eller etandet Steds hen. Maaskee Had: Precher om kort Tiid opretter sig Skole igien, som hun haver megen Lyst til; men et er dog uvist;maaske kan hun være hos Stine Rothe i Sommer. Den stakkels Pige befinder sig ret vel, og hun som vi alle ere friske Fæsters flygtede til Charlottenlund. Som sagt jeg veed ingen af vore Bekientere, som har lidt Skade paa Boeskab.

Hele Volden og Marken udenfor Byen er fuld af olk og Tøy. Der bliver opslaget Telter og uddelt Brød, og Regieringen gjør alle de Anstalter den kan for at hiælpe. Først i Gaar Aftes fik man Magt med Ilden. Det har altsaa brændt fru redag til Søndag Aften. Jeg faaer nu ikke Tiid at sige dem mere denne Gang, da vi ere saa uophørlig bundne til Børnene;med næste Post haaber jeg at sige dem mere og skal efterhaanden berette dem, eftersom vore Omstændigheder forandrer sig. - Mine Breve adresseres til Troels.

Lever vel og værer forsikkrøt om at vi ere næsten de mindst beklagelige f e brandlidte eller flygtede.

Deres
Jens Müller.

Blaagaardd:8. Juni 1795.

s. 55

KiæresteModer og Søstre!

Endskiønt Sagerne staae endnu som da jeg skrev i Tirsdags, saa skriver jeg dog i Dag, at de ikke om der ingen Brev kom skulle troe os var tilstødt noget. Jeg har hørt, at der skal være kommet et stort Brev til Rothe med sidste Post og formodentlig fra dem, men da jeg ikke endnu har talt med ham, saa ken jeg ikke svare dem ifald der skulle være noget i hans Brev til mig.

Waisenhuset forbliver nok her paa laagaard, idet mind- ste de første Par Aar. Man sætter alt Værelser istand til os og Børnene;men det vil vel vare et Pr. Maaneder,inen de blive færdige og i den Tiid ligge vi hæsselig pakkede sammen. Saalænge det er got Veir og vi kun være ude & augen gaaer det nok an og jeg troer virkelig at naar alt bliver indrettet som det skal være, vil i det mindste ørnene vinde ved Opholdsstedet. Vi Informatorer indgav i Gaar til Directionn en An søgning om Tillæg i Gage, da vi nu have mistet vo e Conditioner,og Professor & irck har lovet at understøtte vor Ansøgning, saa vi haabe at den lykkes os. Secretairen faaer vi ikke herud. Han bliver bonde is. 56 s. 57Byen saa vi blive vore egne Inspektører. Madame Sibbern har jeg varet nød til at sige op. Jeg kan ikke boe paa Blaagaard og have Information paa Christianshavn. Tabet var just ikke saa sort. Hendes Skifte var nu blevet sluttet og vi havde maattet gjøre en ny Accord, hvorved jeg kun fik 4 Rdl. maanedlig.

Stine Kongslew lever got hos min Søster. Hvad . sel. Precher angaaer, da veed jeg endnu ikke hvad det vægelsindede Dyr vil begynde. Kun har nok Lyst til at begynde sin Skole igien, men det vil falde vanskeligt for hende at faa Værelser i denne Tiid, da saa mange ere blevne huusvilds.

Synes min oder ikke at Stine under disse Omstændigheder kunde reyse til Ladegaarden eller ogsaa til Førslaw med Dicte som er her endnu og snart reyser hiem, eller ogsaa hu kunde blive hos min Søster. Oncels ere igien flyttede ind i deres Værelser, som jeg tænker de beholder, skiønt Bruun har solgt Gaarden. Tante med Børnene og Anne kom fra Fredensborg i Gaur; men jeg venter ikke at de vil tilbyde Stine Opholdssted hos dem. Leylighed og Roelighed til at skrive er kuns meget maadelig her, derfor faae de ikkd mere dnne Gang. Jeg veed desuden intet amile nyt at sige dem, og Omstænaigheder ved Ildebranden og Rygter i Byen kan da meget bedre faa at vide af Aviserne.

Gid jeg nu snart kunde høre fra dem og høre at da, kiæreste Moder ! var ret frisk. Jeg, har frygtet for at disse Tidender skulle gjøre Skade paa din elbred. Siig mig derfor snart det modsatte, ifald det er sandt, men dølg intet. Om du skalde have et Svar færdigt paa dit Brev, jeg skrev til dem før Branden angaaende D:;saa send mig det kun. Jeg behøver noget at beskiæftige mig med i denne Tiid. Nu lev vel, og bekymrer dem ikk3 for os; thi vi leve ret got efter de Omstændigheder.

Deres
Jens Müller.

Blaagaardd:13.Juni 1795.

Mine Breve adresseres til Troels.

s. 57

Kiæreste Moder og Søstre!

Jeg takker dem for og svarer dem her paa deres to sidste Breve. I Tirsdags vidste jeg at min Søster skrev, derfor vilde Jeg bie til i Dag. Du har formodentlig allerede skrevet til Simonsen angaaende Stine. Men Tingen har forandret sig. amsel Precher har talt med min Søster og Stine og sagt dem at hun havde lejet Værelser i Bredgaden og ville om en 14 Dage begynde igien. Stine kan da efter mine Tanker ikke undgaae at tage til hende igien. Jeg har sagt Stine det. Kun fandt det rigtigt, skøndt hun hellere havde ønsket det andet. Jeg bad hende skrive med Posten i Dag til Lise og sige at hun ikke kom og hvorfor. Simonsens kunde hastigere have Brev fra hende, end om vi først skulle skrive til dig, og du igien til dem. Jeg er vis paa du biefalder hvad vi har gjort. Skulle amsellen endnu en Gang be - tænke sig, som jeg dog ikke troer, saa sender jeg Stine til Laegaardens. 58 s. 59 med den første Kalvevogn, Simonsen sender til Byen.

Stine lever vel og er fornøjet og har heller ikke Aarsag til andet. Skulle min Moder ikke mere have hende til ssel Precher, saa skriver du med første Post.

Alt hvad der angaaer Ildebranden er jeg vis paa de fra andre har haft saa omstændelig Efterretning om, at jeg vil tie. Waisenhuset er afbrændt i Grunden og kan ikke blive opbygget før om et Par Aar, om det skal opbygges igien. Imidlertid bliver vi her. Man arbejder af alle Kræfter paa at indrette Værelser for os. Imidlertid ligger vi fire Informatorer og Hegnmesteren i et Kammer, som er gandske opfyldt med vore Senge og om Dagen opholder vi os enten udenfor vort Kammer paa et Stykke af et Loft, der til Nød seer ud som et Kammer paa det nær at det har ingen Dør - eller ogsaa i augen, som er stor, skyggefuld og ligger langs med Peblinge-Søen. Saa længe Veyret er got, er Opholdsstedet endda ret got og har adskillige Behageligheder, da vi leve her som paa andet. Men man har ikke et Øyebliks Roelighed for sig selv allene. Dette skriver jeg medens 5 Mennesker sidder omkring mig og ryger Tobak, drikker Thevand og sludrer.

Har Indretningen er færdig faae vi dog hvert sit Kammer; men før om et Par Maaneder bliver det neppe. Min Condition hos Sibberns har jeg maatte sige fra mig. Paa vor Ansøgning om Tillæg have vi endnu intet Svar faaet. Vi vente at erholde Tillæg; men om det vil blive klækkeligt det er Spørgsaalet. Hidentil have vi spist paa Directionens Bekostning hos en Spise-Vertinde, som er her paa Gaarden, og hos hende agte vi at tinge os i Kost, ifald vi faae hvad vi ville have; thi hos vor Spisemester Schow vil vi aldeles ikke spise. Prof: Birch (som rigtig nok har mistet sit Bibliothek og en stor Deel mere) er i alt vor Støtte og Tilflugt, og har viist sig meget brav imod os. Secretairen derimod har ved denne, Leylighed opført sig som en stor & og os Informatorer især har han paa vores Bag trakteret som en; thi i vore Øyne tør han ikke sige os det mindste Ord.

Du beder mig, kiæreste Moder! betænke mig førend jeg gaaer fra Waisenhuset. ormodentlig har jeg i et af mine forrige Breve givet dig Anledning til denne Tanke. Vær forsikkret, at jeg intet overilet Skrit skal gjøre, og overalt intet Skrit uden at spørge min Moder til Raads. Endnu har jeg ingen Udsigt til at blive nødt til at tage Afsked. Skulle Omstændighederne, som jeg ikke formoder, saaledes forandre sig, at min Ære eller Livs Ophold fordrede at gaae herfra, saa vil jeg dog i ethvert Tilfælde først høre dig.

Jeg gav Casper i Commission, naar han gik ud at spise i Bredgaden at sige til Petronelle om at flytte Bordet. En adam Vogt ell: Fogh fra Pyen logerer paa min Moders Værelse. Jeg skulle dog ikke troe at denne uventede Inqvartering skulle udsætte deres Reyse. Hvad min Moder skriver om Ulkebølle Kald aabnes vist nok en. gandske behagelig Udsigt; men Spørgsmaal er om Hertugen giver Expectantser - Om dette vil vi ved deres Hiemkomst deliberere.

Siden jeg er kommet herud har jeg omgaaedes Dicte R. mere end i Byen. Hun har i nogen Tid Lligget ikke langt herfra paa en af Blegdammene hos rue- Roggert, hvor jeg kommer og finder Fornøjelse i at komme endog naar D : ikke er der. Vi have gjort. 60 s. 61 adskillige Spadseret ousammen og talt meget. Hen intet om det forbiegangne, Jeg har ved disse Prøver erfaret, at det staaer i min Magt at udføre, hvad jeg har besluttet, uden at negte mig den sande Glæde hendes Omgang og Samtaler stedse har og stedse vil forskaffe mig. Jeg har tillige ved disse Prøver følet, at jeg maae vaage, og denne Følelse indgiver en Forsigtighed, der er saare nyttige. D:synes at forstaae mig og stræbe at stemme sig i samme Tone. Du raader mig kiæreste Moder! at lade hende blive i Vildfarelsen angaaende Stine K. Endnu har jeg gjort det. Der har ingen Leylighed frembudet sig til at betage hende den. Frembyder denne Leylighed sig eller hun spørger, saa siger jeg Sandheden. Det er efter min Philosophie Pligt. Jeg fortryder at jeg nogensinde har bedraget hende. Hun er altfor stor en Siæl til at behandles saa lavt. Jeg vil ikke skyldes min Seyer til nogen Last, og behøver ikke at skyldes den.

Dersom jeg har fornærmet dig, kiære Nic! saa beder jeg dig tilgive mig. Det var ikke min Hensigt, Jeg veed du allerede har gjort det, men beder dig dog snart sige mig det.

Oncels skal flytte. En fremmed har kjøbt Gaarden, og sagt dem op. Hvor de skal flytte hen har jeg endnu ikke hørt. Lille Anne beder hilse. Hans Paludan var her i Gaar og bad mig sige dig, at du intet havde vundet i denne Trækning.

Lever vel og siger mig snart hvorledes de alle befinder dem.

Deres
Jens Müller.

Blaagaardd. 20 Juni 1795.

S. 61

Kiæreste Moder!

I dit sidste Brev gav du mig ved Nicoline Tilladelse at gjøre med Stine K. hvad jeg vilde. Du kan derfor ikke blive vred over det jag haver gjort. Jeg har sendt hende til Ladegaarden, eller rettere jeg sender hende i Dag eller i Morgen derhen, da vi venter Simonsens Vogn herind. Stine skrev i Løverdags til Lise og lod hende vide at hun kom med Vognen. Aarsagen hvorfor jeg gjorde dette er deels den vægelsindede Mamsel P:, der endnu taler om skaanske Reyser, deels du, kiæreste Moder! som ved & dit Brev til Rothes i forrige Uge yttrede Lyst til at have Stine til Ladeg:, deels Stines egen Lyst, deels min occononiske Tænke maade, og deels at jeg ikke frygter nær saa meget som du de Aarsager, som først bestemte dig til ikke at sende Stine derud. Jeg var halv bange da jeg gik for at deklareere Mamsel P: min Beslutning som det forstaaer sig gik under dit Firma. Jeg havde belavet mig paa mange Ophævelser, ell: endog paa en Besvimelse. - Men intet af alt dette - amsellen hørte paa det som om jeg havde fortalt hende en Nyhed fra Portugal, og gjorde ikke den ringeste Indvending. Det Menneske har ingen Charakter. Jeg spurgte hende om hun ønskede Betaling strax for den Tid Stine havde været der. - Ja - Men hun regnede de o Uger med Stine har været til Rothes, Jeg sae hende ikke imod, men det skal blive Løgn. Jeg s. 62 s. 63 loede at skrive dig til om Penge. Kan min Moder paa nærværende Tiid, saa vil jeg bede dig sende mig de Penge hun skal have, jeg vil da indslutte dem i et Brev, om du ikke selv vil skrive hende til, og levere hende dem gandske tørt uden at sige noget og dermed er den hele Sag forbi. Ear du ingen Penge strax saa tænker j eg hun kan bie.

Hvad din reysen tilbage igien til Augustenborg i Efteraaret angaaer, da gefaller det mig vistnok ikke; men dog veed jeg et Middel til at hæve den Vanskelighed, og det er at min Moder tager den Beslutning ikke at reyse med anden Gang. Lad nu Jomfr: Pfeil eller Bruun engang toure. Den Beslutning maae du endelig for din Helbreds og vor Roeligheds Skyld tage; tager du den først, saa staaer det vist i den Magt at drive den igiennem. an kan hvad man vil siger jo Princessen.

Naar min Moder skriver, som jeg haaber skeer snart, saa siger du mig hvad du synes om dette Forslag.

Jeg veed intet nyt hverken om mig selv eller andre at berette dem. Næste gang mere. Lever vel og fornøede og elsker altiid Deres

Jens Müller.

Blaagaardd: 30. Juni 1795.

Dicte R: er reyst i Fredags.

Inger Marie! Ben efterlyste Haarskiærs Kone er baade Jens P. og min Vadsker Kone. Alle de andre Informatorer har skaaret deres Kaar af ligesom mit.

S. 63

Kiæreste Søstre I. M. og N.!

Jeg skriver allene til eder denne Gang, fordi jeg skriver allene for at skiænde. Er det Ret i saa lang Tiid intet Brev at sende mig? I fire Postdage har jeg med Længsel ventet paa, hvad min Moder vilde sige om mit sidste Brev. Om end Omstændighederne maaskee kunne have forhindret hende fra at skrive saa kunde dog gierne een af eder have sagt mig et Par Ord. - Især er deres Taughed utilgivelig paa en Tiid da vor Moders Helbred er saa svag. Vider engang for alle - at vi herinde ere Folk af en levende Indbildnings-Kraft, som stedse see dem syge, naar vi ikke høre dem tale - og at det er en Forsigtighed, som jeg hader af gandske Hierte, at ville dølgte at min Moder er syg til hun allerede er frisk igien. Bet er Svaghed - siger I - at lade sig tyrannisere af sin Phantasie - Vel - Lad det være svagt men det er dog smerteligt. - Jeg har tænkt mig til eders Undskyldning at I have skrevet med en Leylighed o jeg endnu ikke har faaet Brevet; men i Sandhed det er en slet Oeconomie at spare Postpenge og betale med sin Roelighed, Tilgiver mig om det jeg har skrevet synes noget haart. Jeg er villig til at troe at I have gyldige Undskyldninger. Skynder eder blot at sige mig dem.

Hos os staaer alt ved det gamle og her er ikke forefaldet det ringeste nyt. Saasart jeg faaer eders næste Brev skals. 64 s. 65 I faae et ordentlig Svar.

Lever vel og beder vor Moder snart skrive til Deres

Jens Müller.

Blaagaardd: 11.Juni 1795.

s. 65

KiæresteModer og Søstre!

To Timer efter at jeg havde bortsendt mit sidste Brav til mine Søstre fik jeg Aarsag til at fortryde det; thi da bragte min Søster Stine mig dit Brev som var sendt til Bastholm.

Pengene vare rigtig deri. Mamsellen er rigtig betalt. Hun fik 8 Rdl. Jeg udregnede at Stine havde været hos hende nogle Lage over een Maaned og for intet Qvaklerie at have med hende lagde jeg saa den ene Rixdaler til. Hajis fik derfor kuns 2 Rdl. Mams : Precher maae nok have forglemt at hun begiærede 14 Rdl, da jeg første Gang taledede med hende; t sagde ikke et Ora, fordi jeg trak hende 6 Rdl. af; men bad mig hilse dig og takke dig meget. Baade Rothes og Jeg glædede os uendelig meget, fordi du biefalder vort Forslag om at blive hiemme. Om ingen overordentlige Omstændigheder indtræffer , indsee vi det næsten, som afgjort og takke dig af gandske Hierte derfor. Kuns ønskede vi ifald det er mueligt, at det kunde blive ret bestemt, inden Rothe skulle reyse, ellers reyser han ikke saa roelig bort. Boepæl kan min Moder aldrig blive forlegen for. De maae jo dog give dig et Værelse, medens de ere her, og det kan du da beholde, naar de reyser igien.

Jeg er forsikkret om at Nic : gjør jeg en Glæde af at spare dig en Reyse, ved et reyse i dit Sted.

Stine Kongslew er for 14 Dage siden reyst til Ladegaarden. At dette var efter hendes Ønske og at hun gjorde det med den hierteligste Fornøyelse, veed du nok. Jeg har haft et Brev fra hende siden - hun er frisk og fornøyet.

Stine har fæstet en Pige til min Moder, hvorom hun nok selv skriver til dig. Rothes Reyse skal ikke gaae for sig førend først i næste Maaned. Dersom du ikke førend du kommer hiem, kan bestemme om du kan blive eller ikke, saa faaer vi have endnu et Aslag i Beredskab for Stine, ifaid det bedre skulle slaae feyl som jeg dog ikke haaber.

Paa Torsdag reyser Berthel til Fyen og Peder følger med ham til Førslew, hvor han nok bliver en Maaned Tid. Jeg vilde uendelig gjerne have fulgtes med ham, men jeg kan ikke tænke paa at begiære Tilladelse til at reyse, førend vi komme nogenledens i Orden her.

Haar Oberauditøren reyser kommer Peder nok til Advocat Rottbøl. Om en 8 Lages Tiid skal jeg sige dem, om jeg har faaet Penge fra Vette. Peder paastaaer at ait er i Orden med ham og Pengene blive udbetalte. Vi vil see.

Onel klager over at de sjee ;mig saa siælden. Jeg maae tilstaae at det er sandt. Jeg befinder mig saa vel ude paa Blaagaard, at jeg ikke kommer til Byen, uden jeg just har- Ærinde.

Saalænge Veyret er nogenlunde taaleligt er vort Opholdssted virkeligs. 66 s. 67meget behageligt. Vi have endnu intet Svar faaet fra Directionen paa vor Ansøgning, men da de, indtil de svarer, vedbliver at betale vor Eost, saa maae de for mig bie saalænge de vil.

Brandt har ellers mundtlig ladet sig forstaae med, at vi fik; men hvomeget - har han ikke sagt. Jeg har allerede erfaret at det er oeconomisk at være her. Man sparer en stor Mængde smaa Udgifter og ligeledes Klæder. Jeg skulle troe at man tog denne Leylighed i Agt for ut rette en stor Deel af Waisenhusets gamle Feyl og jeg for min Part skal gjerne være fornøyet med enhver nyttig forandring, naar de kuns ikke falde paa at gjøre os til Hægnmestre - eller at stikke os under Skoleholder-Seminariet her; thi ingen af disse to Ting kan jeg være tient med.

Men naar jeg kaster mine Øyne paa Inspekteur og Direktion, kan jeg ikke nægte, at det jo seer langsomt ud med Forbedringer. Den ene er en Dosmer og de andre sove.

Endnu maae jeg bede mine Søstre om Forladelse for de Utak, jeg sendte dem sidst, endskiøndt det endnu forekommer mig som om de ikke vare gandske uforskyldte. Lever vel og fornøyet og skriver snart til deres

Jens Müller.

Blaagaardd:14. Juli 1795.

Jeg har antaget mig en Læremester paa Fløyte. Til Vinter haaber jeg at spille smukt for dem.

s. 67

Kiæreste Moder !

Omsider have vi da faaet Svar fra Directionen. Et Svar som ret ligner dem. Madam Gregersen, som vi spise hos her paa Gaarden blev det for en 8 Dages Tiid siden skriftlig til kiendegivet at Directionen vedblev kun at betale for os til 1ste August, og os blev det ved Gude mundtligt sagt, at Directionen ikke endnu saa hastig kunde give os afgjort Svar paa vor Ansøgning om Tillæg, efter 1ste August maatte vi betale selv. Der staae vi da smukt i det, og ingen af dem alle værre end jeg. Jens Paludan Venter hvert Øyeblik at blive befordret og har i alt fald noget i Baghaanden at hielpe sig med. Biørns Tiid er ogsaa ude og han kan ligeledes hutle sig igiennem et Aars Tiid eller halvandet uden at komme i Giæld. Müller kan faae frie Kost i Byen, skal desuden have Klostrups Søn hos sig, og taler i alt Fald om at tage sin Afsked. Jeg - har 103 Rdl om Aaret at leve af og skal betale 10 Mk. om Ugen for min Kost - det er let at see at jeg om et Aars Tiid paa denne Maade maa komme i Slutteriet, hvis det ikke var brændt. Du kunde sige at Directionens Svar ikke var noget Afslag. Jeg anseer det næsten derfor. Idet mindste vil der nok gaa et halvt Aars Tiid hen inden de Søvnetryner siger os noget bestemt Svar, og om de da giver os noget vil der vist blive hængt svære Klausuler derved. Af Oncels modtager jeg ingen Understyttel se saasom frie Kost eller sligt hverken paa kort eller lang Tiid, om de skulle fornægte deres Charakterer saa megets. 68 s. 69 at de skulle tilbyde mig den. Jeg vil aldeles ikke være den skitte Familie noget forbunden. Rothe og Stine have tilbudet mig at spise hos dem i Sommer. Jeg er dem virkelig taknemmelig for deres Tilbud, fordi jeg kiender deres Hiertelaug; men for det første kunde det kuns hielpe mig for et Pr.Maaneder, for det andet er det saadan en lang Vey - og for det tredie vil jeg hielpe mig selv.

Dine Omstændigheder, kiæreste Moder! kiender jeg. Desuden bør et Menneske paa 23 Aar, der har lært noget intet modtage. - Men hvad jeg da vil giøre Ja det er just det jeg veed og det hvorom jeg beder dig sige mig dit Raad.

Et Anslag har jeg. Den gamle Thestrup som var Skrivemester hos Pigerne søger om sin Afsked med Pension. Faaer han den, vil jeg søge at blive Skrivemester i hans Sted, i Fald de vil give mig nogenlunde klækkelig Betaling. Ulykken er at alt gaaer saa forbandet langsomt. 1 2 Maaneder har Directionen ikke endnu kundet beslutte om Thestrup skal have sin Afsked, og der vil formodentlig endnu gaa 2 med og atter 2 inden de faaer valgt en nye Skrivemester. 1 en af disse Dage vil jeg tale med Brandt derom, og tillige spørge ham om jeg ikke kan faae Tilladelse til at reyse en 14 Dage paa Landet. Jeg venter just ikke at faae denne Tilladelse. Prof. Birch vil formodentlig sætte sig derimod. Plan er blevet os Informatorer gandske ugunstig, fordi vi vove at være misfornøiede med at man behandler os som Hunde og ikke stiltiende taale at G-ude spiller os en skammelig Streg efter den anden. Brandt har f. Ex. sagt til Jens P. at Gude har af alle Kræfter sadt sig imod vores Ansøgning uagtet han ganske ubedet lovede sin kraf tige Anbefaling. Birch paastaaer det ikke er sandt; men jeg troer dog Brandt, da det er saa overensstemmende med Gudes øvrige Karaktere og Handlinger. Gude har faaet 200 Rdl. til Huusleye, uagtet han ikke reddeae en Pialt af Stiftelsens Tøy. - Bdet Stork har faaet 50 Rdls og Spisemester Schou 450 Rdls Tillæg, men vi, synes Directionen, kan nok nøyes med hvad vi have, i sær, sige de, da vi have saa god Udsigt til Befordring. - Hvad mig angaaer, da seer denne Befordring noget langsom ud. Biørns Tiid er ude nu; men han har endnu hverken præket for Dimis eller katekiseret, og kan vel neppe vente at blive befordret i et Aar eller halvandet endnu. Strax ovenpaa ham kommer altsaa Müller, og et Fierding Aar efter Müller er min Tiid ude. Saa hurtig ovenpaa hinanden befordre de ikke 3. Jeg kan altsaa vente at komme til at gaae et Par Aar over min Tid, om jeg ikke inden den Tiid er sultet ihjæl. Jeg gider ikke underholde dem mere med de ærgerlige Waisenhuus Affairer.

Stine og Rothe skal jeg hilse dem fra. Rothes Reyse er opsadt en Maaned endnu. Maaske de altsaa kommer hiem førend han reyser. Madam Fæster skal jeg ligeledes hilse dem fra. Jeg har besøgt hende paa Charlottenlund, hvor hun lever meget fornøieligt. De have faaet Værelser i Toldboa Gaden. - Skriv mig n snart til, kiæreste Moder! og siig mig hvad du synes om dette tossede Brev. Dersom jeg faaer Tilladelse til at reyse paa Landet, reyser jeg til Førslev - kuns vilde jeg ønske at Smith i Præstøe ikke maatte faae det at vide. Han vilde ellers tage mig ilde op at jeg ikke kom til ham, og jeg vilde meget nødig giøre ham vred. Hans Huus kan i al Fald blive min Tilflugt.

s. 70s. 71 Lever vel Kiæreste Moder og Søstre og skriver snart til deres

Jens Müller.

Blaagaardd: 28. Jul i 95.

s. 71

Tørsløwd: 15. Aug: 95.

Kiæreste Moder!

Din ufornuftige Søn, som troede sit Hierte lægt, da det endnu blødte - din stolte Søn, som troede sig ophøyet over enhver Fare - din uforsigtige Søn, som vovede sig i Fristelsen for tidlig - din lykkelige Søn, som finder sin Lykke i sin Ydmygelse - aabner dig her sit hele Hierte, kiæreste bedste Moder! min eneste og oprigtige Fortroelige.

Jeg kom her til Tørslev for 14 Lage siden og ventede endnu at træffe Peder her. Han havde sagt han bliev her en Maaned. La jeg kom var han reyst. Hans Moder tillige med Jomfr : Jessen og en af Frue Roggerts Børn havde fulgt ham til Sorøe. Jeg fandt Dicte og Lene allene hiemme og levede 3 Dage i deres Selskab før de andre kom tilbage.

Denne Omstændighed havde jeg ikke belavet mig paa og Dicte ligesaa lidt. Jeg fandt at Dicte elskede mig ligesaa inderligt og ligesaa heftigt som altid, og Jeg selv - dog du kiender mit Hierte bedre end jeg kiender det selv. Denne Fristelse overgik mine Kræfter, Alle Omstændigheder havde forenet sig for at fælde mig og jeg faldt; men jeg beder dig troe at jeg ikke faldt uden Strid - at jeg faldt blot ved mit eget Hierte - og at Dicles rene Hierte ikke tillod hende at sætte en eneste Snare for mig. Jeg sagde Dicte hvad jeg følede for hende og hun gjorde det samme. - Kalder du dette - kiæreste Moder! en Forlovelse, saa er din Søn forlovet. Jeg veed, du har kun een Indven ding mod mit Valg - og en Indvending, som jeg, hverken overseer eller kan hæve. Men - bedste Moder! det er kun een Indvending. Kunde mit Valg ikke faldet der, hvor du havde havt mange? Kunde jeg nogensinde faae en Kone af en lysere og mere dyrket Forstand? af et ædlere og mere ophøjet Hierte? Kunde jeg nogensinde faae en dydigere Kone og en Kone, som elsker mig med mere inderlig Hengivenhed? og skulle denne Række af Dyder ikke kunde opveye mod en legemlig Mangel? Jeg har udbredet Lyksalighed i et Hierte, som. min Opførsel havde givet Ret til at fordre den, og som har lidt uendelig meget for min Skyld. Jeg har tilføyet Dite Lidelser og Sygdom. Skyldte jeg hende ingen Opreysning? Min Samvittighed er i dette Øyeblik frie fra enhver Byrde.

Jeg kan ikke tænke mig den Tanke at du ,kiæreste bedste Moder ! skulde elske mig mindre for det jeg har gjort. Var dette mueligt, hvort dyrt havde jeg da ikke betalt min Lykke - eller rettere, hvorledes var det da mueligt at jeg kunde nogensinde blive lykkelig? Ney - du vil ikke elske mig mindre - det føler jeg; men du vil bedrøve dig. Denne Tanke piner mig uendelig.s. 72 s. 73At bedrøve en Moder, som har opofret alt for mit Vel, som har elsket mig og ledet mig med den ømmeste Omhyggelighed, er en Tanke som er mit Hierte afskyeligt og maae være det for ethvert retskaffent Menneske. Dog - du elsker Dicte og elsker hende høyt - du kiender alle hendes Fuldkommenheder. Naar du veyer dem mod hendes Mangler, vil du finde at jeg kan blive lykkelig - og ikke bedrøves. Dette er det glade Haab hvori jeg lever. Kun din Velsignelse og dit Biefaid, kiæreste Moder ! mangler jeg, for at være fuldkommen tilfreds med mig selv og hvad jeg har gjort, kun dette mangler jeg for at være lykkelig, O! giv mig det snart og ligesaa aabenhiertigt, det være hvordan det vil, som jeg lægger enhver af mine Tanker aaben for min Moder. -

Dit næste Brev træffer mig i Kiøbenhavn. Jeg reyser herfra i Morgen eller i seneste Overmorgen. Elsk stedse din

Jens Müller.

s. 73

Kiæreste Bedste Frue Müller.

At det er en meget lykkelig Pige der skriver dem disse Linier til det har de alt seet af deres Søns Brev. Gid de i mit maatte see alt den sande Agtelse og varme Kiærlighed mit Hisrte føler for dem gode Frue Müller og at den Taknemmelighed det er fuldt af for deres Godhed mod mig da jeg sidst var hos dem. Gid det maatte sige min inderlig kiære Inger Marie som ieg føler det at ikke Kulde eller Uskiønsomhed mod hendes Venskab er Aarsagen at ieg ikke før har takket hende for hendes Brev og hendes endnu mere takværdige Omgang mod mig da ieg var i Kiøbenhavn. Og gid min Pen tilsidst kunde, med den Inderlighed og Oprigtighed som mit Hierte gjør det, og som mine Læber vilde gjøre det om de var nærværende give dem den Forsikkring at om det end ikke stemmede saa meget med min Tillbøyelighed og om det end ikke var saa uundværlig nødvendigt til min egen Lykke, saa vilde dog den varme Attraae at behage dem bringe mig til med Iver at stræbe at blive deres ypperlige Søn værdig og at gjøre deres gode elskede Søn lykkelig.

Gode Prue Müller! Dersom de glæder mig med et Brev saa gjør deres Dicte fuldkommen lykkelig ved at sige hende at de er frisk, at de ynder hende og at de giver hende ret til at kalde sig deres evig lydige evig kiærlige

Dicte

Førslewd. 15. Aug 1795.

s. 73

Kiæreste bedste Moder!

Gud. velsigne dig for dit Brev. Det er mig umueligt at takke dig derfor, som jeg bør , med Ord. Jeg vil derfor reent lades. 74 s. 75det blive. Mit hele Liv og min hele Opførsel herefter skal være min Taksigelse, den bedste jeg formaaer at give og den værdigste du kan modtage.

Jeg er nu lykkelig - kiæreste Moder! Jeg haaber om faa Dage mundtlig at kunde sige dig det og at kunde overbevise dig derom. Mit Hierte takker dig fordi du har skrevet til Dicte. Den kiære gode Pige fortienner din hele Kiærlighed. Kun elsker dig allerede i Forveyen som sin Moder.

Da jeg haaber vi snart samles, vil jeg blot med to Ord sige dig hvorledes min Forfatning her paa Blaagaard nu er. Det gjør mig ont at jeg maae begynde med en Tidende som jeg veed vil bedrøve dig. Vores Müller, min forrige Contubernal paa Regentsen, fandt jeg ved min Tilbagekomst fra Førsløw paa SHospitalet meget syg. Kan døde i Fredags efter 10-12 Dages Sygdom, og Overimorgen følge vi ham til Jorden.

Paa min Ansøgning om Skrivemester-Embedet har jeg endnu ingen Resolution faaet ;men Brandt har sagt mig, han saae ikke der kunde være noget i Eveyen. Imidlertid kan det staae længe hen endnu inden det bliver afgjort. Prof. Birch vilde havt jeg skulle paataget mig at skrive med Pigerne saa ad interim, men jeg sagde reent ud ney. Naar Directionen mærkede, det vblev besørget, vilde det endnu komme til at staae længere hen med Resolutionen. Hos Mad : Gregersen spise vi alle for 10 Mk. ugentlig. Hvor Pengene skal komme fra maae Himlen vide. Jeg maae sige, jeg er slet ikke i Stand til at bekymre mig nu. Der skal nu vælges en nye Informator, men hvem det bliver veed vi endnu ikke. Der er nok, som søger det. Maatte det kun blive et skikkeligt Menneske, man kunde komme til Rette med.

Dersom du ikke skulle komme meget snart, saa haaber jeg du skriver mig til endnu engang.

Eder mine kiære Søstre takker jeg for eders Breve; men jeg vil bede derom, at naar de kommer hjem, ikke et Ord da maae forraade til nogen hvad I veed. - Ikke engang et Øyekast - kiære gode Inger Marie! Dog - jeg beder eder tilgive mig, at jeg baa om noget, som jeg ubekymret kunde overladt til eders Klogskab og Godhed.

Rothes Reyse er endnu bestemt til denne Maanedes Udgang. Lise Simonsen har været her hos Stine i nogle Dage. Hun reyser nok hjem i denne Uge. Lever stedse vel og fornøyede og omfavner snart deres

Jens Müller.

Endnu engang, kiæreste Moder! Gud velsigne dig for dit Brev.

Blaagaardd: 24de Aug. 1795.

s. 75

Førsløwd. 26.Aug: 1794.

Meget kiert var deres Brev mig, men næsten havde de deri afskrækket mig fra at besvare det. De maa fordre meget til ets. 76 s. 77blot taaleligt Brev, naar de kunde fristes at studere til deres som dog uden at de gjorde det var saa smukt dog - siden de betænkte dem - og siden jeg haaber at finde dem en mild Bedømmer vover jeg at skrive. At de fandt mig ved deres Ophold i Førsløw mere munter end sædvanlig, er mig kiert, siden det bidrog til deres Fornøjelse. Og at de paa deres Reyse har lært at kiende den gode Berthel glæder mig uudsigeligt , thi de er da vist hans Ven og den ædle Retskafnes Venskab er en Lykke som altid var mit varmeste Ønske for mig selv og døm jeg elsker. Jeg sender heri en Rdlr som jeg formoder de tilsendte kiønne handsker har kostet.

Det gjør mig ondt at de har haft saa megen Umage med at faae dem. Kan mit Tilbud i et hvert Tilfælde /: hvor det beroer paa mig:/ at opfylde deres Ønsker, være dem nogen Giengæld, saa tag det fra mit ganske Hierte.

At jeg ikke før har takket den for deres Brev, er fordi den Frygt at de skulle synes jeg skrev, for snart, bestandig har tilbageholdt mig og nu er jeg næsten bange ved den modsatte Peil at have paadraget mig deres Vrede. Dog ney, et Brev fra mig kan ikke have saa megen Interesse. Denne Tanke beroliger og dog smerter den mig. -

Md:Brasch er bedre men Cecilie har haft Feberen. Forresten er alting som da de forlod os paa den Forandring nær som Høsten har foraarsaget. Lene vil ogsaa skrive, jeg slutter derfor med de venskabeligste Hilsener fra min gode Moder og deres

Benedicte.

s. 77

Ney! min Ven! det var vist ikke ret at jeg i mit sidste Brev slet ikke lod dig vide noget om mine Øren og naar jeg ventede at komme hertil igien, men Skylden var virkelig ikke min men Kammeraadens thi han skulde til Sorøe og hastede saa forfærdelig meget, og jeg haaber at naar jeg nu siger dig det, du da tilgiver mig. Mine Øren er endnu ikke bedre. Doctor Bang raadede mig til at bruge Huus-Løg men det har endnu ikke hiulpet. Jeg kom hertil i Tirsdags Stine og Ane fulgte mig og reyste tilbage med Vognen, det var mig en dobbelt

Fornøyelse hvorfor jeg er dig, gode Jens! uendelig megen Tak skyldig. Med Stines Humør er det Gud ske Lov got. Et Brev fra din Moder satte henae i meget slet Lune, dog er det forbie igien nu og hun levede ret got i de sidste Dage jeg var paa Ødemarch. Jeg kom uventendes til at blive 4 Uger paa Ødemarch, men det var ikke mueligt at faa nogen Vogn før og i de sidste otte Dage var jeg syg. Tak for Skoene de passede ret got enskønt de var syet over Stines Maal. Vil du have den Godhed at lade mig vide om de er sat paa Madam Rosenstands Regning. Pra Digte skal jeg sige dig at hun har faaet sine Sko, saa du behøver ikke at pine Skomageren. Skriv snart thi at faae et Brev fra dig glæder mig uendelig meget. Gid du altid maa leve saa vel som det ønskes dig af din oprigtige Veninde

Lene Kongslew.

s. 78

s. 79

Førsløvd. 27. Sebtr. 1794.

Tak min kiere gode Ven for den Efterretning de i deressidste Brev gav mig. Jeg forsikkrer dem og haaber de er overbeviist derom, at det vil være mig en sand Glæde om min Bør maatte aabnes af dem, af mit Hierte vilde ieg lykønske dem med det Skridt de nu har gjort til deres videre Forfræmmelse i Verden, Gud lad det føre megen Velsignelse med sig, gid Tanken og Haabet derom, forsøde de Ubehageligheder som det ufejlbarlig fører med sig, den Tanke, at ieg udretter noget nøttig som tillige har Hensyn til mit eget Gavn, lætter meget de Besværligheder som møder, og gi de ikke bliver mange. - Hvor snart gaar ikke 3 Aar - o - jeg tænker med Glæde paa den Tiid om ieg lever og ieg ønsker det næsten for at have den Glæde at se dem min kiere unge Ven at modtage et Kald som ieg vist stedse veed de vil med Fliid og Nøtte udrætte - langt anderledes end Mængden af det hæderlige Præsteskab. -

Jeg haaber dog deres Fængsel ikke er saa haart at de io dog kand faae en Fuldmægtig i deres Stæd paa nogen Tiid for at komme til Førsløw i Sælskab med mine Sønner, ieg maae dog endelig see hvorledes de 3 Bukler klæder dem.

Endnu har ieg noget at bede dem om, at sige til Peder kiøbe smaae gule Knapper til den sorte Væst af det Slag som er i hands grønne Kjole 2 dossin, paa hiørnet af Helliggiæststræde og Amager-torv er de andre kiøbt.

Mine Jomfruer vil skrive saa de skal nu være fri for mig men dog igientager ieg mit Ønske at de maa leve meget vel, og fornøyet dermed glædes deres oprigtige Veninde

Sl. Rosenstands.

Hils deres Moder og Søstre.

s. 79

Kiere Müller, Jeg kan dog ikke nægte mig den Fornøyelse at skrive til dem for at sige dem, at det meget, meget glæder mig, at deres Ønske, at blive Informator er bleven opfyldt og for at fortælle dem at ieg længe har ventet Brev fra dem. Ja dersom de vidste hvormeget et Brev fra dem, vilde bidrage til at vedligeholde - eller rettere til at vække den Munterhed hos mig, som de sagde fornøuede dem da de var hos os, da vilde de vist ikke nægte at opfylde dette Ønske af deres oprigtige Veninde

Benedicte.

Som en Gave af dem er mine Handsker mig dobbelt kiere ieg antager dem derfor saaledes; men Pengene maae de ikke reent ud sende mig men bruge dem til Postpenge naar de skriver mig til - see nu de kan snart komme af den Gield.

s. 80

s. 81

Kiere gode Jens! Jeg troer du kiender mig nøye for at være overbeviist om hvor inderligt det maatte glæde mi at høre du er bleven Informator og derved kommet din Bestemmelse et Skridt nærmere. Meget ofte har jeg haft Pen og Papir i Haanden for at skrive og ligesaa ofte har jeg lagt det hen igien i den Tanke at faa Brev Post-Bagen efter og da at kunde besvare det, men hver Post-Bag har jeg til min store Ærgrelse maattet see Posten riide forbie uden at faae en Linie, er det ret min Ven! saaledes at lade os vente forgieves, dog kan jeg ikke holde mig fra at troe at du jo maae have meget vigtige Undskyldninger, da det heller ikke ligner dig at være saa efterladene i at skrive. Jeg lever son sædvanlig meget got, kuns mine Øren er ikke saa gode som de skulde være, dog faaer jeg Trøst allevegne.

Vil du have den Godhed at bestille mig et Par Sko efter samme Maal som de sidste. Lev altid og erindre dig undertiden din Veninde

Lene Kongslew.

s. 81

Min Veninde!

Udtolk det ikke som Kulde Ligegeydighed eller noget andet slemt af den Slags, at jeg ikke før har takket dem for deres venskabelige mig saa kierkomne Erev af 26. Aug: 1 lang Tid har Papiret til dette Svar ligget beklippet og færdigt men hver Gang jeg har vildet skrive er der kommet noget i Veyen, som enten aldeles har forhindret mig eller i det mindste sadt mig i et Lune hvori jeg ikke ønskede, de skulde see mig. Jeg seer forud den naturlige Straf, som følger paa min Feyl. Havde jeg straks da jeg modtog deres Brev, skrevet igien, saa kunde jeg nu snart vente et nyt Brev fra min Veninde, mn nu - hvor længe kan det ikke nu vare dog jeg har den Tillid til den, at de ikke vil lade det vare længe Deres Brødres Selskab og mine Venners Breve udgjøre mine største Glæder. Det er derfor virkelig Synd om mine Venner vilde være sparsomme paa at skrive. -

Men hvorledes kan de i deres Brev yttre den Fryg, at jeg skulde synes de skrev for snart og hvorledes kan de sige at et Brev fra den ikke har saa megen Interesse for mig? Er let mueligt at de kan kiende mig og troe dette? Jeg maae, saa agierne jeg vil, troe, at en saa oprigtig Pige, som de, ikke kan sige det uden at men. det, og derfor smerter det mig. Jeg troede virkelig at nin Omgang og mine Samtaler havde lært dem, at jeg ikke fortjente slige Tanker. Borlad! min Veninde! at jeg taler reent ud. Vel angaaer Venskab mellem dem og mig Ingen Miskiendelser maae have Sted imellem os. - Ach! hvor faae Mennesker forstaae mig ret! Vær de dog een af de faae. -

Det engelske har jeg nu igjen begyndt paa, men uden fremmed Hiælp vil jeg vel næppe koe langt. - Jeg har paa ny giennemgaaet de Stykker i Wollfs Læsebog, som de læste med mig i Førsløv; og hvergang har min Phantasie uformærkt sadt mig hen i deres Hauge stue i Ottomanen ved aet brune Bora ved Siden af de res Moder dem og Lene; undertiden har vel endog Hr. Brasch raaets. 82 s. 83ind af Glasdøren og Cammerat de Bomba kommet hoppende ham i Møde. - Billedet har ikke manglet Liv - kun Talen manglede det, - den har jeg vel undertiden fusket paa at sætte til; men heri har min Phantasie ikke vildet fyldestgjøre mig. - Jeg traf idag paa et poetisk Stykke i samme Bog som jeg ikke kiendte før, men som behagede mig uendeligt. Ønsket hedder det - Blot een Ting vilde jeg lægge til og da er dette Ønske ogsaa mit.-

Saa vidt var jeg kommet og i dette Øjeblik bringer Postbudet mig et nyt Beviis paa deres Venskab - de kan ikke forestille dem hvor inderligt det fornøiede mig, at de skrev mig til; skiønt jeg havde været saa uartig endnu ikke at besvare deres sidste Brev. - Ikke een blant hundrede skulde have gjort det; men heller ikke een blant hundrede tænker som de. Det er ikke Smigger - det er mit Hiertes Mening. Tak for hvad de siger om Handskerne.

Havde jeg været ganske sikker paa at de tænkte saaledes saa havde jeg ikke modtaget deres Penge; men jeg skal ganske vist anvende dem paa den Maade de anviser mig. Gid kun mine Brave maatte give dem blot en Deel af den Glæde, deres Samtaler har og deres Breve vil give mig og gid de ret tydeligt maatte lægge for Dagen med hvor megen Varme jer er deres Ven

Jens Müller.

Waisenhusetd: 29de Septr: 1794.

s. 83

Havde endog deres lange Tavshed givet mig lidt misfornøjelse, som ieg ikke vil nægte, saa kunde ieg dog ikke læse deres Brev eengang, mindre tree Gange igiennem uden saa aldeles at jage den bort, at ieg tilsidst glemte at den nogentid havde havt Sted hos mig.

At ieg skulde søge at hevne mig ved ikke at skrive dem til kan de og være gandske roelig for, om denne Tanke ellers har kunnet foruroelige dem, thi deels er ieg virkelig ikke hevngierrig og deels er ieg ogsaa for egenkierlig til ikke at. skrive dem til thi dette er sandelig en af mine behageligste Beskieftigelser - gid det var. dem saa behageligt at læse dette - dog - det var ogsaa for meget Ønsket.

Min Frygt, at plage dem. med mine Breve har de ingen Ret at bebreide mig naar ieg forsikrer dem, den ikke grundede sig paae mogen fornærmende Tanke om dem, men kuns paa Føleisen af nin egen Svaghed i at skrive gode Breve. -

De ønsker Forladelse fordi de taler reent ud - og ieg, beder dem - tael saaledes endog naar deres Aabenhierlighed ikke indeholder saa fiin og smigrende en Compliment.

Det er mig kiert de igien har begyndt paa deres engelske de vil vist ikke fortryde den Tiid og Umage de anvender derpaa, ieg har i det mindste min meget rigeligt giengieldt allerede ved de gode og underholdende Bøger ieg har læst i dette Sprog - men Klokken er alt 1 ieg maae derfor slutte med den Forsikkrings. 84 s. 85at ieg ør deres

Veninde
Benedicte.

Førsløwd. 14. Octbr. 1794.

Ved at giennemlæse mit Brev finder ieg, ieg har glemt at bede dem fra min Moder at sige hende naar de skiver hvorledes Petersen har staaet sig til sin Examen.

s. 85

Kiære Veninde!

Pra Præke-Stolen gaaer jeg til Chatollet forat sige dem Tak for deres sidste Brev, hvilket jeg allerede for længe siden skulde have giort, om jeg ikke i alle disse Aftener havde maattet tænke paa, hvad jeg skulde sige Folket i Dag, - Dette har vel ikke kundet afholde mig fra at tænke paa mine Venner paa Landet; men det har sdog forhindret mig fra at tale med dem. Nu er jeg da omsider frie og er her for at sige dem et og andet som ligger mig paa Hiertet saasom: at hvad de i deres Brev taler om Uformuenhed til at skrive gode Breve ikke for holder sig gandske rigtigt. Jeg vil bevise det gandske Logisk - Hør kuns nu - Et got Brev maae vise sin Forfatters Forstand og Hierte fra en fordeelagtig Side - dette gør Dictes Breve - altsaa ere de gode. Dette var den første Slutning og jeg troer den er i alle Maader rigtig. - Hu videre - et got Brev skrevet til en Ven maae være varmt, oprigtigt, simpelt med et Ord venskabeligt - dette ere Dictes Breve - altsaa ere de gode - ogsaa rigtigt - videre - Et got Brev maae bære Præg af dens Character, som skrev det, og her blive Dictes Breve ikke blot gode men skiønne. - Denne Slutning var fuldkommen sand det føler jeg. - Seer de ingen Philosoph skal omstøde mig disse Slutninger og jeg haaber ogsaa at de vil overbevise dem. Giør derfor en anden Gang Dicte ingen Uret; thi jeg forsikkrer dem, jeg tager henaes Partie baade hos Venner og Fiender, om det ellers er mueligt hun kan have nogen Piender. - Endnu en Ting maae de tillade mig at sige som ligger mig paa Hierte og det er et Forslag til (at) giøre vor Brevevexling ikke. allene behagelig men ogsaa nyttig for os, og til at give dem Anledning til at give min Tænkemaade den Politur og iinhed, jeg veed den mangler; maaske kan jeg tillige herved faae den Glæde at gave dem med en Sandhed og hvor meget vilde dette ikke smigre mig. - Mit Forslag er: at vi vælge os en nyttig Materie, der har Interesse for os begge og Indflydelse paa vore Handlinger. Denne giøre vi til Formaalet. for en Deel af vore Breve. Vi undersøge den - fremsætte vore Indvendinger - modtage hinandens Besvarelser derpaa, og paa denne Maade øve vor Forstand og skiærpe vor Dømmekraft. - Jeg tror vi kan giøre det uden at vore Breve derfor vil komme til at se ud som Afhandlinger eller mists den venskabelige Aand, som giver ethvert Brev sin Værdie. - For at nytte saa meget mere for det sidste, kunde vi Vælge noget som nærmere angik os selv - dog ingen snævre Grændser! - Har dette mit Forslag deres Biefald saa siger de mig det med det allerførstes. 86 s. 87i et Brev. Biefalder de det derimod ikke saa skal deres blotte Taugshed herom være mig et Tegn derpaa. Dersom de kiære Veninde! vilde være den som bragte den første Materie paa Bane vilde. - det være mig uendeligt kiært; thi af denne knde jeg slutte, hvorledes de ønskede Undersøgelsen behandlet og det bliver mig stedse en Glæde at rette mig efter deres Ønsker. -

Jeg vilde gjerne fortælle deres Moder at Petersen fik bedste Character til siin Examen; men formodentlig kommer jeg saa sildig at hun allerede veed det. -

Vil de bede den kiære Lene ikke tage mig ilde op at hun ingen Brev faaer denne Gang. Saa snart jeg kan skal jeg skrive hende til; men jeg har to Breve til Augustenborg at skride og kuns 2 Timer dertil. -

Hils deres Moder saa inderligt, som de veed jeg mener det, fra mig og bliv stedse min Veninde saa oprigtig som jeg er deres

Ven
Jens Müller.

Waisenhusetd. 26de Octbr 1794.

Den 7. November er det min Søster Stines Brøllupsdag, beder saa alle got for hende. Skade at min Moder ikke kommer hjem til den Dag. -

s. 87

Gode Müller.

Da ieg ikke har saae vigtige Forretninger som de der maaske ofte forbeyder dem at skrive naar de har Lyst

- og da ieg nu virkelig troer dem, at de uden Misfornøjelse læser mine Breve - og da ieg - for at sige den rette Aarsag - har stor Lyst at gjøre mig en fornøyet Time, tager ieg min Pen for at underholde mig med dem. -

Først maae ieg sige dem ret oprigtig Tak for deres Løfte at forsvare Dicte - ieg beklager deres Umage - men uendelig meget mere beklager ieg den stakkels Dicte om deres Forsvar maaske ofte vilde blive nødvendigt. -

Og nu til den Maade, hvorpaa de foreslaaer at gjøre vores Brevvexling nyttig for mig thi paa min Side er Fordelen saae øyensynlig at ieg maatte være en meget forunderlig Pige om ieg ikke med glæde antog den - dog - een Indvending tillade de mig.- Dersom jeg ret har forstaaet deres Brev, da skulde jeg sige dem min Mening om en Ting eller Handling - De skulde om den ikke var rigtig bestride den, og ieg med Grunde forsvare den var det saaledes deres Mening. Da maae. ieg overensstemmende ned min Character tilstaae dem - og skulde jeg end miste noget af den gode Tanke de muelig har om min Forstand, at dette vist ofte vlde overstige min Ene.

Dog maae de, gode Müller derfor ikke troe at ieg handlers. 88 s. 89 eller bedømmer uden Overlæg eller Grunde - ney - men ofte ere disse Grunde saae blandede mod Følelser at døt vilde blive Vanskeligt at meddel dem til eller forsvare dem for andre end min Samvittighed.

Vil de derimod tillade mig naar mine Grunde vakler eller min egen Overbeviisning mangler styrkø, at søge fasthed Og kraft hos døm, da vil ieg blive dem uendelig forbunden. -

Jeg maae dog fortælle dem, at ieg har foretaget nig et helt Arbejde og det mest for deres Skyld. Det er at udskrive en poetisk Fortælling The hermit, af en Bog Greven har laant mig, som behagede mig saa meget, at ieg ikke kunde nyde denne Glæde eene. :Naar de derfor glæder os med Ierus Nærværelse til Sommer og forstaaer saae meget Engelsk at de kan læse den, tænker ieg derved at skabø dem en fornøyet Dag. Nu er Posten her al , derfor kuns et oprigtigt Lev vel fra deres

Veninde
Benedicto.

Ikke engang undskyldning for min Pen.

(bagpaa paaskrevet med Jens P-Ms aand: d. 14. Nov. 94.)

s. 89

Kiære Veninde !

Uagtet der ligger noget hemmelig smigrende for mig i den Tanke, at jeg behøver at bede dem ikke være vred fordi jeg saa længe ikke har skrevet, saa vil jeg dog gjøre det, da min Følelse siger mig, at de tillader, jeg smigrer mig selv saa meget. Aarsagen til min Taugshed er denne: Min Moder har i nogen Ti været farlig syg og begyner nu først at komme sig igien. eg har derfor tilbragt alle mine Frietier hos hende or desuden den este Tid været i et Lune, der ikke tillod mig med Roelighed at nyde nogen Fornøjelse og altsaa heller ikke at skrive til dem. -

Min Moders Sygdom var Begyndelsen til en Forraadnelsesfeber men som lykkelig blev hemmet før dun kom til Udbrud, dog maa hun endnu holde Sungen og vente paa sin Sundhed, som med langsomme Skridt kommer tilbage. -

Jeg takker dem ret inderligt fordi de antager mit Forslag, men tillad mig at sige dem, at jeg i deres sidste Brev finder lidt Miskiendelse af dem selv. De troer, at det skulde overstige deres Evne, at forsvare en Sag mod en anden med Grunde - og dog har jag ofte hørt dem gjøre det meget heldigt mundtligt; endog da, naar deres Modstander synes at være gaet af med Seyeren - Jeg til staaer dem at deres Grunde ere blandede med Følelser og jeg tr oer , oprigtig talt, at dette ofte skader den Sag, hvorfor de strider. - Følelsen bringer os ofte til at sige mere end den nøyagtigste Sandhed taaler og enhver Overdrivulse skader. - Det er desudøn en af de vanskeligste Ting, at opvække hos min Modstander de samme Følelsør hvoraf jeg bøsiales og dutte maae jeg dog, hvis jeg vil vente at udrette noget med disse. - Men, kiære Venindo!s. 90 s. 91 hos mig vil det aldrig skade deres Grunde, at de ere blandede ned Følelser. Lad dette derfor ikke hindre dem fra at stride mod mig. - Studeer ikke paa at fremsætte mig deres Grunde uden Blanding. - Tael saaledes som de pleyer og som jeg saa ofte har glædet mig ved at høre dem tale, om jeg end ikke har været af deres Mening. Skulde jeg nogensinde kunde være misfornøyet med at de ligesaa ofte viser mig deres Eierte som deres Forstand? - Sandelig da fortjente jer ikke at kiende noget til dette Hierte.-

Hvad jeg har sagt ovenfor gielder om en kold. Hodatander og den haaber jeg ikke at være. - Imidlertid, da jeg troer at vi i Allindelighed om Følelser ikke tænke eens, saa lad os undersøge vore Meninger desangaaende, og tillad mig at spørge dem hvorvidt de troer, Klogskab tillader at lægge dem for Bagen for _ enhver? - Under dette Enhver vil jeg bede dem ikke at have mig indbefattet. - Jeg vil oprigtig tilstaae dem, at

jeg troer, de ikke er forsigtig nok i at dølge deres Følelser for Personer, som ikke forstaae at skiønne paa deres Værd. -

Jeg havde inderlig Lyst til at bede dem skrive mig snart til igien; men jeg føler, jeg ikke har fortient at de skulde gjøre det. -

Hvor meget er jeg dem ikke forbunden for deres Umage med at udskrive den engelske Fortælling! Jeg vilde ønske jeg kunde gjøre dem den Fornøjelse at læse den ret færdigt, naar jeg kommer til Førsløw. -

Kan de ikke sige os, hvor vores Berthel er blev en af. Hverken Peder eller jeg har hørt fra ham i en uendelig Tiid. - Han er dog vel ikke syg i Jylland? -

Min varmeste Hilsen beder jeg de vil overbringe deres Moder og Lene, - Lene synes at have glemt mig.-

Lev stedse vel og fornøyet og vær stedse min Veninde. -

Jens Müller.

Waisenh: d: 6te December 1794.

De maae vist have glemt, at jeg endnu skylder den saa mange Penge fra Hanskerne, siden de stedse frankerer deres Breve til mig. -

s. 91

Kiereste beste Jens!

Jeg blev ret inderlig bedrøvet i Søndags da Digte fortalte mig at vor Moder har været meget slet og endnu ikke er fuldkommen frisk, Gud give hun snart maae faae sin ganske Sundhed tilbage, ret oprigtig takkede jeg Gud fordi hun allerede er i Bedring, ogsaa satte det mig i slet Luno at jeg har givet dig saa megen Anledning til at troe jeg havde sat dig i Glemme-Bogen, ney min Ven! det har jeg vist ikke, men jeg ved ej hvordan det har været, hver Dag har jeg vildet skrevet, men ligesaae tit er der kommet Forhindringer, det var allerede mit alvorlige Forsæt at vilde have skrevet idag da dit Brev kom, og det blev da endnus. 92 s. 93fastere da jag saae hvad du havde saa megen Aarsag til at troe, lad nu dette Brev overbevise dig om det modsatte, og tilgiv mig min virkelig store Uartighed; jog skal ikke oftere forledes til at begaa den. Jeg har havt i sinde at besøge dem i denne Tiid; men da jeg hørte at vor Moder var syg besluttede jeg at blive, for jeg frygtede at komme paa en Tiid, hvor jeg kunde være dem til Ulejlighed, lad mig nu derfor vide, min gode Jens! med første Post naar jeg maae komme, og hvor jeg i saa fald skal være, du kan let begribe hvad jeg her ønskede, ned ald min Overtalelses Kraft kan jeg ikke faae den godø kiere Madam Rosenstand til at følge med mig, Digte bliver til en anden Gang.

Jeg har havt en spansk Flue i Nakken, men dasvær det har intet hiulpet, jeg ønskede derfor af en doppelt Aarsag at komme til Kiøbenhavn, thi jeg begynder virkelig at frygte at det ikke kan cures. Nu maae jeg dog see on jeg kan fortælle dig noget, som maaske vil bedrøve dig Hr. Brasch er blevet ganske Kold og ligegyldig imod mig, saa du maae ikke vente at fornøye dig i den Henseende, naar du kommer her til Sommer, med mindre det skulde tage til naar der kommer mere varme i Vejret.

Fra Grev Molke kan jeg hilse dig, thi han har rigtig nok ikke bedet mig der om, han bærer os ofte med sit Besøg, og i gaar var Madam Rosenstand og Digte til Barsel-Gilde hos han. Om Berthel har vi slet intet hørt i en heel aaned mun venter ham hver Dag. Hils min gode kiære Inger Marie, jug vilde skrevet til hende i Dag, men det bliver saa sildig, hun maae derfor have Taalmodighed nod mig. Nicoline er vist reent vred paa nig, og jeg tilstaaer hun har Aarsag dertil, dog haaber jeg hun ikke er ganske uforsonlig. Madam Rosenstand hilser dig mange Gange. Hils vor gode Moder og alle vore Sydskende uendelig meget fra mig.

Lev stedse saa vel som det ønskes dig af
din Søster og Veninde
Lene Kongslew.

Førsløwd. 9. Decembr. 1794.

s. 93

Kiære Müller. Da Tiiden ikke tillader mig at skrive mere, saa tag i disse Linier min varmeste Tak for døres Brev, ikke allene den Glæde deres Breve altid giver mig, gjør mig det kiert ,men det at de derved befriede mig fra at være en meget ubillig Mistanke. Jeg var meget nær ved at troe at deres Nærværende Veninder havde saameget beskieftiget deres Hierte at de gandske havde glemt den Brevvexling hvorved de havde lovet at opmuntre og nytte den fraværende - og havde derfor besluttet, hvad Striid det end skulde koste mig, ikke at skrive dem til førend de forladt uf dem, igien skulde have Tiid at erindre

deres Veninde
Dicte.

s. 94

s. 95

Det gjør mig virkelig ondt at ieg ikke før har besvaret deres Brev. De maatte troe ieg vilde hevne mig - og hvorfor fordi deres Pligt som kierlig Søn var dem heiligere end den at være nøyagtig Correspondent - dog ney saae ubillig kan de kiere Müller ikke tænke mig. Jeg haaber derfor at de snarere tilskriver Tilfælde end Forsæt at de ikke før har havt Brev fra mig. Jeg er desto meere villig til at troe de i intet Øjeblik vil bedømme mig strengt mindre ubilligt, da de i deres sidste Brev endog giver mig et Beviis paa deres Partiskhed for mig ved at kalde det Miskiendelse af mig selv, som dog i Sandhed ikke er det. Overbeviisningen derfor om deres Mildhed i at bedømme min Svaghed og ingen Indbildning om mine Evner giver mig derfor Mod til at besvare deres Spørgsmaal. Hvorvidt ieg troer Klogskab tillader at blotte sine Følelser for enhver. Naar jeg tager Ordet som ganske almindeligt og uden Undtagelse troer ieg det aldrig klogt at lægge dem aabne for Enhver. Erfarenhed har lært mig at endog af dem man er nøyere forbunden med:/ meget faae undersøger Aarsagerne der vakte disse og ikke andre Følelser hos os eller Hensigten der bringer os til at yttre dem. Hvor kan ieg altsaa vente denne Skaansel eller Retfærdighed af Mennesker for de fleste af hvilke ieg ingen Interesse har. - Men ieg troer det endog en Klogskabs Pligt gandske at udfolde sit Hierte for enhver hvis Venskab eller Agtelse vi ønske at vinde. - Om jeg maaske ofte var uforsigtig nok til at tale Hiertets Sprog /:endskiøndt der vare saadanne tilstæde der bedømme det uagtet de ikke ville eller kunde forstaa det:/ tilstaar ieg det var en Feil - men en Feil hvorfor ieg troer ieg har lidt en advarende og forbedrende Straf. Det gjør mig meget ondt at de troer vi ere af forskellige Meninger om Følelser jeg vil tilstaae dem det skulde smerte mig at skille mig ved den Tanke at viet var en retmæssig Magt hvormed ae skienker mig næsten alle de Glæder ieg nyder.

Til det nye Aar vilde ieg ønske dem noget meget godt og beder dem derfor at giennemlæse Ønsket i Wollfs Læsebog, og selv sætte den Ting til de eengang sagde det manglede, mon denne Ting ikke skulde kunde betegnes veddet Bogstav ieg eengang skrev i deres Haand— — Dog fy, der kom det nysgierrige Fruentimmer - glem gode Muller at ieg et Øyeblik var det, og vær ikke vred paa

deres Veninde
Dicte.

Før sløwd. 29. Dec : 1794.

s. 95

Kiære rode Müller!

At see Brev fra mig vil maaske forundre dem men ieg har ret løst til at skrive dem til og da troer ieg om dem, de uden Misfornøyel se læser dat naar de ved let fornøyer mig, ieg griber hver leilighed til at more mig, da ieg ellers læt kunde falde paa at blive i undt luns, ved at undvære min kiære Dictes Sælskab ieg var i Sorø med hende de ønskede at beholde hende nogen Tiid der, ieg føler ret hvor meget ieg savner hende, vel fik ieg en lilles. 96 s. 97 Pige af Prof: : som vist nok morer mig men det kan dog ikke fyldestgiøre mig uden for saavit ieg dermed opfyldte deres Ønske. -

Aldtsaa har de gode Müller, her en Aarsag til iike allene at læse dette , men ieg ønsker mig endog et svar herp aa, uagtet her indeholdtes intet Spørgsmaal. Sandt at sige har ieg længe haft i Sinde at skrive dem til, for at bede dem (:som en Ven af min gode Lene :) paa minde om hun ikke selv benytter sig af leiligheden, hos deres Søster Nicoline at øve sig i det Franske, hun var ey kommet vit, men destomer trænger hun til ald den Øvelse hun kan faa, de kiender den gode Pige ligesaavel som ieg, hun er flittig naar hun sættes i Gang, der er vist ingen Paamindelse hun hellere tger imod end deres, derfor paaligger ieg dem dette, om hun endnu bliver længere i yen, dog uden at denne erindring kommer fra mig, ieg bad hende derom før hun reiste, har hun forsømt det - vilde erindringen maaske være hende ubehageligt.

Naar de er saa god at skrive mig til da fortæl mig hvor ledes de lever, om man ey kan frøgte for Hertugen skal stædse blive paa Augustenborg som skulde giøre mig meget undt. Om de ofte kommer til mine kiere Dreng. - De kan ey begribe hvor ieg glæder mig ved den Tanke at see de 3 gode Venner samlede, og længes efter den Tiid ieg kand vente at see dem samlede hos mig. - gier ne kunde ieg have løst at male mere - men vil for denne Gang ønske dem af mit Hierte aldt det gode de er skikket til at modtage og forsikkre dem at ingen kan mere glæde sig ved deres vel end

deres
oprigtige Veninde
Sl: Rosenstands

Førsløw
d. 7. Febr. 1795.

s. 97

Den varmeste og inderligste Tak - kiære Veninde! for der es længe ønskede og længe ventede Brev. - Jeg kan ikke sige dem, hvormeget det glædeae mig. - Det var skrevet saa gandske efter mit Ønske og det kom just ret tilpas for at hindre mig fra at begaa den Uretfærdighed imod dem at troe, de vilde ophæve al Correspondence med deres Ven. - Paa hvilken Grund jeg kunde troe dette Svaret paa det Spørgsmaal vilde være en Anklage imod mig selv. Derfor vil jeg blot bede dem tilgive mig, at jeg et Øyeblik har troet dem mindre end de er. -

Deres Svar paa mit Spørgsmaal er Livets sande Philosophie. - Hvor uendelig er jeg dem ikke forbunden, fordi deres Hierte, som de tilstaaer, mere end deres Forstand har dikteret dette Svar. Et Hierte, Som er giennemtrængt af de Grundsætninger og de Følelser, deres Brev saa smukt fremsætter, kan ikke være noget varigt Opholdssted for Ønsker og Lidenskaber, der Saa grusomt forstyrre hver venlig Nydelse af Livets Glæder, Det finder Kilden til sin Roe og sin Lykke hos sig selv og hvad formaaer at tilstoppe en saadan Kilde? I Sandhed jeg regner det blandt een af mine Lyksaligheder at vide, at de - min oprigtige Veninde! - er een blant de saare faa, der forstaae den sjældne Kunst, at søge den sande Lyksalighed og at spinde Traaden til sine Glæder af sit eget Hjærte. - O! at deres Philosophie var ogsaa min! O! ats. 98 s. 99det stod i min Magt at udøve Sætninger, jeg finder saa sande og smukke. - Min Trøst er at jeg stræber derefter, og i denne Stræben vil deres Brev ofte understytte mine Kræfter, idet det opvarmer min Følelse. - Seer de hvormeget jeg skylder dem for dette Brev. -

Jeg beder hilse deres Moder. Til Sommer haaber jeg med deres Brødre at kunde faae Leylighed til at besøge dem. - Jeg haaber da at finde dem alle saa fornøiede og lykkelige som jeg ønsker det, og jeg skal da mundtligt sigø dem med hvor megen sand Høyagtelse jeg er deres oprigtige Ven

Jens Müller.

Kh:d:10de April 1795.

s. 99

Kiære Veninde!

Ever Postdag siuen de reyste har det været mit Forsæt at takke dem for hver behagelig Stund, deres Omgang skiænkde mig, imedens de var her. Den Uroe hvori jeg for nærværende T beror, har hidentil tvunget mig til at lade det blive ved Forsættet, indtil jeg omsider har fundet en Krog paa et Loft, hvor jeg dog nogle Øyeblikke kan være allene. -

Dobbelt Aarsag har jeg til at takke dem, fordi de lovede at forlænge disse behagelige Timer for mig ved at skrive mig til, som de pleyer. - Vi prøvede adskillige af vore Heninger sammen; men kunde ikke gandske faae dem til at stemme. - maaskee vil det bedre lykkes os skriftlig - Jeg vil derfor bede dem at deres næste Brev maae sammenknytte den Traad som slap ved vores sidste Samtale. - Det er mig saa magtpaaliggende, at vi tænke eens om saa interessante Emner, som de, der vare Genstandene for vore sidste Santaler, at jeg vist skal gjøre mig den yderste Fliid for enten at overbevise dem om min Menings Rigtighed, eller lade mig overbevise om deres. Jeg venter tillige at de siger mig deres Tanker, om det Stykke af Rousseau, som jeg afskrev. - De kan finde det vidtløftigere i den 1ste Deel af hans Emil, ifald de har den. -

Jeg kan hilse dem fra Frue Roggert og hendes hele Familie. - Jeg er Peder uendelig forbunden fordi han har indført mig i dette Huus. Jo mere jeg lærer at kiende denne Deel af deres Familie jo flere af de Egenskaber, jeg elsker og agter, opdager jeg hos den. - Jeg har nydt mange Glæder efter min Smag i Frue Roggerts Kuus, - Glæder som ere saa meget mere til trækkende, som der udfordres et roeligt og skyldfrit Hierte forat nyde dem. -

Jeg beder hilse deres Moder. - Jeg har endnu ikke opgivet Haabet om at besøge dem engang i Sommer, deres Broder Berthel har bestemt sin reyse til i Morgen, om intet uventet indtræffer. Er det ham mueligt besøge han dem vist paa Veyen. -

Lev stedse vel og fornøyet og skriv snart til deres oprigtige Ven

Jens Müller.

Blaagaardd. 18. Juli 95.

Mine Breve adresseres til Troels Hongslev paa Regentsens 4 Gang No 11.

s. 100

s. 101

Gode Müller

Endelig er det da Løverdag. Hvor har ieg ikke længtes efter den forat kunde sige dem hvormeget ieg - og alle her har savnet dem. Jeg haaber deres stolte Hierte hæver sig lidt ved at høre dette, og at de vil finde det meget artig af os at vi i vores Selskab kan savne dem, jeg troede ikke selv at ieg var saa galant førend Tante Rogert forsikkrede og overbeviiste mig derom. - Dog jo ieg troede og følte det i Sandhed saaledes som ieg aldrig før har følt det. O kiere Müller ieg elsker dem meget meget høyt - Jeg troer virkelig ieg bedrog dem og mig selv, ved at sige Berthel var mig kierere end de, thi aldrig har det smertet mig saa meget forgiæves at vente Brev fra ham som at ieg ikke fik en Linie fra dem med Bonden der kiørte dem ind. Dog var ieg slet ikke vred paa dem og maatte da ogsaa været meget urimelig og var det siden han kiørte strax. Hen i Morgen - fy de har igien lært mig at haabe, at ønske at frygte og ikke at finde nok i det nærværende Øyeblik. Siig mig gode Müller er det virkelig mueligt at være lykkelig naar man gjør hiint og ikke dette - eller om Pope har ret naar han siger: "man never is but always to be blest." O min Ven giv mig nu Grundsætninger som kan gjøre dem og mig lykkelige. De har rokket den Grund hvorpaa ieg byggede mit Begreb om Lykke - at være lykkelig ved at undvære - ved at give mig et grundet Haab om at blive det ved at nyde - min Bygning er styrtet sammen ieg er et intet. Skab mig, de kan da med rette kalde mig

Deres Dicte.

Førsløv22. August 1795.

s. 101

Kiære gode elskede fortrefflige Pige!

Jeg modtog dit Brev saa uformodentligt og blev saa henrykkende glad derover at der kom en Taare i det stolte, det philosophiske Menneskes Øye. - Jeg raabte vel tyve Gange. Jeg er lykkelig - jeg er lykkelig og kyste dit Brev fra øverst til nederst. - "Skulde det virkelig være kommet saa vidt", sagde jeg ved mig selv, da jeg mærkede hvad jeg havde gjort. - Hen - ligemegetlad det være en Daarlighed - det var en Daarlighed som gjorde mig lykkelig - som elektriserede mit Hierte heel igiennem. Jeg kyste saa varmt saa inderligt at min Indbildnings-Kraft virkelig nogle Øyeblikke gav mig dine Læber i Stedet for Papiret. - Jeg vilde skrevet dig til strax paa Stedet; men til Lykke kunde jeg ingen Anstalter strax faae fat paa. Du havde sikkerlig ikke blevet klog af det Brev. Det havde ikke kommet til at bestaae i andet end Udraab. - Nu haaber jeg dog noget mere sammenhængende at kunde sige dig noget af det meget som ligger mig paa Hiertet.

At jeg ikke skrev dig til i Løverdags dertil var Aarsagen, at Müller døde i Løverdags. - Jeg var ikke den Dag skikket til at skrive. Hit Brev vilde have faaet et alt for sørgeligt. 102 s. 103 Udseende. - Dog fortryder jeg det - du som deeler min Glæde vilde ogsaa deelt min Sorg. - I det mindste vilde du dog med. Interesse anhørt den, og Anger over at have bedraget dit Haab med Posten i Søndags, var den eneste Malurtsdraabe, som forbittrede min Glæde ved at modtage dit Brev. -

Du tilstaaer mig, kiære Pige! at jeg har dit heele Hierte; at jeg er ene i dit lille Lysthuus. - Mit varmeste Kys og min inderligste Tak for Tilstaaelsen; thi kuns denne manglede jeg endnu. - Jeg var allerede hos mig selv overbeviist derom. Troer du ellers at mit stolte Hierte kunde være saa roeligt, saa lykkeligt? at jeg kunde bortgivet alt, om jeg ikke havde været vis paa at faae alt igien? Ney! du Gode! men jeg fryder mig at du nu selv er overbeviist derom. Hvad mangler mig nu? Intet uden det bestandig at være hos dig. Jeg har hidtil troet at Længsel havde noget behageligt ved sig. Jeg troer det endnu; men jeg føler tillige at den har noget piinligt. - Jeg gik i Aftes sildig i det deyligste Veyr langs med Søen og gik som sædvanligt ved din Side. - Jeg saae det Indtryk det skønne Syn gjorde paa dig. Jeg hørte dine Bemærkninger og læste i din hele Siæl. Min Phantasie svævede lidt efter lidt langt ud i Fremt iden. Jeg drømte om Quislemark og dig og mig. - Jeg gjorde et Udraab, og vaagnede paa den ubehageligste Maade af min søde Drøm, ved at see en Mand, som ubemærket stod bag ved mig og hørte mig. - Halv tungsindig vendte jeg hjem. igien. -

Du siger, kiære Pige, at jeg har omstyrtet de Grundsætninger, hvori du før fandt din Lykke. - Men Ney! Jeg har ingen af dine Grundsætninger omstyrtet. Jeg har kuns lettet dets Anker, du havde udkastet for at være sikker i Stormen. Jeg haaber at føre dig tryk i Lyksaligheds-Havn, uden at du nogensinde skal udkaste dette usikre Anker oftere. - Vi vil en anden Gang nærmere undersøge vore Grundsætninger og vore Tanker om Haab. Kan jeg nu philosophere? er jeg skikket der til nu, da jeg besvarer det første søde Kierligheds Brev fra min Dicte, som jeg har faaet mit Liv. -

Jeg siger dig sidst, hvad jeg burde sagt des først, saa forstyrret er jeg. Jeg har faaet Brev fra vor Moder. - O! hun er vor Moder! den gode den kiære! Vi har hendes Biefald hendes heele Velsignelse. Kun siger om min Dicte, "at jeg hos faa Piger finder de Fuldkommenheder jeg finder hos hende og at hun skriver til Dicte at hun skal være hende velkommen som Datter." O! den kiere den gode Moder! Gud velsigne hende. - Hils din Moder jeg har skrevet hende til; men jeg føler mit Brev udtrykker ikke det halve af hvad jeg skylder min Dictes Moder. Læg dit Hiertes Varme til mit Brev og siig din Moder mundtlig, alt, hvad da veed mit Hierte føler

for hende. -

Jeg har endnu saa meget at sige dig. Mit Hierte er endnu saa fuldt at jeg hverken kan finde Orden eller Begyndelse deri. - Skriv mig til paa Løverdag. Saadant et kierligt, naivt, indtagende Brev fra dig er mig en Aarsag til at være ret munter i mange Dage. - Evig din

Jens Müller.

Blaagaardd. 24. Aug: 95.

Haar du skriver saa siig mig Berthels Adresse. - Jeg spurgta Pader i Gaaer han kunde ikke erindre den ret.

s. 104s. 105Og tør ieg da virkelig kalde dette stolte Hierte mit - er det ey længer en sød Drøm som en bitter Opvognen vil berøve mig. Er det ikke længer et smigrende Selvbedrag som kold Eftertanke vil fordrive. O! er det virkelig - beste elskede længe elskede Hierte, er det mit - Min Jens Müller, Ja det skrav de jo selv og de kan, de vil aldrig sige en Usandhed, ikke engang for at glæde deres Dicte. Hvor glædede de hende med deres Brev - det søde søde Brev - det har været mit Hiertes Naboe siden i Onsdags - Har de ikke følt noget til de varme Kys min J. har faaet til Frokost til Middag til Aftensmad - jeg frygter til overflødig Hættelse. Jeg er glad at deres Hierte ikke længer er ganske koldt ellers turde ieg ikke saa gandske rive Dækket fra mit - dog er ieg endnu lit bange for dem - de kunde være glad at de ikke skrev i det første varme Øyeblik - og ieg - o jeg læser deres Brev hvert Minut for om mueligt at sige dem noget af det mit Hierte føler derved - o de beleer vist den stakkels uphilosophiske Pige - Kunde de gjøre det? siig mig kunde de belee min Varme - -

Ved af deres Brev at see at de har mistet deres Ven følte ieg at den gamle ikke havde meget Uret da han sagde at Fruentimrets fleste Dyder ere kuns Modgift. - Thi aldrig aldrig har ieg saa varmt og tydeligt følt at ieg elskede dem og at ieg med Glæde vilde bære enhver Smerte og Lidelse for dem som i dette Øyeblik. Jeg vil aldrig kunne trøste dem i noget Tilfælde men deele det med dem vil ieg kunne og vil ieg gjøre.

Jeg sender dem her efter Løfte deres kiære kiære Moders Brev, at ieg vil have det igien begriber de let - det er mig dyrebart deels som enhver Fors ikkring om ædle Menneskers Yndest og deels som en Tilladelse fra hende til at kalde sig deres, altid deres.

Dicte.

Førsløw d. 29.August 1795.

Saa vidt ieg veed er Berthels Adresse Horne pr. Foborg.

s. 105

Forsløvd. 1ste September 1795.

Kiereste gode Jens!

Tak for den Tid du tilbragte hos os her i Førsløv. Vi savnede dig meget, og endnu taler vi ofte om de fornøyelige Timer vi havde i dit Selskab, og ønsker dig hos os igien, men hvad nytter det at ønske umuelige Ting, og jeg tror ikke engang at man bør ønske noget, men lade alle Ting komme an paa Guds Villie og derfor undertrykker jeg alle, og følgelig ogsaa dette Ønske.

Din Digte er frisk og fornøyet, troe det gjorde mig inderlig ondt, de første Dage du var reist, thi det var mig ikke mueligt af misfornøyelse med mig selv at være munter, og jeg saae at det virkelig bedrøvede hende, men jeg tvang og overvandt mig selv og lever nu saa roelig og fornøyet igien, som man kan naar man selv vil; seer mig elsket med en Moders og Søsterss. 106 s. 107Kierlighed og elsker dem inderlig meget igien. Jeg glæder mig allerede ved Tanken om den Tid da jeg skal see dig som Præst og Mand leve det lykkeligste Liv med din Digte, min Indbildnings-Kraft forestiller mig det ganske levende o, hvor vil jeg ikke dersom Omstændighederne er saadan at jeg kan ofte komme og glæde mig med dem.

Vi blev meget misfornøyet i Søndags da vi hørte at Tante skal allerede være kommet hjem, thi vi har alle glædet os i Haabet om tale med hende i Ringsted, og der blev nu med et slaaet en Streg over. Har du ikke endnu hørt noget om hvor jeg skal være, troe ikke at dette Spørgsmaal bliver gjort fordi jeg ønsker at komme herfra, ney du ved alt for vel mine Tanker om Førsløv til at jeg skulde behøve at forsikkre dig herom, men du ved ogsaa og finder det ret ikke forunderligt at jeg foretrækker at være hos vor Moder for alt andet, og at jeg tillige ønsker at komme ud af den Uvished hvori jeg gaaer.

Hvordan lever min søde lille Ane, gid hun nu ikke maatte blive i ondt Humeur naar Tante kommer, jeg vil ret haabe at hendes Fornuft siger hende at det ikke allene inted nytter hende, men at hun gjør sig selv Livet ubehageligt derved, og qvæler ald den Glæde hun kunde have af at komme der; gid hun stedse maae blive lykkelig, thi hun fortjener at være det, da hun er en rar sød god Pige, hils hende at hun endelig snart skriver mig til.

Vil du gode Jens! skynde dygtig paa Gudmand saa mine Skoe kan være færdig til der gaaer Leylighed, som nok ikke vil vare meget længe, og jeg maae have dem saa snart mueligt thi jeg er færdig at gaae Barfodet.

Jeg maa nu snart til at ende mit Brev thi Digte vil skrive her under og mindre Rum kan hun da ikke have, men seer du hvor poliisk jeg har været ved at skrive først for at overraske dig desto mere naar du kommer til Enden.

Madam Rosenstand hilser og takker dig meget for dit Brev. Du bedes at hilse alle mine Venner. Mathildes Rogert bad mig i dette Øyeblik at hilse dig. Et Brev fra dig skal alletider være mig meget kiert. men jeg skal heller aldrig mere blive misfornøyet om jeg intet faaer, da jeg ved at du elsker mig med en Broders Ømhed, og jeg finder det meget rimeligt at du opofrer alle dine ledige Timer til din Digte, og vilde endog finde det underligt, om du ikke gjorde det. Lev vel det ønsker din i Døden

oprigtige Veninde
Lene.

s. 107

Vil de kiere Müller naar de engang faaer Leilighed sende os en Forskrift - de kunde vel synes at jeg kunde bruge et af deres Breve men de maa vide at det ikke allene er til mig. De erindrer dog de Breve som de skrev uden paa til Saxtorphan er blevet saa indtaget af deres Haand at han har paalagt Mathilde endelig at faa den at skrive efter. Deres Moder er jo alt kommet hiem - ieg havde ret glædet mig til at see og tale med hende og deres kiere Søstre i Ringsted. - I Løverdags skrev vi alle til dem til Augustenborg, Lene og ieg til I.M. og mins. 108 s. 109 Moder til deres Moder, hvor mon nu disse Breve bliver af. -

Jeg maa dog fortælle dera at ieg forleden dag satte Grevinden Shak-mat - men den Gang havde ieg ogsaa alle mine Tanker samlede og det havde ieg aldrig naar ieg spillede mad dem. Hvor mon det kunde komme sig -

Sig mig gode M! om de kan blive kied af for ofte at faa Brev fra mig - det er et af mine Forfængeligheds-Ønsker aldrig at være kiedsommelig - siig mig hvor sielden de vil have Brev fra mig og de skal see ieg skal overvinde min Tilbøjelighed for at være dem lydige, - Lev vel min eneste Glæde elsk deres

Dicte.

s. 109

Ney! inderlig elskede Pige! Det er ikke nogen Drøm, at du kan kalde dette stolte Hierte dit, gandske ene og allene dit - det er den virkeligste Virkelighed. - Mine Tanker ere dig gandske helligede, mine brændende ønskers Formaal er din Lyksalighed, mit Hierte har gandske sluttet sig sammen om dit kiære Billede, som heel fylder det. - Føler du endnu ikke, hvorledes mit Hiertes elastiske Spidser bøyer sig for at passe i dit, at ikke den mindste Aabning skal blive uopfyldt tilbage? Hvorledes skal jeg overbevise, min kiære min elskede Dicte derom, hvorom hun dog endnu synes at have nogen Tvivl, saalænge hun endnu kan sige, at hun er lidt bange for mig, saalænge hun endnu kan spørge om jeg kunde belee den uphillosophiske Pige? O! hvor elsker jeg ikke denne kiære uphillosophiske Pige! Hvor uværdig maatte jeg ikke være til min fortrefflige Piges Kiærlighed om jeg blot et øyeblik kunde lee over et Hierte, som sætter sin Lyksalighed i at besidde mit. - Siig mig snart, du kiære! at alle saadanne Tanker ere for evig uddydede af din Siæl og at du troer du elskes som du fortjener at elskes. Overgiv mig din hele Tillid og vær forsikkret - aldrig - aldrig skal du skuffes. - Lad det søde fortrolige Du være mig et Tegn paa, at jeg har denne din Tillid og kald mig stedse saaledes - i det mindste stedse i dine Breve. -

Du har misforstaaet det Sted i mit Brev, hvor jeg siger, jeg var fornøyet med, at jeg ikke skrev i første Øyeblik, da jeg fik dit Brev. Kiære Pige! ingen saadanne Misforstaaelser mere! Du maae øve mod mig den Dyd, som du saa høyligen øver mod andre, at tage alt i den beste Mening. Jeg vil ellers blive nødt til at studere til mine Breve og hvilken ubodelig Skade var det ikke for os begge. - Vær forsikkret, at mit Hiertes Mening er stedse varm, stedse dig værdig - mine Ord maae nu være saa eller saa, —

Min Moder er kommet hiem og har mundtlig forsikkret mig det samme, som hun har sagt baade dig og mig skriftlig. Det var et herligt Brev hun har skrevet dig til. Hvor takker jeg hende ikke derfor, og ligesaa for de Formaninger om at vedligeholde din Sundhed, hun deri giver dig. Jeg kan ikke troe min Dicte nogensinde vil behøve flere derom. - Min Moder beder hilse din Moder og beder hende om det er hende mueligt naar hun reyser herind, da at tage Lene med sig. - Det vilde være den sikkrestes. 110 s. 111 og bedste Leylighed for Lene, ifald Rummet og Befordringen tillader det. -

Frue Roggert beder din Moder og dig hilse. Jeg tilbragte som sædvanligt en meget behagelig Aften hos hende i Gaar og følte ret, hvor det er sødt at tale med en som med Varme og Følelse taler om Dicte og om Førsløw, og det gjør Frue Roggert. Vores Samtale seer ud som Alderdommen; den bestaaer for en stor Deel af Erindringer; men Erindringer som skabe Forhaabninger - søde henrykkende Forhaabninger. Jeg gaaer

derfor aldrig - enten til eller fra Frue R: uden Glæde. Lev vel, min Dicte! Hils din Moder og skriv snart til din

- evig din
Jens Müller.

Blaagaardd. 1ste Septbr: 1795.

Her ligger hos mig et Par Skoe til Lene og noget Papiir og en Urnøgle til din Moder, som venter paa Leylighed.

s. 111

Kiære gode Müller!

At sige dem, hvor megen Glæde, de ved deres Nærværelse har forskaffet mig, og hvor meget ieg længes efter dem kan ieg ikke, de skulde kunne see mit Hierte for at føle det, Tak derfor, gid jag altid kunde give dem prøver paa, hvor høyt ieg agter og elsker dem, det har ieg i lang Tiid, kuns med den forskel nu og før, at ieg tør sige dem det uden mindste tilbageholdenhed, som saa ligefræm ikke kunde gaa and før, dog kunde den Tanke ikke falde mig ind om dem at du vilde udlægge min Opførsel til min egen Fordeal. O,- Gud som vist vil høre min inderlige Bøn, gjør dem og min elskede Dicte lykkelige med hverandre iust saadan en Veileder igiennem Livet som de ønskede ieg for Dicte, nu har ieg funden den Gud velsigner. Gid hun være det for dem som de ønsker da vil Gud velsigne dem bægge, og ieg blive en løkkelig Moder, ieg har hidentil kuns ønsket mig Livet for at være mine Børn til Nøtte, men nu herefter, og for at glæde mig over at see dem lykkelige. -

Sig deres kiære Moder velkommen hiem og tak hende fra mig for hendes Samtøkke og Bifal som forhøyer min Glæde, ieg har skreven hende til i Løverdags mon hun har faat Brevet i Ringsted - Vi 3 Lene - Dicte og ieg havde vist hafft i Sinde at taget imod hende i Ringsted om vi havde vist det i Tiide. Gid hun være frisk og vel, hils hende den agtværdige og gode Kone 1000 Gange fra mig.

Jeg tager oprigtig Deel med dem i den Smærte de følede ved at see en Ven lide og døe, men - i hvor bedrøveligt det end var, er ieg vis paa de ikke vilde undvære at komme hiem for maaske i hands siste Tiimer at være ham til Trøst, der er noget saa særdeles høytideligt ved at see et Menneske, og især en Væn døe, som kuns kan føles men ey med Ord udtrækkes.

Fulgte ieg min tilbøvelighed havde ieg endnu meget at s. 112 s. 113sige Dem men vil ey trætte dem længere denne Gang, for ey saaledes at afskrække dem, at de ikke engang imellem vilde fornøye roig med et Brev. Ret megen Tak for deres siste inderlig kiært var det mig om de fornøiede dem lios mig (: gid det kunde skee oftere:) og tak for den Kæt de har givet mig til at kalde dem ved det ømme Sønsnavn og mig deres

oprigtigste Veninde
SI : Rosenstands.

Førsløv d. 3. Sebtr, 1795

Herefter mau de tillade mig at sænde de Breve ieg skriver til Søster Rogert til dem, da bliver de hende sikkert bragte, og hun nyder den Fornøjelse at see dem som hun holder saa særdeles meget af - i hendes s iste Brev til mig siger hun, at de er den hun kunde skiænke sin heele fortroelighed.

Det er en værdig Kone, jeg er glad at have fundet saadan en Veninde og føler dets høye Værd.

s. 113

Jo, min kiere elskede J nu føler ieg det at dit Hiertes Spidses passer i mit, at de slutter saa tæt at de ofte afpresser mit et langt langt Suk - ieg var glad at ieg var eene, da ieg modtog dit sidste Brev. - Jeg stod i mit lille Kammer Vindue og nød den deilige Aften, saae Himmelen klare skønne blaa - og tænkte min Siæl i en bedre Verden og plettøfrie som den - mit Hierte var fuldt da den gode Lene bragte mig dit Brev ieg læste og forstod det. O, mit Hierte maatte bristet om ieg ikke kunde udraah "Himmel det er Kierlighed", at ieg i dette Øyeblik kunde tænke og siige det, er mig et sikkert Beviis, at min Følelse for dig er reen og uskyldig - at den er saaledes, som den uforandret kan følge mig over Graven. O, det er en sød sød Tanke - den gjør min Bedrøvelse saa mild og min Graad saa blid, naar ieg (maaske uden Grund) ofte troer at føle at ieg snart this lowers heaven shal leave. - Dog maaske min gode J ikke kan lide denne Tone, siig mig det og ieg skal aldrig oftere skrive naar mit Hierte er stemt saaledes. -

Fra vores kiere Tante Rogert har ieg haft Brev. O, hvor hun elsker og agter dig - Hun siiger at ieg skal skønne - med Taknemmelighed skal skønne paa at eye et Hierte som dit, da et saadant er saa saare siældent, og dette siældne Hierte har du virkelig skienket mig - den saa ofte feilende Pige og hvad Løn skal du have derfor - dog io den Tanke, at du har gjort min ømme Moder og mig saa ubeskrivelig lykkelige, skal være Løn nok for dit ædle Hierte om du endog har opofret noget for din o din egen

Dicte.

Førsløwd. 8. September 1795.

s. 113

Hermed sendes min elskede Dikte den forlangte Forskrift Bogstaverne og Skriften er for Mathilde og Indholdet fors. 114 s. 115dig, min tænkende Pige! Jeg finder det meget filosofisk og meget smukt og Rousseau ligger her som allevegne for Dagen, hvilke dybe Blik han har gjort i det menneskelige Hierte, Men jeg vil i Forireyen bede min Pige ingen særdeles Anvendelse at gjøre deraf paa mig, og ikke troe, at jeg efter at besidde dit Hierte elsker det mindre end før, da jeg blot attraaede det. Ney, min ømme Veminde! Min Kiærlighed til dig har naaet sin Høyde ved din Besiddelse og jeg har været nødt til at tage Rousseaus Ord: "cet effet n'a pas toujours lieu sur les objets particuliers de nos passions" til Hielp, for at ikke mine Følelser for dig skulle nøde mig til at holde hans Erfaringer for falske, - Mit fulde Hiertes Varme, mine Ønskers og Længslers Henvendelse paa et eneste Formaals, Min Phantasies Sving, som viser mig, dit Billede overalt, hvor Naturen indtager mig, og vaagende ey sovende bestandig stiller mig ved din Side, min ømme Hengivenhed, som jeg føler gjør det let for mig at opofre dig endog mit Liv, om det kunde gjøre dig lykkelig, - alt dette har lært mig, at en Lidenskab har kundet tiltage, som jeg for faa Uger siden troede ikke kunde voxte høyere.

Du kunde virkelig for Alvor spørge mig, hvor sielden jeg vil have Brev fra dig? 1 Sandhed - Jeg fandt dette Spørgsmaal lidt fruentimmeragtigt - der staaer det - det fatale Ord, som nøder mig i samme Øyeblik at gjøre dig og dit hele Køn en Afbigt. Nu vel da - X dette Kors bringer dig et Forsonings-Kys eller rettere et Omforladelses Kys - - Men virkelig kiære Pige! dersom du ikke i dit Hierte er overbeviist om, at jeg hver Dag og hver Time paa Dagen ønsker at tale med dig og faae Brev fra dig, saa er jeg virkelig meget ulykkelig. - Er det ikke tungt nok at et Aar og 12 Mile adskiller os? O Lader os trodse Tiden og Afstanden! Lader os i det mindste skriftlig, nyde hinanden og lader os i det mindste ved Breve ofte forsøde os Bitterhederne af at leve adskildt, - Jeg siger saa rask hen os - maae jeg ikke nok? hvad?

Hils vores kiære Moder fra hendes 3die Søn. Min Tid tillader mig det ikke i Dag, men snart skal jeg svare paa hendes kiærlige Brev. Kommer hun ikke snart herind! O! saa følg med. - Min fromme Lene skylder jeg ogsaa et Brev, som jeg skal betale hende, om jeg ikke mundtlig taler med hende før. -

Haar du skriver saa siig mig dine Tanker om det rousseauske Stykke. - Jeg finder ikke min danske Haand god nok for M: at skrive efter; men jeg skal skaffe hende en udvalgt skiøn Forskrift. -

Lev vel du elskede! - evig din
Jens Müller.

Blaagaard: d: 8de Septr. 1795.

s. 115

Du gjorde mig det honnete Tilbud, da jeg var hos dig at laane mig dine elegante Extractions. - Vil du nu gjøre det? Jeg har her maattet hiulpet mig med en elændig Roman. -

Ret inderlig ønskede jeg mig hos dig, da jeg havde læst dit Brev, at jeg kunde bortkysset den Taare, min Fantasie vist. 116 s. 117mig i dit Øye, da du skrev dat. ce dyrebare Brev. O! kiære Pige! Her hvor jeg hører Latter rundt om mig, trænger mit hierte til undertiden at see en mild Taare bortgrædt for at bortsmælte den letsindige Vildhed, som lettelig kan hæfte sig ved det. -

Du frygter at den Tone, hvori du skrev maaske kan mishage din Ven. - Ney aldrig! - min Veninde! Enhver Tone din Følelse giver an, finder stedse en stemmende Tone i mit Hierte. Skulde Jeg allene være din Ven i Glæden, din Fortrolige i Fryden, og ikke deele din Tungsindighed med dig? Ney! du kiære gode! kom til mig med enhver af dine Følelser, de skal altid finde et sikkert Gemmested i min Barm. Den Sindsstemning, hvori du skrev dit Brev, var den, hvori jeg troer Mennesket er paa Spidsen af sin Værdighed, hvori han mest levende føler sin uddelige Aands Høyhed, hvori det vir ham urnueligt at handle slet, kort - den Stemning hvori Mennesket er bedst, er mest hvad han skulde være. Jeg har ofte følt det. Det er en Fcrsmag paa en bedre Verden. - Og desuagtet troer jeg, - min elskede Pige - maae handle forsigtigt dermed, om dette Gode skal beholde sit Værd. - Som ethvert Gode taber det vad at nydes for ofte, og som en Sindsforfatning, hvori Indbildnings-Kraften spiller saa betydelig en Rolle, kan det blive farligt især for en Person med saa levende og fyrig en Indbildnings -Kraft som din. Ved for ofre at igientages, ved for længe at vedligeholdes ved for høyt at spændes kan Charakteren derved faae et Sving, som ikke gjør lykkelig. - Min Dikte maae ikke troe at jeg misbilliger hende, fordi jeg advarer hende. - Nyd demie salige Stemning, naar den frembyder sig; men fremkald den ikke og lad den kolde Fornuft efter enhver Nydelse holae et Regnskab med din Følelse og endnu et - udøs mig stedse dit Hierte, naar det er saaledes stemt - o! Aldrig er dette Hierte elskværdigere end da, og et Brev fra dig i den Tone er for mig hvad Stemme-Kammeren er for Klaveret; det bringer mit Hiertes Streng igien til at accordere indbyrdes. Ach! alt for ofte er der Disharmonie imellem dem. Efter at have læst eller rettere lært dit Brev følte jeg mig virkelig et bedre Menneske end før. -

Du kan ikke troe, hvor inderlig jeg fryden ved ethvert Beviis jeg hører paa den ypperlige Tante Rogerts Venskab for mig. - Jeg vil gjøre mig den Glæde i det mindste at kalde hende Tante naar jeg skriver til dig; er det nogen Sag at være god naar man lønnes med Yndest og Agtelse af Mennesker som en Tante Rogert. - Min Moder har ofte sagt, at jeg fordrede for meget af Fruentimmerne; men naar jeg nu saaledes finder mine Fordringer opfyldte, kan jeg da lade dem fare? -

Jeg saae et Brev fra din Moder angaaende Lene, og frydede mig ret paa Lenes Vegne; det forstaaer sig - Jeg raadede min Moder til at modtage Tilbudet fra den retskafne Hr. Bøtcher, som du ret varmt maae hilse fra mig. -

Siig mig oprigtigt, hvorledes din Helbred er nu og hils din Moder fra din Jens Müller.

Blaagaardd: 12te Sept: 1795.

s. 118

s. 119

Min gode elskede J.

Jeg modtog det Brev og Forskriften og giennemlæst e først den da jeg (ey) kunde gjøre det i de andres Nærværelse. Jeg vil ikke neagte dig at det gjorde mig ondt at viide at Rousean er dit Oracel, thi ikke engang de Ord, der forliger dig med hans Meaning har den Virkning paa mig -jeg ønsker ikke at være l'objet de ta passion - siden ieg dog ikke stedse vil kunne være det - ey mindre ønsker ieg at skylde en Lidenskab noget af let velbehag min Er indring - om - ey min Besiddelse maaske maatte skabe dig.

Lidenskab forsvinder snart eller sent - og skulde du da være mindre lykkelig end nu - saa blev ieg virkelig ulykkelig. Men gode J maa ikke troe, at ieg har overseet det Sted i hans Brev hvor han beder mig ingen Anvendelse at gjøre paa ham af Rs Ord - men ieg kunde ikke forhindre mig fra at finde ae passede paa dig, naar du i dit Brev si er at din Lidenskab har faaet Tilvæxt siden nogle Uger altsaa siden du ikke saae mig. Din Indbildnings Kraft har altsaa laant dens Grienstand nye Yndigheder og Fuldkommenheder, som du ikke fandt, da du saae mig du ynder og agter dem og vænner dig til at troe at ieg virkelig besidder dem - og ieg frygter - at naar Sløret rives fra dine Øyne du da vil troe - ikke at din Indbildning har bedraget dig - men at ieg ikke længer er hvad ieg var - og følgelig ikke din Yndest saa værdig som før. Det Ønske at ingen mindst du min elskede J,skulde finde mig værre ved at kiende mig nøye er en Hovedaar sag hvorfor ieg næsten stedse viiser mig fra min ufordeelagtigste Side. - Og nkulde nu din levende Phantasie - den ellers saa elskværdige Egenskab gjøre mig samme Skade hos dig som om ieg tilløy mig Fuldkommenheder. -

Posten er her siger min Iloder altsaa faan ieg ikke engang Tiid til at skiende paa mit Kiøns Vegne for det slemme Ord du brugte - mig fornærmer det ikke. Dog tog ieg Kysset - at du er l'objet de ma tendresse mon amour meme de ma passion (Fruentimmerne have evige Lidenskaber) - ved du, derfor skriver ieg kuns

din
Dicte.

(Septr. 1795)

s. 119

Kiere, kiere J.- Gud bevare os raaber de alle, Klokkeren er elleve vil du -nu begynde at skrive - ja ieg maae thi ieg har en Giæld at betale ieg skylder dig Tak og Utak - eller rettere Utak og Tak - Det var fruent immeragtigt sagae du at spørge hvor sielden du vilde have Brev fra mig, ieg vil ikke forsvare mig, men har du glemt dass auch ich ein weib bin, wie alle weiber sind eller troer du ieg har Lyst at være en Ausnahmey sau havde ieg siet læst Ennemonde. Vogt dig at ikke din Stolthed smigrer dig med, at ieg er frie for mit kiøns Feil - skulde den friste dig saa tænk paas. 120 s. 121den Aften du troede at ieg forstiltte mig eller brugte en Koquettes Kunstgreb. O den huslige Aften den har gjort mig mange mørke Øjeblikke - Jeg troer virkelig ogsaa ieg gjorde mig selv Uret Dog ikke mere herom - nu til min Tak min gode J den er ikke nær saa ordrig som Utakken - den forstaaer kuns eet Sprog - og det kan kuns tales til den nærværende - O at du var her.

Dit sidste kiere Brev. Din Advarsel, din Skaansel alt alt er mig helligt og dyrebart, hver Linie deri opliver min Lyst og mit Mod til at følge hin og fortjene denne. - Ja kiere elskede Müller ieg skal stræbe at aflægge og rette enhver Feil og Hangel som det staaer i min Magt at aflægge og rette - ieg har da i det mindste den Trøst at min Siel har stræbt at blive din værdig - men min Pølse var virkelig ikke Sværmerie - ieg afskyer Sværmerie - og ieg hader den Porstillelse mod mig selv at fremkalde en Følelse, som kuns er naturlig naar den frembyder sig, men da elsker ieg den ogsaa - og vil vel stedse elske den. O, den var min ømme min trofaste min trøstende Ven, da mit syge Hierte behøvede Ømhed Trofasthed og Trøst ieg kiendte dens Ægthed derpaa at den ikke gav mig et falskt Haab at leege med ney den var retskaffen nok til at rive denne

lindrende Forgift fra mit blødende Hierte. Den gav mig smertende men helbredende Lægemidler - den lærte mig at hæve mig over den lave Egennytte den udviidede mit forhen saa snævre Hierte. O, altid altid vil ieg elske den - og dig min elskede J, thi da du ledte den til mig for din Skyld klyngede den sig tæt til mig, og du gjorde den uundværlig for mig. - Ved dig for dig er ieg alt hvad ieg er - Intet Offer skal være mig for stort forat viise dig min Taknemmelighed.

Dog mit Brev er umaadelig langt - og i en Tone - men du har tilladt mig at skrive, som ieg følte - O, at du var her, mit Hierte er endnu saa fuldt "og hvoraf" ja ieg veed det næppe selv, ieg vil søge at lette det ved at sende dig et inderligt varmt og kierligt Kys til god Nat fra din ømme

Dicte

Førsløwden 18 dog ney d. 19. September 1795.

Naar du skriver til mig saa siig mig om du har læst Essay on man - ieg skul en anden Gang sige dig, hvorfor ieg spørger derom.

s. 121

Ved du vel, mit kiere Fruentimmer med de evige Lidenskaber, at du gjør mig stor Uret ved den Maade, hvorpaa du anvender Rousseaus Ord paa mig; men du skal see, det staaer i min Magt med faa Ord at giendrive dig gandske. Du vil i R' s Mening finde et Beviis for ey en Aarsag til, at ieg skulde elske dig m re fraværende end nærværende og du vil i de Ord jeg skrev: at min Lidenskab har tiltaget siden nogle Uger, finde en Bekræftelse paa det samne, - Men seer du, heele Feyltagelsen reyser sig deraf, at jeg skrev Uger istedet for Maaneder. Dette sidste skulde der staaet, og til Beviis herpaa vil du finde U i Uger noget forklattet, fordi det skulde have været M, som jeg forandrede, idet jeg vildes. 122 s. 123skrive det, jeg: veed ikke selv af hvad Aarsag. - Naar der altsaa læses Mauneder, saa bortfalder gandske den Beskyldning, at det er ved min Phantasies Spil i din Praværelse at min Lidenskab er voxet og det bliver klart at det er din llærværelse og din Omgang, som har bragt min Kiærlighed til dig til den Høyde, som na udgjør min Lyksalighed. - Let er de lykkelige Timer jeg tilbragte i dit Selskab hos min Moder og især hos Tante Rogert, det er de 14 salige Dage i Førsløw og Aftener, som den tredie efter at jeg var ankommen som have gjort min Dicte til l'objet de ma passion - - Du har Uret nuar du troer, at Fraværelsen pryder dig med nye Yndighedor. Det er ikke en skabende Phantasie, det er min troe Hukommelse, som bestandig svæver om dig. Den Tiid kan aldrig komme, da Sløret rives fra mine Øyne, som du frygter; thi aldrig har nogen Elskers Øyne været mindre tilslørede end mine. - Jeg kiender min inuerlig alskede Piges Ufuldkommenheder saa vel som handes Dyder, og just denne Kendskab er mig Borgen for min Kiærligheds bestandige Vedvarenhed. - Har jeg nu fuldkommen overbeviist dig? Sig mig - har jeg? Seer du, du kiære! Du maae nu sige hvad du vil baade omt dig selv og Rousseau - saa bliver du dog evig l'objet de ma passion og han mit Oracel.

Vi vente her din Moder og Lene hver Dag. Hvad vilde jeg ikke give til at du kom med. - Hvo veed? - maaske - det maae nu være en Daarlighed eller ikke, men den Tanke at jeg uformodentlig skal faae dig at see, har sadt sig gandske fast i Hovedet paa mig.

Da min Moder kom hjem troede jeg de havde talt mad hende i Ringsted. Det faldt mig ind, at min Moder maaske havde taget dig ind med sig, og virkelig, da jeg kom til hende, - saae jeg mig omkring i Værelset, om du ikke skulde staae skiult i en Krog. - Ja lee kuns, det er dog sandt. - Mine Søstre reyste i Forgaars til Augustenborg igien med Prinsessen og komme ikke hjem igien før. sidst i Novbr., de bade mig hilse deres kiære Dicte. - Jeg er glad ved, at min Moder fik Tilladelse at blive hjemme. Hun længes meget efter din Moder. -

Lev glad og frisk /: men er du det og virkelig siig mig det ret oprigtigt:/ og skriv med første Post til din - evig din

Jens Müller.

Blaagaardd.19. Septr 1795.

s. 123

Min Jens

Lene beder mig saa meget om et Brev til dig at ieg ikke kan nægte hende denne sidste Begdæring uagtet Klokken er halv 2 uagtet ieg skrev i Løvdags, og endnu et uagtet som ieg ikke tør sige. - Dog du maae ikke troe min goae J, at det er for Lenes Skyld ieg skriver - ney det er for min egen og for din. Dersom ieg ikke vidste du hadede dette Ord saa vilde ieg skrive min stakkels Jens, for du havde dog vist ventet, at ieg kom med - altsaa et bedraget Haab - det Haab det Haab ! ieg bliver dog aldrig. 124 s. 125ret forligt dermed. - - for nogle Dage siden var vi i Krummerup vi morede os ret godt dog især da vi kiørte hjem, gid du havde siddet ved Siden af nig saa skulde du selv seet det var en dejlig Aften. Hen det er ret urimeligt af mig, at fortælle

dig dette, for du kan dog slet ikke begribe hvorfor denne Aften var saa rar og om ieg endogsaa vilde forklare dig det saa kunde ieg ikke engang. Hvorfor kan du ikke ogsaa altid være hos mig og dele hver uskyldig Glæde ned mig og hvorfor kan ieg ikke iste den for dette Brev iile til min elskede Jens- dog - ieg er fornøyet med min Skiebne - ieg er det virkelig om den endogsaa skulde blive som den er. - Jeg har min ømme Noders Yndest og Biefald min elskede Tante Jettes Venskab og overalt møder ieg et venligt Smil i vores lille huslige Cirkel. Jeg har for det meste en god Samvittighed - og til Krone paa min Lykke eyer ieg din Kierlighed - Hvor er ieg lykkelig! Og dog vil ieg ikke nægte dig at den Tanke at ieg dog vilde være lykkeligere om du var hos mig ofte sniger sig mellem min Tilfredshed og mig og ieg føler ogsaa at om dette Ønske var opfyldt saa vilde ieg dog ikke troe mig fuldkommen lykkelig "førend ieg var sikker paa at beholde dig altid - mon den Tiid vil komme - og mon den da ogsaa vil blive saa lykkelig som ieg nu tænker mig den. Fy! hvorfor erindrer ieg just nu den Drøm, der saa ofte forstyrrer mine sødeste Phantasier.

Jeg kan ikke give dig elegant Extracts for ieg har givet Grevinde Moltke den, da hun saa meget ønskede den og den ellers ikke er at faa. Jeg veed nok at ieg her har overtraadt Kniges Formaning, men nu er ieg ogsaa blevet straffet meget haardt.

Jeg kunde givet min Jens en Fornøjelse og har selv berøvet mig Leyligheden dertil. Dersom du vil bede Dirte om Cecilie saa kan du faa den, om hun ikke allerede har sendt den til Sorøe. Vil du naar du ret har nydt en stille behagelig Aften, læse den anden Fortælling i den Bog min Moder giver dig - du behøver ikke at sende den tilbage før min Moder reyser. - Jeg veed eller haaber, at du ikke seer paa Skriften i mit Brev ieg er i det mindste vis paa, at da ikke vil dadle den naar ieg siger dig at ieg har ondt i mine Øyne og at ieg har skrevet endnu et Brev siden Klokken var 1. Min Moder bringer dig et Kys, gid hun kunde give dig det saa varmt som det kommer fra mine Læber saa vilde du vist kunde føle at det kommer fra din Dicte

Beklag dog lit din stakkels Pige der skal være eene hiemme med Jessen og Mathilde ogsaa min Andrea er reist.

s. 125

Og du min elskede min kiereste Ven, du skulde ikke have Brev, nu ieg har skrevet til min Moder til Lene til Tante Rogert, jo du skal dog i det mindste have nogle Linier og deri det kjerligste Kys og den indstændigste Bøn at du i denne Tiid vil skrive mig saa ofte til som du har Leylighed. Betænk at ieg din arme Pige er ene med Jessen og Mathilde. Og tænk hvor meget Liv dine Breve vilde give mine Drømmeriar om dig og betænk at din Dicte beder dig indstændigt derom - naar du ret har betænkt alt dette saa haaber ieg at du kiønt skriver - dog ieg vil ikks foreskrive dig hvor ofte - skriv naar du har Lyst og naar du har Tiid og viid at hver Linie af din Haand er en Kild til Glæde for

s. 126s. 127din el skønda
Dicte.

Førsløv 23. Septr. 1795.

Min kiere Jens har givet Tante Rogert en Tillauelse, som han egentlig ikke kunde give. Jeg vilde saa gjerne selv sagt Berthel først at - ja hvad

s. 127

d. 26. September 1795.

Tak mit Hiertes Veninde! for dine tre sidste Breve - for dine tre sidste Beeviser paa din Kiærlighed. O! at jeg kunde flyve i dine Arme og mundtlig i egentligste Porstand takke dig; men Nødvendighedens Jern Pliæder binde mig og Kiærlighedens lette Vinger formaae ikke at hæve denne Vægt. - Vist nok havde jeg halv om halv ventet at see dig her med din Moder; men jeg billiger de Grunde som bevægede dig til at blive hiemme og finder mig i et feylslaget Haab, som dog skienkede mig saa mange Glæder medens jeg endnu legede dermed. Jeg har i Grunden endnu ikke opgivet mit Haab. Jeg har blot rykket Maalet lidt længere ud - Si le bonheur ne vient point, l'espoir je prolonge - Siger mit Oracel og saaledes gaaer det mig. Jeg haaber endnu snart at omfavne min Dicte, og maaske en Aarsag som du ikke venter kunde snarere end du troer bringe dette Haab i Opfyldelse. Jeg staaer i Handel om til Foraaret at gjøre en udenlands-Reyse. - Min elskede Venindes Biefald vil bestemme om jeg skal fuldføre Handelen. - Landsdommer Lautrup fra Jylland, som er Formynder for en Christian Moldrup, som du vel har hørt Tante Rogert tale om, har været her i Byen i enne Tiid og søgte en Hovmester til at reyse med hans Myndling. - Jeg talte med ham og han gav mig sit bestemte Løfte, at han ikke vilae antage nogen anden i fald jeg havde Lyst at paatage mig Reysen. Angaaende Vilkaarene og Reysens Plan skulde vi korrespondere. Til Foraaret skulde Reysen gaae for sig og jeg skulde til den Tiid intet have at bestille med Svenden, Jeg behøvede altsaa ikke at gaae fra Vaisenhuset før i samme Øyeblik jeg tiltraadte Reysen og jeg var frie for den Ulykke i nogle Aar at underkaste mig et høyardeligt Huses Luner for at nyde den Fornøjelse at reyse. - Uagtet disse Fordele vilde jeg dog betænke mig paa at gaae fra Vaisenhuset, om ikke Whusets Forening med Skolehulder-Seminarieret her paa Blaagaard, hvilket der nu stærkt arbejdes paa, havde gjort mig fuldkommen kied af at være her. Desuden troer jeg og alle de jeg har

raadført mig med, at jeg efterat have reyst et Par Aar udenlands vil være ligesaa got anbefalet til Befordring som om jeg havde været min Tiid ud paa Waisenhuset. - Jeg har sagt din Moder denne Plan og hun ikke allene billigede den, men tilraadede mig endog at følge den, og glædede sig, saa mig syntes ret oprigtig derover. -

Det kommer nu kuns an paa hvad min elskeue Dicte siger derom. Uden dit Biefald vil jeg ikke troe nogen af mine Handlingers. 128 s. 129god, og uden dit fuldkomne Samtykke kan jeg ikke tillade mig at slutte saa vigtig en Handel, der kan have saa betydelig en Indflydelse paa min Lykke. Med saa enge og ømme Baand er mit Hi ørt e bundet til dit at vor Lyksalighed er kun een og enhver Ting, som vilde forstyrre din Tilfredshed vilde tillige øielægge min Roelighed. - Jeg kunde ikke tunke paa noget Øyeblik at forlade øt Land, der indeslutter Formaalet for alle mine Ønsker; om jeg ikke troede at komme hjem dueligørø til min Fødelandst jeneste og Værdigøre til min Piges Kierlighed - Troe ikke at en dum Nysgierrighed frembringer det Ønske at reyse eller at jeg reyser i den daarlige Tanke at blive Lærd - Ney ! - det er ret smukt at vure lærd, men det er ikke Tingen siger Zetlitz og han har Ret. - Jeg ønsker at reyse for at kiende andre Lundes Fordele og engang biedrage mit til at forskaffe mit Fædreneland samme; for at see andre Lundes Mangler og lære at fryde mig over at jeg er født dansk; forat betragte Mennesket i alle Skikkelser og fuldende mit kiæreste Studium: Mennesket; forat udvide mine Kundskaber i Philosophien, den nyttigste af alle Videnskaber - og endelig for at biedrage mit til at lede et ungt Menneske af et got Hierte men en forsømt Forstand til Sandhed og Dyd. 1 Sandhed jeg er mig selv bevidst at min Hensigt med ut reyse er gou - maatte jeg kuns have Krufter til at udføre den. - Og du kiære Pige! vil intet tabe i mine Øyne ved en Fraværelse af et Par Aar tvertimod - jeg er inderlig overbeviist om ut andre Landes Fruentimmer vil lære mig til fuldø at skiønne paa at en af de dydigste, forstandisgte vittigste og bedste oplyste Piger i mit Fødeland blev min Brud. - Siig mig nu snart dine Tanker om mit Forehavende, at jeg kan skrive til Lautrup om jeg vil eller ikke. - Jeg behøv er vel ikke at bede min Vøninde! i en saa vigtig Sug ikke at dølge det ringeste ønske for mig ? -

Det gjør mig ont, at jeg har berøvet dig en Fornøyelse ved den Tilladelse jeg gav den kiure Tante R: - Men min Dicte burde ligefrem forbudet mig i Forveyen hvad hun ikke vilde jeg maatte gjøre. - Jeg har siden selv skrevet Bertel til derom.

Fortiente vel den gode deeltagende Berthels Venskab, at han saa lunge var uviende om noget som saa surdeles vilde glæde ham? Jeg har endnu givet en Tilladelse som jeg nu frygter du vil vure endnu mindre fornøyet med. Jeg har tilladt din Moder at sige Peder vor Porbindelse. - Havde jeg sølv skuldet sige ham det, saa havde han vistnok faaet lunge at bie. Jeg veed ikke ret selv hvad det var der holdt mig tilbage; men jeg troer alligevel han burde ikke være uvi ende om noget som saa nur angik ham. - Din Moder har sagt ham det og den oprigtige Glæde han viiste, har belønnet mig for min Aabenhiertighed. - Er min Dicte fornøyet med mig heri jeg kiender Paaer saa got, at jeg troer, han maaske aldrig vil tale til mig om den Ting og dermed er jeg fornøyet. Det er mig nok at han veed det. Kan er min Ven i alt hvad dette meget sigende Ord indbefatter. -

Det er afgjort at din Moder i nogle Dage skal logere hos min Moder. Jeg vil der have den Glæde at see hende daglig. - Jeg kan ikke sige dig hvor det fryder mig at see hende saa fornøyet. - Lev vel du kiære. - Paa Onsdag har du atter Brev fra din

Jens Müller.

Jeg har ikke læst Essay on man - Siig mig nu hvorfor du spurgte.

s. 130s. 131Førsløw 29.September 1795.

s. 131

Min egen kiære søde Jens.

Da jeg havde læst - dog nsy, først da ieg havde eftsrænkt dit Brev - maatte ieg billige dine Grunde for at reise - ved at sige dette afsiger ieg vel, (;i det mindste for en Deel:) den haarde Dom over mig selv ikke at-se dig min ømme elskede Ven i 2 eller maaskee flere Aar eller maaskee aldrig. - At dette var den første Tanke dit Brev opvakte hos mig og at denne Tanke virkelig bragte en Feber-Gysen over mig vil ieg tilstaae dig. - Skulde ieg i det øyeblik besvaret dit Brev frygter ieg at du maatte taalt den Beskyldning at du elskede mindre varmt end din Pige siden du kunde betænke dig paa at give Af slag, men til Lykke havde ieg Tiid nok til at overtyde mig om at, saa vist som det er Fruentimrets eeneste, eller i det mindste heiligste Pligt at danne sig til at gjøre en Mand lykkelig saa vist som det er hendes eeneste Bestemmelse /:som Fruentimmer:/ at opfylde sine Pligter i alle de Forhold hvori hun staaer til hum - saa vist har Manden Pligter, hellige Pligter som ikke har Hensyn til hans Elskede.

Før har ieg for det meste kuns tænkt mig Mennesket og altsaa vore Pligter de samme, men nu føler ieg at den samme Handlemaade hos Personer af forskellige Kiøn vilde fortiene en meget forskellig Dom - ieg føler nu, at som det var min Pligt aldrig aldrig at forlade dig, uden det gjorde dig lykkeligere saa er det din at reise for at skaffe dig Evner til at blive en nyttigere Borger for dit Fødeland, om du endog derved saarer din Dictes

Hierte.

Det er en ydmygende Tanke for os arme Fruentimmer at vi ere eller bestræbe os for intet, uden ved eller for Mandfolkene - medens de kan være og attraaer saa meget foruden os.. Jeg kunde misunde dem dersom ieg ikke vidste og saa ofte havde føle: what ever is, is best.

Der som du erindrer dig den Maade hvorpaa du søgte at - og hvorpaa de virkelig overbeviiste mig om Umuligheden i at være Menneskekiærlig uden først at elske enkelte Mennesker, saa vil du naar du har læst følgende Linier af Essay on man, finde Aarsagen til mit Spørgsmaal om du havde læst den. - jeg vilde vide om ieg havde min Jens eller Pope at takke for min Overbeviisning:

God love s frOM whole to parts, but human soul
Must rise from individual to the whole,
Self love but serves the virtuous mind to wake
As the small pebble stirs the peaceful lake
The centre mood, a circle straight succeeds
Another still and , still another spreads;
Friend, parent, neighbour first it will embrace
His country rest; and next all human race
Wide and more wide th 'o' er flowings of the mind
Take ev' ry creature in of ev' ry kind;
Earth smiles around with boundless County blest
And heaven beholds its image in his breast!

s. 132s. 133Jeg ved. du tilgiver mig at have fyldt en Del af mit Brev med disse Linier endskiøndt du alt før tænkte som Pope heri Han siger saa smukt sine Sandheder at enhver der har Følelse for det Skiønne med Fordybelse læser ham.

Jeg er vis paa at see dig inden du reiser - til den Tiid giemmer ieg det meget ieg i den Anledning ønsker at sige dig. Lev vel og elsk din

Dicte.

Ved du ingen som eyer la nouvelle Heloise af hvem ieg kunde laane den; dit Oracel skrev den.

Min Moder har bedt mig lægge hendes Brev inden i dit derfor maa ieg gjøre dig Umage med at besørge det.

s. 133

Jeg havde ventet Brev fra dig i Gaar. Ma douce amiel Saalænge din Moder er borte og du ikke har andre end Jessen og Mathilde at tale med, venter jeg Brev hver Postdag. - Er det vel for meget ventet? Stakkels du! /:itil dig tør jeg nok sige Stakkels:/ som i denne Tiid maae hielpe dig med saa mavert et Selskak. Dersom jeg ikke vidste at du hørte til de Mennesker, som aldrig er mindre ene end naar de ere allene, saa vilde jeg virkelig af Hierte ynke dig. Naar man eaaledes er nødt til at søge sin heele Moerskab og Fornøyelse hos sig selv; saa føler man ret levende hvilket ubetaleligt Gode et fuldt Hoved og et fuldt Hierte er og man finder sig i disse eensomme Timer saa uendelig betalt for alt hvad de undertiden have kostet os at erholde. Ensomhed andertiden er desuden saa nødvendig for den Siæl, som stræber ved Læsning at gjøre andres Viisdom og Erfarenhed til sin. - Da fordøyer Siælen hvad den før har indsamlet; afsondrer det falske eller skadelige, og lægger det - vist nok lidet overblevne i sit Hierte til evig Bevaring, - da bringer vi vores Hoved og Hierte atter til at harmonere for maaske om faa Øyeblikke des piinligere at føle deres Disharmonie, og - jeg veed ikke. om det er med dig som med mig; men - da forliger jeg mig med hele Verden, tilgiver den og glemmer at den er Ondskabs og Daarligheds Boelig. - Virkelig jeg føler at Eensomhed er for mig meget nødvendig om jeg ikke for meget skal falde til den satiriske Bitt erhed, hvor til Naturen har givet mig Anlæg og Skiæbnen Anl dning. - Nu til noget andet - Jeg har et Forslag at gjøre min elskede Pige, nemlig at kjøre herind med Vognen, som skal hente din Moder; men da jeg ikke vil overtale dig til noget som skulle siden foraarsage dig den mindste Ubehagelighed, og da jeg er overbeviist om at du ligesaa gjerne vilde samles med mig, som jeg med dig - saa vil jeg uden Overtalelser sætte det i dit frie Valg om du ikke nok synes at dette Anslag kan udføres. - O gid det kunde! Hvilken Velgierning vilde det ikke være for min Arme Siæl! Men dersom du kommer saa skriv mig det til i Forveyen ogsaa dette er en sand Velgieming. jeg haver da saa mange flere Dage at være glad i. - Endnu eet - du maae tage noget mere end din blotte Nattrøye med dig; thi strax kommer du sandelig ikke hjem igien. - Tænk kun, s. 134 s. 135 om jeg reyser til Foraaret. - Og endnu et, du maae logere enten hos min Moder eller Tante Rogert - nos den - Frue W: maae du nu paa ingen Maa e være. - Hører du, gode Dicte vil du komme? hvad? Skriv nu smukt din Moder til derom. Dog hun har vist intet derimod. - Saa kommer du? ikke? dog ingen Overtalelser du gjør det nok alligevel. - O! jeg kunde blive tosset af Glæde, naar jeg tænker paa at jeg maaske snart skal omfavne min Dicte - O! det afskyelige maaske som jeg maae sætte til. -

din egen

Jens Müller.

Blaagaardd. 29. Septr. 1795. -

s. 135

Førsløwd. 3. October 1795.

Ney det er ikke for meget ventet gode J du har Ret til, og skal ogsaa faae Brev hver Postdag medens min Moder er borte - jeg kan ikke selv begribe hvordan det gik til at du intet fik med Løverdags Posten - jeg har virkelig bestandig troet at jeg havde skrevet, lige til ieg fik dit Brev. Jeg er glad at du er overbeviist om min Lyst til at see dig thi med den faaer du nok endnu dennegang at nøyes siden begge de Vogne der tager til København har svært Læs - men gode J. dersom du kommer til at reise og dersom du ikke vil, eller ikke kan komme til Førsløw førend den Tiid saa kan du være vis paa ieg skal komme til Kiøbenhavn om jeg skulde gaa dertil - dette vil jeg forsikkre dig om, da ieg synes i de Ord "tænk om ieg reyser til Foraaret" at læse en Frygt for ikke at see mig, om ieg ikke kom ind med denne Leylighed. - Hvad du min J skriver om Eensomhed finder - og føler ieg saa sandt at det overbeviiser mig om at du allerede har gjort store Fremskridt paa dit Studium Mennesket. Dette kunde gjøre mig lit bange for dig. For naar du med et dybt Blik i mit liierte forstaaer at opdage alle dets Svagheder vil du da ikke foragte dette saa ofte saa saare ofte svage Hierte. Naar ieg ikke vidste med mig selv at det er min oprigtige min ivrige Bestræbelse at overvinde disse Svagheder naar ieg ikke vidste at mit Hierte ikke er ondt - saa turde saa vilde ieg aldrig blive din - jeg vilde ikke engang blive det naar jeg ikke af Erfarenhed vidste at de kan overvindes v d Striid og Aarvaagenhed og naar jeg ikke følte al min Attraae efter at blive - - - - - Men fy er det et Svar paa det søde nydelige muntre Brev du fik i Onsdags Dicte! det skulde være. Saae hvad fattes det - Ja, læs det selv igiennem saa kan du see - hm - hm hm "ney du har ret mit kiære Hierte - især det sidste Qyart, men hvad skal ieg nu gjøre - lh kan du ikke rive det af - "Ja, men hvordan ser saa Brevet ud - Ja kan du vakle imellem at dit Brev skal see ordentligt ud og at gjøre din J et mørkt Øyeblik saa - tys, intet saa Ingen Beskyldninger af den Art, nu er det revet af og brændt - Her har du tilligemed denne lille Samtale imellem mig og mit Hierte - Aarsagen hvorfor du kuns faar det halve afs. 136 s. 137dit Brey ieg tænkte mig i Aftes saadan nogle slemme Følger af din Reyse og skrev som ieg tænkte uden Eftertanke. Her har du et Kys for det afrevne Qyart og et fordi du skal tilgive mig og Hundrede-Tusinde fordi du elsker din

du vil vel sige - naragtige

Dicte.

s. 137

Jeg har modtaget dit Brev og behøver nok næppe at sige dig hvor kiært dets doppelte Aarsag var mig. Blot som Beviis paa dit Venskab havde det været mig inderlig kiert, og saameget mere med denne anden Bevæggrund, imidlertid overrumplede det mig ikke. Min Moder havde allerede spurgt mig: om jeg ikke havde haft Brev fra dig? der gav mig Grund til at vente det; og Tante Rogert i sit sidste Brev, talte og desangaaende, dog paa en Maade saa at jeg endnu troede at hun selv havde bedraget sig, indtil dit eget Brev berøvede mig al Uvished. Gode Jens! du veed hvor kiær Dicte er mig, og mit Øye maae have sagt dig det samme i Henseende til dig selv, hvortil da flere Forsikringer om den Glæde hvormed jeg seer din og hendes Lykke i Møde! at I blive lykkelige det haaber jeg, og mit Haab grunder jeg paa Kundskaben om eders Tænkemaade; at jeg iøvrigt ikke mere kan sætte mig ind i din Forfatning og deele de glade Følelser med dig, vil du tilgive, og de den gang for mig ogsaa lykkelige Tiider ere, muelig forstedse, forsvundne. Dog denne Materie vilde føre mig udenfor et Brevs Grændser, altsaa her intet mere derom.

Troe derfor ikke at jeg støder din Opfordring til giensidig Fortroelighed tilbage. Hvor søt, hvor behageligt, at aabne sit Hierte for en deeltagende og følende Ven!

Men som sagt i dette Tilfælde maae du ingen sand Deeltagelse vente af mig. De faa sande Glæder jeg nyder og disse faae saa idelig afbrudte har bebragt en uudryddelig Tvivl om nogen Glæde eller Lykkes Varighed. Meere herom en anden Gang. Leev imidlertid vel og hils i Særdeeshed den gode T. Rogert.

Din Ven

Bertel.

Bulbroe

ved Odense.

s. 137

Min ømme Pigs, min dyrebare Veninde!

Den første Bevægelse, dit gandske fortrefflige Brev opvakte hos mig, havde megen Lighed med den hvori dit første Brev efter min Hiemkomst satte mig - min næste Følelse var en brændende Taksigelse til Himlen, fordi

du var blevet min Lod - og paa denne fulgte en meget smertelig Følelse over at min Reyse vilde saare min Dictes Hierte. I Sandhed - jeg maatte samle min heles. 138 s. 139 Styrke, at ikke mit Eierte skulde akuldkaste den Plan, min Forstand havde anlagt og valgt som den bedste. Men min dyrebare Pige skal ikke faae Aar sag til at rødme over at jeg for hendes Skyld ikke er blevet alt, hvad jeg kunde blive. Jeg har endnu engang giennemtænkt mine Bevæggrunde til at reyse og de have holdt Prøve for en skarp Undersøgelse, de ere billigede af min Dictes Forstand. Jeg vil altsaa følge disse Bevæggrunde. Aldrig kan det at jeg handler efter prøvede Grunde, paadrage mig den Beskyldning at jeg elsker mindre varmt end min Pige. - Jeg kan ikke nægte at jeg jo frygtede denne Beskyldning, da jeg skrev mit første Brev; men jeg sagde intet for at afvende den. Jeg var fuldkommen overbeviist om at det kiærlige Hierte vilde selv gjøre dette, og jeg vilde hellere skyldte dit kiærlige Hierte end mine Ord og Forsikringer denne Lykke.

Hvad du min udvalgte Pige! siger om Fruentimmerets Pligt og Bestemmelser er fortrefflige og passende sagt. Jeg vilde ønske jeg kunde gjøre det til et Bud i ethvert Fruent immers Katekismus; men. naar du siger "at det er en ydmygende Tanke for de arme Fruent immer, at de ere intet og bestræbe dem for intet uden ved eller for Mandfolkene" saa troer jeg du feyler. - Er det ydmygende at være bestemt til og bestræbe sig for at forædle og lyksaliggjøre den halve Deel af det menneskelige Kiøn? Virkelig - jeg finder denne Bestemmelse uendelig høy og denne Bestræbelse uendelig ædel. - Er Mandens Bestræbelser ædlere! Han kan lægge mere vidtskuende Planer, som han de fleste Tider maae have den Græmmelse at see blive forstyrrede eller maaske nedbryde sin egen og andres Lyksalighed, som det var hans Hensigt at opreyse eller befæste; imedens et eneste Fruentimmer med sikkre og jævne Skridt uden Fare for sig eller andre gjør en heel Familie lykkelig! - O, i denne Henseende misundelsesværdige Kiøn!

Jeg takker dig for det Stykke af Pope; det var særdeles skiønt og det var mig meget smigrende uden at vide det i Forveyen at have tænkt som en Pope. - Dersom jeg kommer til at reyse, maae jeg dog ret til Gavns lære engelsk forinden jeg reyser.

Jeg har idag haft Brev fra vor kiære Bertel. Det bar Vidne om hans oprigtige Glæde over min Lykke, men det synes som mit Brev havde opvagt sørgelige Erindringer hos ham. - Den gode Dreng! Hvad vilde jeg ikke opofre for at gjøre ham lykkelig? Hør hvad han skriver: "at jeg i øvrigt ikke mere kan sætte mig ind i din Forfatning og deele de glade Følelser med dig vil du tilgive, - de, den gang for mig lykkelige Tiider ere, mueligt for stedse, forsvundne." - Jeg maatte næsten græde. - Skulde jeg have taget feyl i min Gisning om Bertels Hiertes nuværende Forfatning? Arme W: ifald jeg havde. - Men jeg vil endnu ikke troe det maaske vil jeg ikke troe det fordi min Forfængelighed ikke vil tillade mig at troe min Skarpsindighed skuffet. - Lev vel min elskede Pige! Kommer du herind? Med Frygtsomhed gjør jeg dette Spørgsmaal. - Jeg overlader til dig, som saa got kiender det menneskelige Hierte i Almindelighed og mit i Særdeleshed selv at bedømme, hvoraf denne Frygtsomhed kommer. - Lev vel -

din Jens Müller.

Blaagaardd. 3die Octbr. 1795.

s. 140

s. 141

Min hulde Pige!

Jeg er paa Veyen t il at troe at du har taget Haabet i din Sold, for at stride for din Mening om det - idet mindste stræber det kun altfor vel for at reetfærdiggjøre dine Tanker om det smiggrende hykkelske bedraglige Væsen. - Dersom Haabet ikke var et Fruentimmer vilde jeg være for stolt til længere at lade mig tyrannisere af det; men min Tilbøyelighed for Kiønnet er nu engang et Grundtræk i min Karakter, saa det kan ikke nytte mig, jeg tænker paa at stride derimod. - Om Haabet bedrager mig ti Gange om Dagen, smiler det dog saa tilløkkende sødt at jeg med Glæde løber den ellefte Gang efter dets indtagende Stemme. Desuden har jeg for megen Bestandighed til at jeg skulde forlade min gamle Veninde, hvis Venskab saa ofte har opklaret mine mørke Timer og giort mig usigelig lykkelig; fordi jeg opdager nogle Feyl hos hende og fordi hun er hvad man i Almindelighed beskylder eders hele Kiøn for, ikke alt for bestandig i sit Venskab. - O, naar jeg tænker paa, hvor ofte hun igiennem. sit fortryllende Glas har ladet mig see dig med Armene om min Hals forsikkre mig, at jeg havde giort dig fuldkommen lykkelig, at jeg havde opfyldt enhver af dine Fordringer - o! saa kan jeg tilgive hende enhver Feyl og ethvert Bedragerie - endog det, at hun saa stadigt havde foregøglet mig, at jeg i Dag sikkert skulde omfavne dig her. - Jeg ønskede ret inderlig mundtlig at tale med min Dicte om min Reyse, at jeg kunde besvare lig ethvert Spørgsmaal, hæve enhver Indvending, og udrydde enhver Bekymring og Tvivl af denne Siæl, hvis Roe udgjør min Lyksalighed, men da jeg nu ikke selv kan komme vil jeg sende dig min Veninde Haabet med de bedste Anbefalinger.

Vær forsikkret, hun er en velgiørende Skabning med alle hendes Feyl og jeg vil gaae i Borgen for hende, at hun aldrig skal bedrage dig naar hun taler om mig. Du antager dog min Caution? Vi have udkastet den Plan, at du skulde følges til Byen med Mølkes og blive her lang Tid. - Din Moder biefalder Planen og du ogsaa - ikke

sandt? om du endog skulde opofre din Sorøe Reyse derfor - Tak min elskede Pige for dit Brev fra idag Det var dog nogen Trøst; men jeg ser deraf at du har forstaaet mine Ord i mit sidste Brev "tænk om jeg reyser til Foraaret" - feyl. Det var ikke Tvivl om at see dig førend jeg reyser, som kom mig til at skrive dem. Jeg siger som du om jeg saa skulde gaa til dig, maae jeg see dig. Det skulde blot være en Grund mere for dig til at komme herind, da vi om jeg reyser maae nyde hinanden saa ofte og længe som mueligt, og som en Grund herfor lader jeg den endnu staae og gælde for din Reyse med Molkes. - To Ting i dit Brev maae jeg kræve dig til Regnskab for: første du siger: "dersom du ikke vil eller ikke kan komme til Førslev." ikke vil? ikke vil? Retfærdig gjør dig her om du kan min hulde Pige! for den Fornærmelse au gjør mit Hierte - o! dette Hierte er tilforladelig fuldt af Kiærlighed af brændende Kiærlighed for dig - Behøver jeg endnu at forsikkre dette? - dernæst - du har brændt den halve Deel af dit Brev til mig, og dette Brev var dog da det var skrevet min Eyendom og mine Eyendom har du ikke Lov at brænde - det veed du nok. Og dette har du gjort blot fordi Brevet ikke var muntert! Kiære Pige! i ethvert af mine Breves. 142 s. 143seer du mit Hierte saaledes som det er stemt naar jeg sætter mig til Papiret, og du vil ikke tillade mig at jeg maae see dit saaledes! Er det Ret? - Siig din kiære Moder velkommen hjem fra mig og Kys hende først paa Haanden og saa paa Munden som det sig bør. Dette Brev skulde egentlig været med hende. - Næste Post venter jeg Brev uagtet din Moder er kommet hjem. - God Nat, du søde Dicte! din Ven kysser dig i Tanken. -

Jens Müller.

d. 5te, 8br 1795.

s. 143

Min egen gode J.

Ja du er dog ret meget god, at skrive mig til endskiøndt du intet Brev fik med sidste Post - Dog det er sandt det vidste du jo ikke den Gang - altsaa - tager jeg det halve af min Berømmelse tilbage, men kuns det halve det øvrige fortæner du i Sandhed. Du skrive saadanne søde Breve. Var du her kuns, saa skulde du til Giengield raade en heel Time for Husholdningen. Armestolte Pige, du troer altsaa, at du dermed kan betale et saadant Brev - ney! ney jeg troer det ikke - men hvad har ieg at betale med uden min varme Ømhed for dig. - Dog du er i min Giæld. Jeg antog din Caution for Haabet som din Veninde eller som du kalder hende din Velgiørerinde modtog jeg hende med aabne Arme, men den Bedragerske viiste sig straks. Hun fortalte mig at du var fulgtes med min Moder og at du havde skrevet for at overrumple mig. Hun fulgte mig Vognen imøde og forsikkrede at se een Mand, i en brun Frakke som sad hos Lars, var dig - see nu hvordan du kommer ud af det med din Caution. -

Dersom min Moder ikke vilde gjøre mig misundelig saa skulde hun ikke fortælle mig hvor megen Fornøjelse hun har nydt i ait Selskab hvor rart det var at følges med dig, at seile med dig at besøge dig. - O, min J - er det vel ret af min Moder at sige mig det - Min Moder elsker dig ubeskriveligt du er et lykkeligt Menneske alle alle unyder dig - endog den stolte Peder siger, at du er det bedste Menneske han kiender. Jeg er vis paa at han synes du er meget for god til mig. - Men min Bertel min ømme lidende Bertel er vist partiisk nok til at troe mig min Lykke værdig. Du maatte næsten græde over hans Brev skriver du, saa du græd virkelig ikke - siig mig er det en Skam for et Mandfolk at græde, eller er de saa ulykkelige ikke at kunne? O, hvor beklager ieg den da - Jeg maatte quæles om ieg ikke kunde udøse Taarer Strømme af Taarer over B's Skrivelse. I saadanne Tilfælde er det vanskeligt men /naar man kan/ trøsteligt at troe whatever is is best. Du maae nok siige Arme W.... om du har taget Feyl - Har lu ogsaa sagt arme Dicte har du sagt det, jeg haaber ney, om jeg endog gav dig anledning til at tænke det - gjorde jeg det virkelig? siig ney gode J. jeg kan ikke taale at høre det - paae nogen Tiid er ieg blevet meget stolt - Endog uden nogen Menneskekundskab vilde du kunde begribe Aarsagen dertil. God Nat min inderlig elskede J. Drøm om din ømme

Veninde din egen
Dicte.

Pørsløwd. 9. Octbr, 1795.

s. 144s. 145Du har nok læst den almindelige Regel par une fauss politique, d'une chose publique ne fait jamais secret. - jeg vil derfor spørge dig om du har noget imod at ieg siger Ditte det du gav Tante R. Lov til at sige B.

s. 145

Førsløwd. 10. Octobr. 1795.

Ved den lille Skov Friheden imellem Skøttens og Førsløw blev ieg modtaget af mine 3 Piger med glade og sunde Ansigter. Jeg troer (og nok ikke feyl) naar ieg siger min Dicte havde et hemmeligt Haab at der maaske var nogen med mig den kiære Pige Aarsagerne ere nok hævdede, hvor for hun før saa vist havde foresat sig aldrig at tillade sig at haaloe, det er saa naturlig at haabe det man gjerne ønsker.

Imidlertid kan jeg tilforladelig sige den med Sandhed at hun er frisk og munter saa jeg sikker tør igientage det jeg sagde dem at bringe Tingen i orden andgaaende deres Reyse saa snart de kan, synes jeg er det Bedste.

Det tilfredsstillende for hendes Hierte at have i dem en oprigtig Ven, hvor de end er, har skienket. hende saa megen Sinds-Roelighed, som jeg haaber skal oprætte, hvad hun har haft at stride med før og som har haft saa stor Indflydelse paa hendes Legems-Sundhed men derimod tør jeg nok og sige meget bidraget til hendes Siels skønne fuldkommenheder, og det er dog den vigtigste Deel.

Den glade Tanke om at see dem gieste hende, bortdriver de mørke forestillinger som ellers vilde bemæstre sig hendes Hierte ved at tænke paa i saa lang Tiid ikke at see dem og sige dem hvor kier de er hende. - Hun er vist ligesaa villig til at komme til Byen om god leilighed gives, som de til at ønske de, men jeg frøgter det ikke saa læt lader sig gjøre, deels af mangel paa passende leilighed, og deels maa jeg siige dem jeg frøgter meget for Kulden, jeg forsikrer dem oprigtig, at jeg paa min Hiemreise den sidste Dag (i hvor gierne jeg havde ønsket hende ind med Vognen for at hente mig) takkede Gud at hun ikke var med, da det var en gjennemtrængende Kulde, og værre kan man vænte herefter.

Men naar de nu og tænker paa der er io kuns nogle uger til December, og de maaske kunde da følge min kiære Lene hiem. Dog forsikrer jeg oprigtig, at dersom det kan skee, at hun kan komme ind, ved en god Leilighed, uden Grundet frøgt for hendes Sundhed skal lide, vil jeg lige saa villig samtække, som hun vist med Glæde vil benytte sig deraf.

Det har voren, er og skal stædse blive min største Glæde i Livet at fyldestgjøre mine kiære Børns ønsker, saa vit det staar i min Magt, og jeg troer det er deres Vel. - Gode kiære Müller, de har længe voren mig meget kiær, og det for deres eyne fortienesters Skyld - men nu føler jeg hvor meget jeg virkelig skylder dem, de har maaske, og jeg før næsten sige med Vished, givet mig min elskede Dicte paa nye, da hendes sundhed, og maaskes. 146 s. 147 hendøs Humeur som har saa stor Indflydelse der paa er saa kendelig forbedrede, saa den Frygt jeg daglig følede for snart at miste hende, er nu forsvunden maaske det glade Haab om i fræmtiiden at see hende være lykkelig meget bidrage til denne Glæde og hvad, om jeg end ikke skal nyde dette gode troer jeg ikke jeg bør berøve mig selv det nærværende gode.

Det jeg først burde, kommer nu, næmliig at takke dem for de behageligheder de gjorde dem Umage for at forskaffe mig i Køb:, jeg skiønner derpaa, det maae de være vis paa, da deres Venskab er mig meget vigtigt.

Endnu skal mit Hierte udtømme sig for dem andgaaende deres Reise saa vit jeg husker sagde de til mig, at de skal gjøre forslag paa hvad vilkaar de tager mod det unge Menneske, betænk dem, og gjør dem ey mindre end enhver anden billig tænkende vilde gjøre; thi der er ey nogen fortieneste i at skiænne ham (som vist vil finde i dem, hvad han ikke saa meget læt fandt hos en anden) noget, og især betinge det som er saa almindelig noget vist naar de kommer hiem indtil de bliver befordret.

De kan ikke blive vred paa mig at jeg siger dem dette jeg vilde sige det, om det end havde voren for nogle Aar silen aldt saa uegennøttig. -

Gud velsigne dem, gid de altid maa vælge det bedste og leve saa vel og fornøyet som oprigtig ønskes af deres oprigtige Veninde

Sl: Rosenstands.

Dicte ved ikke jeg har skreven dem til efter dette var færdig talte jeg om, maaske de fulgte Lene hiem; hun sagde ia det var godt han kom, men saa ere der saa mange; af disse Linier seer de min Aabenhierlighed og ønske, at de kunde være her med mest Fornøjelse, gjør nu hvad deres Hierte tilsiger dem saa er det godt

Tilgiv at jeg har skrevet saa langt et Brev til dem, men naar de kunde vide hvor megen fornøjelse det er mig saa var jeg vis paa de gjorde det.

s. 147

Min Jens

Jeg blev lit vred og meget misfornøyet da Søndags Posten intet Brev bragte mig fra dig gandske vist havde jeg foresat mig ikke at skrive i dag og dersom jeg havde Tiid til Overvejelser gjorde jeg det nok ikke heller, men Klokken er halv o elleve og først i dette Øyeblik erindrede jeg at det var Postdag og mit Hierte banker hæftigt af Frygt for ikke at blive færdig. - Seer du hvor egenraadigt mit Hierte er, det vilde aldeles intet Herredømme af min Fortrydelse erkienne. Det havde tvertimod Lyst til at fortælle dig at jeg slet ikke længer er vreed at det Brev jeg imorgen faaer vil gandske udrydde Tanken om at jeg et Øyeblik var det - dog mit Hierte er et got Hierte - det har ført sig fornuftigt op for naar det nu ikke havde nødt mig til at skrive i Dag saa havde jeg intet Brev faaet med næst Post ogs. 148 s. 149 saadan var der levet ved. Saadan vil jeg stedse bære mig ad gjøre det første Skridt vil Forliig - men - først i dette Øyeblik erindrer jeg at det io var mig der

først forsømte - hvor er nu vel min Ædelmodighed - O gode Jens jeg giver dig ti Kys for at tilgive din Piges Glemsomhed, Stolthed og alle alle hendes slemme og underlige Egenskaber. Hils og Kys Lene fra mig hende kan den jaloux Dicte tænke paa du kysser uden Smerte men ieg kan huske en Tiid, hvor hun var meget misundelig. Ben Dicte har dog mange Feil og har haft endnu flere - Gode J du maa endelig gjøre mig den Tieests ar siige mig en ret betydelig Feil hos dig - jeg har forgiæves søgt derefter og uden at finde den er ieg ret ulykkelig - hvorfor - ja det har ieg sandelig ikke Tiid til at siige dig. Neppe kan ieg faae sagt dig at ieg er saa frisk som ieg ikke i lang lang Tiid har været og at jeg er saa temmelig fornøyet naar jeg opfører mig saa ieg kan være det. I dette Øyeblik er ieg meget vel tilfreds - det er vist altsaa Ret at ieg skriver dig til. Nu kuns et Kys til. Farvel

fra din
Dicte.

Førsløw d. 13. October 1795

i største Hast.

s. 149

Kiæreste bedste Pige!

Den Troels har spillet mig et hæsligt Puds. Han pleyer ellers meget ordentlig at høre paa Posthuset efter Bre* til mig; men i Gaar glemte han det. Jeg har derfor ikke endnu faaet det Brev som jeg gandske vist venter at være kommet til mig fra min Pige og maaske ogsaa fra din oder. - Jeg venter deri at finde den glædelige Tidende at du komaer og naar du kommer. Du kan da vel tænke hvor begiærlig jeg er derefter. - Og om der nu intet af dette staar deri? - Nu - saa er det dog et Brev fra min Dicte og - som ethvert Brev fra hende - et Blik i hendes ømmomme elskende Hierte. - O! dette Blik er mig saa uudsigelig dyrebart. -Jeg taaler virkelig meget bedre, at et Brev fra dig, kiære Pige! tilintetgjør mit kiæreste Ønske, end at nogen anden gjør det. Jeg veed at du tilintetgjør ait eget Ønske i samme Øyeblik du tilintetgjør mit og dit Brev som betager mig mit Haab, skiænker mig tillige Glæde. -

Endnu en Fortræd har T's Forsømmelse giort mig.

Jeg har for at læse dit Brev førend jeg skrev, opsadt denne saa længe, at jeg frygter for jeg ikke faar disse Linier paa Posthuset. - For altsaa dog denne Gang at faae noget, faaer du ikke mere end disse Par Linier og dog har mit Hierte saa mange kiærlige Bagateller at siige dig. - Men jeg vil overdrage dit eget Hierte at tale i mit Sted og vær forsikkert om at det intet kan siige dig saa ømt og kiærligt at det jo tænkes og føles for dig af din

Jens.

Blaagaardd. 13de Octbr. 1795.s. 150

s. 151

Min Dicts!

Kort efter at jeg havde bortsenat mit sidste Brev til dig, modtog jeg dit søde nydelige Brev. fra i Løverdags og i Gaar Aftes bragte Troels mig endnu et. Jeg er altsaa anseeligen i din Giæld, men det er saa behageligt at være dig forbunden. O! min ømme Pige! jeg er saaledes i din Giæld at jeg aldrig kan betale den. Kan jeg nogensinde betale dig den blide Roe, du har udbredet over mine Dage? Kan jeg betale dig, at du har udfyldt den pinende Tomhed, som før var i mit Hierte, at du har lært mig at agte dit Kiøn ligesaa meget, som jeg elskede det? Jeg føler nu fuldkommen at vore bedste eeneste og mest henrykkende Glæder have sit Udspring fra dit Kiøn.

Ere I Fruentimmer ikke lykkelig, at I kunne udbrede saa megen Glæde med eders blotte Ømhed? Men jeg troer jeg sagde dig omtrent det samme i et af mine sidste Breve. Tilgiv at jeg her har gientaget det. Dst er et Beviis paa at mit Hierte er ful deraf. -

Det gør mig ondt at den Caution, jeg gav Haabet, har været Skyld i at du er blevet bedraget deraf, men jeg troer Aarsagen hertil ligger hverken hos min troe ærlige Veninde Haabet, heller ikke hos min Caution; men hos dig selv, min vakkre Pige! som ikke har forstaaet min Caution ret. - Jeg caverede for at Haabet ikke skulde bedrage dig i noget af hvad den fortalte dig om mig. Men ved du ikke hvem denne mig er? Skal jeg forklare dig hvem jeg er? Nu saa viid da: at jeg er lutter Kierlighed for dig; at jeg er Føllse for dine Fuldkommenheder, at jeg er Ønsker for din Lyksalighed, at jeg er Bestræbelse for at behage dig i alt hvad som staaer i min Magt; at jeg er Attraae efter at gjøre dig lykkelig; at jeg er Lyst til at være min fortræffelige Pige værdig, at jeg er Arbejdsomhed for vor fælles Lykke. - Virkelig, min ømme Veninde! - Dette er mit egentlige Jeg - dette er den mig, jeg caverede for. I det mindste er dette det, som jeg bestandig føler, naar

jeg føler mig selv, jeg maa altsaa troe, det er mit rette Væsen. - Nu da jeg har forklaret mig kan du sikkert antage min Caution og, min. Veninde, som bringer den. - Du seer, at hun har ikke bedraget dig; thi mit egentlige Jeg er jo bestandig hos dig. -

Du maa ikke troe at jeg følede mindre fordi jeg ikke virkelig græd over Bertels Skiæbne. Taarerne hos mig ligge meget dybt og jeg siger som Fritz i Høstdagen: Jeg elsker Taarer hos andre; men mine egne frygter jeg. - Du spørger om det er en Skam for et Mandfolk at græde? Jeg troer ikke det er nogen Skam; men dog vil jeg, at et Mandfolk er meget sparsom med sine Taarer. - Af Glæde tillader jeg dem at flyde; men kuns sielden af Sorrig. - Saaledes kom der en Taare i mit Øye, da jeg fik dit første Brev, og saaledes kommer der ofte naar jeg læoer; men jeg kan kuns eengang mindes at jeg har grædt af Sorrig.

Naar du siger at- dem stolte Peder troer mig for god til dig, saa miskiender du uden Tvivl Peder, og du som har følt hvor bitter Miskiendelse er, bør være varsom i at miskiende andre. - Men hvad - seer dette ikke ud som en Bebreydelse! Kiære Pige! tilgiv mig om mine Ord vare haardere end min Mening.

Jeg tilstaaer dig desuden at Peder har kuns givet dig s. 152 s. 153 alt for megen Aarsag til at miskiende dig. - Men vær forsikkret om at Peders Mening om dig og Kiærlighed til dig er gandske anderledes nu end den var for 2 Aar siden. - Peder erkiender vist hemmelig at han har taget Feyl af dig, og du kan vel tilgive ham. om han er for stolt til ikke at vilde bekiende det offentlig. -

Jeg har hilst og kyst Lene; fra dig. Hende siger du er du ikke Jaloux paa. - Paa hvem da, min gode elskede Pige! Dog lad os ikke gjøre Spøg til Alvor. - Du vil at jeg skal sige dig een af mine Feyl - Jo men - der til er jeg for klog, dem maa du see du selv kan finde, de stikke saa desuden tydelig nok frem, saa det ikke kan kaldes Bedragerie, at jeg ikke vil sige dem. - Desuden vil jeg gjerne i dine Øyne være saa god som mueligt. -

Denne Stolthed vil du nok tilgive mig. Dog vil jeg opfordre dig til at see dig vel for, at der aldrig skal komme en Tid, da du skulde siige; "havde jeg vidst han var saadan, saa maatte Pokker taget ham." -

Nu Lev vel og fornøyet og skriv snart til din elskede Ven

Jens Müller

Blaagaardd. 17. Octr. 1795.

s. 153

Min Jens.

Du kan fortælle Troels, at jeg er meget vred paa ham for hans Porsømmelse. Han skilte mig derved ved det Halve af dit Brev og altsaa ved, det halve af den Fornøyelse jeg ventede mig med Posten. - Men jeg vidste at skaffe mig en Opreisning - Her var just en ung smuk Cavaler, som paa den behageligste Maade af Verden sagde mig tusinde Smigrerier, som med den største Ynde trak mir Handske af for at kysse min Haand, som legede med mit Haar og roeste det og som endog forsøgte at berøve mig ma collerette. Og hvis Smigrerier Galanterier Berømmelser, ja endog hvis Dristighed fornøede mig overmaade - han var reist en lang Vei for at besøge mig - Mærker du at jeg har Lyst til at gjøre dig nysgierrig - men dog kan jeg forsikke dig at ieg intet har skrevet uden den nøyagtigste Sandhed, endog min Moder syntes at være smigret ved den Hyldning hvormed man bærede hendes Dicte - Havde du troet det om min Moder - Jeg kunde sige dig min nye - dog ney min gamle Tilbeders Navn - men du skal ikke vide det til Straf for - for - neppe tør jeg sige det, fordi jeg syntes i dit Brev at finde noget søgt - Finder du dig truffen saa - - - - Hvis ikke er jeg vis paa du tilgiver din overgivne

Dicte.

Førsløw d. 17. October

i den gyseligste Hast.

s. 154

s. 155

d. 19 Octbr. 1795.

Hør Dicte! Dersom jeg ikke havde en god Samvittighed og dersom mit Hierte ikke var fyldt med den oprigtigste Kiærlighed til dig; saa vilde jeg meget frygte dit Falke-øye, som seer indtil Hierter og Nyrrer. - Der er i det næstsidste korte Brev du fik noget søgt - siger du. Jeg tilstaaer det; men jeg troede ikke, at du havde seet det. Dette- søgte kom der paa en meget naturlig Maade. - Jeg var ærgerlig over at jeg ikke kunde faae det Brev fra dig, som jeg ventede. - Denne Ærgerlighed gjorde mig uopalgt til at skrive og jeg vilde dog ikke du forgiæves skulde vente Brev. Jeg vilde tvinge denne Ærgerlighed og ikke lade dig undgiælde i mit Brev for

noget du ikke var Skyld i - og saaledes kom det søgte, du fandt i Brevet. - Hertil kom endnu at jeg maatte jage for ikke at komme forsildig paa Posthuset. Jeg havde altsaa ikke Tiid til at anvende min Smule Philosophie, førend jeg sadte mig til Chatollet. - Seer du, hvor villig jeg anatomere mit Stakkels/' Hierte (/ "Siden det Ord nu er skrevet "- siger mit Hierte - "saa lad det staae for denne ene Gang,jeg kan ellers ikke fordrage det Ord". - Naa! Naa! min stolte Ven! - got Ord igien - men vær vis paa jeg er ikke den, som skal ynke han om han engang kommer i Nød) for dig? Jeg takker dig ret inderlig fordi du sagde mig ligefrem at du fandt denne Feyl ved mit Brev. - Om du oftere skulde finde det samme eller andet lignende at erindre om mine Breve,vil du ikke saa nok strax sige mig det? Hvad gode Dicte? Du gjør mig en sand Tieneste dermed og du seer jeg bekiender strax oprigtig,naar du har Ret. - Altsaa gjør du det? ikke? - Jeg maae dog endnu for at retfærdiggjøre Troels - sige dig - at jeg ved nærmere Undersøgelser aar fundet at han var uskyldig i at jeg ikke fik dit Brev saa sildig. -

Det er sandt! mens jeg husker det, maae jeg dog ogsaa sige dig, at Troels er flyttet fra 4 Gang No 11 til 6 Gang No 4 paa Regent sen- - Saa nu har jeg bekiendt og det oprigtig. - Nu kommer Turen til hende.

Siig mig engang,Mamsel! Kvad er det for Optøyer,hun har for der ude med hendes unævnte Cavalier? Hør veed hun hvad! Var jeg derude saa hængte jeg ham paa Knagen ved Lofts-Trappen til Spot og Spiktakel for alle Folk. - Hun vil ikke nævne ham! Det er klogt nok; men jeg kan godt giette. - Det er velsagtens denne Hr Jeg har længe haft ham mistænkt, men hun maae tænke, jeg skulde tage Livet af mig selv for hendes Spøgs Skyld - jo mæn - nu løber de om og bager Æbleskiver i. - Ney! & det Sted vilde jeg strax begynde at gjøre min Opvartning hos den smukke Jomfrue - Holdt! Holdt! - Pen! Besmør nu ikke mere Rum med det Snak. Jeg tiltaler min Pen; thi jeg har virkelig aldrig skrevet noget, som mere egentlig har været et Værk af min Pen og mine Fingre. - Dog siden min elskværdige Pige har vildet gjøre mig nysgjerrig med hendes unævnte Cavalier, saa kan hun nu til Straf pine sig lidt med at giette hven denne Hr..... og Jomfrue skal bvære. - Det skulde være mig kiært on jeg havde hævnnet mig lidt. - Lene har ladet mig læse den lille Seddel, du skrev til henu om raseshes Giæstebud. - Jeg holder ret af den Kammerherre Pless, fordi hans uforskammede Øyne hyldede min Dicte. - Hvor stolt bliver jeg ikke over det Biefald endogs. 156 s. 157hernies mindste Fuldkommenheder faaar!

Saa langt- havde jeg skrevet,da jeg blev kaldet ned at spise Aftens-Mad. Jeg kommer op igien og finder det Lane gandske forsvunden, hvori jeg skrev det forrige. - Jeg læser igiennem hvad jeg har skrevet og - skal jeg sige dig hvorledes jeg finder det? Skal jeg kritisere mit eget Brev for dig? Nu vel da: - Den første halve Deel er Sandhed. Jeg er derfor fornøyet dermed; men den anden halve Deel er en Spøg,som i mit nuværende Lune ikke behager mig mere. Jeg vilde skrive Brevet om; dersom det ikke stred mod den Aabenhiertighed, jeg skylder dig, at skiule for dig alt havd jeg troer,jeg ikke gjør fuldkommen vel. - Jeg finder min Spøg hverken fiin vittig eller ædel nok enten for min forstandige og ømme Dicte eller for mig. Jeg finder den flau endog plump. Jer finder at den staaer saa uendelig langt under den,dit underholdende og muntre Brev indeholder. - Jeg finder,at den maaskee kunde lade sig høre mundtlig og endda næppe det; men paa Papiret er den nu reent utaaelig. - Siig mig naar du skriver om du ikke underskriver denne Dom og siig det ret aabenhiertet, at jeg ikke skal troe,det var blot min nærværenle Stemning,som kom mig til at dømme saaledes. -

Der er visse Øyeblikke i Livet, hvori man bedre end ellers er stemt til inderlig Pølse af Glæde og Lyksalighed og i saadanne Øyeblikke leer man ikke. - Jeg føler mig nu saaledes stemt og ægrer mig endog over min, forrige Spads. - Hør hvad min fortrfsflige Rousseau siger: "Den sande Glæde er hverken lystig "eller spadsefuld. Iversyg over en saa sød følelse nyder man "dem med forsigtig Bevidsthed man inddrikker den; man frygte den "kunde bortdunste. - En virkelig lykkelig taler lidet og leer "lidet - han drager saa at sige Lyksaligheden sammen i sit Hierte. "Rusende Spil og larmende Glæde ere Skiul for Mismod og Livs Kied-"sommelighed;men Veemod er en Veninde af salig stille Glæde ; Rø- "relse og Taarer ledsage den sødste Nydel se og selv umaadelig "Glæde aflokkes os oftere Taarer end Latter." - Naar jeg sammenligner mine Følelser med dette, saa er jeg denne Time meget lykkelig« - og ved hvem er jeg det? O min fortrolige,min ømme Veninde! Dit Billede svæver i dette Øyeblik saa levende for mig, men det vilde gjøre dette om jeg skyldte nogen andre end dig min salige stille Glæde - min Wonne! God Nat - min Dicte! Jeg gaaer i Seng fuld af dig og min Siæl vil,imedens Legemet sover,svæve paa Phantasiers Vinger lige ind i dit lille blaa Kammer. - O var jeg din Skyts-Engel og altid om dig! - Din

Jens Müller.

Jeg glemte i mit sidste Brev at svare dig paa dit Spørgsmaal: om du maae sige Ditte hvad jeg gav Frue R: Lov til at sige Berthel? Mit Svar er: at min Dicte har de selv sanne Rettigheder mod sine Venner som jeg har mod mine. - Siig Ditte alt hvad du finder tienligt at sige hene. -

s. 158

s. 159

Min evig evig dyrebare Jens!

Da jeg læste dit sidste Brev følte jeg igien fuldkommen den Roelighed mit Eierte længe havde savnet. Har det min Jens været et Bedragerie at vise dig kuns min muntre Siaa har jeg (det er tungt at ilstaae;) bedraget dig. Den Tanke at jeg umuligt kunde opfylde alle dit Hiertets Fordringer eller reent ud at mit Legems Feyl maatte lukke mig dit Hierte, naar din overbærende Forstand og din ædle Medlidenhed vilue aabne mig det - har været mig en qvælende Aarsag til Smerte i de Øyeblikke hvor Følelserne have seyret over min Fornuft før denne sagde mig at det var en Fornærmelse mod dig at troe du ville gaaet saa vidt uden at kiende dit Herredømme over dig selv - Men o! endogsaa dette var mig smerteligt, at du skulde behøve dette Herredømme for at elske din Pige. Havde dit sidste Brev ikke overbeviist mig om at det staaer i din Magt at overvinde min Tvivl havde jeg gandske vist besluttet at tilstaae og forklare dig min Sindsforfatning, og da selv at lade dig bedømme om du ikke troede det umuligt at være lykkelig med saadan en Pige. Min Moder bragte mig til at aabne mit hele Eierte for hende, hun billigede med Taarer i Øynene, at dersom du ikke kunde borttrydde min Tvivl saa kunde jeg aldrig blive det som hun nu og jeg længe længe eene har ønsket at blive. Dit Brev har overvundet mig. Men er det ogsaa mueligt at mine sødeste stolteste Forhaabninger, mit varmeste Ønske det at gjøre dig du næsten Tilbedede lykkelig kan opfyldes ved den Ømhed der gjør min Lyksalighed er det mueligt at den kan skienke dig den Roelig ved den Hiercets hulde oplivende Varme, som jeg vilde med Glæde tilkiøbt dig med Offeret af min egen. O min Jens er du ogsaa saa udsigelig lykkelig som jeg ønsker det - som du fortienter det. Her er det just Knuden for naar jeg saa en Feyl hos dig som fortiente den Straf ikke at faa en kiøn Kone saa kunde jeg berolige mig - men jeg kan ingen finde - og du slemme Jens vil ingen sige mig. - Men jeg skal komme til Kiøbenhavn for at opdage dig - og saae kan du være sikker paa at naar jeg finder den vil jeg inderlig glad kysse dig og forsikkre dig at jeg er din lyknelige

Dicte.

Førsløwd. 20. October 1795.

Hvorfor svarte u wig ikke paa det sidst Spørgsmaal i mit Brev, Gaar kiønt flittig til Tante Rogert det er nendes eneste Glade Øyeblikke naar du er hos hende

s. 159

Min elskede Veninde!

Du tilgiver mig vel at jeg ikke skrev i Løverdags. Du straffede mig derfor uden at vide det, da jeg ingen Brev Gaar. Det var mig i Løverdags ikke mueligt at bringe en sammenhængendes. 160 s. 161 Linie paa Papirer. Jeg veed ikke hvad der feylede min stakkels Hierne; men den var gandske kraftesløs den Dag og hellere end at give dig et tosset eller tvungent Brev, vilde jeg slet intet Brev sende dig. - Dit sidste kiære Brev ønskede jeg allerhelst at besvare mundlig i Ordets egentligste Forstand. Kuns med min Mund paa din kan jeg varmt nok takke dig for den ømme Kierlighed, det viser mig. Kom derfor herind og du skal see hvorledes enhver Tvivl og enhver Skrupel hos dig skal Mive bortkyskyst. - Nuy grundig hævet., - du skal see at jeg er lykkelig, og lykkelig ved dig allene. Uagtet nine udvortes Omstændigheder ere de samme i Aar son i Fior og i adskillige Henseender endog ubehageligere saa er der dog saa uendelig en Forskiæl paa mit Humeur. Førrige Vinter talte jeg mine glade Timer og i Aar tæller jeg mine misfornøiede, og hvem uden dig og din Kiærelighed skylder jeg denne Lykke? O, kiære dyrebare Pige! min Fryd, mit Haab, mit Alt!

Den Tanke at du umulig kan opfylde alle mit Hiertes Fordringer er faldk; thi du opfylder dem virkelig alle. - Frygt ikke at dit Legems Feyl, som du kalder det, nogensinde skulde lukke dig mit Hierte. - Ney! kiære Pige! disse Feyl vilde jeg ikke bortbytte for Skønheder. - Maaskee skylder jeg dem en Deel af din Siæls Reenhed; maaskee havde du uden dem ikke været frie for Koketterie, Forfængelighed, Stolthed Egensindighed og Kvinde-Luner; maaskee havde du uden dem ikke nu den dyrkede Forstand og de Kundskaber, som gjør din Samtale endog om de mindste Ting saa behagelig; maaskee havde du uden dem været et Hverdags-Fruentimmer; i Stedet for du nu er en af de første blandt dit Kiøn; maaskee havde du uden dem ikke været din Moders Glæde og alles Yndling; maaskee havde du uden dem ikke været Gienstanden for min Kiærlighed og følgelig ikke skiænket mig den Roe og Lyksalighed jeg nyder ved at elske dig og elskes af dig. - O tilforladelig, jeg vilde ikke bortbytte disse Feyl for Skønheder! Naar jeg har sagt dig det foregaaende og naar du kiender min Sandruehed, saa vil du ikke ansee det for et umeent Smigririe, naar jeg siger dig: at jeg uagtet aisse Feyl finder dig smuk, og paa det at du ikke skal troe, at det blot er Kiærligheds forskiønnende Glas, som viser dig saaledes saa maae jeg tillige sige dig, at koldere Beskuere end jeg have sagt det samme. Endnu maae jeg takke min Dicte, fordi hun har aabnet mig sit hele Hierte og takke hende saa inderligt som det er mig mueligt at takke. Siig mig stedse kiære Pige, enhver Skrupel og enhver Betænkelighed du haver, og vær forsikkret om, at jeg stedse med Kiærlighed og ømhed vil anhøre dem og af yderste Fliid hæve den, naar det er mig mueligt. -

Jeg har faaet Brev fra Lautrup angaaende min Reyse til Foraaret. - Alt er nu afgjort. Til Foraaret reyser jeg med Moldrup til Kiel, hvor vi opholde os et Aarstiid, og reyse saa videre - Lautrup har været saa artig at lægge Sora til den Løn vi først vare accorderede om, saa jeg nu foruden frie Reyse og Ophold faaer 250rd aarlig. Vil du hilse din Moder ret varmt fra mig og meddele hende denne Efterretning. -

Lev vel kiæreste bedste Pige! og elsk stedse din

Jens Müller.

Blaagaardd: 27de Octbr. 1795.

Indlagte Brev fik jeg igaar fra I.M. til dig.

s. 162

s. 163

Du Gode.

Ret levende føler jeg i dette Øyeblik at Rousseau sagde Sandhed da han skrev det Stykke om Glæden som du meddelte mig i dit sidste Brev - Og derfor skriver jeg i dette Øyeblik. - Jeg ønsker saa gjerne at mine Følelser maae stemme med hvad du holder for Ret, derfor er det naturligt at jeg helst taler med dig i de Øyeblikke de gjør det /:destoværre gjør de det ikke stedse:/ Jeg føler ikke allene at stille Glæde er langt mere sand end den støy ende men jeg troer og har følt at endog virkelig Bedrøvelse - naar den bliver baaret med Taalmodighed har me ene Sødhed hos sig end den - "The broadest- mirth unfeeling folly wears less pleasing for than virtues very tears - siger Pope - og han har her som paa mange Steder i hans Essay on man talt som om han havde skrevet ud af mit Hierte - maaske det er derfor jeg holder saa meget deraf. Jeg vilde at du min Ven kunde og have Tiid til at giennemlæse den du skulæe da sige mig om min Dom derover er partiisk naar jeg holder det for noget af det beste jeg har leest: ar min J virkelig i sinde at lære Engelsk ellers vil jeg glemme it, ie skjøtter ikke om at læse noget som jeg ikke kan meddele ham eller høre hans Dom over. - Jeg maa ret lee over mig selv naar jeg tænker paa hvor megen Selvstændighed jeg engang troede jeg havde -O jeg er nu vis paa at der er intet mindre selvstændigt Væsen til end et Fruentimmer. -

Jeg er dig meget ret meget forbundet fordi du sendte mig det første af dit sidste Brev. Det var mig et Beviis paa den Aabenhiertighed hos dig som er en stor Aarsag til Roelighed for mig. - Den samme Aabenhiertighed der ikke søger at skjule det den dog troer en Mangel ,vil vist ogsaa naar jeg beder derom sige mig enhver du min Ven finder hos mig - men siig mig talte ogsaa denne Dyd høyt i dit Hierte da du opløftede mit Brev over dit eget - jeg tvivler derpaa. Skal jeg sige dig min Dom over disse Breve - saa troer jeg, at vi begge kan skrive dem bedre - Men jeg troer ogsaa at, som der hører Lys og Skykke til at gjøre et Maleri skjønt - saa hører der muntre og alvorlige - bedre og mindre gode Breve til at gjøre en Brevvexling underholdende. - Nu min J kan jeg ikke skrive længere mine demoiseller kalder af mig - Lev vel og elsk din.

Dicte.

Førsløwd. 27. October 1795.

s. 163

Min elskede Pige!

Tilforladelig var jeg ligesaa oprigtig, da jeg sadte dit næstforrige Brev ovenfor mit som da jeg tilstod at mit eget ikke behagede mig. - Jeg fandt baade din Spøg og dit Sprog meget finere end mit; men jeg mærker, at min Pige troer endnu lidt at jeg omgaaes hende som et simpelt Fruentimmer, eftersom du holdt det jeg sagde for en almindelig Compliment - og det var det virkelig ikke - Desuden, min Veninde! vil jeg nu aabenbare dig ens. 164 s. 165 Hemmelighed, som du maaskee ikke før har vidst. - Og det er , at jeg aldrig, siger et Fruentimmer nogen Compliment, ifald dette Ord skal betyde Smiger, som ikke er meent. - Vist nok smiggrer jeg dit Kiøn undertiden, og min Moder paastaaer endog at jeg fordærver - Men min Smiger bestaaer ikke i at sige noget jeg ikke mener; men i at sige det som jeg mener. Dersom jeg altsaa siger for meget saa kommer det deraf at jeg mener for meget. - Dog! jeg kan ikke overtale mig til at troe at jeg mener for meget, førend man kan overbevise mig om at dit Kiøn ikke er saa meget værd som jeg mener. Overhovedet troer jeg, at jeg kiender dit Kiøn meget nøye - meget nøyere i det mindste end jeg kiender mit eget - og om jeg end finder hundrede svage Sider hos det, saa finder jeg dog tillige hundrede gode og elskværdige, som drage: min Yndest til sig. - "Ja hvad det angaaer - siger min Moder atter, saa troer jeg, du ynder Kiønnet fuldkommen nok - men agter det, agter det - det gjør du ikke". Ja, kiæreste Moder! ethvert Fruentimmer er heller ikke Dicte, som man kan elske og agte paa eengang lige høyt. - Saaledes falder Samtalen undertiden imellem min Moder og mig. Jeg vil nu sætte dig til Dommer, - siig mig, om du troer min Moder har Ret; men glem naar du dømmmer, ikke hvad Yorrick siger: at den som ikke har en vis Tilbøyelighed for det heele Kiøn, er ikke i Stand til at elske een eneste deraf, som han bør. - Og skulde denne Tilbøyelighed kunde have Sted uden en Grad af Agtelse? Iblandt de Skribent ere, jeg har seet, er der ingen som taler med mindre Agtelse om Fruentimmerne end Chesterfield i hans Breve til hans Søn. Han aømmer dem reent ud fra al sund og overveyende Forstand. Jeg behøver vel næppe at sige dig, hvorledes jeg finder dette. - Hvad Knigge har skrevet om Kiønnet finder jeg sandt og røber nøye Bekiendtskab med det; og især er det, han siger om at behage Kiønnet meget rigtigt. - Men Knigge har mere betragtet Fruentimmernes Svagheder end deres Fuldkommenheder, for altsaa at give

Skilderiet sit fuldkommen Lys og Skygge vilde jeg til Knigges Ord føye det som Marezoll siger i Indledningen til sin Andagtsbog. - Dog, naar du skal ,dømme mig, saa sæt alt dette til Side og døm mig blot efter, hvad du har hørt og seet i min Tale og min Omgang med Kiønnet. -

Da jeg før nævnede Chesterfield, saa vil du vel deraf slutte, at jeg ikke har lagt mit engedske ganske paa Hylden, og virkelig gaaer jeg endnu skiøndt med smaa Skridt og langsomt frem deri. Da jeg nu skal reyse til Foraaret, saa bliver det vel nødvendigt, at jeg herefter tager lidt længere Skridt, men jeg vil dog prøve, om det ikke skulde være mueligt at lære noget uden at give Penge derfor. Min gode Pige behøver derfor ikke at glemme sit engelske, og om jeg selv endog aldrig lærte engelsk, saa skienker dine Kundskaber deri mig dog saa mange Fornøyer, at du for alting ikke maae glemme det, - Hvad din Dom over essay on man angaaer, da har jeg vel aldrig læst den heel, men jeg har dog læst enkelte Stykker deraf og set Steder af den citerede i andre Bøger, saa jeg troer gierne jeg kan underskrive din Dom over fden. Hils din Moder fra mig og tak hende ret inderlig, fordi hun lod Pelsen hente. - Du kan ikke troe, hvormeget dette gode Tegn glædede baade mig og T: Rogert.

Level, du kiære gode! og siig til dine demoiselles at de nok en anden Gang kan lade være at kalde af dig, naar du skriver. s. 166 s. 167- Et Kys - Farvel -

din
Jens Müller.

Blaagaardd, 31te Octbr 1795.

s. 167

Gode, kiære Müller!

Hellere end de maaske skulle blive misfornøyet ved forgiæves at vente Brev herfra, vil jeg /:da deres Roelighed er mig saa kiær som min egen:/ sige dem Aarsagen, i største Hast fik vi at vide Hr. Brasches Vogn gik til Sorøe, et Løfte er givet baade af Dicte og mig til Fru Borch, altsaa maatte jeg lade hende Reise for at komme af den Giæld, saa nødig jeg undværer hende, og den fornøylese hun, næmliq Dicte, kan finde deri bestaaer kuns i at opfylde et kiært Ønske hos Fru Borch. Gud velsigne dem, en anden Gang skal de have et længere Brev fra deres oprigtigete

Veninde
Sl: Rosenstands.

i Hast

Førsløwden sidste October 1795.

s. 167

Blaagaardd. 3die November 1795.

Min Veninde!

Du er altsaa reyst til Sorøe. Et Brev fra din Moder sagde mig det. At du ikke selv skrev indseer jeg, at din hurtige Afreyse var Skyld i. - Jeg veed ikke, om du i Sorøe kan faa Leylighed at skrive mig til. Jeg længes meget efter Brev fra dig, efter Svar paa mit sidste Brev. - Jeg veed heller ikke, hvorlænge du bliver i Sorøe.. Din Moder forglemte at sige mig det - jeg veed heller ikke, om jeg kan skrive dig til lige til Sorøe, eller mine Breve skal gaae om af Førsløv. Jeg veed heller ikke om denne Reyse tilintetgiør mit Haab, at see dig hos mig i Khavn. - Seer du kiære, dyrebare Pige, der er mange Ting, jeg ikke veed, og som du ret snart maae oplyse mig om. - Troe derfor ikke, at jeg misbilliger, at du reyste. - Jeg vilde maaskee i dit Sted have giort det samme. - Desuden veed du, hvor hellig en Ting et Løfte er i mine Øyne, og jeg veed du havde giort Fr. Porch et saadant Løfte. - Jeg vilde bede dig hilse hende ret varmt fra mig, dersom jeg vidste, det gik an, at du overbragte en saadan Hilsen. - Jeg skal hilse dig fra T: Rogen, Jeg tilbragte en af mine behageligste Aftener hos hende i Aftes - en Aften ret efter min Smag og som jeg stedse nyder den hos den fortreflige T.R.: men endog i prøvede Venners Arme længes min Siæl efter den, som giør mig Venner og Liv dyrebare og hvorlænge skal Længsel være min Lod? Dog er jeg ikke lykkelig, at jeg tør længes efter dig, at jeg frit ud tør sige dig, hvormeget jeg længes? Jo! vær ikke uskiønsoms. 168 s. 169- mit Hierte. - Dette er et unlerligt Brev - det føler jeg, men du maae see mig som jeg er, for dig skal jeg aldrig skiule noget, og du vil faae Leylighed nok til at finde slette Sider /idet mindste svage/ hos din

Jens.

Naar du faaer læst mit Brev, saa brænd det, at du ikke uforvarende skal rive det op af Lommen i et fremmed Huus.. Det er 2 Gange før hendtes mig med Breve, jeg havde skrevet til en af mine Venner og jeg har haft

megen Uleylighed deraf. -

S. 169

Gode,kiære Müller!

Naar ieg ikke var i mit Hierte overbeviist om, at de tager alle Ting i den bedste Mening i det mindste ved ieg ieg fortienner det af dem saa vilde ieg gjøre en undskyldning for mit siste Brevs uordentlighed,men naar kuns Eiertet er godt,siger Peder - aldt saa ey mere herom.

Dobbelt Lykønskning er mit Hierte fyldt med for dem min ekskede Müller. Gid det nye Alders Aar de indtræder i være riig paa velsignelse for dem i aldt hvad der er til deres sande Gavn,dette sidste har skiænket mig ubeskrivelig hiertes Glæde, som ieg med Skiønsomhed og taknemmelighed vil modtage af Gd og dem saa længe det tillige kan være forenet med deres Hiertes Ønske og virkelige Gavn, thi ellers vilde ieg andsee det som en strafværdig Egen-Kiærlighed at vedligeholde dette saa kiære Ønske, - dog - deres Venskab er ieg vis paa aldrig at miste,som ieg ved tilforladelig at ieg i alle tilfælde vil blive deres Veninde.

At det nu efter Ønske er afgjort og deres Reyse fastsat til Foraaret, er mig i den Henseende kiært, da det er deres Ønske og ieg er / : som Mennesket kan være:/vis paa det kan være til Nøtte for dem, saa vel som. den unge Molderop. Gud give dem bægge ald den Hæld og velsignelse deraf som er mulig, at de, naar den fastsatte Tiid er tilbagelagt maa med den tilfredshed og Glæde vende tilbage, som de vil blive modtaget af deres Venner, hvis Forbønner og velsignelser vil følge dem hvor de kommer i Verden.

At min kiære Dicte ligesaa gjerne ønskede at see dem, som de hende, saa veed ieg dog virkelig ikke naar dette rimeligst kan skee nu Veien er saa und, kan og bør ieg ikke lade hende reyse med enhver leilighed, ieg har uden hun viste det, bedet Fru Rogert sænde sin Pæls, om hun maaske kunde komme med sin Broder.

Deres Tiid bliver den maaske nu saa knap, at ieg ikke engang faar dem at see, som ieg dog havde glæet mig ved. Dog gav Lene mig endnu i sit siste Brev det Haab, at de vilde følge hende - Kunde det lade sig gjøre?- Saa kunde Dicte komme ind nærmere den Tiid de skulde reise - dette er kuns min Tanke, ieg er fuldkommen tilfreds med hvorledes de synes bæst, thi deres Glæde og ønskes Opfyldelse er mit,og skal altid blives. 170 s. 171for deres oprigtigste Veninde

Sl: Rosenstands.

Førsløwd. 3. Nobr 1795.

S. 171

Min Eneste!

Du modtage i disse Linier de oprigtigste varmeste ømmeste kielneste Forsikringer om din Dictes Kierlighed. Elskr du som hun, saa vil disse Forsikringer gjøre dig denne. Dag saa sød, som hun ønsker det - hendes Lykke faaer en uendelig Tilvæxt ved hvert Brev fra din Haand, ved hvert Beviis paa din Forstand og dit ædle Hierte - men især ved hver Forsikring om din Kierlighed. O, hvor udsigelig lykkelig følte jeg mig ikke, da jeg havde læst dit næstsiste Brev. Havde du seet mig, saa troer jeg næsten, at du maatte tilstaaet at sand virkelig Glæde kunde gjøre overgiveren, - dog min Glæde manglede jo ogsaa noget, - Havde jeg i det Øyeblik kundet synke i dine Arme, og der takke dig for min Lykke, saa troer ieg ogsaa snarere, at Taarer end Overgiveness var blevet mit fulde Hiertes Tolk. Jeg er overbeviist derom, thi græd ieg ikke stedse i mine lyksaligste Øyeblikke. - Græd jeg ikke det første Øyeblik jeg med Vished følte, at jeg gjorde Indtryk paa det længe elskede Hierte. Og græd jeg ikke hver gang jeg drømte mig din lyksalige Kone, hvergang min Phantasie malte mig vores tilkommende huuslige iv. O min elskede J! mon det skal blive saa rigt paa søde stille simple huuslige Glæder som mine Drømme. Mon den blide Tilfredshed med dit Valg skal lyse saa tydeligt af dit Øye som paa ddt Billede min Indbildning malede, - mon mine Ufuldkommenheder aldrig vil fremkalde det tungsindige Mørke i dit Blik, som saa ofte bedrøvede, men som da vilde sønderknuse mit Hierte. -

Var du dog her min Jens! Jeg er ene i Tantes Værelse undtagen lille Jette, som staaer i Vinduet, for at see de bygge Booder - Hun sladrer mig meget for om de Pebber-Nødder hun vil kiøbe og om det Markets Gave hun vil give Margrethe og sine Sydskende "for jeg har 4 Skilling maae du vide" O den søde uskyldige Sladrer. - O, min J! meget vilde jeg sige dig i dette Øyeblik mit Hierte er saa fuldt; ieg tør ikke. Du satte en Gang Grændser hvor udenfor jeg ikke maatte tale imed dig - og maaske det ieg nu vilde sagt (efter dit Begreb) gik disse Grændser forbie.

Jeg er i Sorøe - hvorfor gjorde det mig ondt at jeg maatte skrive disse 4 Ord - Har jeg en ond Samvittighed - Ney - jeg elsker ieg agter dig høyere end noget andet Mandfolk - jeg har en god Samvittighed ieg er evig din

Varme ømne kielne

Dicte.

d. 5. November 1795.

s. 172

s. 173

Min Elskede.

Jeg kan ikke nægte dig, at det smertede mig lit at læse din sidste Sæddel - for den sagde mig tydeligt, at du var vreed eller dog i det mindste misfornøjet med min Reyse til Sorøe - og hvorfor er du det gode J, du kan eller bør ikke tvivle paa at /: dersom jeg havde havt Valget imellem at reise til Khn. eller hertil:/ jeg da havde hellere kommet til dig. -

Jeg maatte til Sorøe for ieg havde lovet det. Nu var der Leilighed og ieg var glad, at ieg kunde faae denne Reisa overstaaet, inden der gaves nogen ret god til Kiøbenhavn. Er du længere vreed - er du min gode kiere søde J. o ney ney det maa du ikke, havde du vidst, hvor ondt det gjorde din arme Pige. -

I Morgen venter ieg Vogn for at hente mig - du gjør derfor rettest i at skrive til Førsløw. Jeg haaber du har faaet mit sidste Brev: Slutningen deraf skal jeg forklare dig mundtlig for saa vidt ieg erindrer kan den trænge til en Forklaring.

Om din Reise til Foraaret troer ieg ikke ieg har skrevet siden den blev bestemt. Jeg er glad og bedrøvet - jeg er ret en underlig Pige, naar jeg tænker derpaa, i et Øyeblik erindrer ieg mig "Og det første Favntag lønner Savnet af en elsket Ven" og det gandske modsatte Vers "Du reiser - hvad Længsel og Smerte "bereder din Reise for mig, - Hvad ængstende Qval for det Hierte "- jeg evig opofrede dig." - i eet Øyeblik, hæver mit Hierte sig høyt ved den glade Tanke, at see dig kumme endnu fuldkomnere tilbage - og sukker tungt ved at maatte undvære dig saa længe - var du kuns hiemme igjen.

Disse Linier skriver jeg i en Stue fuld af larmende Børn dette maae undskylde mig om dette ikke er ordentligt - God Nat, skriv snart, at du ikke er vreed paa din elskende

Dicte.

Sorøed. 10. November 1795.

(Med hans Haand tilføyet) Jeg er ikke vreed paa min elskede Dikte.

s. 173

Min eneste Elskede!

Dersom du havde kundet see, hvor henrykkende glad dit Brev gjorde mig, saa vilde du have havt en nye Aarsag til Glæde, og et nyt Beviis paa min Kiærlighed. Jeg modtog det i Løverdags Aftes just da Peder, Vilhelm, Marcus og Kongslwerne vare samlede hos min Moder for at celebre, min Søsters Bryllups og min 24de Fødselsdag. - Vi vare muntre, somdu vel kan tænke, og dit Brev bragte min Munterhed til sin Høyde; hvorfor det ikke virkede det modsatte, hvorfor jeg ikke i Stedet for at blive overgoven blev stille og taus af Fryd har du saa smukt og saa rigtigt forklaret i dit Brev at det er mig et nyt Beviis for vore Hierters Sympathi, som gjør at du blot behøver at skue i dit eget Hierte, naar du vil læse i mit. - Jeg føler i sit heele Omfang, hvor uendeligs. 174 s. 175smigrende en Compliment jeg her siger mit eget Hierte, og jeg føler tillige en stolt Bevægelse, som ngierne vilde skyde sig frem i det og som jeg man neddæmpe ved at sige mig: at et forskiønnende Speyl vel kan vise mit Ansigt frit for sine naturlige Pletter, men at det var den forfængeligste Daarlighed om jeg derfor vilde troe at jeg ingen Freiner havde. - I Sandhed jeg er overbeviistom, at mine Følelser ved at gaae igiennem dit Hierte vinder, som Vandet ved at løbe igiennem Eilden, baade i Reenhed og i Godhed. - Men til Festen igjen - Vi drak min Livdrik Punsch; men ikke meere, end at du skulde biefaldet det, om du havde været nærværende. - Vi fortalte Gamle og nye Historier. Vi loe saa snart een aabnede Munden og begyndte tilsidst at dunse. - Peder som Madam Schübler og vi andre som Børn. La Mathilde, La croyeuse La rose du mati bleve fiskede op af Lethe igjen og Troels K : som bedst kunde huske førte an. Kerhaus med stor Skene og Promenade sluttede Ballet. Tilsidst drak RTroels K.og din Broder - Wilhelm R: og din Ven duus, og hermed endtes Festen. -

Du skriver "at jeg engang sadte Grændser, uden for hvilke du ikke maatte tale med mig", og dette har berøvet mig meget og rimelig en meget interessant Deel af dit Brev. - Jeg seer heraf, hvad jeg oftere har erfaret, at min elskværdige Pige erindrer bedre hvad jeg har sagt end jeg selv; Jeg har giennemsøgt min halve Hukommelse og taget enhver nok saa støvet Ting ned af Hylden, men det har ikke været mig mueligt at finde det mindste af hvad jeg søgte - eller ligefrem sagt - Jeg kan paa min Ære ikke i mindste Maade erindre mig, at jeg har sadt dig saadanne Grændser. - Siig mig derfor i dit næste Brev hvilke disse Grændser

vare, og jeg skal da sige dig reent ud, om jeg biefalder eller misbilliger, hvad jeg dengang sagde og som jeg ikke mere erindrer, ikke engang kan komme paa Spor paa. - Du siger desuden, at det som du vilde sagt mig efter mit Begreb overskred Grændserne. - Efter mit? Altsaa ikke efter dit? saa kunde min Veninde gjerne udøst sit Hierte for mig uden at tænke paa nogen Grændser. -

Den gode Tante Rogert har lovet at besøgedette for mig. Jeg tør ikke skrive directe til dig, da min Udskrift maaske kunde være kiendt paa Posthuset i Sorøe og jeg gjerne vil skaane dit Rygte for Madam Kleins Trompete. Nu lev vel, min eneste elskede Pige! Førend jeg slutter, ønskede jeg gjerne at sige dig hvor høyt jeg elsker dig; men "den som sin Fryd emed Ord kan male, dens Siæl er arm paa Fryd" - og dette giælder fuld saa meget om Kiærlighed. Kunde du see min Længsel - kunde du i dette Øye- blik føle min Arm om din Hals og min Mund paa din - ja - da maaskee - men Ord - O det maae være en elændig Mana, som kan sige hvad man føler. - Jeg i det mindste føle stedse, at mine Udtrykke ere matte - endog de, naar andre synes, jeg udtrykker mig vel -

Lev vel - lev fornøyet - evig din

Jens Müller.

d. 10de Nov. 1795.

Jeg sender dig her et lille engelsk Vers, som vel ikke staaer i Sammenhæng med mit Brev; men som efter mine Tanker indeholder saa mange poetiske Skiønheder, at jeg maae meddele dig det, som jeg ønsker at meddele dig enhver af mine Glæder. -

s. 176s. 177Og jeg har tilføvet min arme Pige en ubehagelig Følelse ved mit første Brev til dig i Sorøe! Kan du tilgive mig det du Gode! Tilforladelig mit Hierte slaer altfor hæftigt for din Roe og din Lyksalighed til at jeg med Porsæt skulde gjøre dig end ikkun eet bedrøvet Øyeblik. At jeg skrev, som jeg skrev var en Følge af min daværende Stemning. Siig selv, om du vilde, jeg skulde dulgt denne Stemning og opsat at viae mig for dig til jeg kunde viist mig med mere Fordeel. - Havde du kundet læse i mit Hiertes Inderste saa skulde du i Grunden til min lille Misfornøyelse med din Reyse fundet et kraftigt Beviis paa min Længsel efter dig. - Jeg frygtede, at denne Reyse skulde lægge en ny Vanskelighed for Opfyldelsen af mit Haab, om at see dig her snart og - kunde jeg da med Ligegyldighed ansee den? Vilde au ønsket det? Ney! svarer du, men din Fornuft burde - Ja vist burde min Pornuft; men dens Stemme lod sig først høre efter at Posten var gaaet, og da var det for sildig at omgiøre min Daarlighed, - Dog det er nu forbi og du har tilgivet mig? Har du ikke? Nu tak for dette Tilgivelses-Kys. Alt er nu roeligt hos mig igien. Men Slutningen af dit næstsidste Brev lader mig formode en Histanke - Holdt - jeg sletter Mis ud igien en Tanke altsaa hos dig, som - som - men maaskee har jeg slet ikke forstaaet denne Slutning af dit Brev; thi paa min Ære den var temmelig dunkel du skal derfor have Tak fordi du lover at forklare mig den; nen hvorfor vil du tie til vi tale sammen? Siig mig i det mindste et Par Ord strax som kunne vejlede mig til at slutte mig til Meningene. - Men Hillemeden det er langt ude paa Natten! derfor God Nat. Sov roelig og sødt. -

s. 177

God Morgen! min elskværdige min ømme Pige! min sidste Tanke i Aftes var du og min første i Dag er ogsaa du. Tanken om dig er saa godt som en Morgenbøn, thi indeholder ikke denne Tanke mine reneste mine sandeste Glæder, mine Pligter, mine Opmuntringer, mine Længsler og min vigtigste Aarsag til at takke ham, som lagde det Hierte i dit Bryst, hvorpaa jeg har opført min nærværende og tilkommende Lyksaligheds Bygning. - O! at jeg nu kunde gaae til dit Thebord og faae et Kys af din Mund, en Kop The af din Haand og en Smtale, som dine sædvanlige.

Kan jeg bedre udtrykke hvad Værd jeg vilde den skulde have end ved at sige - som din sædvanlige? - Jeg drak forleden The hos min Søster Stine. Vi vare ene to i hendes nydelige lille Stue. - Jeg kunde ikke afholde mig - jeg lagde mig tilbage, lukkede Øynene og drømte at denne Stue var min og at du sad ved Bordet og skiænkede og jeg havde nær glemt at aabne Øynene igien. O! at jeg strax kunde gjøre denne Drøm til Sandhed - hvor inderlig gjerne byttede jeg ikke Synet af al Verdens Alper og Viisdom men af Tydsklands Lærdes Mund bort for dens Virkeliggjørelse - Men strax! dertil siger Skiæbnen ney! Jeg vil altsaa først see - Alperne og høre Tydsklands Lærde og - derpaa drikke The hos dig. - Troe ikke, at jeg føler mindre ved at forlade dig endog kun for en Tiid end du. Jeg maatte meget slet have lært at kiende, hvor meget jeg besidder i dig, om den Tanke ikke skulde smerte mig: "I lang Tiid seer du hende ikke"; men jeg holder den Tanke "des værdigere omfavner du hende atter", stedse ved Siden af hiin. Jeg s. 178 s. 179føler at disse 2 Tanker staae i samme Porhold til hverandre, som vor Fornuft og vor Følelse saa ofte staae. Lader os være sammen saa meget vi kunne i den Tiid, der er tilbage, inden jeg reyser. - Jeg er bunden men du er frie. Jeg venter dig i det mindste med vor gode Bertel. Jeg veed din Moder søger blot en sikker Leylighed for dig og jeg takker hende for hendes Varsomhed. - Hvor bitter en Bebreydelse vilde det ikke være mig, om min Dicte paadrog sig en Sygdom for at komme til mig? og dette er Aarsagen, hvorfor jeg ikke har anholdt saa ofte og saa ivrigen om, at du skulde komme, som mit Hierte tilskyndede mig. - O! jeg er overbeviist om at dit eget Hierte er i denne Henseende min bedste Talsmand. - Hils din Moder. Jeg skylder hende Svar paa hendes

smukke Brev til min Geburtsdag, og jeg skal betale denne behagelige Gield. - At jeg ikke allerede har gjort det, vil hun undskylde om hun vidste, hvor meget Arbejde jeg har for at forberede mig til min Reyse. - Evig din

Jens Müller.

d. 17de Nobr. 1795.

s. 179

Min gode Jens.

Af mit inderste Hierte havde jeg tilgivet dig den isfornøyelse, du havde foraarsaget mig længe førend jeg fik dit sidste Brev. Jeg indsaae snart Aarsagen til det bouderie - den smigrede mig og som Fruentimmer glemte, eller tilgav ieg da let dens ubehagelige Virkninger. -

Du er ret en sød sød Jens med dine Drømme ! Ogsaa jeg kunde have Lyst at drømae saaledes, naar jeg kuns ikke skulde vogne igien men - Opvognsens Bitterhed overveier saa meget Drømmens Sødhed, at jeg det første jeg mærker Tegn til denne henrivende Søvnagtighed søger at adspredde mig rigtig, og naaer jeg derved, hvad ieg søger - ikke at forringe min nærværende Lykke ved Tanken om en større, men den idelige Stræben imod mine Følelser frembringer tillige en Kulde hos mig, som gjør at ieg overseer tusinde Smaating, som før glædede mig. Jeg er ikke enig med mig selv, om jeg handler ret eller Uret - Undertiden synes ieg, at ieg er for streng og paa andre Tilder synes ieg det modsatte. Siig du mig, naar ieg har ret; thi saaledes at arbeide paa en vaklende Grund, er kuns at bygge for at rive ned.

Du reiser da min Jens og seer Verdens Alper og hører Tydsklands Lærde - jeg er overbeviist om din Sandruehed og derfor troer jeg, at du blev hellere hiemme, naar du kunde selv bestemme din Forfatning her, imidlertid er det dog behageligt og got at see Alperne og høre de kiære lærde Mænd, men det er ikke saa meget behageligt og got at undvære dig, uden at have saadanne nyttige og fornøyelige Adspredelser - dog jeg har den at stræbe at forskaffe mig Evner til at opfylde dine Forventninger af mig - thi jeg har dem sandelig ikke endnu jeg er en meget svag (Pige) eller dog meget ofte svag Pige. Jeg har altid en virksom Straf for enhver saadan Svaghed i den Tanke, at min J. troer mig fries. 180 s. 181 for den, dette er min Paaminder min Advarer og (jeg haaber) min Forbedrer - Jeg skulde bedrage dig - endskiøndt uden det Forsæt var det dog gyseligt. O, du kiere, kiere J, gid ieg dog ofte ret ofte kunde saaledes ufolde mit Hierte for dig, som den anden Aften efter du var kommet til Førsløw, da skulde du see enhver Feil og Svaghed deri og derefter bedømme mig.

I et af dine Breve satte du mig til Dommer i en Sag mellem din Moder og dig - Hun troer ikke, at du agter Fruentimmerne nok - og jeg troer efter det, ieg har hørt dig tale om Fruentimmer, at du agter dem saa meget om ikke mere end de fortiene - overalt troer jeg, at de fleste Fruentimmer vil føle sig forbunden fordi du elsker dem mere end agter dem, i det mindste kiender ieg meget faae, som ikke gjerne byttede en agtværdig Egenskab bort for en elskværdig.

Een af mine sidste Forseelser er den, at ieg lovede dig en Forklaring over den tossede Slutning i et af mine forrige Breve - jeg vil søge at gjøre den god ved at tage mit Løfte tilbage og saa meget tør ieg sige dig at slet ingen Mistanke til dig havde Deel deri. Med Berthel venter ieg at komme ind, og da skal min Mund siige dig, hvor varmt ieg er din

Dicte.

Førsl: 20 Nov: 1795.

s. 181

Tak ret inderlig Tak sender jeg herved mit Hiertes Veninde for hendes sidste Brev. Jeg havde 2 Postdage ingen Brev havt fra dig og begyndte, sandt at sige at blive lidt utaalmodig. Endskiøndt min Indbildnings Kraft ikke er saa levende som din, saa er den dog stærk nok til at foruroelige mig med hundrede skrækkende Billeder, naar jeg saa længe ikke faaer Brev. - Dit sidste Brev har adspredet enhver Taage og min Siæl er vendt tilbage til sin gamle Forretning at længes. - Du kommer altsaa med Berthel. Det er ikke længer Haab, det er Vished.

Jeg har i Dag skrevet til Berthel og bedet ham sige mig, naar vi kunde vente ham. - Kuns at han ikke vil bie for længe. -

Jeg seer af dit Brev, at min Veninde Haabet endnu ikke har forstaaet at vinde din Fortroelighed. - Hvorfor vil du gandske afstaae at høre paa hendes fortryllende Drømmerier? Hvorfor vil du tillade, at denne Stræben mod dine Følelser frembringer, som du siger, en Kulde hos dig? da du kunde varme dit Hierte ved hendes behagelige Ild, som jeg skal bestræbe mig for aldrig skal slukkes. - Hvorfor vil du overse disse tusinde

Smaating, som før glædede dig? Bestaaer ikke Livets meste Lyksalighed i en Eiæde af saadanne Smaating? Vilde vi opsætte vor Glæde til vort Livs vigtige Øyeblikke; o! hvor længe maae vi da ikke vente? og naar Øyeblikket - det længe ventede Øyeblik endelig kommer saa fylder som oftest vigtige tunge Følelser mere end egentlig Glæde vor Siæl. - Drøm, min elskværdige, min elskede Dikte! Drøm dig ind i en lykkelig Fremtid, og nyd al den stille Fryd, den glade Længsel, som slige Drømme skiænke. - Kuneens. 182 s. 183 Advarsel - og jeg troer du uden Fare og Skude kan drømme disse søde Drømme, og den er: drøm ikke om andet end hvad, som rimeligvis kan blive din Lod at nyde, drøm ikke om at Paradiis- - ikke om en Grandison - ikke om Børn uden Uartigheder. Gyd i det indbildte Liv, ligesom det skeer i det virkelige, undertiden en Halurtsdraabe i Honning-Læger at, at det ikke skul vamlø og naar din Phantasie, sanker den tilkommende Tiids Blomster, da lad den ikke søge Rosen, hvor ingen Rose er. - Min Dikte troer dog vel ikke at denne Indskrænking - denne Advarsel ophæver Tilladelsen! o! hvor mange Lyksaligheder kan der ikke endda drømmes om, som det rimeligviie fy aet Ord! - som det gandske vist vil falde i vor Lod at nyde. - Jeg behøver ikke at udpege den for en Indbildningskraft som din. - Siig mig, min fortræfflige Pige! om du har forstaaet. min Mening i ,hvad jeg har sagt og om au biebefalder den. -

Tante Rogert har været nogle Dage syg dog uden Fare og kommer sig nu igien. - O! hvor velsigner jeg ikke hver Gang jeg gaar fru hende det Øyeblik, da jeg første Gang satte min Fod inden for hendes Dør. - Mine Søstre kom hjem i Onsdags. De befinder sig vel og lade dig hilse. -

evig din

Jens Müller.

Blaag:d: 24.Nob. 1795.

s. 183

Min Jens.

Du er dog ret underlig, hvorfor kunde du ikke unde mig den Fornøjelse at overrumple dig. - Hvorfor skulde du endelig strax spørge Berthel, naar han kom - jeg er gandske vreed paa dig - du har nu reent forstyrret min Plan. Hvordan du skulde komme til Tante Rogert og ikke vide, at jeg var der - hvordan jeg skulde komme ind og ret inderlig fryde mig over den Glæde. - For du maa nu sige, hvad du vil saa er dog den Glæde der kommer uventet større end den man længe har belavet sig paa at imodtage. - Overalt vilde jeg at du slet ikke skulde vidst jeg kom til Kiøbenhavn med Berthel hvilket haver været betænkt lige siden min Moder kom fra Khv. Men saa skrev din Moder om det ikke kunde skee og saa kunde jeg da nok begribe, at om end dette Forslag ikke kom fra dig kunde du dog let faa det at vide - derfor vilde jeg lige saa gjerne sige dig det selv. Men du skal dog ikke være meget bange for min Vrede for ret alvorlig er den ikke.- Det fortiente ikke heller din Hensigt - snarere fortiente din Længsel Tak - men den faaer du ikke - i det mindste ikke nu - maaskee naar jeg seer dig jeg da ikke vil kunde imodstaa Fristelsen at tukke dig ret varmt for den Kierlighed, hvoad d lyksaliggjør din ømme Pige. -

Jeg har i Dag skrevet til I.Marie, kan du sige mig, hvad der fattes hende. Hun skriver mig meget sielden til og da meget kort og som det forekommer mig meget koldt mon Rousseau skulde have ret naar han siger, at man maa ynkes for at yndes det skuldes. 184 s. 185giøre mig ondt ieg vilde neget nødig niste I. Ms Venskab - Der er Posten - Farvel min Jens

elsk din
Dikte.

Førsløwd. 28. Nov. 1795.

s. 185

Min Veninde!

Endskiøndt du bedrog nit Haab i Gaar, maae jeg dog ogsaa med denne Post sige dig med et Par Ord at jeg elsker dig, at jeg længes efter dig, at jeg tænker bestandig paa dig. - Men siig mig dog oprigtig, kiære Pige! bliver du ikke kied af, at jeg immer foresynger dig den samme Vise. - Vist er det - jeg bliver aldrig kied af at synge den, og det er ogsaa den eneste saadant Vise jeg ret kan; men at høre den - det er nu en anden Sag. Er det ikke? - Dog - kan jeg som troer paa vore Hierters Sympathie ikke selv besvare mig dette Spørgsmaal? Jo jeg troer jeg kan, og svaret bliver da: "nay! saalænge du synger din Vise af Hiertet og ikke med Læberne blot "/:Tanken allene er mig afskyelig og jeg fortryder at jeg har lagt den i din Mund:/" saa vil det stedse være min Fryd at høre den." - Vilde du ikke svare saaledes? kiære gode Pige! Men det - Man kalder mig i dette Øyeblik bort. Jeg faaer ikke skrevet mere end denne usammenhængende Brevstump - Vil du have den? "Oja la mig faae den saadan som den er; sæt blot til hvad der skulde følge efter det - Men det" ' - Jo vist! ney til en lille Straf fordi jeg ingen Brev fik i Gaar skal du nu ikke vide, hvad der skulde efter det Men det - og jeg forsikkrer dig, det var noget meget vigtigt evig din

Jens Müller.

Bg. d. 28de Novbr. 1795.

Jeg skal i Aften til Smørgrøds Gilde hos Tante) Rogert. Hun har inviteret din Broder - Vilhelmine og mig, hvis Livret det er, paa denne Ret. - Tænk dig dog i det mindste i vort Selskab. Jeg venter, det vil blive muntert. -

s. 185

Min vakkre Pige!

Du havde altsaa besluttet at overrumple mig med din Ankomst, og vilde derfor ikke, at jeg maatte have skrevet til Berthel naar han kom! - Nu - heraf har jeg heller ikke havt stor Nytte; thi Berthel har endnu ikke svaret paa mit Brev; - men jeg saae i Aftes en Efterskrift paa et Brev til T:Rogert, hvori han siger, at han kommer i næste Uge. Da dette var saa meget, førend jeg havde ventet det, saa begyndte jeg at frygte at han maaske skulde reyse Førsløw forbi. - Mon han skulde gjøre det? s. 186 s. 187Ney jeg vil ikke troe det. Jeg vil gandska overlada mig til det salige Haab i næste Uge at favne min Dicte. - Hundrede Gange og i hundrede forskiellige Skikkelser har min Phantasie allerede tilforn viist mig denne Sammenkomst. - Jeg har tænkt mig overrumplet med din Ankomst. - Jeg har tænkt mig vidende derom, og jeg maae tilstaae det - min Phantasie har ikke malet det første behageligere end det sidste - næsten tvertimod. - Overalt - om endog en Overrumpling virkelig havde noget behageligere i de første Øyeblikke, men da ikke dette Behagelige blev overvejet ved en lang Række af stille frydende Længsler, som jeg nyder ved i Forveyen at vide, at jeg kan haabe; - og ved tusinde behagelige Billeder, som min Phantasie kan skabe mig, naar Stoffet bliver den given. - Et vilde jeg kuns ønske og det er, at jeg maatte tilbringe det første Quarteer med dig allene uden Vidner. - Jeg kender mig selv og veed, hvormeget andres Nærværelse generer mig, naar jeg vil udøse mit hele Hierte; og endog med mine bedste Venner er dette Tilfældet hos mig. - Til enhver især kan jeg i Eenrum sige alt, hvad jeg føler for dem, men til dem alle samlede kan jeg kuns sige saare lidet af hvad jeg føler for enhver enkelt især. -

Hermed sendes et Brev fra 1:M: - Jeg sagde hende, hvad du skrev om hende i dit sidste Brev. Matte jeg ikke nok? Du spørger mig, hvad hun feyler? Intet i Henseende til sit Venskab for dig, det er jeg meget overbeviist om; men desuagtet har jeg rigtignok en lille Mistanke om, at hun feyler noget, som hun maaskee ikke selv vil tilstaae og dette Noget vilde jeg ønske,du Kunde faa ud af hende naar du kommer hened. -

Saalænge jeg endnu ikke havde noget Haab cm snart at see dig, fandt jeg det fyldestgiørende for mit Hierte at skrive dig til, og jeg troede, at det stedse skulde blive saaledes - men nu da jeg om faa Dage venter at omfavne dig og tale med dig, finder jeg, at Brevvexling er et koldt et langsomt et utilfredstillende Middel for et brændende Hierte, som ønsker at udgyde sig. - Andvend dette, om du vil, imod mig selv og mine Tanker om Haabet. Jeg føler du kan gjøre det; men du vil dog ikke rokke min Overbeviisning. - Lev vel, om faa Dage siger jeg dig mundtlig, at jeg er evig din

Jens Müller.

d. 4. Xbr 1795.

s. 187

Og kunde min saa inderlig kiere Jens spørge om hans ømme Dicte var kied af at høre hans, eller rettere hendes Liv- Viise. Jeg haaber at din Pen og ikke dit Hierte gjorde dette Spørgsmaal. O, min Jens læste du rigtig i mit saa maatte du viide, hvor glad enhver Forsikkring om din Kierlighed gjør mig og hvor koldt og ubetydeligt at Brev vilde være mig, der ikke indeholdt en saadan Forsikring. Dog du veed det, ellers gientog du ikke din Vise, dertil er du for klog. - Du vilde kuns, at jeg skulde sige dig det - ikke sandt. I det mindste vilde jeg just baaret mig saadan ad, naar jeg længtes efter en nye Forvisning om mins. 188 s. 189Lykke - maaskee gjør jeg dig Uret her at bedømme dig efter mig, men i det mindste takker jeg dig af min inderste Hierte for den Leylighed, du har givet mig til her at gientage at du i alle Henseender opfylder mine varmeste Ønsker og mine kiereste Forhaabninger selv mine idealske Billeder af en Grandison. O, endog før jeg kunde kalde dig min - min elskede Jens var du altid den Gienstand, der hæftede mine Tanker, naar jeg drømte om mit Ideal Som Gud og Dyden var min Siæls Tilflugt, naar jeg tænkte mig Døden - saa var du mit Hiertets Tilflugt naar jeg tænkte mig Lykke heneden. Endog de beste Planer jeg gjorde mig til at være lykkelig uden dig vilde enten giort mig menneskesky og følgelig til et meget unyttigt Menneske for Verden eller og havde æe snart bragt mig til den kolde ligegyldige Sindsforfatning, som næsten er en levende Død - men nu - o jeg har opnaaet du har givet mig, hvad vist meget faae opnaaer deres kiereste Ønskers Opfyldelse.

O elskte du! som kiender dette Hierte
Som veed hvor ømt, hvor varmt det slaarer for dig
Du! som mig først - mig eene lærte
At Kierlighed er sød og smertelig.
For alt det Hæla, du skaber mine Dage,

For hver en Fryd din Ømhed skienker mig.
Gid du maa være lønnet ved at smage,
At du har gjort din Dicte lykkelig.
Ja! lykkelig det er din glade Pige
og dig hun skylder sin Lyksalighed,
Og hendes Glæde er, at hun tør sige,
Hun nyder den kuns ved din Kierlighed!

Min J naar jeg saaledes tænker mig alt, hvad du har givet mig bliver jeg næsten gandske sværmerisk - dog ney ieg kan ikke lide det Ord - det er ikke heller pas senae for min Forstand billiger virkelig alle mit Hiertes Følelser for dig - Jeg hæver mig kuns lidt over den Punct jeg staaer paa Det synes mig da en meget let Sag at overvinde enhver Feil hos mig, som kunde forstyrre din Tilfredshed og at opfylde hver Pligt, der kan biedrage dertil. O at kuns min Giælds Størrelse til dig malte sig ret levende for mig, saa skulde ieg snart kunde kalde mig din ikke gandske uværdige

Dicte.

Førsløwd. 5. Decbr 1795.

s. 189

Min elskværdige, min uforlignelige Pige!

Har I vel en Glut som jeg - ney det har, det har I ey! Saaledes raabte jeg, da jeg havde læst dit sidste Brev, som er mit Hierte saa uendelig dyrebart. - O! Dicte! du kan gjøre med mig, hvad du vil. - Min Lyksalighed er ganske i din Haand. Den har oprettet sin Trone i dit rene Hierte. Min Sorrow og min Glæde er i aine Baand, du kan lede dem til mig og fras. 190 s. 191 mig ligesom du Til. - Et saadant Brev fra dig smelter enhver haard enhver bitter Følelse i min Siæl, bortjager enhver Sky fra nit Øye, og gjør mig følsom og velvillig for ethvert Menneske, fordi jeg indvortes føler den Roe - den stille salige Roe, som aabner Hiertet for ethvert Indtryk. - Kald det Stolthed - Selvkjærlighed eller hvad du vil, men sandt er det: Jeg føler at jeg ved din Side kan blive noget stort noget nyttigt, om ikke ved mine Kundskaber, hvis store Mangler ingen føler mere levende end jeg selv, saa dog ved min varme Iver for alt, hvad der er sandt og ret. O naar engang i min tilkommende Virkekreds Dumhed eller Ondskab bryder paa denne Iver, naar den begynder at slukkes eller forvandles til Bitterhed, da vil din Tiltale, din Ømhed, dit Raad, din Opmuntring, din Forstand og din Vittighed atter oppuste den døende Lue i mit Hierte, og nine Landsmænd lyste og varmede ved denne Lue, vilde bringe mig Tak for Velgierninger, som de egentlig skyld te dig. - O! Dicte! min Skytsengel nu og bestandig! hvad vil jeg ikke komme til at skyldte dig, hvad skylder jeg dig ikke allerede? Jeg stolte som hader enhver Forbindlighed! - hvad jeg skylder dig er mig en sød - sød - ubetalelig Giæld. - Du har udrevet mig af Misanthropies og Misnods fæle Strube, og skiænket nit Hierte en Roe, som det længe ikke kiendte. - Tungsindighed til en Grad vil i min Livstiid blive min Lod. - Giør Regning herpaa, skiøndt dette Træk ikke hører til en Grandison, - Den vil blive een af de Torne, som midt i vor jordiske Himmel skal minde os om, at vi endnu vandrer Livets ujævne Bane; men blødgjort ved dit Hiertes Varme, vil den ikke blive Misanthropens Had; den vil blive de bedre Menneskers sørgelige Følelse over Selskabets morulske Mangler. - Du har engang sagt, at du læste dette Charak- teer- Træk i mine Øyne - og du læste ikke feyl. Overalt - jeg bør ingen af mine Svagheder dølge for dig - du har skiænket et meget lunefuldt Menneske dit Hierte. Det er et slemt Træk - jeg tilstaaer det, og lunefulde Folk ere meget ofte saa ubehagelige at omgaaes ,men just derfor, bør jeg sige det. - Den Egalite d'humeur, som de, der kun kiende mig halv, finde hos mig, forsvinder gandske for deres Øyne, som kiende mig tilfulde. Spørg kuns,naar du kommer herind, min Moder og mine Søstre. - Men naar kommer du? Hvorfor skrev min elskede Dicte ikke et Ord derom? Dog - har jeg ikke Berthels Ord til T.R: - du kommer om faa Dage. -

Havde jeg nu Gnist af Digter-Geni, saa vilde jeg i Vers takke dig for dit nydelige følelsesfulde Vers og sige dig, at jeg evig er din

Jens Müller.

d. 7de Xbr 1795.

- et Kys - God Nat.

Min Søster Stine har i Dag faaet en Søn og befinder sig son sædvanligt efter Omstændighederne vel - d. 8 Xbr.

s. 192

s. 193

Kiære gode Müller!

At de er glad, og veltilfreds nu, at min Dicte kom ind til Byen, Glæder mig hjertelig, og det troer ieg de er overbeviist om, naar de veed hvor høyt ieg elsker baade hende og dem. Jeg kan ey nægte ieg har meget frøgtet at hun skulde blive syg, da ieg har hørt baade sckarlagens-Feber og nærve-Feber grasserer, men Gud ske lov hun er i god Stand, men - min gode Ven, nu kommer snart Tiiden, ieg maa tænke paa at have hende hiem igien, nu vilde ieg ønske hende godt følgeskab, i næste uge vænter ieg at faa en leilighed for hende. ieg vil paalægge dem et Arbeide naar hun. skal Reise som er dette, at de er med at pakke hende ind thi da finder hun sig nok i at det skeer, ellers er den kiære Pige ikke meget derfor og først naar hun kommer ud, føler hun ubilligheden af at det ikke er skeet. -

Jeg føler, det forsikkrer ieg dem, hvad denne Skilsmisse vil koste, men - hvad er den imod den forestaaende. Dog - maa ieg tilstaae ieg nærer endnu det Haab at see dem før de reiser, dog maa de ikke for at opfylde dette paadrage dem Uleilighed. ieg trøster mig ved at vide at baade e og D: ere fornuftige Mennesker og det hielper til at taale Savnet, i saa lang Tiid, ved senken og Overbeviisningen om at handle Ret.

De besøger vel min Berthel i hands ubehagelige Forfatning.

At deres dyrebare Moder og Sødskende ynde og elske min Dicte er mig en sand Glæde, - O - gid de aldrig maa faa Aarsag til at være misfornøyet. Min Bøn til den aldgode er stædse om. at aldt maa skee, som kan være paa alle Sider det nøttigste.-

Vil de have den Godhed at købe mig en Uhr-nøyle efter deres at Dicte kan faa hiem. med sig, ieg har laant en af Hr. Brasch og det er ey godt at være i hans Gield, Gud give dem, min agtede og elskede Ven, ald den Velsignelse i dette indtrædende Aar, og alle deres leve-Aar., som kan være dem til sand Gavn, ingen kan oprigtigere ønske det og glæde sig derover, ind deres sande Veninde

Sl: Rosenstands.

Førsløwd. 26. Dec. 1795.

Vil de bede Dicte købe en almanak og en lille Æske obelater hiem med sig.

s. 193

Førsløw d. 1796

Kiære gode Müller.

Maaske faar de at nøyes med et Brev fra mig i Dag. D. har undt i det ene Øye, dog tænker ieg, at der med halvandet øyes Syen kan skrives naar man gierne vil skulde det ikke skee, saa har de min gode Ven, den fordeel, at de ikke behøver at svare saa hastig, forstaaer de mig at ieg giver dem en lille bebreidelses. 194 s. 195for de ikke har skreven mig til. Den egen Kierlighed trænger sig dog altid fræm. Det er mig saa uudsigelig kiært at see og høre noget fra dem, saa et Brev vilde glæde mig meget, men dog for- sikkrer ieg dem min meget kiære Ven, at ieg ei i dette eller nogen Ting mod min Villie vil være dem til Besvær, ieg har ikke noget andet at skrive om end det de selv kan hegribe, at vi længes efter dem, og ønsker det snart var ræt godt Veir, og da - kan vi dog vel vente at see dem hos os. Der bliver vel ikke noget af Reisen, det Forsyn som bestyrer aldt her kan man være rolig ved, og ieg troer det gavnlige skeer, her kommer Egen Kiærligheden igien og glæder sig ved at vi beholder dem hos os, Sandt at siige ved ieg ticke hvorledes det vilde gaaet, om vi i saa lang Tiid ikke skulde have seet dem dog - vilde Ønsket for deres Vel (naar det var det) trøste os.

Fra min Peder har ieg haft Brev, han lader til at være gamdske vel tilfreds, og siger mig, at han har arbeide nok. Det er vel men vistnok var det mig kiærere, om han havae en ordentlig Tieneste ikke allene for den nærværende Tiids Skyld men for Udsigten for den Tilkommende. I særdelighed synes ieg den akademiske Vei han nu har i Sinde at gaae vil blive overordentlig I langsom, ieg har skreven Ober-audit: til NB: før ieg fik hands Opførsel imod P.at vide, han svarede mig et meget forbindtlig Brev til og sagde meget til Ps Roes, og ønskede han vilde taget med ham, som var den Maade han kunde tiene ham paa.

Men det forstaaer sig, at Peder ved ikke at ieg har skreven ham til. Naar de min kiære Ven faar Tiid saa glæd mig ved at skrive til mig, at de lever ret vel og fornøyet, hvad ieg saa inderlig ønsker og siig da og noget om min Peder om der er noget Menneske han skienker sin Fortroelighed er det vist dem som han fræmfor alle elsker og agter og hvem gjør ikke det, som kiender dem. Vi glæder os daglig ved det deilige Foraars Andkomst og ønsker ofte at kunde deele vore glade Følelser med vore elskede Venner. - Jeg har nu gjort Bekiendtskab med en usædvanlig vakkor Præstemand hvis Selskab ieg glæder mig ved at kunde tragtere mine Mandfolk med naar de kommer til mig.

At tage Deel i vore Glæder og om det er nødvendigt at deele vore Byrder er ieg vis paa de gode Ven vilde og da kan ieg siige dem at baade D: og ieg føler daglig den Fornøylelse at see.... forbedres og bliver ræt en elskværdig Pige, neppe have vi den Glæde at kunde siige dette om... som Naturen har begavet med en...

Hils deres dyrebare Moder lev selv vel og fornøyet o sig det til deres oprigtigste Venine

Sl:Rosenstands.

Indlagte til Fru R:vilde være saa god at levere kunde de kiære Müller forestille dem hvormeget ieg har fornøyet mig ved at skrive til dem vilde det ikke fortryde dem at læse saa langt et Brev,allerhælst de ingen andre faar i dag fra Førsløv men mange Hilsener og andet mere hvad dem kiært er fra de deres D:.

s. 196

s. 197

Førsløv d. 8, Marts 1796

Forat du min ømme Ven skal se, at din i Spørgsmaal indflettede Formaning ikke har været uden Virkning, vil jeg besvare. gandske ligefrem din Efterskrift. - Ney min Jens jeg giennemlæser meget sieldent dine Breve førend jeg sætter mig ned for at besvare dine eller rettere for at underholde mig med dig. Var der noget i som fordrede et hurtigt Svar, da troer jeg ikke min Hukommelse skulde slaa mig saa aldeles feil, at jeg efter at have giennemlæst dit Brev en halv Snes Gange skulde glemme at besvare det. Og hvis ikke, hvorfor skulde jeg da ikke søge at gjøre vores Brevvexling saa lig en Samtale som mueligt - jeg skriver og spørger dig hvad jeg i det Øyeblik vilde sige og forlage din Mening om - ifald jeg var hos dig. Saa, min Ven har du noget at indvende herimod. -

Du er re meget god, at du er tilfreds med min nye Beslutning - jeg finder selv at den er bedre, eller at den i det mindste siælanere fører paa Afveie end den forrige. -At den kuns maatte, være ret bestandig. - Jeg har allerødt; havt Leilighed at prøve at den ikke er klippefast. - Tante Borch har inviteret os til et Bal paa Fredag som skal være i Sorøe. Du kan da let begribe at min simple Fornuft sagde mig det var best at blive hiemme, men kommer mig ikke saa den Philosopheren igien og fortæller en hel haaben om at j g der kune prøve mig selv, at jeg af min Opførsel eller Følelser der først rigtig kunde bestemme om jeg ogsaa var værd at være din Marie, at der dog ikke i alt Fald kunde abes noget derved - om endog jeg ikke bar mig rigtigt ad, thi saa havde jeg jo dog været ligesaa bestandig men blot manglet Leilighed til at røbe min Svaghed - hertil kom endnu Lysten til at danse og - - ja giet nu Resultatet - at elske og gjøre lykkelig er Fruentimrets Bestemmelse - hvorfor har jeg hørt disse Ord af 2 saa gandske forskellige Mennesker, som urnueligt kunde forbinde de samme Begreber med disse Ord. - Tak du din Gud, min Jens, at han gav dig en Pige, som kunde gjøre Forskel paa Ord der skrives, læses op lyde fuldkommen eens og som / , /al Partiskhed frataget/ veed at foretrække din Kiærlighed for hans og din Lykke for det han kalder saaledes. Nu siger din Stolthed og din Egenkiærlighed qvit. -

O, ja vist, min inderlig elskede, gandske vist ville vi søge at øse vores Lyksalighed af een Kilde, men min Ven Veien til Lyksalighed er lang og o! man maa. sige hvad man vil ofte saare ofte møysommelig - vi vil maaskee undertiden hoppe og løbe et Stykke af den, men der kommer Steen du ikke kan rokke og Torne du ikke kan flytte uden at saare din Haand. Lad dem ligge lad den ligge, min Jens er det Veyen til Lyksalighed at see dig liide? Vi har da endelig naaet den ved Møye og Besværligheder har vi glemt Tiiden - kun skade at den ikke har glemt os. Det er imidlertid blevet Vinter og den skønne klare Kilde er bundfrossen.- Saameget til dit Haab og din Stolthed - for din Bestræbelse. O ,kan jeg nogensinde takke dig derfor som jeg bør. Gid den samme Lyst den samme Iver maatte opflamme mig mit hele Liv, som jeg føler til og for at arbeide paa din Lyksalighed - saa skulde du i det mindste frikiende mig, om du ikke blev fuldkommen lykkelig.

s. 198s. 199Men see kuns er ikke mit Papier næsten fuldt inden jeg faaer sagt,at Jeg elsker dig ret inderlig og det var dog egentlig det jeg vilde sige dig. - Men kiæreste Jens siger ikke alle mine Breve dig det,om det endogsaa ikke staaer saadan paa et Sted saa brænd dem strax saa har de ikke udtrykt min Mening og hvad duer du et Brev til. - Min gode Moder er dog næsten frisk nu - hun hilser dig kiærligst

din
Marie.

s. 199

Min elskede Jens.

Du kan ikke forestille dig min Forundring,da jeg læste dit Brev; 3 Gange læste jeg det og sad som forsteenet i nogle Minutter. Jeg læste det igien og fandt at det gandske rigtig lød som de første Gange. Seer du ,duihar nu selv-givet mig Vaaben i Hænderne mod Haabet,thi saa aldeles har det endnu aldrig bedraget mig. Jeg havde intet mindre ventet mig end dette Brev.

Et ret langt kierligt Svar til Tak fordi mit var saa langt og muntert,havde jeg gandske viist formodet mig,naar jeg aabnede dit Brev og holdt mig derved i Forveyen betalt for den Tortur jeg maatte udstaae for Hr.Bøtkers Spørgsmaal og Øyne da han saa det - men jeg fandt at jeg ikke engang sikkert før overlade mig til denne

Bedragerske endog naar hun gaaer i det Livree og dette var dog den eneste Stytte hun endnu havde i det mindste for dette Liv. Jeg gider næppe sagt dig at jeg ikke var i Sorøe. - Aldrig kunde jeg formodet at du kunde tvivle et Øyeblik derom. Men endnu mindre troede jeg at min Spøg endog betragtet som Spøg kunde have noget fornærmende. Tvertimod jeg var saa fornøyet den

Dag jeg havde skrevet det, at jeg endog viiste min Moder mit Brev og sagde: see, min søde Moder, hvilket langt Brev og det er ogsaa got - o, jeg fortæner virkelig et Kys derfor. Og det fik jeg ogsaa, men som jeg nu seer meget ufortierit.

Ingen Miskiendelse - skriver du, og det efter at du har - og paa det bitterste vil miskiende din arme Pige. - Dog for min Skyld er det det samme. Det blev saa eengang min Lod at blive misforstaaet, naar jeg troer at være tydeligst og overalt er det jo Fruentimmerets Bestemmelse at taale, men at du saa smerteligt har forstyrret din egen Tilfredshed derfor behøver du virkelig Tilgivelse. O, er det Ret at lade sin Roelighed forstyres re fordi man troer at en andens Ufornuft har henkastet Torne paa vor Vei - troer - siger jeg endnu engang, thi min Samvittighed forsikkrer mig endnu at Maaden hvorpaa Brevet er læst og ikke den hvorpaa (det er skrevet) er Aarsag til Misforstaaelsen. Det er fælt at vi saadan næsten altid skal (have noget) imellem os. For at forebygge det vil jeg (ove) ikke at skrive naar jeg er i det spøgende humeur thi det er i denne Sindsstemning jeg skrev og (ende) Dig har jeg mange Gange lagt mærke til at komme dette humeur over mig i. . . . du Brev igien paa Fredag. - Hør Jens, jeg troede ikke jeg var. . . . dog er Taarerne færdig at styrte (mig ud af Ø)ynene, men det er vist for din Skyld ofte...s. 200 s. 201. . dog ikke fortient at være bedrøvet.

Min gode kierlige ømme Moder hilser. Hun her kuns een Fei og den er at (elske) dig for høyt - O, for hendes.... faaer du et Kys fra din

Marie.

Førsløvd 14. Marts 1796.

s. 201

Her har du alt din Marie igjen. Hvor gjerne vilde den arme Pige gjøre godt, hvad hun gandske uden Vidende og Villie, har gjort galt. Havde jeg dig kuns her, da skulde en eeneste Spadseretur formilde dig, det er jeg overbeviist - fuldkommen overbeviist om. Dit Hierte er for godt fer blødt til at Kunne modstaae det over al Maade deilige Foraarsveir, din Piges Bønner og for ret færdige til ikke at bedømme hende efter den goae Samvittigheds Vidnesbyrd, som du ufeilbarlig vilde læse paa hendes Ansigt. Mit Spøg med at lade aig giætte har ikke et Øyeblik foruroliget min Samvittighed - det gjorde mig ondt at det smertede dig - men - jeg bebreidede mig det ikke. Min Hensigt var paa ingen Naade ond og dette maa her som i saa mange Tilfælde være min Trøst. Hvad for Hindringer for vor Lyksalighed kan jeg for en Del og vil eller bør jeg for det øvrige ikke sige dig. Nok, min Jens at du og din Marie ligasaalidt som den øvrige Verden blive fuldkommen gode og kloge og følgelig ikke heller fuldkommen lykkelige. Andres Nidskab kunde ikke skade os om vi vare det. Og jeg troer ingen Indskrænkning muelig om vi ikke vare for svage eller ufornuftige til at være uindskrænkede. - O, hvem der kunde have et fuldkomment, Herredømme over sig selv! Hiælp mig at faae det og du har gjort din Marie lykkelig.

Din Kildes Udspring ledte du fra vore Hierter og jeg min fra vor Kiærlighed, rigtignok er disse for nærværende Tiid eet, men med Tiiden vil dog vist blive adskildte og saa har vi begge Ret, din vil være aaben og klar, naar min er gandske tilfrossen. - Det er ikke fordi jeg foler min Kierligheds Vinter nærme sig - men fordi jeg veed den gjør det - saa aldeles har jeg ikke kunnet udslette Billedet af Fremtiden, at jeg skulde troe, jeg altid kunde og vilde blive saa lykkelig eller paa den Maade blive det som nu. - Dit Hierte slaer brændende og ømt. O, min Jens, min ubeskrivelig elskede Ven, gid jeg i dine Arme kunde takke dig fordi dit..... og betage dig enhver Tvivl du har om din

Marie

Førsløvd 15. Marts 1796.

s. 201

Min Jens!

Jeg havde i Gaar Aftes skrevet et langt Brev til dig, men da jeg nu leaser det igiennem, kan jeg ikke lide det. Og derfor. 202 s. 203 maae du nøyes med dette lille. Hvorfor jeg egentlig ikke kan lide det, kan jeg kuns sige dig mundtligt. Kunde jeg takke dig saa inderligt og varmt som mit Hierte virkelig er taknemmeligt for de to kiære Breve saa vilde jeg prøve derpaa; men da jeg ikke kan indaande in hierteløse Pen det ringeste af min Følelse saa faaer du min Elskede denne Gang nøyes med min gode Villie.

Du kan ikke forestille dig, hvor meget det glædede mig at mine Breve kunde skabe dig en fornøyet Aften. O,

min Jans, at være - dog i det mindste en Medaarsag til enhver af dine Fornøyer det er et af mit Heirtes første Ønsker, det er egenkiærligt O, jeg veed det meget got, burde ikke det være mig nok at du var tilfreds enten det var ved mig eller ved andre Tilfælde du var det, men det er det mig ikke, eller s lagde jag ikke dine Breve bort med et lille Suk, hver Gang de ikke indeholdt en Forsikkring derom - saaledes blev din unysomme Pige gandske sat ud af humeur da hun læste Slutningen af det sidste Brev "du drømmer og er lykkelig, men du siger ikke at det er om hende du drømmer. O, kunde du være lykkelig uden din Marie. Men det er sandt siger ikke Knigge ved hans Amsraad Gutmand at den retskafne og kloge fordrer ikke at være mere, for andre end deres Forstand tillader dem at holde ham for, og fordrer ikke som Skyldighed hvad der blot er Artighed af dem og jeg vilde jo Være klog og dydig og lykkelig. -

Saa nu har jo mit Brev faaet den samme Tone som jeg ikke kunde lide hos det forrige - hvorledes gaar det til.

Min Bekiendtes Witte, (Jeg vilde jeg kunde sige min Ven) kan jeg ikke ligne med nogen bedre end ved min Jens. Hans Bygning liigner din, kuns at din er noget mindre. Hans Ansigt er fiint men har dog Charakter. Hans Siæl- o, jeg veed næsten ikke at have fundet noget Træk deri som jo ligner din. - Og dog har jeg lært at kiende en endnu elskværdigere Mand end Witts en Hr. Shiøt som er Præst her i Nabelauget. Han maae du endelig besøge naar du kommer her. Saa megen Beskedenhed og Fasthed saa megen Levemaade og Grundighed finder man kuns hos ham. 1 ham og W. har jeg fundet 2 nye Stridsmænd for din Veninde Haabet.

Mine sødste Glæder har Haabet skiænket mig, mine gladeste Timer har jeg henlevet i denne Tryllerskes Selskab" - dette sagt af en Hand som har en tækkelig Kone 4 smukke raske Drengene et skikkeligt Levebrød.....

s. 203

Min gode Jens.

Du har fuldkommen Ret naar du troer at jeg ikke anseer Sorg over sandres Lidelser som Chimærer - og jeg troer med mere end blot Følølse at kunne forsvare min Mening, - men at forsvare den skriftlig mod en Logiker - ney det var sandelig alt for forvovent.

Arme Berthel og den endnu meera beklagelsesværdige Whlme. O, Jens! jeg har længe frygtet længe ventet dette. Men er der da intet Raad for at formilde den arme Piges Forfatning. -

s. 204s. 205Var det Sommer og havde B:Tiid da haaber jeg en Førslpw Reise, kunde sætte dem i Stemning igien - i det mindste for en Tiidlang - og saa kunde vi ogsaa faa Tante herud. - Troer du det kan nytte eller blot fornøye Whmine om jeg imellem skrev hende til - saa overvinder jeg gjerne den Ulyst til at skrive, som mere og mere faaer Herredømme over mig - og som gjør mig det næsten ubehageligt at skrive ethvert Brev, naar det ikke er til min Jens.

Din Fortælling om Willaume og hans Sønner rørte mig meget - og det undrer mig aldeles ikke at den satte Peder i Enthusiasme - men det er derfo just ikke sagt at han er af vort Partie (Willlaume skylder sin foregaaende Forviisning, sit Rygte som Forfatter og endnu mere sine ædle Sønner største Deelen af den sensation hans valgte Levemaade frembringer. Medens P var her sidst talte vi just om at være Bønder - og han paastod man tabte Smagen for de finere Livets Glæder naar man skulde være Bønder som man burde, være det og at man tilsidst ikke fandt Smag i anden Samtale end om Marker, Stude og Møddinger - Lette var, og dette er ikke min Troe, jeg synes det maatte være en snæver Hierne, der ikke kunde rumme mere end en Bondegaards Dyrkning. Og om man end tabte noget af den Forfiinelse i Fordringer og Følelser der er vor Tiids Tone saa troer jeg ikke at man, (naar man først blev vant dertil) tabte i Lyksalighed derved. - Virtue alone is happiness below - denne Overbeviisning bliver hver Dag fastere hos mig. Erfarenhed denne æneste Prøvesteen den ulærds har for en Sætnings Sandhed - har præget den dybt i mit Hierte. - Selv for de Smerter andres Lidelser foraarsager os har Dyden Lægedom - den giver os Mad og den styrker vort Syn til at see ud over Tiidens snevre Grændser - og viiser at der er anden Vægttskaal for Sorg og Glæde - og en himmelsk Løn for den taalmodig Liidende - som er trøstende og beroligende.

Nu har vi snart Foraars her - vi tæller med Længsel Lagene til det kommer - for saa kommer du dog og Peder og B:og W: - Foraaret har tiigange saa mange Glæder for os end for andre Mennesker det er derfor ingen Under at hver Forbud for det hver Soelskins-Dag er os en Festsdag.

Nu Farvel min Jens - - - et Kys et ømt Kys fra

din egen Dicte.

Førsløwd. 25. Febr. 1797.

s. 205

Min lille Dicte!

.....

Endskiønt jeg ikke nøie erindrer alt hvad jeg skrev i mit sidste Brev, saa erindrer Jeg dog meget vel hvorledes jeg skre det. - Jeg var den Gang i et yderligt slet Humeur, og saae og maledede alting med sorte Farver. - Maaskee har derfor mit Brev sadt dig i Uroelighed, da det angik vore kriereste Venners Skiebne. Jeg har siden jeg bortsendte det gjort mig Samvittighed derover, især da Mørket begyndte at forsvinde, og mere Lys gav Forestillingerne et bedre Udseende. - Atter ved denne Leilighed gjør jeg den Erfaring at naar vi ville beregne Lykke eller Ulykke i det Hele, saa maæ vi gjøre det i vore roelige Øyeblikke, ogs. 206 s. 207 for at faae det rette Facit maæ vi uden Lidenskab drage Middeltallet af vore Glæder og Sorger. - Ikke desmindre er der endnu mange Ting, som jeg, endog roelig, ikke formaaer at see i et bedre Lys f:Ex:Tante R. - Det er vist og sandt, hun er en Original af et synderligt Slags, og jeg vil ikke haabe, at der til Verdens Ulykke skulde være mange som hun. - Allerede for et Aar siden holdt Jeg hende for meget af hvad hun er; men jeg maæ tilstaae, saaledes kiendte jeg hende dog ikke, saa aldeles fordærvet og saa rasende urimelig troede jeg hende dog ikke, og jeg kunde næsten sige saa rasende kiendte jeg hende ikke. - Berth:og W:leve meget bedre nu end de levede for 8 Dage siden, og naar T:R:befordrede deres sande vel, ligesaa meget som hun nu ved sine utroelige Urimegheder skader det, saa tvivler jeg ikke paa, at de jo kunde blive meget lykkelige. - W: er nu frisk i det mindste friskere, paa lidt Tandpine nær - et Beviis paa hvormeget hendes Helbred hænger af hendes Humeur. - Seer du - saaledes er det nu - en Stilstand som kunde blive til evig Fred, og gid, gid den maatte; men naar man har seet mange Storme er man saa tilbøvelig til at troe, at den atter skal bryde løs. -

Jeg har i denne Tiid, da Fridericke Voigt er herinde, ret givet Agt paa hende det Par Gange jeg har seet hende hos T:R; og min Moder, og jeg underskriver din Dom om hende. Hendes Udortes saavel som hendes Tale har noget uskyldigt, friskt og reent ved sig, som gjør at man finder Behag i hendes Omgang. -

Hils Din Moder og elsk stedse din Ven
Jens Müller.

d. 25de Feb. 97

Hermed sendes Mynsteret til Sokkerne, skaaret efter en Uldstrømpe; det er sandt! nær havde jeg glemt at takke dig fra min Moder for Udretteisen af hendes Commission. -

s. 207

Min Dicte!

Ja, nu kommer Foraaret - ogsaa her begynder det Grønne saa smukt at pippe frem og Lærkerne skal allerede have siunget i nogle Dage, skjønt jeg endnu ikke har hørt den. - Lønnen kommer nu. for den overstridte Vinter og Tiden nærmer sig, da vi skulle have Opreisning for et halvt Aars Adskillelse; men den nærmer sig kun. Endnu i 3 Maaneder skal vi længes - Endnu mangan mørk Time skal drage hen over os; men ogsaa mangan en glad haaber jeg - Naar jeg seer tilbage paa den svundne Tid synes den mig kort. - Maaneder og Uger ere forløbne uden at vi have mærket det, og ach - uden at nogen udmærket Handling har opreist deres Tilværelse et Minde. - Vi ere tumlede hid og did af Begivenhedernes og Følelsernes Strøm, og under smaa Storme og Havblik ere vi drevne Havnen nogle Skridt nærmere, for maaskee snart at stødes tusinde Mile derfra - eller maaske ogsaa paa sine Grundsætningers og sit Hiertes sønderslagne Vrag at svømme derind for evig. - Hvo veed hvilken af Delene? Her staar den tilkommende Tid og holder os sit Florslør for Øinene. Vi skimte vi giette os til de dunkles. 208 s. 209 Skikkelser i den fiernere Baggrund vi udmale den med vor Phantasies glimrande Farver, vi oplive dem med vort Hiertes Varme, og naar vi saaledes have sadt alt i Liv ønske vi os hen til disse vore deilige Skabninger for gandske at lade vor Følelse udfylde. Det skeer omsider - det tilkommende bliver nærværende dette der bliver her, og vi finde sukkende alt før som efter os. Vi staae tilbage i vor Armod, i vor Indskrænkning og vort liierte higer efter bortfarende Lyst. - Er det ikke sandt min Veninde! er det ikke saaledes? og dog trættes vi aldrig ved dette søde Selvbedrag. - Dog udgiør det Roserne paa vor Vei. - Vi leve, synes mig, mere og fuldligere i det tilkommende end det nærværende og er Længselen endog mindre fyldestgiort saa er den dog mere fyldestgiørende, end Virkeligheden. O!det er vist, det er afgjort vist, at vi kunde omfatte mere end der bydes os, og vor høieste Lyst er en Higen efter at komme endnu et Skridt videre. -

See, min trofaste Pige! uformærkt har jeg atter fyldt et Blad med nogle Træk af mit Hiertes Philosophie. Bedøm dan og lad os forene vore Tanker. Lad dum son vore Hierter smelte sammen til een Harmonie. - Saaledes blive vi gandske enige, saaledes svæve vi samlede over Livet til d t Sted, wo an der Ewigkeit Moor schaudernd der Sterbliche steht, og mon Overgangen skal blive os svær, naar vi i Forening kunde gjøre den i den sandeste, egentligste - i vore u dødelige Væsners Forening kunde gjøre den? Jo mere jeg efter tænker vore særskilte Eyner og Anlæg, jo mere føler jeg at vi høre sammen - din levende Aand dit omfattende Blik, dit Geni maæ i Forening med min Handlekraft og kontemplative Aand udgiøre et skjønt et fuldkomment Heelt. - Om vi kunde blive een Siæl, een uadskillelig Villie! Hvilken stor herlig Idee! Hvilket Spring paa Fuldkommenhedens Stige! Er det ikke vel værd a vi af alle Kræfter arbeide derpaa -

Berthel har ligget hiemme et Par Dage af en Forkiølse han havde paadraget sig paa Amager. - Han er nu

igien frisk.- Det var mig inderlig kiært at see, hvor meget han i den Tid længtes efter W: - Jo han elsuer hende virkelig. Min Dom var for overilet, - Om han end ikke elsker henae med den første Kisrligheds blussende Ild, saa elsker han hende dog ret hiertelig. - Dersom B:kun kiendte mere til det menneskelige Hierte, dets Svagheder, dets fine Bevægelser, dets Ønsker, og Maaden, hvorpaa det skaL behandles Saa vilde han baade Vre og gjøre lykkeligere. W:har kun et Ønsk og næsten kun een Tanke, og det er B: og hans Lyksalighed, skulde saadan to Mennesker ikke blive lykkelige laatte de kun faae Roe til at blive det! - Saa meget jeg er overbeviist om at en Brevvexling imellem dig og W:under andre Omstændigheder vilde baade nytte og fornøie hende, saa lidt sand Glæde troer jeg I vilde begge have deraf, vsaaledes som Tingene nu staae. - Om jeg endog kunde bevare W:dine Breve saaledes at de ikke kom for hendes Moders øine saa kan hun dog ikke skrive dig til uden at hendes Moder forlanger at see Brevet. - Der kan altsaa ingen Aabenhierlighed være, og hvad er det saa? men dog kunde du nok engang imellem skrive hende til. - Du er hendes eneste fortroelige Veninde. -

Lev vel, min Dicte! Tænk ofte paa din Ven
Jens Müller.

d. 28de Febr. 97 s. 210

s. 211

Du er ikke tilfreds med min Philosophie , min Dicte! Du troar det er et ulykkeligt Hiertesog dog er denne Philosophie maaaskee mere din egen, end du skulde troe. - Den tilhører ikke mig allene men over hovedet mere eller mindre ethvert Menneske; nogle vedholdende skarpe og overveiende Blik i dig; og om dig vil lære dig at alle Mennesker eller dog den bedre Deel af dem leve mere for det tilkommende end det nærværende. - Hvorledes er det mueligt at vi paa anden Maade kunde stribe for det Ideal af Fuldkommenhed, Skiønhed og Lyksalighed, som dog stedse dunkelt eller klart svæver og maae svæve os for Øine, om vi ikke skulde nedsynke i de raae Menneskers dyriske Nøisomhed? - Denne Higen efter mere end man har er det, som har bragt Nenneskeheden til den Grad af Forædling, den allerede besidder - denne Higen er det, som viser vor Siæls uomspændte Storheu - denne Drift til Uendelig hed og Utilfredshed med den nærværende Indskrænkelse er Beviset for dens Udødelighed. - Vil du have en Autoritet herfor saa hør hvad en berømt tydsk Philosoph, Fedor, skriver : "Menneskets første Attraae og Afskye opvækkeB ved det som er nær ham og nærværende; men Visdom og et fornuftigt Liv begynde først da, naar Drifterne gaae ud over det nærværende og have Hensyn paa det Tilkommende. - Ved Fornuftens Tilvext gjør Mennesket stedse meere for det Tilkommendes Skyld; forglemmer ofte - kun alt for meget - ved at see paa hvad der skal komme, t kaste et Bliil: paa hvad der er, og beskriver ogsaa her ved Forbindelsen af Extremer den menneskelige ufuldkommenheds Kreds. - Endelig bliver det Tilkommende ham Evighed. - Hægtige Tanke naar Aanden med Liv og Ovarbeviisning taanker sig din Forhaabninger og dine Skrækkeligheder! - Hvorledes svinder da din lade Ligegyldighed, som nedtrykte til Jordan, hvorledes bortfaldt alle Paand; hvilken nye Kraft driver os da fremad! Sielen engang bekiendt med denne Tanke, finder nu saa meget mindre iblant de synlige og nærværende Ting noget, som giver den fuldkomne Tilfredshed og kan være Haalet for alle dens Ønsker. - Saa meget er dog unægtelig, at den menneskelige Aands Ønsker og Bestræbelser henede ikke have noget fast Haal, at Udvidelsen af Kundskabssphæren tillige stedse formerer Tallet paa Attraae og Begierligheder. - Vel lærer den Vise at tæmme, at indskrænke sig, og være tilfreus med hv han har; men hvorved gjør han det, uden derved, at han enten dræber Begierlighederne ved Forestillingen om Umuligheden af at kunne tilfredsstille dem enkelte eller samlede med andre; eller at han formilder og inddysser dem just med Haabet om det Tilkommende, og om det som i Svigheden venter paa ham? " - Men - hører jeg min lille Philosoph sige, efter at hun taalmodigen har arbeidet sig igiennem dette maaskee lidt tørre Raisonnement - "Men jeg føler dog, at det nærværende er fyldestgiørende, at jeg kan være og er lykkelig ved det." - Vel - tilstaaet - men ikke ved det nærværenae allene - Forhøier det ikke din nærværende Lykke at arømme dig engang som min Kone ved min Side, at udmale dig vor lille huuslige Krads, at tænke dig som - son - som -? Kunde du borttage denne hele Række af tilkommende, blot tilkommende Lyksaligheder og endda være lige lykkelig lige tilfreds med det Nærværende? - Er det ikke meget mere dette tilkommende, som laaner det Nærværende sin "Behagelighed Men du mener nok at du regner disse Forhaabninger med til det nærværende naar du kalder dette fyl-

s. 212s. 213destgiørende - og dette er en falsk Regning. Kun hvad vi virkelig nyder - ikke hvad vi vente at nyde - er nærværende, og min Mening er at disse virkelige Nydelser aldrig kunde fylde vor Siels Attraae gandske at vi stedse maaelægge noget Haab, noget Længsel, noget Ønske til llydelsen for at holde alle vore Sielskræfter i fuld Virksomhed og saaledes være lykkelige.

Jeg troer det er ude med vor Tilfredshed om vi ikke havde et nyt Ønske i samme Øieblik et gammelt var opfyldt; thi vor Siel kan omfatte uendelig meget mere end den faaer.

Naar jeg saaledes har forklaret dig min Mening vil du vel ikke længere sige, at min Philosophie er et ulykkeligt Hiertes, og følgelig heller ikke finde noget bittert i den for dig. Er det ikke meget mere smigrende, at jeg tilstaaer dig, at min Længsel efter dig udgiør min Lyksalighed, at jeg endog i dine Arme, ved din Barm føler mit Hierte banke hæftigere det Tilkom mende i Møde, at i mange af mine lyksaligste Øieblikke den

Tanke pludselig har trængt sig frem lios mig: "naar du engang skal vandre Evigheder igiennem ved Siden af denne skiønne Siæl" ! -

Endnu een Aarsag maae jeg ikke forbigaae, hvorfor det Tilkommende er saa tillokkende for os, nemlig fordi Phantasien er, som Præsten i Wackefield siger, den bedste Kok, der fortreflig veed at rette sig efter enhvers særskildte Smag. - Kun Phantasiers Roser er uden Torne. - Kun de tilkommende Glæder svarer fuldkomnere til vore Hierters Ønsker og Forventninger, de nærværende have næsten altid een eller anden Mangel og paa Henrykkelsens høieste Spidse staae vi kun nogle Øieblik:

- thi Støvet taaler
Ei længe Salighedens Magt,
Til meer end Glimt af Himlens Straaler
Er dødeliges Syn for svagt. -

Jeg har her gjort mig Umage for tydeligere at forklare Meningen i mit sidste Brev. - Maaskee er det ikke lykkedes mig. - Der er visse Ting som man blot behøver at berøre, for at blive forstaaet, og som en lang Demonstration ikke gjør klarere, for den som ikke har forstaaet det første Vink. Maaskee er dette een af dem. - Jeg skulde næsten troe at naar du ikke ved mit forrige Brev har udraabt, det er sandt! saa vil du mindre gjøre det ved dette.

Men - min Dicte ! hvorledes kunde du tvivle paa, at der var Egenskaber hos dig som jeg agter? Hvorfor plager du dit Hierte med den Tanke, at det er kun de Naturen gav dig, og ikke de du selv forhvervede dig, som jeg elsker? Neppe har jeg givet dig Anledning til sligt, og mine høie Tanker om dine Waturgaver, indeholder dog ikke tillige en Tvivl om din Villies eller din Handlemaades Godhed. - Bliv stedse min gdde Pige, stræb uagtet alle Hindringer fremad og vær forsikkert om at min Kierlighed og Agtelse skal følge dig til min Grav. -

Din troe Ven
Jens Müller.

d. 7.Marts 97.s. 214

s. 215

Min egen gode Jens

Her er saa roeligt, de andre ere endnu ikke oppe og det er just Postdag. Kunde jeg anvende disse stille Øyeblikke bedre ena til at tale med dig----- Hensigt og disse ønsker da er det vist kun for ØyeTolikke - og selv denne Følelse hevner dig fuldkommen - i de næste. Dersom du vidste ret hvor inderlig icier du er mig saa vilde du være overbeviist herom. -

Vores søde Drøm, at du kunde leve som en lykkelig uafhængig Mand og jeg som din lykkelige afhængige Kone ----- vinde 2000 Rdl.saa - dog Klopstok har ret - hvad siger du ellers om mit Project? Din Dom derover skal bestemme mig. -

Nu er de her. Og jeg havde endnu meget at sige min gode Jens - ja en anden Gang mere fra din

egen
Dicte.

7.Marts 97.

s. 215

Hvorfor skrev min Jens ikke i Tirsdags? Du er dog ikke syg og ikke Treed paa din Dicte, Vel gode Jens? Men hvad kunde da hindre dig i at skrive. - Ja jeg veed nok der kunde mange,mange Ting gjøre det men dog er det mig stedse som OM een af disse 2 fæle Aarsager var Skyld i at jeg intet Brev fik i Onsdags.

Min Moder har slet ikke været frisk denne heele Uge og i Aften har hun endog besvimet - udentvivl Følgen af M's Død - og dog modtog hun den første Tidende derom temmelig roeiig. Hun fik i Onsdags Brev fra Tante W: som fuldkommen viiste Tantes Siel fra sin store Side, og jeg et fra Ditte, som maledede hendes heele ømme blødende Hierte. Hvor jeg ynker, hvor jeg elsker hende; Hun er i dette Brev gandske den Ditte jeg har havt saa inderlig kier før.

Vores fattige Skoemager har jeg ikke talt med siden i Søndags, men allerede da begyndte hans Udsigt at blive lit mindre mørk - da han havde faaet Penge gik han til Hestved og købte efter en fornuftig Doctors Raad noget til Konens Arm, som strax gjorde Smerten mindre utaalelig, og efter en Mats Forløb fordrev Hævelsen af Armen. Dette har du - har min Jens gjort o, det er en sød sød Tanke. Naar vi engang bliver gifte skal jeg være ret sparsommelig og en ret ordentlig Husholder, at vi kan nyde mange saadanne klæder og

om vi saa endog kuns kan give lidet - vil de te lidet faae dobbelt Værd derved at vi endog imae forskaffe os Mueligheden til at give det ved en Dyd. -

Neergaard har da nu mistet sin 3die Søn - hans Skiæbne har dog virkelig været tung.

Jeg haaber du har faaet og leveret din Moder Pakken og at du selv har modtaget de langvarige Sokker, vil du lade mig vide om de passer saa skal jeg sende dig endnu et Par.

Farvel min gode elskede Jens, elsk din
Dicte.

Førsløwd. 31. Marts 1797.

Det er sandt, jeg maae dog fortælle dig at Jomfrue Grandjean skal have Bryllup om 3 Uger, Misunder du ikke den lykkelige Ritmester Stein?

s. 216

s. 217

Min lille gode Pige!

Det er rigtig; nok skrækkelig længe sien du havde at ordentlig Brev fra mig, men jeg er baade undskyldt og straffet derfor. At jeg ikke skrev i Tirsdags, dertil var Aarsagen som vilae blive vidtløftigt at detaillere, og ikke interessante, da de ikke vedrøre dig. I Løverdags vilde jeg have skrevet, men skulde præke om Søndagen, og T.Rogert havde inviteret mig med de andre paa Concert om Aftenen paa Theatret, hvor en Jomfrue lod sig høre paa Harmonika. Jeg maatte arbeide af alle Kræafter om Dagen for at kunde være frie om Aftenen. - Tilgiv mig, gode Dikte, at jeg forsømte at beroelige dig for en Concerts Skyld. Du ved nok selv, at det ikke var fordi jeg foretrak Musik for din Roelighed, Ney dertil elsker jeg dig vist for høyt, Jeg trøstede mig bag efter ved at du dog havde faaet Bad fra mig med Lars, som jeg haaber rigtig havde overbragt Rs Emil - veed au hvilken komisk lille Streg min Phantasie spildte mig forleden Aften? Det var den Aften, jeg ventede Lars skulde være kommet. - Jeg gik til T.R: for at høre om Bud fra dig. - I det jeg dreiede om Fiørnet foer pludselig den Tanke mig i Sielen. - "Dicte er maaske kommet med Lars. Hun har vildet overrumple dig og derfor intet skrevet derom." Jeg loe i samme Øieblik selv over mit Indfald. - Ikke desmindre fulgte Tanken mig dog ind i Stuen. Det var mørkt-.. Peder lukkede mig op. Kan kommer just ikke, ofte til T:R:og han forekom mig særdeles oprømt. - Min Anelse blev bestyrket. Da jeg kom ind i Stuen skimtede jeg et fremmed Fruentiraner paa din Størrelse, som stod i en særdeles fortroelig Stilling op til T:R: - Blødet foer mig til Hier; et "det er hende" - Jeg gik et Skrit nærmere. - " "Nej det er ikke hende"- atter et Skrit nærmere - "men jo dog, det er hende". - Jeg havde nær sprungen hende om Halsen. - Jeg troede du holdt dig saa roelig for at prøve om jeg kiendte dig i Mørket. - Jeg stod gandske stille, sagde hverken god dag eller andet. - T.R.saae forundret paa mig og, som hun siden sagde, kunde hun ikke begribe hvad jeg egentlig vilde. - Jeg tog endelighendes Haand, saae til Siden og i Stedet for Hilsen sagde jeg - "Jomfr:Voigt" - med en Tone som vist Var ualmindelig, og blev saa rød, at jeg kunde føle det, men den gode Frederike er saa lidt mistænkelig, at hun vist ikke mærkede noget, og det var desuden mørkt. - T:R:fortalte jeg siden, hvad der feilede mig, og blev lidt udleet. - Man bliver just ikke glad, naar man opdager en Feiltagelse. f den N tur, -

Din Present til min Moder kom til rette Tid, og, blev strax overleveret. - Den gik øiensynlig min Moaer til Hiertet, og jeg har hendes inderligste Tak tilligemed et ret varmt Kys at bringe dig derfor. - Hun fik adskillige Foræringer den Dag af alle hendes Pigebørn, men din var undisputerlig den smagfuldeste og skønneste. - Inger Maries var den eneste som nogenledes kunde staae ved Siden af din. Hun havde broderet et lille Landskab med Haar, og ladet det indlægge i Laaget af en Daase. Det var meget got og m get kunstigt giort. - Du kan troe det smigrede min Stolthed meget, da din Present blev beseet af en heel Flok ""ruent iraner, og den ene efter den anden uvilkaarlig udraabte: det er mesterligt. - Det var virkelig saa meget over det almindelige, at jeg troer det faldt. leres Egenkierlighed lettere, ats. 218 s. 219tilstaae dig Fortrinnet. - Berthel beundrede dit Arbeide og Wilhs Øine sagde meget tydelig med hvor magen Glæde hun. gienkiendte sin Veninde;, og jeg - ja jeg takker dig mere ena Ord kan sige for alle de gode og glade Følelser, du gav baaue min Moder og mig. -

Min Moder har faaet Tilladelse til at blive hieume i Sommer. Hun taler om at gjøre en Tour til Førsløv. - Bvormeget vildejeg ikke ønske, det kunde skee Hun vilde da tilfulde lære at kiende min Dikte, som hun i Sandhed holder mere af end Dikte troer og Dikte ville ved normere Omgang erfare, at hun er et af de sieldneste Mennesker. - Hun er for nærværende Tid sjg, dog haaber jeg ikke farligt. - Glem ikke snart at lade os vide, hvorledes det er med din Moder. -

Lev vel, min inderlig kiere Pige! Hvorledes hover du Rousseau, den første Deel er maaskee lidt tør. -

din
jens Müller

d. 4de Ap: 1797.

s. 219

--- Grød, siger hun med den største Munterhed, saa spørger de ikke engang efter Plesket. - Han klager aldrig; Gud hjælper mig nok - siger hun - naar man ynker hende. - Nu mener jeg, min goae Jens, at for de Penge, der bliver til overs, vilde jeg købe noget til Klæder og Linned til hendes Smaae, og da hun ikke kiender os og der saa lidt gaaer Leilighed til Hisserup, hvor hun "boer, kan det ok sendes hende uden hun behøver at vide hvor fra.-

Du vil maaske synes, at det var billigt Bøtchers hialp dem - men naar Moderen taler derom til Madammen, svarer hun: I havde travlt nok med at faae hende gift med den usle Knegt - hielp henle nu, af mig faaer hun intet.

Min Moder er nu frisk igien hun hilser den kiere, kiere Jens, hun tænker som jeg ofte, maaske for ofte for sin Roelighed paa dig. Men son jeg kan hun dog ikke elske dig - ney ingen son

din
Dicte.

Førslew d. 7. Apr. 1797

Rousseau er ikke tør.

s. 219

Gode kiære Ven!

Nu er ieg frisk Gud ske Lov, og takker Han for ieg endnu noget kan leve hos mine elskede Førn og Venner det var mig saare tungt on hiertet da ieg troede ieg skulde forlade dem, ieg haaber og beder at ieg maa være bedre tilfreds naar det virkelig skal være, ieg troer io ældre man bliver io flere ønsker har man, og øler det med mig selv (endskiøndt ieg virkelig har en gods. 220 s. 221 Troe til Forsynet), at leg undte mig selv den Glæde at see mine Børn ret lykkelige o - at de alle maa blive det. Den glade Forventning at min D:bliver det, naar hun selv vil være som hun kanog bør, fylder nit Hierte meget ofte; nu er min erthel i god Stand; men min inderlig kiære Peder det gaar ham ikke som ieg ønskede, men - maaskee er det den Vei der skal gjøre ham ret god, og da bør og skal ieg være tilfreds; naar de engang skriver mig til, da sigemig endelig oprigtig, hvorledes han er tilmode og hvordan han lever. Hands Ømhed for mig, lader ham ikke sige mig om han manglede, men det kan han io ikke, naar han vil arbeide.

O - min kiære gode Müller, kunde de forestille den hvorledes alle mine kiære Børn stædse fylde min heele Siel de er tidlig og sildig Maalet for mine Tanker.

Naar det gaar de vel og de elsker mig, da er ieg den lykkeligste Moder.

Jeg har nu glædet mig med at skrive alle mine gode Venner til, og jeg er vis paa at de er Een af dem der er iblandt de førstes Tal og uden Mishag under mig denne at deele det og med dem.

Gid de var her hos os, her er saa kiønt om det deilige Foraar giver os saa reene ubeskrivelige Følelser som gjør os Livet saa godt i vores lille indskrænkede Circel, lev vel og ynd altid mig (:det tør ieg sige som en gammel Kone:) som og inderlig agter og elsker dem.

Sl: Rosenstands.

s. 221

Gode Inderlig Elskede Müller!

Ret hiertelig Tak for deres Brev fra Roeskilde, uagtet indholden var ikke i aldt som ieg ønskede, var det mig dog ubeskrivelig vigtig at vide hvorledes det gik dem, da Regnen begyndte kan de nok forestille dem at vores (tilforn ikke glade Forfatning) tiltog, Gid kuns følgerne ikke vare slæmme for deres Sandhed, saa vil ieg Takke Gud, Glæden de gav os ved deres nærværelse var nok for stor til at den uden S aar skulde nydes. Ieg blev gandske syg strax de var Reist, og maatte ligge i 4 Dage, deres og min kiære Dicte pleiede mig med aid mulig omsorr ig, saa ieg nu er oppe igien, men den gode Pige blev i gaar saa slæt saa ieg (: som er svag nok til at troe det værste:) blev meget meget bange. Gud skee Lov hun er i Dag meget bedre, saa ieg haaber det ikke bliver til andet end forkiølelse, og hun maa kiønt blive i Sengen. Vel for dem at hun var frisk de faa Dage de var hos os, men vist nok vilde deres nærværelse være en vederqyægende lægedom for hende, o - at hun maae engang uafbrudt nyde dette go te, dette er for mig saa kiert et ønske, saa ieg bliver mismodig, naar Tanken om Muligheden ieg ikke skulde see den Dag falder mig ind - jeg havde ret løst at sige dem meget i Dag, men Hr.Brask (: som saa ofte kommer ubeleilig:) kom og som ieg skulde skrive, og derfor

maa ieg lade det blive ved dette lidet, da ieg har flere Breve at skrive. Hils mine andre kiære Sønner, og deres Hrødre fra migs. 222 s. 223saa vel som deres kiære Moder.

Ynd altid deres oprigtig Elskende Moder og Veninde

Sl:Rosenstands

Førsløwd. 22 April.

Da ieg skrev Dato, saa ieg det var min kitare Berthels Fødselsdag, derfor giv ham dette lille Brev fra mig. - Hils den gode Caspar fra mig og mine.

s. 223

Hvad vilde du tænkt min gode Jens om du intet Brev havde faaet i Dag? Vildt du blevet vreed eller urolig? Det var virkelig meget nær ved ieg ikke havde kunnet skrive. Jeg var saa syg i Gaar, det er dog lit bædre og skulde jeg, naar det vsæ mig mueligt lade være at takke dig for du var her, og for de glade Timer din Nærværelse gav mig. Min Moder har ogsaa været meget syg, hun gik til Sengs den. Dag du var reist - Hun er staaet op i Dag - meere for hendes Dicles Skyld end fordi hun er bedre selv, den gode Moder! Farvel min Jens; mit Hoved gjør saa ondt naar jeg sidder op.-

din Dicte.

s. 223

Dersom din Moder, søde lille Dicte! Har faaet det Brev jeg skrev i Roeskilde, saa ved du da allerede, hvorledes vor Indreise gik. - Jeg har kun dette at lægge til, at vi bleve giennemblødte inden vi naaede Kiøbenhavn. - Det var ret fatalt, at Veir og Vei ikke vilde føie os saa meget, at vi kunde have gaaet ind. - Det havde været saa stolt. - Alle her holde af at vi gjorde Reisen til Fods. - Dine Brødre have i Sinde at forsøge det samme. - Jeg vilde ikke undvære dette Forsøg af mine Kræfter for meget. - Det er ordentlig for mig, som om du var kommet mig mange Mile nærmere nu, da jeg veed, at jeg ikke trænger til fremmed Hielp for at komme til dig, og derer saa meget færre Hindringer for vore Sammenkomster. - Det er som om jeg kunde see dig hver Dag, jeg vilde. - Skiøndt dette desværre er et Selvbedrag, saa er det dog et sødt Selvbedrag. - Føleisen af sin Kraft gjør Vanskelighederne smaa, og det er saa behageligt at tænke sig, at vor egen Fornuft bestemmer os, og ikke Omstændighederne tvinger os til at udsætte Nydelsen af et Gode. - Man er dog et meget friere Væsen, naar man kan, om man vil end naar man vil, hval man ikke kan. - Da jeg var kommet til Byen, gik jeg op til min Moder, hvor Troels gav mig det Brev, som var kommet til mig, madens jeg var hos dig. - Næppe har noget Brev fra dig, giort et mere rørende Indtryk paa mit Hierte end dette gjorde. - Jeg var atter hos dig hørte dig tale, og saae dig for mig. I Dag har Jeg ved T:R:modtaget et lille Blad. fra dig. - Dit bekymrede kierlighedsfulde Hierte staaer malet paa hver en Linie. - Om jogs. 224 s. 225ikke gjorde dette Hierte lykkeligt - ikke saa lykkeligt, som det fortiente, og jeg i Sandhed ønsker om. mine urimelige Luner plagede det - nu saa tilgiv mig, søde elskværdige Dicte! tilgiv mig, og regn det blot ikke til Mangel paa Villie eller Kierlighed. - Jeg har allerede ofte nok, siden jeg kom hjem fortrydt- enhver af de Underligheder, jeg viste. - De var Utaknemmighed mod dig, som virkelig gjorde mig saa lykkelig, at ieg regner de Dage, vi vare sammen for nogle af de lykkeligste, jeg kan mindes, og denne Tour til Førsløv for den behageligste, jeg endnu har giort. - O! den Langfredag - den glemmer jag aldrig. - Den svæver bestandig for mig som en sød Drøm. - Vi vare dog virkelig saa lykkelige som det var mueligt at blive. - Jeg veed ikke hvorfra det kommer; men jeg tænker paa dig paa en gandske anden Maade end før, mine Følelser have noget saa inderligt - det er som om du allerede var min Kone, og jeg paa nogen Tid var reist fra dig i forretninger. - Jeg har aldrig før følt saadan Begierlighed efter at faae et Embede som nu! Hvilke lykkelige Dage spaaer jeg mig ikke!

Tak, Tak kiere elskede Pige! for alle de Glæder du allerede har skienket mig, som Pant paa de Tilkommende. - Troe mig, jeg skal stræbe at fortiene dem. - Jeg har et Forslag at gjøre dig, som jeg vel gjorde dig i Førsløv, men som du maaske hverken troede var mit fulde Alvor, eller svarede fuldkommen alvorlig paa. - Vil du ikke komme en lille Tour til Khvn nu i Foraaret, Veiret og Veien er god. - Reisen kunde blive magelig, og du ingen Skade have deraf. - Betænk det er nu halvandet Aar siden, du var her, og Omstændighederne ere virkelig i den Tid meget forandrede - Det var vel bedst, at du logerede hos min Moder, saa kunde Wøldikes intet have at fordre og du kunde saa ofte du vilde besøge T:R:men vil du logere hos T:R: - nu saa er det ogsaa det samme. Om 14 Dage reise Her tugens, du kunde da følge i ^in Moder til Pørslev, naar du reiste hjem igien. - Behøver jeg nogen Overtalelse. - Taler ikke dit eget Hierte for mit Forslag? Eom, kiære Dicte! Kom - Jeg skal da svare dig paa ethvert Spørgsmaal, og opløse dig enhver af de Tvivl, som du fremsadte i Sovekammeret i Pørslev. - Min Opførsel den Gang har ærgret mig afskyeligt. - Men, kom kun, saa skal alt blive got. - Skal jeg skrive til din Moder og bede, at du maae komme, eller behøves det maaskee ikke? Det gjør mig rigtig nok ont for din Moder som skal være ene hjemme; men Herre Gud - en 14 Dages Tid blot. - Hu lille Diete! ikke sandt du kommer !

Jeg har, siden jeg kom hjem læst Birckners Bog om Trykkefriheden, som du hørte Schiøt talte saa meget om, og jeg maae tilstaae, jeg veed ingen Bog der i de sidste Aar er udkommet i Danmark, som jeg hellere

vilde have skrevet end den. - Det gaaer mig næsten som Thenistokles, der ikke kunde sove for Tanken om Miltiades Thriumpher. - Jeg misunder ikke Birckner, men jeg vilde dog gjerne have gjort noget som han, og jeg haaber engang at kunde gjøre det.

Lev vel, søde Dicte! Kom snart til din Ven
Jens Müller.

d. 22de April 1797.

Schiøt-es Bog glemte jeg hos dig. Vil du erindre at sende mig den? -s. 226

s. 227

Min evig elskeae!

Velkommen til Livet - thi ringere end Efterretning om din Død havde jag ikke ventet med denne Post. - Det har vieraet 4 sure Dage, siden jag modtog dit sidste Brev. Jeg har drømt hver Nat om dig, og saa fælt. Jeg syntes blandt andet engang at jeg Var i Førsiev og besaae Begravelser. - Jeg er ikke overtroisk - aldeles ikke overtroisk, men i saadan en Forfatning opvækker dog en Drøm af den Natur Phant sien til sørgelige Sværmerier. - Da jeg afhentede dit Brev i Dag og saae din Modes Eaand paa Udskriften, foer der en Gysen igiennem mig; jeg zittrede da jeg aabnede det. - Tænk dig min Glæde, da jeg saae din Haand. - O min Dicte! jeg har følt, hvor kier du er mig; men sligt lader sig ogsaa kun føle - ikke sandt? Du har ogsaa følt det, og deraf ved du det. - Jeg har i denne Tid ret tænkt mig det sørgelige Liv, jeg maatte føre, om du døde - at være saa gandske ene i Verden, thi hvad er dog Slægt og Venner mod dig, det hvde været gyseligt. - Du havde været lykkelig - lykkeligere end jeg nogensinde med min bedste Villie og Bestræbelse vil kunde gjøre dig. - Jeg har seet mig ved din Dødsseng modtsge dit sidste Farvel. Var der kommet Efterretning at du var meget slet, saa havde jag paa Øyeblikket fløiet til dig. Jeg hvde allerede beredt mig derpaa - Nu Gud skee Lov, at det er altsammen forbie. - Din Pedme er da borte - Nu dette Tab er da taaleligt, men jeg vil ikke engang have tabt dette. - Jeg har derfor kjøbt et Pd. Sukkerlade for det første, naar du faaer drukket den, faaer du mere. Med første Leilighed, som du maae vise op til T:R:faaer du den og Thekopperne. - Men siig mig, om du hellere vil have a saa kaldte Sundheds-Sukkerlade, saa skal du næste Gang faae af den. -

Dersom du ikke vil synes, at det er en Urimelighed, efter at du saa nyelig har været syg, at tale om at komme til Kiøbenhavn, saa indbyder jeg dig atter at komme. - Der er nu intet i Veien angaaende Logiet. - Min Moder faaer ikke. August og Pigen, og modtuager dig derfor med aabne Arme. Kun sagde det i Aftes. Dersom du ikke vil reise tilbage med hende om af Præstøe, saa kan du jo være nogle Dage hos T.R.til du finder Leilighed. Eftersom Stine Bredahl er borte og ventelig bliver borte et Par Maaneders Tid, venter jeg næsten, du kommer, naar du og din Moder blive ret friske, som jeg haaber snart skeer. - Dersom du vil komme, saa skriv mig det kun til. Jeg elsker meget at glæde mig i Porveien. - Hils din Moder og tak hende for henaes sidste Brev. Lev vel - bliv ret frisk og kom snart til uin længsels- fulde Ven

Jens Müller.

d. 29. April 1797.

Saa kommer du da?

s. 227

Gode kiære Müller

Nu kan ieg Gud ske lov med Sandhed sige, at det begynder s. 228 s. 229 at blive godt med os, det har ret voren en saare ubehagelig Tiid for os siden de reiste, men min gode Dicte ht.r endnu en slæm Hoste og ieg ved ikke ret, hvad Art den er af, thi den gr slet ikke undt for Brøstet, men hun maae hente den saa langt borte saa den mætter hende meget dog haaber ieg ingen slæmme følger; den virksomste Gour var vist at see dem, men den kan nu ikke udøves og deri maa man finde sig, havde den slæmme forkiølelse ey kommet havde ieg med Glæde undt hende og dem det gode at samles, men hun kan sandelig ey taale det og ieg haaber de da, det skee snart, kommer til os, og da har ieg godt af dem ogsaa - det er mig saa uudsigelig kiært at see dem, og kunde bidrage noget til deres fornøjelse. Tænk engang hvad deres gode Exempel har virket (: og det vil det i vigtigere tilfælde:) Mathilde er gaaet til Sorøe og med det første følger de fra Prof:Borchs henaee gaaende hiem. - Er det ikke ikke Rart. -

Dicte ved ey ieg skriver dem til, de faaer nok ingen Brev fra hende i Dag. -

Gud velsigne dem, lev vel og lykkelig som saa inlerlig ønskes af deres

til Døden oprigtige Veninde

Sl:Rosenstands.

førsløvd. 7 May 1797.

s. 229

Jeg har et Spørgsmaal til dig, du Lille! som du maae besvare mig med første Post. - Naar var det din Geburtsdag, den 14de eller 15de Maj? Der er gjort et stort Væddemaal derom. Peder paastaaer det er den 15de, og Berthel og Jeg, det er den 14de - Peder har alle her imod sig; men han bliver desuagtet haarnakken ved at paastaae d. 15de. - Væddemaalet er en Flaske Champagne Viin. - Vi have allerede tømt den paa dit Velgaaende. - Berthel havde Vagt i Gaar, og endskiøndt han troede, det var din fødselsdag i Søndags, havde hm dog aftalt med Peder at celebrere den i Gaar paa Vagten - Vi tre og Vilhelm vare da samlede og ret glade. Pader havde hemmelig ladet hente Champagne Viin, og vi drak din og din Moders Skaal, hierteligere er den vist aldrig blevet drukket. -

Jeg blev ellers lidt narret i Gaaer. Jeg havde sendt min Dreng ind til Rogerts efter nogle Bøger. Han kom hiem med det Bud, om jeg vilde komme tidlig ind for frue Rosenstand vilde tale med mig. - Naturligvis troede jeg, du var kommet og at Drengen havde hørt frue i Stedet for Jomfrue. Jeg forhørte ham to tre Gange, men. han blev ved sit frue. Jeg skyndte mig da at klæde mig paa og komme ind, og demonstrerte mig selv hele Veien, at det dog ikke kunde være dig, ikke desto mindre gik jeg dog dobbelt saa stærk som sædvanligt. -

Jeg fandt da ingen - og det var Invitationen fra Berthel, som Drengen havde forstaaet galt. - Jeg svor ved mig selv drig mere at lade mig giekke af de løgnagtige Personer: Ønske og Haab; men hvortlænge holder jeg det?

Lev vel, min Dicte! Er du nu ret frisk? Siig mig det s. 230 s. 231 oprigtig? 1 Dag faaer du ikke mere fra din.

Jens Müller

d. 16de Maj 1797.

s. 231

Du søde Jens.

Tak for dit kiere halv uventede Brev i Onsdags. Jeg kan dog see at der er endnu en lille Levning af Haab tilbage i mit Hierte for hvorfor skulle det ellers banke saa heftigt (: de Postdage da jeg ikke er vis paa at faa Brev:) lige fra vores stolte Post har stødt første Gang i sit Horn og til hans glædeskienkende eller nægtende Haand har bestemt min Skiebne. Men venter du ogsaa med saadan en Uroe, modtager du ogsaa med saa zittrende Haand - og læser du med saadan Fryd et Brev fra din Dicte? Ney det kan du vist ikke og det var ogsaa urimeligt om jeg vilde fordre det - og jeg fordrer det rigtig ikke heller - det var kun et Spørgsmaal - du maae vide mit Hierte har faaet Lov til at skrive hvad det vil, og saa vil du ikke undre over at det bruger sin Frihed naar det gandske er frie for sin Hovmester, du veed desuden nok at det er et næsvist spørgende uregerligt Hierte.

Borches kom her rigtig nok i Tirsdags - Tante, Karen og Bine og F.Voigt. Moens bar deres Klæder og beskyttede dem for Overfald. - Din lille Pige havde da dit Brev var borte taget sit Bord (?) under Armen og sat sig paa den kiere Sænk hvor Ærterne i Pior skiulede os forfra - og M: belurede os fra Siden. Jeg var saa glad og tænkte gid min gode søde Jens var her, da Frederiøke og Bine kom hoppende og klyngede sig om min Hals. Det havde rigtig været utaknemmeligt om jeg ikke havde glemt dig i dette Øieblik, men jeg viskede dog først - saa sagte - Farvel gode Jens! Det er virkelig sandt. I Dag er Tante, K og B.gaaet hiem igien. Min søde F.er blevet her, det er ret en rar kier Pige, endskiøndt hun har sat og sunget saa kiønt inde i Havestuen at her nok er lit Uorden i mit Skriverie. Vi fulgte dem til Kastrup (næsten). Det har da været et deiligt Veir, alle vore Kirsebær Træer er sprunget ud i Dag - og Lysthuset er gandske tæt. - O Gud Jens var du her dog ! - Kom dog endelig om det er mueligt medens din Moder er her at hun kan see hvor lykkelige hendes ømme Børn er, for du er jo dog lykkelig? -----

-----O vi kunde virkelig blive meget lykkelige. Med en god Samvittighed og Nøysomhed - og indbyrdes Fred lader der sig vist leve et herligt Liv. - Dog du veed jo alt dette lige saa got og meget bedre end jeg - og du er jo desuden neget klogere - Derfor maae du bestemme. Det var ikke heller for at sige dig s. 232 s. 233 noget nyt - men kuns at du skulde Være overbeviist at meget som du kunde troe det vilde koste mig Overvindelse at undvære er mig af meget liden Værdie - og at jeg er villig til at opoffre det der i Verden er mig af den største - naar din sande Lykke fordrer det. Dog min Snak er i Aften uendelig - den har vist trættet dig - siig mig det ærligt. - Jeg har lovet min Moder at hilse dig - derfor gjør jeg det. - Nu ikke eet Ord mere fra din, maaske kiedsommelige,

Dicte.

d 26 May 1797.

s. 233

- - - - og Daarers Foragt. - Og skulde end det værste hændes - og hvorfor skulde det just, men jeg antager endog at uventede Stød kunde bringe os saa vidt, at vi maatte mangle Nødvendigheder - dit Fierte vilde sige dig at du havde handlet efter Overbeviisning - og dette vilde styrke dig, - og min Stolthed at være saa ædel en Mands Kone, skulde bringe mig den kraftigste Opmuntring. - Dog mine Tanker eller Sværmeriet være dig intet aldeles intet. - Du bestemmer og jeg følger din Bestemmelse - og skal stræbe at forsøde dit Liv ved altid at være din troe ømme

Dicte.

d. 2. Juny 1797.

Min Moder og Frederice hilser. - Det er sandx Hr. Høfding er død.

s. 233

Du kiere Dicte!

Tak for dit Brev. Jeg kan ikke miskiende den redelige Godhed der fremskinner deraf; men da jeg læste det faldt det mig ind, at mit forrige Brev ikke (:for at laane et musikalsk Udtryk:) maae have staaet i nogen blød eller munter Toneart; men snarere i en alvorlig og lidt haard. - Dit harmoniske Hierte har følt det, og svart mig i samme med den Forskiel at du blot er alvorlig og har formildet det haarde ved dit bløde Hiertes naturlige Tone. Ja sandelig, gode kiere Pige! der var intet haart i dit Brev; men har der været noget i mit, saa tilgiv mig det. - Det er Ting uden om mig, som saa ofte stemmer min Fødselse, og alt hvad jeg; da angfver staaer da i denne Tone. - Skal jeg nogensibde i dette Liv opnaae den harmoniske Bøielighed, at mine gode, mine varme og kierlige Følelser med Lethed kunne blødgjøre disse haarde Stemninger? eller er det maaskee et af de Trin, hvortil jeg over Graven først gjør Springet - som jeg her blot kan øine men først hisset opnaae? Kun ledet ved din Haand, min ømme kierlige Pige! tør jeg haabe i det mindste at komme dette Trin noget nærmere. s. 234 s. 235- Slip mig derfor ikke - - Vedbliv stedse, som du troeligen har giort at formilde hver haar Tone ved en Blanding af dit Hiertes milde Følelser. - Det er saa sandt, hvad der siges i det lille Vers, jeg her sender dig, at jeg blev saa glad da jeg fandt min Mening saa sandt og skiøndt udtrykt. - odtag det tillige med et rørt Hiertets Tak for hver Overbærelse, hver Føielighed, hver glad og lykkelig Time, du i det forbiegangne Aar har skienket mig. - Dersom det er sandt at den svundne Tid indeholder Sæden for den tilkommende hvilken Høst af (flæder tør jeg da ikke love mig! Du har viist mig, min Dicte, hvor alvorlig din Bestræbelse er for at gjøre mig lykkelig. Er det da Under at jeg seer det nye Aar for mig i et behageligt Lys; at mine Forhaabninger, som hver Dag bliver mere og mere levende, gjør mig lykkelig, hvergang min Phantasie uden udvortes Tvang kan løbe om paa den blonsterbestrøede Vey, som hielper os at glemme saa mangen mødig Stund. - - Lev vel, min Dicte, Jeg er i Dag kommet for sildig til Posten. - Din troe Ven

Jens Müller.

d. 2den Jan. 1798.

s. 235

Min gode Jens!

Det gjør mig ondt om Tonen i mit sidste Brev har give dig Anledning til at tiltroe dit eget Haardhed Jeg fandt virkelig intet saadant i dit Brev, eller i det mindste maatte det Være mig selv ubevidst - som det ikke heller er, før du sagde mig det, faldet mig ind at der i mit herskede ualmindelig Alvorlighed. Nu finder jeg det selv meget rimeligt, thi ieg skrev uden at betænke mig. Og mit humeur har længe ikke staaet i nogen manter Tone. Aarsagen hertil ligger maaske tildeels deri, at jeg ikke har været frisk, siden ieg kom fra Kiøbenhavn, min Lyst til at spise er næsten reent borte - og det er derfor ikke at undre over, at jeg bliver mager - og at den gamle Mathed igien begynder - for dig, min gode Jens, vil jeg tilstaae at en Siels - Svaghed, en besynderlig ængstelig frygt- for næsten alt hvad der kan frygtes - som paa nogentid har bemestret sig mig - vel kan have nogen Deel i mit Helbreds Aftagelse. Denne frygt tillader mig næsten ingen Søvn eller Roe, og paa en Legemsbeskaffenhed, som ikke er stærkere end min, er dette intet lidet Angreb.

Tak for dit Brev fra 2.Januar og for dit Kiere smigrende Vers. O, Jens, det er min Stolthed og Glæde at vide dig lykkelig og at jeg biedrager dertil; det vilde smerte mig, om, dette Brev forstyrrede din Tilfreushed - det maae det ikke - om ikke meget lang Tid vil din Dicte jo finae en Beskytter i dig - og saa vil hendes frygt give Plads for glad Tryghed, og til Giengæld vil hun være din Opmuntrerske og troelig søge at adsprede hver mørkt Øyeblik for dig - eller om hun ikke kan det, vil hun i det mindste kierlig deele hver din Sorg.

Fra Andrea skal jeg takke for Verset. Stine er endnu ikke kommet hjem fra sin Juule-Ferie. Moder skriver nok lidt s. 236 s. 237selv. -

Dette Aar give min elskede gode Jens mange mange glade Dago ingen Sorger - og for alt et muntert let

Hierte - som med Ømhed vil tænke paa din kierlige Pige, din

Dicte.

Førslevd. 6. Jan.
1798.

s. 237

Du kiere,elskede Jens!

Tak for din Omsorg der gav mig Grunde til at bestride min pienende Frygt med - for uagtet ieg for nærværende Tiid ikke behøver at anvende dem, da Frygten er forsvunden med Sygdommen ere de mig dog nyttige opmuntrende som et fast Beviis paa at ieg har en troe Ven og en fortuftig Leder giennem Livet, og kunde for Fremtiden være en Modgift om denne roeforstyrrende Plage atter skulde nærme sig; med dig, elskede Jens, haaber jeg at den ingen Bitterhed vil efterlade hos mig. Mit Sind har en Lethed eller Elasticitet, som gjør at det nedtrykkes af ethvert udvortes Stød - men som ogsaa er Aarsag til, at det som en spændt Fieder støder Byrden fra sig og hæver sig uskadt igien. At din Dikte ikke er saa munter som om Somren, vil du min Jens ikke undre over - og du veed nok, at jeg seer meget daarlig ud, naar jeg ikke er munter. Men sandelig naar jeg om Aftenen kan sige mig, at jeg troelig har opfyldt mine smaae Pligter - er jeg glad - ret inderlig glad og tænker med sand Fryd og Taknemmelighed paa min Tilstand og Skiebne og dig min Jens, og det er mit varmeste Ønske, at ogsaa du maatte føle den søde reene Nyaelse, som gjør saa lykkelig, som er saa riig paa nærværende Glæde og smilende Billeder. - Gode Jens jeg veed det, du fortienner disse lykkelige Øyeblikke meere end jeg - men Temperament og udvortes Omstændigheder maae forene sig for at tillade os at nyde uem.

Tilgiv, min Jens, det jeg skrev om Sorøe du kan være vis paa at dersom jeg havde tænkt meere derpaa eller ønsket det havde jeg vidst at tie der, jeg vilde da føelt den indelicatesse der laae deri, som i min Uskyldighed ikke nu er faldet mig ind, før jeg fik dit Brev. Det gik mig rigtig, som naar man siger en Tvetydighed man ikke forstaaer.

Opskriften paa Hufelands Tandpulver sender jeg dig ikke endnu jeg haaber dog altid, der snart skal komme Bud til Næstved, at jeg kan faae den Fornøjelse at forsyne dig dermed. Dine Tænder kan nok saa længe nøyes med brændt Brød.

Lev vel min egen gode Jens tænk ret kierligt paa din ømme Pige

Dicte.

Førslevd. 16. Jan: 98. s. 238

s. 239

Du kiere kiere Jens!

Hvor glad. er jeg - og hvor taknemlig burde din Dikte ikke være, at hun i Dag er i stand til at skrive til dig igien. - Jeg har været ret syg siden i Mandags - og tænkt meget alvorligt paa at døe og roeligt har jeg tænkt derpaa. Kuns ved dig du kiere Elskede standseae Tanken tit ængstligt - alrig - dog maaskee aldrig at see dig meere, det var det eeneste, der vilde særtet mig. - Denne Sygdom som nu næsten gandske er forbie, bestod, af Feber, Halspine og Kolik. Doctoren blev ret bange for den; og dog er jeg kommet mig nusten uden Medicin. Dette var maaskee det sidste Stød af det Onde, der saa længe har samlet sig, og jeg haaber at du, min gode Jens, ikke oftere skal blive plaget med Syge-efterretninger.

Det gjør mig ret ont for dig, at du skal holde denne Præken for dine Contraparter - min stakkels Jens! Jeg kan see hvor fortrudelig du er - ved at følge en Skik, du holder for urimelig; Kom til os saa paa Søndag Eftermiddag, vi skal bortsnakke - og bortkysse hver mørk Folde af dit Sind og Ansigt - og saa mild saa tilfreds, som om der ingen Brandt og ingen Bisp var i verden - skal du blive - om du følger mit Raad.

Vil du gjøre mig den Tieneste saa snart mueligt at levere lille Peder dette Brev.

God Nat min Jens - elsk din

Dicte.

d. 26. Jan. 98.

s. 239

Du min kiere Jens!

Ved hvert af dine ømme vanskabelige Breve bliver du mig kiere og det er saa naturligt. De røbe Tillid og Ømhed for mig og Kierlighed føder Kierlighed. Naar jeg saaledes tænker mig det sidste Aar tilbage undres jeg nusten ved den Tilvæxt min Følelse for dig har faaet. Dette Aar havde dog saa mangen Uveirs Dag, men ved omhyggelig Pleie har du kloge kierlige Landmand sat urokkelige Støtter til det Stormen havde omstyrtet og vidst at lokke Velsignelse af det ødelæggende Uveir.

Den Aabenhed hvormed du tilstod din Fortrydelse ved Bispens Artighed (:elier Billighed:) mod dig er din Dicte et kiert Beviis at du i enhver henseende giengælder hendes Venskab og at du ikke er forfængelig stolt - som du, uretfærdig, er mistænkt for at være. Ædel Stolthed hædrer en Mand, og havde jeg ikke selv sat en hemmelig Glæde i dette Character Træk hos dig vilde jeg næppe saa ofte have talt derom. Dette er i mine Tanker een af dine skiønneste Sider. Du kan altsaa ikke tvivle paa at jeg fuldkommen er af din Mening i Henseende til Maaden at søge Embede.

Nu din Debat med Professor V.. . Du vil jeg skal sige dig om jeg troer du havde Uret. paaetvivleligtroer jeg det røber Mangel paa rigtige sigter hos dig. Selv Andrea skulde s. 240 s. 241 kunne forklare dig, at man for at være og leve ret fornuftigt maae benytte sig af "gode Skrifters Læsning", andres Undervisning som ere mere erfarne end vi, og egen flittig Eftertanke og Overveielse - det er ret let at beviise du ikke har nyttet nogen af disse Midler uagtet du havde dem: Abrahamsen: En. Viisling lider saa lit din Tale, som Vintren lides af kuldskiær Svale. Peders Advarsler og din egen Dom over Hr. Professoren maatte de ikke sagt dig det urimelige i at disputere med ham - dog alvorligt, du kan dog ikke tvivle paa, at jeg troer du havde Ret. Den eneste Indvending, som du anfører i dit Brev egned mig tilstrækkelig til Modbeviis.

u Farvel min Jens. Du glemmer dog vel ikke at lade mig viide om vi paa Mandag vinder i Lotteriet. Du kan nok ogsaa skaffe een af vore Bekientere her at viide om No 13076 er udkommet. - Et Kys fra din

Dicte.

Førslid. 3 Febr 1798.

Dersom du ikke selv vil besørge indlagte til Peder - vil du da bede Rogerts gjøre det saa snart mueligt.

s. 241

D kiere gode Jens!

Det er du dog om du endog engang lader mig forgiaves vente Brev. Jeg ventede saa vist, saa vist at have hørt noget fra dig i Onsdags, og glædede mig saa meget til et rart, langt, hierteligt Brev, som de du paa nogen Tiid har forventet mig ned, men intet - slet intet Brev - dog min kiere gode Jens kan ieg ikke være vred paa. - Og du havde jo dog skrevet lit i Lørdags, som jeg ikke havde fortient og Mandags Posten var maaskee heller ikke kommet.

Du kan troe, min gode Jens, at dine faa Linier i Søndags glædede mig ret inderligt. Tonen deri røbade Tilfredshed, og næsten Munterhed og jeg er saa lykkelig, naar jeg tanker mig min Ven i denne Sindsforfatning. Denne trykkende Tungsindighed er noget græsseligt, naar man maae bære og indeslutte den gandske i sit eget Hierte. Jeg har nogle Gange prøvet dette Onde, men du kiender min Sindsbeskaffenhed og veed altsaa nok, at denne Stem ning ikke hos mig varer meget længe - dog er jeg virkelig paa nogen Tiid blevet m et meere alvorlig end før - i det mindste forekommer det mig samledes - eller maaskee det kuns er i Sammenligning med Jfr:Gielleruperne - to meget muntre Piger. Den ældste har megen Vittighed og errat skikket til at opmuntre. Da jeg sidst var syg senate hun mig en Nytaars Sang, en Efterligning af "Af Højheden etc." af hendes egen Fabrik - lit maae du dog høre deraf, da det angaaer dig: " - Gid han maae være faver og fin - Ja, helst mod Allerkieresten sin, det skal skiøn Jomfrue være - etc - Du seer heraf nok, at vi er gode Venner, siden hun alt gjør saadan fromme venskabelige Ønsker for mig.

Du fortæller mig i dit sidste Brev at Jfr. Brockmand s. 242 s. 243er flyttet fra Frue Billa. - Aarsagen hartil kan jeg siga dig da True B.. . sagde mig den medens jeg var i. Byen. Hun maatte flytte til Hytaar, eller frygte at miste sine meget beqvemne og tætte Værelser paa Christianshavn, og da det var afgjort, at Hage reiste til Foraaret var der intet der bevægede henae dertil.

At hun ved den Leilighed søgte, at blive Jfr. Br qvit var rimeligt da hun længe havde været kied af hende, - Det gjør mig kuns ondt at Frue Mackeprang skal ved sine Omstundighader være nødt til at række Haaand til noget, som vist stridar meget mod hendes Grundsætninger. - Og jeg kan ikke lide at Hage benytter sig saaledes af dens Afhængighed hans Velgierninger sætter hna i.

Nu min gode Jens begynder din Dicte at tælle Ugerne til dit ønskede ventede Komme, for jeg har et Haab, som er (:jeg vil tilstaae dig dat:) ret levende og varmt og som hvis du ikke opfyldte det vilde gjøre mig bedrøvet. Du gietter dette Haab - ikke sandt? Ja, kom endelig om du kan uden Ubehageligheder.

Veir og Vei bliver vel gode til den Tiid.

God Nat du kiere kiere Jens - det er saa sildigt og jeg sov intet forrige Nat for en hæsliq Hoste. Jeg er noget forkiølet, men ikke af Uforsigtighed. Moder selv er tilfreds med min Paaklædning - saa kn du nok vide den ikke er utilstrækkelig. Jeg tænker paa dig, naar jeg skal klæde mig paa. Med dig vilde ieg saa gjerne leve og for dig vilde jeg saa gjerne være ret sund og rask. - O, for dette taalte jag enhver Ubehagelighed.

Nu er jeg jo i ful Skriverie igien.

Din ømme Pige
Dicte.

Førslevd. 9. Febr
1798.

s. 243

Medens jeg røger min Aften Pibe, sætter jeg mig ved din Side, min Dikte! for enn at sladdre lidt med dig, førend jeg gaaar i Seng. I Onsdags bedrog jeg din Forventning - jeg veed det nok, og det gjør mig ont - men min gode! du havde været slet tient med at jeg hævde skrevet i Tirsdags. - Jag var i et ærgerligt Humeur, og syntes, det var Synd at lade det. gaae ud over en uskyldig - derfor taug jeg. - Nu da dat er forbie, og jeg indseer, at jeg maaskee ikke burde lade mig de contenancere af sligt, saa vil jeg gjerne sige dig Aarsagen til min Nisfornøyelse. De veed maaskee at Universitetet hvert Aar til Kongens Geburtsdag udsutter visse Priisspørgsmaale, hvis fyldestgiørende Besvarelser lønnes med en Guldmedaille; dog med den Klausul, at hvis af to lige gode Afhandlinger den ane er skrevet paa Latin og den anden paa Dansk, saa skal den latinske have Fortrinne.-Forfatterne indsende eres Afhandlinger med et paaskrevet Motto; samme Motto sættes paa an forsegle; Seddel, som indeholder Forfatterens Navn, og som aabnes offentlig efter Talen paa Geburtsdagen. Navnet udraabes da saavel for den, som vinder Medaillen, som for den, der tilkiendes Tittel af accessit - ter - næst bedste. - Jeg have da ogs, ladet mig friste af denne tillokkende Priis til at. indsende en Afhandling om det sidst udsatte s. 244 s. 245historiske Priisspørgsmaal, som angik en temmelig dunkel Deel af de gamle nordiske Nationers Sæder og Skikke. Den havde. osted mig Meqen Flid for de mange Bøgers Skyld, man ved at skrive, i Historien stedse maae bruge. - For at være nogenledes vis i min Sag lod jeg Peder og Troels Klæse den først. Den havde deres enstemmige Biefald; især fandt jeg mig smiggret ved Peders Dom, som virkelig var over min Forventning gunstig. - Jeg begynd te nu min gumle Leeg - at haabe. I Tirsdags holdt Universitetet sin Høitidelighed, og jeg fik - ikke Prisen - der var indkommet en Afhandling foruden min over denne Materie, og denne Afhandling var skrevet paa Latin; naturligvis maatte jeg vige, og lade mig nøie med at man, da min Afhandling omtaltes som indkommen, roeste de historiske Kundskaber og det. smukke Sprog, hvorom det vidnede - Jeg kunde rimeligvis have erholdt Tittelen: accessit, dersom jeg ikke i et Brev udtrykkelig havde frabadet mig det og udbedet mig at Seddelen med mit Navn ikke maatte blive aabnet, ifald jeg ikke var saa heldig at vinde Priisen. At være den næste har noget saa modbydeligt for mig i enhver Ting, hvorpaa jeg troer at kunde gjøre Fordring, og dobbelt modbydeligt havde det været, at navnes offentlig som saadan, naar jeg havde Grund til at haabe at blive den første. Jeg burde have sadt mig i Sikkerhed ved at, skrive paa Latin, kan man sige, men det kunde ikke falde mig ind at skrive paa Latin i en Materie af den Natur, eftersom de fleste Skribentere som have gjort det, have været nøute til at indflikke danske Ord i Sproget for at udtrykke Ting, hvorpaa Romerne intet Navn kiendte; og jeg desuden sætter større Fortieneste i a skrive got DunsK end slet Latin. -

Jeg har nu her - maaskee alt for vidtløftigt - fortalt min Veninde Granden til min Misfornøyelse, og til at du intet Brev fik. - Det havde været mig lettere at overvinde mit feil - slagne Haab, om min Phantasie ikke i Forvien havde været altfor geskieftig med at udmale mig din Glæde naar jeg uventet brgte dig den Tidende, at jeg havae vundet Seiren. - Ofte naar jeg var kied af mit un lertiden meget trættende Arbeide, tænkte jeg paa dig, og det gik da atter fru Haanden. - Modtag min gode Villie, kiere, ømme Dikte! Mit Kiert er derved ligesaa meget lønne som mit Hoved ved den Tilvæxt i Kundskaber , mit Arbeide dog har givet mig. Den næste Afhandl ing, jeg skriver , lader jeg trykke ; maaskee tør jeg paa den Maade sikkrere vente ikke at gaa glip af det offentlige Biefald som jeg er forfængelig nok til at ønske mig, og som er nødvendig for mig paa den Bane, jeg dog agter eng mg at betræde. -

Din Dom om min Debat med Prof:W:er meget rigtig, og jeg skulde for evig forsværge al Mundstrid, dersom det var mig ueligt ligegyldig at høre Sandheder, jeg har kiere angribes af Mennesker der idelig skrige paa Tolerance uden selv at besidde den. - Der kommer intet ud af at disputere. Og selv de Sandheder, som siges blive som oftest ikke sagte for Sandhedens Skyld, men for Personens Skyld, med hvem man taler - derfor blander en eller anden uædel Lidenskab sig gjerne i enhver saadan Strid, og derfor endes den gjerne med ubehagelige Følelser paa bagge Sider. -

Hils din Moder, at jeg troer, jeg kunde spart hvad jeg skrev om Lene, eftersom min Moder nok har betænkt sig, og oppebier i det mindste til Schiøtt giver bestemt Besked. - Klokken er 1 -s. 246 s. 247og jeg maae slutte, skiøndt jeg gjerne kunde havt Lyst til at male lit mere. - God Nat! kiere velsignede Dikte.. Et Kys fra din troe Ven

Jens Müller.

d:10.Febr. 1798.

s. 247

Gode elskede Müller!

Her ligger da alle de Planer som i disse 14 Dage har beskieftiget og glædet os, vel sandt, det er Menn sker der kuldkaster dem saa gjør ma. dog bedst i for sin egen Roeligheds Skyld (:naar det ikke kan skee:) at troe et Forsyn styrer aldt til det bedste for os, det har voren min trøst naar sligt er mød, men dette lader sig bedre sige og skrive end strax føle Virkningen, ubeskrivelig undt gjør det mig, mine inderlig elskede Børn, at dette deres kiære Kaab slog dem feil, og sandelig der vil Tiid til at finde sig deri, og endnu en Ting gjør mig meget undt at Dictes sidste Brev eller maaske den lille Sæddel ieg efter hendes Andmodning skrev efter ieg havde sluttet mit lille Brev til dem, har foraarsaget dem en anden slags Misfornøjelse end ieg havde troet; thi ved de hvad ieg trøstede mig med saavel som Dicte, at de ikke havde andseet det for andet end for største deel en følge af at hun var syg, det gjorde ieg;thi Dagen efter da hun havde modtaget deres og Peders Brev, blev hun ret bedrøvet derove saa ieg er vis paa de har inted at frygte for, at jo Dicte hos dem vilde have Mod til at gaa ethvert tilfælde i møde saa længe hun veed hun er dem ret kier. -

De skulde have seet hendes Glæde i disse Dage ved enhver ting vi i den andledning har foretaget os - men - nu Gud veed, hvorledes hun vil finde sig i ikke at faa dette glade Ønske opfyldt, naar hun kuns maa være frisk saa haaber ieg hendes fornuft vil give hende Størke til med Taalmodighed at finde sig i et onde som ikke kan undgaaes, hendes beslutning var at tage ind med Neergaards Vogn, men Veiret er og har voren i disse Dage overmaade haardt og slæmt, i Løverdags og især om Aftenen Kl.11 var her saa stærk Torden og Lynild som endnu ikke har voren i Sommer, især et Skrald saaledes, at vi alle vist troede det slog ned i Huse, endnu ere vi bevarede, det slog ned i en udfløttet Gaard noget her fra og afbrændte den gandske, saa ieg, saa meget som ieg biefald, hendes for sæt, og ønskede kun kunde tale med dem, tør ieg dog ikke lade henaer reise, især hun saa nylig ikke har voren frisk. Gid denne Vinter var vel overstaaet. Gud skee Lov de vil komme herud i October. - Maaske kan det endnu skee paa den Maade de ønskede, ieg synes det lod til at de endnu ikke troede det gndske umuelig - de har nu siden seet Dictes sidsts Brev som ieg er vis paa overbeviiser dem om hvad hun ønsker, og hvorledes vi havde betænkt det, ieg haaber dog godt Veir efter dette Onde, og inted skal være mig besværlig, min kiære Müller, naar det kan glæde og gavne mine kiære Børn, det maa de troe, tie min Glæde er uadskillelig fra deres. - Dette lange Brev skrev s. 248 s. 249 ieg Søndag Aften for at overtale Dicte til at gaa i Sung, som hun høylyg trængte til, og ellers ikke turde, a Veiret saa ud til at blive slænt, undtagen ieg sad oppe, ieg gjør ikke undskyldning enten for dets lægde eller anden uorden, ieg er i mit hierte overbeviist on deres Sindelag imod mig saa ieg ikke behøver det, endnu Kl : 8 Mandag Morgen sover hun og ieg er glad derved, thi Gud veed hvorledes hendes humeur vil blive i Dag. Maa ieg; endnu sige den min Beænkning, den er (: at om de er endnu af samme Tanker:) de da ikke endnu opgiver Haabet, men gjør e forsøg de kand Skulde det da ikke lykkes, saa vil de som saa fornuftig et Mennske med Taalmodighed finde dem i noget som maaskee kan være Aarsag til noget bedre for dem, stræb kuns gode Müller at andses det derfor, at ikke deres humeur og Sundhed skal lide, ieg haaber Dr. Kampmann har mindre Frøgt for Dictes Sundhed især vil lide, dog - ieg vil trøste mig saa længe ieg kan - Vel er det, at ieg ikke har talt det nindste herom til noget Menneske kuns har ieg gjort Spørgsmaal til Tortzen, om ieg tog til Kiøbenhavn, om den lille da maatte følges med men har inted bestemt hvor snart. -

Dette har ieg sænd til Peder og bedet ham sænde den det strax, for on mulig, de da vil skrive tilbage med Posten. - De kan nok selv begribe hvor stor Virkning endhver Efterretning har paa os og isur paa min Dicte, Den spanske Plue gjorde dog ret god Virkning thi Stinget gik bort, og ieg haaber ved Forsigtighed det ikke denne Gang bliver til videre. -

Nu skal le være frie denne Gang, kuns mit varme Ønske at de maa være rolig og saa lykkelig son mulig, og dette Ønske kommer fra et Moder Hierte

Sl: Rosenstands

Førsløvd. 10 Febr 1798.

Maaske vil Bringeren af dette Brev kunde sige dem saa meget saa de næppe faar Tid at læse det, denne Aften truer os attdr med et skrækkeligt Veir, ubeskrivelig Roliggjørende er den Vished at vi alle er undet et aldviist og kierlig Forsyns Beskyttelse. Røgted siger her at Valøe skal være afbrændt i Løverdags.

s. 249

Min ømme Dicte!

"Vil det ogsaa vure dig ret kiert, om jeg blev frisk?" spørger du. - Jeg læste dit Brev een Gang og to Gange, og fandt dette Spørgsmaal gandske naturligt og simpelt, fandt kun et kierligt Hiertes Udtryk deri. - Jeg læste

derpaa din Moders Brev og det forekom mig, som om hun havde meent noget, hun ikke havde vildet skrive. Fra denne Synspunkt saa jeg atter dit Spørgs maal, og nu troede jeg det indeholdt en Tvivl. Jeg har sadt mig selv til Rette herfor, og sagt mig at Dicte umueligt kunde have i Sinde at krænke en bedrøvet Ven ved atter at fornye en Tvivl, som han troede nu maatte vure gandske forsvunden. - For din Skyld er det mig dobbelt - ja yderst smerteligt, om du nu skuldes. 250 s. 251 have denne Tvivl, fordi jeg frygter, at den vil forstyrre den Sinds roe, mit Hierte nedbeder over dig. - Jeg kan desværre intet gjøre for at hæve den; en Forsikkring er intet, naar Handlinger ikke engang er noget. Den fæle Tanke at jeg for bestandig har tabt din Tillid, at mine elskede Dicte tvivler om min Æmhed i denne ængstelige Tidspunkt, har noget saa nedslaaende ved sig, at jeg ikke engang veed hvad jeg tør skrive for ikke at holdes for en Hykler. For alt hvad du har kiert, og for din egen Skyld, min Dicte! søg at neddæmpe enhver Tanke, som kunde forstyrre din Roe; din Helbredelse hænger saa meget deraf. - Jeg vil da let med det varmeste oprigtigste Hiertelaug kunde tilgive dig at du har havt en Tanke, hvortil jeg dog selv har lagt den første Spire, og hvis nærværende Ugrund du dog engang vil erfare. -

Det er sørgelige Dage, og de sidste 8 Dage have ikke været bedre. Jeg længes efter og skielver for Mandag. Faaer jeg da gode Efterretninger, saa vil jeg atter begynde at haabe. - Atter - siger jeg, thi dit sidste Brev - den matte og skielvende Haand, det viser, har næsten gandske ødelagt mit Haab. Vil Skiebne prøve om jeg kan bære Ulykke, saa gid jeg maae have Mod til at vise det. Det er haart naar vor Lyksaligheds Bygning pluselig ligger sønderknust for vore Fødder. Men du, min ømme, min elskede Dicte! Gid dit Sind maae have Styrke, Gid dit Hierte maae faae den Roe, det fortiener. Det er mit ivrigste, mit vigtigste Ønske - det maae nu iøvrigt gaae som Forsynet vil. Jeg har erfaret nok for at vide, at alt kan blive til Gave, naar vi kun selv ville. Og hvad nytter Erfarenhed, naar vi ikke ville anvende den? Utaknemmelig skal jeg ikke blive, end ikke med Taarerne i Øinene, thi Taarer ere dog ikke Bebreidelser. -

Hils din gode Moder fra mig. Jeg vilde svare hende paa sit Brev, dersom jeg ikke var saa aldeles uskikket til at skrive. En dødgjørende Apathi følger næsten altid min Strid mod Smerten. - Jeg har givet Peder hendes Brev og jeg veed ikke om det maaskee er lykkedes ham bedre end mig, at skaffe dig en Bog. Jeg skulde næsten tvivle derpaa, efter som jeg fik dit Brev saa sildig i Gaar. - Paa Mandag venter jeg sikkert Efterretning

din
Jens MMüller.

d. 24de Febr. 1798.

s. 251

Førsløvd. I. Marts 1798.

De har ret gode kiære Müller, at vore Følelser finde idelig Aarsager til at de ere ofte saare forskellige, ieg er glad at ieg kunde ved mit Brev give dem Aarsag til at deres Hierte blev beder tilfreds. Gid det stod altid i min Magt at afvende eethvert Mørke og Ubehagelighed fra dem. At skrive omstændelig om deres Dicte! er nok overflødig, da hun i Gaar sælv skrev dem til og ieg formoder, sagt det - ieg er selv et gandske andet Menniske nu end ieg har voren i denne Tiid; thi uagtet ieg sandelig har gjort mig Umage for at viise mig saa glad og munter; s. 252 s. 253 som det var mig mulig for ikke at bekømmere og gjøre min kiære syge pige det end mere ubehagelig end hendes Sygøm gjorde - saa har det næppe undgaaet at mærkes. Jeg føler nu samme Glæle ved ethvert Gode den kiære gud giver mig, og finder mig uden Misfornøyelse i at unavære hvad ieg ønskede. - Ofte har ieg tænkt gid dog Müller kande komme her, hands Nærværelse vilde vist virke bedre end et Par Plasker Cina Mixtur - men da det nu saa er, at det ikke kan skee, tænker ieg mig, siden de kommer med dobbelt Glæde, da min Dicte saa ventlig er fuldkommen i sin forrige Sundhed, og langt hellere undværer vi dem noget længere end de, for at komme her før end ellers, skulde afkorte Tidens Længde at blive hos os, og maaskee være dam til esvær og Fortrædelighed, og - hvor kunde vi da med Roelighed ny le dette Gode. -

Tak for Bøgerne Dicte ligger og læser i dem aldt hvad hun kan. - Min Peder holder ieg ret af, han strax sændte os nogle, le er dog ret en god Dræng. - Den inderlige Deeltagelse i hvad os andgaar er mig saa ubeskrivelig kiær. -

Med Neergaards Karl fik ieg et Brev fra deres gole Moder som var skreven d. 26. Januar, hvori hun rigtig nok beder mig tale med Schiøts om at beholde Lene, idet mindste til hun kan faa et andet Stæd til hende og skulde de usle 12 Rd de give hende være en Aarsag til a. de ey vil beholde hende, vil hun gjerne undvære dem.

Schiøt holder sin Afskeds Prædiken paa Søndag d. 4. Marts kan ieg faa Befordring - tager ieg derover - ieg skal efter mit bædste Skiønnende skaffe Underretning derom. Jeg haaber de, gode Müller, g deres kiære Moder er overbeviist om, at ieg heri vil handle som om Lene vr min egen Datter i lige forfatning, p a Fredag igien haaber ieg da at kunne sige dem Udfaldet. -

Ker har da min kiære odie Søn et langt Frev, ae kan dog ikke blive misfornøyet dermed, ae vil, det er ieg vis

paa bielrage til at forskaffe mig ald den fornøyle de kand, aldt saa og denne Men nu vil jeg heller ikke længere misbruge aeres Taalmodighed. Gid de in inderlig kiære og agtde Ven leve glad og lykkelig da opfyldes et oprigtig Ønske for Deres sande Veninde

SI : Rosenstands.

E: Skr : Tak skal de have for den Efterretning om Dem selv, Ja, tilvisse er aldt hvad dem andgaar mig vigtig, ieg vilde givet nagtit til at have hørt deres Prædiken som gav anleuning til Recomendationen. -

s. 253

2den Martii 98.

Du min gode elskede Jens!

Kunde uin Dicte i disse inier gandske meddele dig den Sindsstemning, hvori de skrives, da troer jeg vist at de vilds udslette de ubehagelige Indtrykke alle de sidste Breve ieg har skrevet til dig har giort paa dig 0, jeg har været saa lykkeligs. 254 s. 255saa lykkelig disse 2 Timer, og mine Piger har hængt om min Hals og Andrea har af sit Hiernes egen Følelse sagt: Kunde man kuns altid føle det vi i dette Øyeblik Føeler, saa var det jo som om vi alt var i Himlen. Hvorfor vi da vare saa lykkelige? Ja min Jens, forklare dig det- ret tydeligt kan jag ikke, men jeg kan dog sige dig, at vi har været go e flittige Piger idag som ret opmærksomme hur søgt at passe vore smaa Porretningar og undertvinger vore smaa Luner, - Og at dat er an deilig, deilig Aften - at vi har seet paa den skiønne Himmel og den klare fuld-Maane -og følt at den skaber var god og kiærlig som gav sine Menesker følelse for det Skiønne, og som skabte Gienstandar for denne Følelse. Og at vi har foresat os at stræbe i vores Kreds ogsaa at udbrede Glæde og i det mindste aldrig modvillig forstyrre den for dem vi kune virke paa. Disse Betragtninger Følelser og Forsætter fulgte saa naturligt saa simpelt af at mine smaae Piger gientog det lille Udtog af Sædelæren for mig, at de mere end jeg anstillede disse Befragtninger yttrede disse Følelser og fattede disse Beslutninger, og at ieg er vis paa at intet Sværmerie blandede sig deri. - Og jeg har dog biedraget noget til at disse Børns Hiarter ere aabne for saadanne Indtrykke og at deres Forstand kan anvende og benytte dem. - 0, det er en sød, salig Tanke som nok kan bringe een til at glemme sine vaklenue Fod, sit svimlende Hoved og sit bankanda Bryst. Jeg veed nok at der are mange Betragtninger hvorved denne glade Følelse kunne dæmpes - man hvorfor skulde jag støde denne styrkende uskyldig Lægedom fra mig hvorfor ikka nyde de glade skyldfrie Øyeblikke Himlen sener mig - den fornærmer dog ingen - og kan aen skade? u, min Jens, hvis Tanker eller Dømmekraft har større Herredømme over din Følalse end min, besvare dette Spørgsmaal. -

Du yttrede i di Brev den Formodning, at Moer ikke længere var fornøyet med Stedet og sin Forfatning her - og den Frygt at vores Glæde alsa var forstyrret. - Men de Udtryk i Moders Brev, som har givet Anledning til denne Formodning, maae gandske vist have været Følger af Øyeblikkets Omstændigheder - thi naar jeg ikke har været syg har ieg aldrig mærket til nogen Misfornøyle hos Moder - og i gaar Aftes talte jag endog med hende derom og hun forsikkrede mig, at hun intat Øyeblik havde havt Aarsag til fortryde sin Beslutning at vælge Førslev til sin Boepæl og at hun følte sin Forfatning sialden lykkelig

s. 255

Kier-; gode Jens!

Jeg frygter næsten at mit sidste umaadelig lange Brev har kiedet dig siden ieg intet Svar har faaet derpaa - og dette forliger mig lit igien med mig selv fordi ieg ikke skrev i Tilsrdsdags, som ieg næsten bebreideae mig skiønt ieg virkelig havdae Grund derfor. - Du er ikke heller saa gandske at fortænke om du kiedes ved disse alenlanga Brave du har dog mange andre og igtigere Beskieftigalser end hver Postdag at læse saadanne ogs. 256 s. 257ieg skal ogsaa stræbe at fatte mig noget kortere for Frentide Men jeg er dog vis paa, at. du vil for det forbiegangne tilgive mig - som jeg er vis paa at jeg fortiener lit Tilgivelse, - Mit Hiertes eeneste ved ingen Adspredelse afbrudte, Beskieftelse er at tænke paa dig og med sin heele Hengivenhed at længes er det da vel utilgiveligt om det vanskeligt river sig løs fra den Underholdning det skaber sig ved at meddele dig hver nærværende Tanke og Følelse Du er for god min elskede Jens til at erklære det derfor - om du end ikke var mig meere end Ven og om du end ikke var det. -

Og nu -.

Jeg er endn meget mat - og det værs er at mit Hoved ikke kan taale nogen for mig moerende Underholdning - og Adspredelse finder man ikke her om man end søgte den. Dog er Sygdommen for saa vidt forbie at ieg næppe denne Gang døer deraf.

Din fortreffelige Sallsman læser ieg i saa ofte ieg kan, og velsigner dig ret for du sendte den. Havde du den ikke saa vilde ieg kiøbe mig den.

Farvel du kiere kiere Jens - og vær elsket af din - maaske lit kiedsommelige

Dicte.

Har du faaet Tandpulveret fra Rogerts? og Moders Spørgsmaal om Datoen af din Moders Fødselsdag.

Førslevd. 8. Marts 1798.

s. 257

Min Dikte!

Tak for dit lange brev fra i Mandags. Det var mig saa kiert, efter saa megen og saa lang Modgang, at høre dig første Gang sige at du havde været glad - og glad paa saa uskyldig, saa ædel, saa ophøiet en Maade. Jeg veed vel, at den Glæde, du saa smukt beskriver, ikke var et roeligt Hiertes jævne varige Tilfredshed ; men een af de ophøiede Stemninger, hvortil Sielen opsvinger sig næsten ligesaa meget ved en smertelig Følelse af det jordiskes Utilstrækkelighed, som ved en dunkel ahnende Følelse af noget evigt, ædelt og stort. Det var en af de Stemninger, hvori vi saa klart føle vor Sammenhæng med en andan og bedre Verden - e af de Øyeblikke, som føder store og ædle Handlinger , som lønner enhver Dyd, og sætter os u over enhver Modgang. Saaledes forestiller jeg mig den Sindsforfatning, hvorom min Dikte taler - kn du da troe, at jeg kan holde den for skadelig? Den kan ikke være varig; thi - "Til mer end Glimt af Himlens Glæder" "er dødeliges Syn for svagt." og bør heller ikke være varig, den vilde om den blev bestandig

Charaktere gjøre os fremmed i vort liam og vor Handlenaade upassende med vore Omstændigheder. - Den kan ikke være varig. Den menneskelige Natur kræver hurtig sine Rettigheder tilbage, og minder os om at vi ikke endnu ere Aander. - Men derfor er dogs. 258 s. 259denne Stemning, naar den naturligen fremkommer , en velgjørende Stemning - saa velgjørende som det er for en træet Vandrer fra et høit Bierg, at øine det kiere Land der lover ham Løn for enhver Møie. - Blev han bestandig paa Bierget, saa kon han ikke videre ;men tøver han nogle Øieblikke for at styrke sit Nod og sit Haab da er han en Viis. -

Jeg haaber, min Dikte! at roelig Tilfredshed vil vende tilbage i dit Hierte , naar du faer din fulde Helbred igien. At du endnu ikke har den kan jeg nok skiønne af din Noder s Brev, som jeg fik i Gaar. Naar du bliver ret frisk og ret tilfreds, saa kan du vel sige din Ven Aar sagen til din Sygdon i vinter. Jeg forsikkrer dig- at jeg ikke kan giette den. Jeg vakler imellem en tre fire forskellige Aarsager, hvoraf jeg finder enhver lige rimelig! Men derson det skulle være dig ubehageligt at ale derom nu saa opsæt det til gladere Tid. Har nogen Ret til at spørge, hvorfor er min Dikte syg? saa er det dog mig, Og Aarsagen til din Sygdon interesserer mig ligesaa meget som Sygdommen ; især da du tilstaaer, at du selv veed denne Aarsag.

Hils din Moder. Jeg skal give min Moder hendes Brev i Aften. - Det vil være ubehageligt for hende; men i et nødvendigt Onde finder man sig. Jeg sendte i Gaar en Bog og et Brev til din Moder ned agende Post, son de vel rigtig har faaet.

Lev vel, og siig mig hvad du synes om de romantiske Ausstellungen. - Din troe Ven

Jens Müller.

d : 10de Marts 1798.

s. 259

d. 16. Marts 1798.

Kiere elskede Jens!

Herned følger Romantsk : Ausstel : med Tak for Bogen og for din betænksomme Godheu at sende den. Jeg kan got føle at det maae være dig kiert at gjøre din Dikte en Fornøyelse - og derfor -overlader jeg dig - efter dit Porlangende at betale Portoen. Du vil vide min Don over disse Portællinger - siger du og veed den nok - du kiender din Dictes Smag for got til ikke at viide at de - især den første gandske ere som skrevne for den. Saa skiønt, simpelt og udelt fortalt, som underholende og nyttig for Porstanden og Hiertet og fyldestgjørende for Fantasien, ere nok faa Fortullinger. Det forekommer mig som en Drøm at ieg engang for neget længe siden har læst det første Stykke - men om virkelig - da hvor kan ieg slet ikke bestemt sige.

Det skulde gjøre mig neget ondt om din Noder har haft Fortrædelighed for denne Bog - hun skrev at den var kruvet hende. - Hun skrev ogsaa at Lene var meget bedrøvet for hun skal fra Shyts - arme Pige hun holt saa meget af dem - at Fruen ikke er jalouse eller at noget af den Sort er Aarsagen til at de skiller dem ved Lene - kan jeg imidlertid med Vished forsikre.

Du har Ret min Jens naar du troer at oraaret vil væres. 260 s. 261an virksommere Hielp moa min Sygdom end alle Pulvere og Mixturer -. i let mindste støer jeg ogsaa. mit heele Haab dertil, - 0 dette velsignede Foraar, det vil bringe mit syge Hierte sin sikkresta Lægedon - sin elskede, elskede Jens - og det vil hæve Aarsagen til dets Sygdom - denne tærende nagende Længsel, so har forstyrret dets Roe siden ieg kom fra Khv: - Jeg

gav efter for dan i Begyndelsen og blev tungsindet - siden bestred ieg den og blev syg - og dog min Jens - skulde en Reise herud i Foraaret været en Hindring for dig at komme i Sommer? saa bliv hellere - det er dog meget friere , mget behageligere naar man kan være hvor man vil - og jeg synes det er som om ieg satte mine Glæder paa Rente naar jeg opoffrer mit nærværende Ønske.

Nu Farvel , min Jens - jag skylder dig en Æreserklæring neppe kan du giette hvorfor - men den maae bie til næste Gang.

Din kierlige
Dicte.

s. 261

Min Dicte!

I Tiirsdays vilde jeg skrevet dig til; men Wilhel kom ud for at besøge mig og spildte mig hel Eftermiddagen. Jeg maatte da opoffre den Fornøielse at skrive for at spille nogle Duetter med ham. Det var mig dobbelt ubehageligt at jeg ikke strax kunde svare dig paa dit sidste prev, eftersom du let kunde udlægge min Taushed galt, og troe at jeg ved en kold Taushed vilde vise min Tølelse over den, just ikke gandske vsnskabelige Tone som herskede i dit sidste Brev. - Og det var sandelig dog ikke min Hensigt; det smertede mig vel at læse hvad du skrev om. dine lange Brave o.s.v.; men det smertede mig mere for den melankolske -jeg kunde næsten sige hypokondriske-Sindsstening hos dig, hvorom det vidnede; end for de skiulte Bebreidelser til mig, det indeholdt. -

Ja! kiere Dicte! du seer uden Tvivl baade mig, og oig, og vor Forfatning i et meget slet Lys , og din Eensomhed, din Sygdom gjør, at de tungsindige Tanker, som engang have sadt sig fast i din Siel, snarere voxer end aftage ved Tiden.

Jeg kiender af Erfarenhed denne qvælende Forfatning, og derfor forstaaer jeg at beklæe den. Gid dit elastiske Gemyt, scm du engang saa rigtig kaldte det, snart maatte vinde Kraft til at skyde denne trykicende Byrde fra sig. - Gid du snart igien som min gamle kierlige Dicte maatte vise mig dit hele ømme Hierte i dine Breve; thi dit Kierte er dog endnu det samme. Jeg er vis paa at om du levede hos mig eller i mere Adspredelse, saa vilde du see alt anderledes end du nu seer det. -

Det er mig kiert at Salzmans Bog fornøier dig saa meget. Dersom jeg ikke havde faaet den til Nyeaars Gave af mit Moder, saa vilde jeg forære dig den; men dersom du vil modtuæe Baggesens Ungdoms Arbejder, saa gjør du mig derved en sand Fornøielse.s. 262 s. 263- Vi væddede dog engang om den, De romantiske Ausstellungen maae jeg bede dig sende tilbage, saasntart muelig, da Hertuginde engang har spurgt om den. Min Moder kommer ikke til Augustenborg i Sommer. De skal ligge paa Frederiksberg til midt i Sommeren, da Hertuginde tager ind til Byen igien for at lige i Barselseng. -

Lev vel og hils din Moder fra din Ven
Jens Müller

d. 17de M. 98.

s. 263

... O see min Jens! nu er Papiiret igien fuldt - hvad nytter dog Forsætter - men jeg havde dog rigtig ogsaa noget at skrive om - ikke sandt? - undskyld mig lit - og elsk mig meget siger dog saa gandske din ømme

Moder hilser
Dicte

Førslevd. 24 Martii 98.

s. 263

Min dyrebare Pige!

Dit Brev og Bogen, som jeg skulde havt i Tirsdags, fik jeg formedelst Postens sildige Ankomst ikke før i Gaar. Jeg troede min Dicte havde forsømt at skrive mig til, og gjorde dig altsaa Uret. Jeg beder dig om Tilgivelse, og har den alt - det veed jeg. - Det er mig ret kiert, at Bogen har fornøiet dig. Jeg lider den ogsaa meget got. Den er saa frie for Pletter, og giver Phantasien et behagelig og uskadeligt Sving. Det er mere end man kan sige om de fleste af slige Fortællinger. Den Bog har kostet mig nogle Debatter med Winther, hvoraf der, som «af alle Debatter, ikke kom andet ud, end den Underholdning, de skaffede os. Han saae Bogen hos mig, og erklærede i den Anledning, at al slig Lektüre duede inet. Romaner maatte enten være skrevne som den brune Mands - eller de og vare ikke værd at læse, - Denne saare eensidige Dom kunde jeg da ikke lade være uanfægtet. Især fandt jeg det underligt, at han vilde fælde saadan en Dom over datte Slags Digte - han, som

dog læser om alskens Kierlighed, naar det kun er skrevet paa Latin - eller paa Vers lidt i de romerske Elskers Smag. Det lykkedes mig dog at overbevise ham om, at de romerske Digter; taledede mere om Sandselighed end Kierlighed, og overhovedet behandlede denne paa en ikke meget delicat Maade. - Ja ikke en eneste af dem synes at kiende en Følelse som Juttas for Güttingen eller Claras for Clairant. - Mon Sagen er Fyren har aldrig selv elsket. Kierligheden er hos ham kun et Abstrahert Begreb. Er det da noget Under, at han taler underligt om en Følelse? En Følelse - og et Begreb! ei man kan vist aldrig døme den første af det sidste. - Er der nogen Pølse, nogens. 264 s. 265 Lidenskab, hvori vor Tidsalder kan see ned paa Oldtiden, saa er det nok denne. - I de fleste andre maae vi nok nu see op til de Gamle, Vi forstaae at give vore Svagheder et finere Sving, st yndigere Udseende - vor Styrke derimod have vi ikke drevet til den Høide som de. - Min Moder har ingen Uleilighed havt for Bogen, som kom tids nok. - Mens jeg erindrer det - har du læst Zimmermann über die Einsamkeit? Maaskee kunde jeg skaffe dig den. - Den 3die Deel veed jeg at jeg engang havde i Førslev; men de øvrige veed jeg ikke om du har havt, -

Du længes - kiere ømme Dikte! og Længsel er Aarsagen til din Sygdom! Hvorfor har du ikke sagt mig det for længe siden - hvorfor har du kastet et hemmelighedsfuldt Slør over noget som du skulde have sagt mig strax, du blev syg. Vidste du hvormeget denne Længsel forøger min Ømhed! Naar du undertiden skrev mig noget til som kom mig til at spørge: "mon hun ogsaa holder af mig?" saa behøvede jeg kun at have vidst, at Længsel var Aar sag til dit syge Hiertes Tilstand, for gandske at glemme ethvert Lune for gandske at opløse mig enhver mørk Tale. Nei! min Gode! halv Fortroelighed duer ikke. Enten ingen - eller alt. - Hvor inderlig gjerne fulgte jeg ikke mit Hiertes Attraae, og kom til dig i Foraaret - men der er ingen Muelighed i - Winther har alt begiort og faaet Tilladelse at reise 6 Uger til Jylland efter Paaskan og han torde maaskee blive længere borte - i det mindste er han ikke af dem der tager det saa nøie med sligt. - Du har Ret i at de udvortes Omstændigheder ere favorablere om Sommeren; men dette havde dog ikke kommet i petragtning om jeg havde kundet komme nu. - Jeg fortæller dig dog imellem lidt omstændelig om mig og mit Selskab, men du, min Dikte! gjør mig ikke. Giengield. - Du fortæller mig ikke noget om deres huslige Forfatning, om hvem der nu er hos dem, om hvad Selskab de undertiden har. Du veed dog, hvormeget det interesserer mig, og du har seet af die Augenoperation hvor interesseret en simpel Portælling kan være, endog for uvedkommende. -

Hils din Moder og tak hende for hendes lille Seddel. Lene er dog nu i bedre Humeur, og har begyndt paa en nye Kuur for. sine Øren; men Fremgangen er endnu ikke stor. - At Frue S: ikke er jalouse, kan være sandt; men hvad Beviis har du paa at hun ikke er det Det synes mig ikke endda saa urimeligt, at hun er det. Om Lene ikke ahner det er intet Under; thi hun seer ikke længere end hendes lille Næse rækker. -

Lev vel, min gode kiere ømme Pige! Jeg venter din Æreserklæring. -

Din troe Ven
Jens Müller.

d. 24de Marti 98.

s. 265

Førslevd. 31 .Marti 1798.

Jeg skriver et Brev udaf Kierlighed stor

Det sender jag did, hvor min Elskede boer, o. s. v.

Boel er her, og beder mig saa indstændig at begynde mits. 266 s. 267 Brev med dette Vers at jeg maatte være meget haardhiertet for at ngte hende det. Ideen er desuden lit Loutholtse og her er desudøn saadan en Sladdren, at det vil være meget vanskeligt at faae en ordentlig ening frem ført - og jeg skriver heller en andens Sludder end mit eget. -

Nu er her et Øyebliks Pause. - O i den skal min elskede Jens have den ømmeste Tak for sine 2 Breve - og Aar sagen til den Larm her er at vide - den Lille Stine Thortsen er kommet og den store Stine Fredahl leger med hende og hendes Dukke - med megen Deeltagelse, Synaalsbogen er Vugge - en Strømpe Sengeklæder - og at her istemmes Vuggeviiser kan de begribe. - Det er en nye Byrde for mig - som virkelig ikke er let - og var den Tanke ikke saa lønnende, at dog tildeels danne et Barn som der kan blive meget got eller meget ondt af - vilde den vare tratt ende. -

O, min Jens, hvor jeg er vreed paa den Winther! - dengang ieg frievillig vilde op offre mit Ønske at see dig - at føle mig lykkelig ved din Næarværelse, da syntes ieg det. var saa let, og nu da dit Brev siger det samme og intet mere end ieg selv foreslog - er ieg saa bedrøvet som et fast Haab var tilintetgiort derved - men Sagen er nok at ieg saa hemmelig smigrede mig med en Belønning for mit Heltemod - og at ieg nok ventede dit Brv skulde sagt mig at det var unødvendigt - nok - for tilforladelig - dette var mig dengang selv ubevidst.

Du spørger om vores Selskab og Underholdning - og vil, ieg skal fortælle dig noget derom - men her er saa lit

at fortælle -og ieg fortæller saa slet, at mine Breve kuns dervea vilde blive endnu mindre interessante - Himlen uddeeler sine Gaver forskielligt - "somme kunne præke - andre døbe Børn" somme kan fortælle smukt - og andre - (a case in point) fylde 3, 4 Sider med ingen Ting. - 1 Anledning af lange Breve - hvorfor troer min gode Jens - at der endelig skal være detours eller tours i hvad ieg skrev om at mine Breve var for & lange - hvorfor ikke tage Tingen gandske ligefrem. - Om jeg end troede at du kiender og at du virkelig elsker mig med den Æmhed, som mit Hierte saa varmt føler for dig - saa har du dog Forretninger og Adspredel -- ser som - idet mindste - maae gjøre et langt Brev mindre interessant for dig - end for mig.

Tak for du vil besørge - og fordi du nu har besørget min Commission - Tak - o ieg kunae takke dig til i Horgen og endda have meget at takke dig for - din egen

Dicte.

s. 267

Gode kiare Müller!

Et. lille Brev skal de have fra mig i Dag og det for at gjøre dem Uleilighed - ieg veed de vil, baade for min og for min kiære Bertels Skyld. Jeg sander et uuhr Baand til ham, som han skulde have paa hands Fødsels Dad. 23, men der skulde kiøbes en kiøn, men simpel Staal uuhr nøgle med Carbin, som ieg vil bede dems. 268 s. 269beviise mig den Godhed at kiøbe og sætte i, og levere ham det den Dag - saa skal de ret have megen Tak; deres Dicte beder dem og om at kiøbe hende et stække engelsk Skoe Vox. -

Disse Dage priiser vi ret Sommer, og de maa troe vi ønsker dem ofte hos os. - Dicte har ret og i disse gods Dage voren ret rask, havde ieg hende kuns noget feed, men det skal der Tiid til. -

Vær saa god og hils Lene fra mig vil de viise mig den Godhed at bede Caspar sende Rammer og Glaa hiem med Neergaard, hand er i 3 Hiorter paa Væstergade.

Lev vel og ynd stædse deres
oprigtige Veninde
Sl: Rosenstands.

Førsløvd. 14. April 1798.

s. 269

ømme gods Pige - tak for ait søde fortroelige Brev. Det sadte mig saa gandske tilbage hos dig og i din lykkelige Kreds, og jeg sad med dig paa Sophaen, medens du fortalte mig om Ditte og Amalia og St.Bredahl. - Jeg længes bestandig usigelig efter dig. "Min søde søde Dicte" - raaber jeg saa ofte frit o udstrækker mine Arme for at favne dig. - 1 Aftes sildig sadte jeg mig en Times Tid ned i vor Haves længst bortliggende Krog for uforstyrret at drømme mig tilbag hos dig, og tilbagekalde i min Erindring hver følt og lykkelig sund dit kiærlige Hierte har skabt mig. - De høi e Kastanietræer udbredte et behageligt indbydende Nørke omkring mig; Lyden af de langt borte rllende Vogne og en ensom Fulgs Skrig, var det eneste jeg hørte, og det tiente til at give mine Drømme og Følelsen af mit Savn noget rørende - mit Hierte var saa fuldt og min Længsel selv ikke uden Sødhed. - Kan du forklare den Nodsigelse - at være lykkelig og dog føle sig adskildt fra alt hvad der udgjør vor Lyksalighed? -Jeg føler og nyder min Tilværelse mere end før, jeg lever mer end nogensinde - og kan endog gjøre mere for andre end før. - Maaskee, fordi jeg ikke trænger til deres Opmuntringer og Selskab Jeg kan søge at rette mig efter dem og gjøre dem Fornøielse, uden at behøve at søge nogen hos dem, da jeg hver Gang, jeg seer ind i mit Hierte eller tænker paa dig finder saa rig en Kilde af Nydelser og Glæder at jeg ikke behøver andet til min Lykke. - Paa saadanne Dage, naar jeg har maattet udholde en kiedsommelig Time, har jeg tænkt - "Jeg er dog uendelig lykkeligere" og jeg har havt en Engle-Taalmodighed. - Men min ømme Dicte , vil dette vare længe - vil Savnet og Længselen ikke om kort Tid blive bittre? Endnu er Erindringen frisk og Phantasien gienkalder den levende. Endnu bæver Hiertets Strenge med en Efterklang af de søde Bevægelse hvor i din Kierlighed sadte det. - Men naar Ønskerne nu snart gandske fordrive disse Er indringer, der, som alle Gamle, blive svagere med Alderen - naar Længselen efter det tilkommende blot henter Tilvæxt og ikke Nedaæmpning fra det forbigangne -Hvad da? Hvad da? min Dicte! - Ja da maae jeg i det mindste een Dag være hos dig for at hente nye Forraad til min Lyksalighed,s. 270 s. 271- Og det skulde være underligt, om der ikke skulde findes Leilighed til denne Dag. -

Det er mig virkelig inderlig kiert at du og din Barndoms Veninde atter ere komne paa en fortroelig Pod sammen, Intet Venskab er dog saa fast og inderligt, som det hvortil der.i Ungdommen lægges Grunden, og Tabet af en Ungdoms-Ven er værre end Tabet af tyve andre Venner. Den Stakkels Ditte behøver desuden vist een, hun kan udøse sit Hierte for, og jeg troer upartiisk ikke, der kan være nogen mere skikket end du til at trøste og opmuntre en nedtrykt og saaret Siel. -

Ditte kan umulig være lykkelig, naar Peder ikke er det, og jeg kan ikke troe, at han er det, da jeg endnu idag hørte ham sige: at Lykke bestod i Følelseshed, - at man ikke kunde være lykkelig saalænge noget gjorde

Indtryk paa vore Hierter. - Du kan let forestille dig, hvor yderst paradox denne Sætning maatte forekomme mig, som saa levende og varmt følede det modsatte. - Jeg gjorde ham t Par simple Indvendinger, og beklagede ham for Resen hos mig selv, om Skiebnen havde været ham saa haard, at den har tvunget ham til denne fortvivlede Tone. Men hans bløde Hierte antager den i Grunden ikke, om endskiøndt der maaskee kan være Øieblikke, da hans Stilling kommer ham til at ønske, han kund antage den. - Ogsaa Amalie beklager jeg, om hun skulde være paa Veien til at antage den samme Philosophie. Den gjør hverken lykkelig eller god, og den, der nedrev den for hende, gjorde hende vist en vigtig Tieneste, naar det kunde skee uden Skade for hendes Helbred; men hvo tør vove at trænge ind paa et Hierte, om saa Convulsivisk lukker sig ved den mindste Berørelse.

Det var vel giort af dig at du talte med St:Bredahl; thi det vil vel ikke blive den sidste Tilbeder hun faaer. - C: har her til begge sine Søstre talt saaledes om hende, at de mente ham forelsket i hende. - Lille Anne sagde forleden Dag til mig: "Jeg troer rigtig C: er forliebt i St:B: - jeg synes ogsaa hun er en rar Pige; men du kan troe det kommer ogsaa noget deraf, at han nu trænger til at holde af nogen." - Hvoraf slutter du nan trsænger dertil, spurgte jeg. - "Ja jeg veed ikke selv hvoraf jeg veed det; men jeg synes dog, jeg veed det" - svarte hun - og hendes Øine og Rødme sagde tydelig, "jeg føler det - i Stedet for, jeg veed det. - Det er dog sandt, min Dicte! at en Pige paa 16 Aar seer meget skarpere og er meget videre end et Mandfolk paa 24. -

Du spørger om mit Kelbred. - det er fuldkommen got Et Par Dage efter min Hiemkomst følede jeg endnu den Trykken imood Brystet, men siden jeg kom til at gaae mine sædvanlige Aftentourer er det gandske for svundet, og jeg er nu fuldkommen frisk

Hvor mange Hinbær, de have faaet er vel ikke let et giette - dog en 6 - 8 Pd.er nok det høieste, naar jeg regner, at hver plukker 2 Pd. - Havde jeg den kiære Haand her, skulde jeg kysse den for hver Rivt, Stik og Brand den fik, o, ja gid jeg havde din Haand og dig og aldrig behøvede at forlade dig. Dette er den Bøn, hvormed jeg i Nat og hver Nat lægger mig. - God Jat, min søde kiere elskede Pige

Din
Jens Müller.

d. 23de Juli 1798.s. 272

s. 273

Førslevd. 24 July 98.

Du min elskede Jens! Du har ret, et fuldt Hierte er Livets høyste Lykke - Du har lært mig at kiende og skatte Kierlighedens? Værd, og du kan troe ieg alvorlig vil bestræbe mig for aldrig at forstyrre dette Gode. - Saalænge du min Jens ret inderligt elsker mig - ligger Ansaret for denne Skat næsten eene paa mig, thi i Almindelighed og endnu mare om os i Særdeleshed -er det vist sandt, at det oftest er Fruentimmeret det beroer paa at vedligeholde eller forstyrre den giensidige Overeensstemmelse og at det er Mangel derpaa, der ødelægger Hierternes Varme - troer jeg vist.

Ogsaa jeg min Jens! har havt det Indfald at skrive noget hver Dag eller naar ieg havde Lyst. - Men skulde du troe det - det var mig virkelig vanskeligt at skrive mit sidste Brev - det var som om ieg aldrig havde skrevet til dig før - Aarsagen var nok, at den Følelse der nu fylder mit Hierte - var mig nye - og at ieg ingen Ord kiender, som kan udtrykke den.

I Dag gaaer det meget bedre - maaskee kommer det ogsaa noget deraf, at udvortes Omstændigheder har vakt mig af den bedrøvende drømmende Tilstand, som ieg siden din Afreise har været i. Et skrækkeligt Tordenveir det gyseligste vi har havt i Sommer, som begyndte i Søndags Aftes Kl.10 og varede uafsladelig til Kl.3, om Morgenen - var nok i stand til at ryste een vaagen -og dog var ieg mod Sædvane næsten aldeles ikke bange; skiøndt de græsseligste Lyn og Tordenskrald uophørlig fulgte hinanden og ieg er vis paa, det slog ned i Gadekieret. - Men da man i Gaar Morges bragte de sørgelige Efterretninger om de Ulykker det havde giort - vaagnede en Skræk hos mig, som vanskelig vil forlade mig. - Præstegaarden i Kruranerup brændte af til Grunden - og et blot Lykketræf reddede Folkene. en lille Bondepige blev qvalt ved flytningen. En Gaard i en lille Bye som hedder Benslew - en i... en ved Nestved ere ogsaa brændte af, en Hest her paa Marken blev dræbt af Lynilden - og Gud veed, hvor det meere har truffet, thi dette er alt i vores Nabolag.

Jeg er ikke ret rask i Dag; thi de 2 foregaaende Nætter har vi siddet oppe for Torden og i Nat sov ieg ikke, da ieg ikke kunde lukke mine Øine for de gyseligste Lyn viiste sig for min skrækkede Fantasie - Dit Spørgsmaal om vi kan leve af 300 Rdl.veed du min Jens mit Svar paa - det er mere end ieg havde ventet, naar Winther har sagt sandt. Jeg tør ellers næst an ikke tænke derpaa, mit Hierte banker for heftigt for min Roe - at være hos dig er mit eeneste - min inderlige.

Havde jeg været hos dig, min evig elskede Pige (i det græsselige Tordenveir, saa havde jeg sikkert intet Øieblik sluppet dig af mine Arme. Lynilden skulde have truffet os begge paa eengang. - At overleve dig var

tusine Gange værru end døe, og at døe før du var at dræbe dig langsomt. - Jeg finder en særdeles Sødhed i den Tanke at døe i dine Arme, og jeg har holdt ogs. 274 s. 275udmalet den Forestilling siden jeg fik dit Brev - og dog kan jeg ikke begribe, hvorfor det ikke meget mere forekommer mig skrækkeligt at borttrykkes, førend jeg endnu havde nydt den Lyksalighed, som dog intet uden Døden kunde røve mig - den Lyksalighed, som du har givet mig saa sød en Forsmag paa, og som jeg nu fortæres af Længsel efter at fortsætte. «Ja! min Dicte! mit Hierte er endnu ligesaa fuldt - min Følelse endnu ligesaa varm og inderlig - men min Munterhed mit Liv og Virksomhed ere borte, siden jeg skrev dig til sidst og en tungsindig fortærende Længsel er kommet i Stedet - en Længsel, som jeg ikke har havt Kraft til at bestride og som jeg ikke rødmer ved at tilstaae, da et Liv som det jeg førte i Førslev, allene er Gienstanden for denne Længsel. -Jeg overregner bestandig hvilken den korteste Tid er, hvori man kan passere Veien frem og tilbage til dig - den første lille Frie hed jeg faaer, seer du mig i det mindste nogle Timer hos dig. - Jeg drømmer bestandig om dig og ender stedse i Uroe og Porvirring over at jeg maa forlade dig eller du er bleven borte for mig. - I Nat søgte jeg dig hele Verden over og seilede tilsidst til Jamaica for at finde dig. - Jeg fandt dig omsider - men i en slet Tilstand, bedrøvet og maver - og jeg vognede yderlig misfornøiet. - Jeg søger af alle Kræfter Embedet i Randers, og sikkert bidrager ogsaa det Haab og den Frygt, hvoraf jeg i denne Henseende omtumles, meget til at forurolige min Forfatning - Jeg ønsker saa inderlig at faae det, min kiereste Beskieftigelse er at udmale det Liv, vi da vil komme til at føre, og hvor til du i vore Samtaler gjorde saa fortryllende Grundtræk - og dog tør jeg næsten ikke venta det, thi den Lind hos Galschiøts, som Cancelliet saa skammelig forurettede, søger ogsaa Randers, og rimeligvis faaer han det. Ikke desmindre gjør jeg alt, hvad jeg kan, og da Brandt ikke er hiemme, har jeg forsøgt min Lykke hos - Cronprindsen, som jeg fandt meget bedre at tale med end den anden. kun maa man være lidt expedit hos ham, som jeg da ogsaa havde beredt mig paa. Han spurgde mig, om jeg ikke kunde tage mod et mindre Kald, for saa kunde man altid forfløtte mig til noget bedre. - Jeg demonstrerte ham paa det bedste, at det i Grunden kun var lidt, jeg begierte, da der ingen Menighed var ved Kaldet - og vor Samtale endtes med, at han sagde: "Jeg skal gjøre, hvad jeg kan". - Vilde handet - ja vilde han det, kun saa var du inden Vinteren min Kone - Men de Stores Ord - du! - og desuden er det meget mueligt, at han ikke engang kan gjøre noget heri, især om jeg har seet rigtig, med Competent; men siden han nu dog eengang har taget saa vel imod mig - og har seet mine virkelig gode Attester og billige Pordringer, saa agter jeg fremdeles at holde mig til ham især da der i denne Tid ved Forfløtninger vist bliver adskillige Embeder ledige. Jeg skal gjøre alt for inden Vinteren at komme ind i noget; thi snart maae og skal og vil jeg være hos dig ellers holder jeg det ikke ud.

Det er synderligt nok, hvilke orandringer vort Indvortes er underkastet. - Der var en Tid, da jeg med Behagelighed tænkte paa at reise udenlands - og nu er mit inderste Ønske et fast og stadig Bopæl. - Der var en Tid, da jeg spurgte: mon hun elsker mig - og nu føler jeg saa fyldest giørende, at ingen kan elske mig, som du. Der var en Tid, da mine Ord kunde udtrykke mine Følel ser - og nu ere de ikke tilstrækkelige for en hundrede Deel af min varme Hengivenhed - og jeg har aldrig været mindres. 276 s. 277tilfreds med mine Breve end nu, - og dog er jeg saa overbeviist om, at du føler, hvad jeg vil sige - saa overbeviist, at jeg i denne Henseende er gandske roelig. - At vi tænke eens og føle eens, det er den vanskelighed, du fandt ved at skrive dit første Brev, mig et nyt Beviis paa - thi det gik mig netop som dig. - Jeg maatte skrive adspredt, hvad der faldt mig ind; det var mig ikke mueligt at tænke paa Sammenhæng. Men det er godt min Dicte! at Erfarenhed har lært os, hvor usigelig lykkelige det staaer i vor egen Magt at være - det er den bedste Forsikkring om, at vi altid ville blive det. -

Tante Rogert, som nok har kundet mærke paa mig, at jeg havde været lykkelig i Førslev, spurgte mig i Onsdags -:"Og de har jo været fornøiet paa Landet?" - saa fornøiet, svarte jeg, at jag har (intet Ønske) om at være lykkeligere. - Dut lidet vi mere talte herom overtlydede hende, at den forrige Daarlighed var gandske ude af mit Hierte. - Men jeg troer ogsaa ut have mærket at jeg interesserer hende meget mindre end før. - Peder synes nu at være hendes Yndling. - Tabet af hendes særdeles Yndest, som desuden faldt mig temmelig besværligt, er mig meget ligegyldigt - men daarlig er hun dog, naar hendes Venner interesserer hende mindre, jo honettere og lykkeligere de ere. -

Lev vel, min elskede - min ømme Pige! (rid din Forskrækkelse ingen Indflydelse naae have paa din Helbred. - Glem ikke at sige mig, om du er ret frisk, naar du skriver til din

længselsfulde Ven
Jens Müller.

d. 28de July 1798.

Hils din gode Moder, og lad mig vide dit No i Lotteriet thi paa Mandag trækkes det. -

s. 277

Du min gode Jens!

Dersom de 4 var mueligt at holde meere af dig end jeg alt gjør - da troer ieg dine kiere, naturlige ,
fortroelige, elskende Breve vilde bringe mig dertil - De kommer saa gandske fra - og gaaer saa gandske til

Hiertet, at man ikke kan miskiende den Aand der skriver dem - og at man ved at læse dem, gandske glemmer Afstand, Savn, Længsel og alt det tunge og bittre der ellers forstyrrer Hiertets Roe. - Det er ellers besynderligt, at med io meere Styrke disse Roeligheders Fiender paatrænge sig - jo mindre Kraft sætter ieg (:mod al Naturens Orden:) imod dem - ieg holder meere af at værd eene - og ieg har til i denne Tiid grebat mig i den Uhøflighed uden Aarsag - at gaae fra de Andre i Lysthuuset for at sætte mig paa Rænken under Æbletræet med Haanden ander Kinden - for at savne - og Længes. -

Moder blev - Natten mellem Tirsdag og Onsdag meget hæftig syg - hun laae een Jag - men var i Thorsdags igien fuldkommen frisk. - Ane har ogsaa ligget een Dag saa ieg har ret faaet Øvelse i at være Kokkepige. Men ieg er dog glad, at det ikke traf medens du var her - ethvert øyeblik som ieg ikke tilbragte hos dig forekom mig som spildt - og gjorde mig gandskes. 278 s. 279fortrædelig. - Din Hinbær Ædike er nu færdig og venter blot Leilighed for at blive sendt; Jeg tænker at det nu er best at sende den til din Moder. - Gid den maae smage dig ret got og erindre dig om din Dicte hver Gang du drikker deraf. - Posten er her allerede - et Kys - din.

Dicte.

Førslevd. 28 July 90.

Vi plukkede 19 Pd. Hinbær.

s. 279

En uopsættelig Forretning røver mig i Dag den Glæde jeg har af at underholde mig med dig, du elskede, savnede Dicte. 1/2 Time har jeg kun, hvori jeg skulde lette mit Hierte for at dets Fylde. Blot det at tale med dig er Lettelse om jeg end intet nyt siger dig - Nyt! ja hvad nyt, skulde jeg vel have at sige dig, som kiender saa nøie hver Fold i mit Inderste, som veed, hvad jeg veed, som føler hvad jeg føler, og hvis Fortroelighed er ligesaa inderlig og uindskrænket, som den Lykke, den skienker mig. See tilbage i dig selv, og jeg er overbeviist om, du kiender da min Længsel, min Følelse mine vaagne og- sovende Drømme, mine Ønsker og mine Bestræbelser - og denne Overbeviisning, min ømme Dicte! dette Bevidsthed, at jeg saaledes lever i en ædel Piges Siel er ubeskrivelig sød - den ophøier over alle Jordens Besværlighedar; den gjør Ensomheden til det fuldeste Selskab, og giver Savnet og. Længselen selv sin eneste forsødende Behagelighed. -

Da din Broder reiste kunde jeg ikke afholde mig fra en misundelig Bedrøvelse, fordi det ikke var mig. Jeg bebreidede mig det og ønsker baade ham og eder alle ret megen Fornøielse sammen - du maae troe mig, min Dicte! Jeg har overvundet enhver Misundelse endskiøndt jeg endnu tilstaae indrlig ønsker, at kunde have fulgtes med. - Men - tilgiv mig denne Nysgierrighed - siig mig oprigtig - er han og Ditte ligesaa lykkelige sammen som wi, thi lykkeligere er det umueligt de kan være, om de endog have Skinnen heraf. - Hvorfor det interesserer mig at vide? Ja, det veed jeg ikke selv; men jeg føler at det interesserer mig meget. - Jeg har Aarsag til at troe, Peder meget ønskede at komme paa den gamle Pod med hans Ditte, og haabede at opnaae det paa Landet. - Det skulde gjøre mig ont om hans Hensigt mislykkedes. -

Hu lev vel, min hule Dicte! En anden Gang maae du ikke lade Posten saaledes overrumple dig midt i dit Brev. Hu da Ditte har faaet Selskab, har du vel ogsaa mere Tid. - Men maaskee gaaer det dig, som det ofte gaaer mig, at naar dit Hierte er ret fuldt, mangler du Ord og Udtryk og Taalmodighed til at føre dem sammen og i saa Fald erstatter Aarsagen rigelig et kort Brev. - Men dog - min Dicte! naar du har Leilighed, saa skriv et længere Brev til

din
Jens.

d. 31te July 1798.

s. 279

Dersom min Søster kommer, vil du da sende Hinbærediken med hende. -s. 280 s. 281Kiære. varme Pige. - Det er Uretfærdighed mod dig selv, naar du kalder dine Breve kolde. - Kun lidt maatte jeg kiende Menneskene og dig, naar jeg ikke saae, disse søde Breve udflyd af et Hierte som finder det vanskeligt at udtrykke sin Følelse. - Du kalder dine Udtryk kolde, fordi du maaler dem efter din indvortes Varme, og du glemmer rent, at du taler til et Hierte, som du blot behøver at berøre for at blive fuldkommen forstaaet. - Havde du været nærværende, da jeg læste dit Brev, saa havde du sikkert intet Øieblik tvivlet om, at du var forstaaet; du havde seet, at ogsaa jeg kiendte denne fortærende Mathed - denne kiedende Afsmag for alt hvad der er omkring os, at ogsaa jeg kun lever i dig og for dig. - Du har Ret i, at vi bør føle os saa lykkelige - og dog - min Dicte! naar vi ikke havde Haabet om snart uadskillelig at forenes hvor lykkelig vare vi da? Selv vore Hierters Varme, vort kiereste og uskaterligste Gode - vilde da være vor Qyal. For nærværende Tid ere vi ikke lykkeligere end den Gierrige, hvis hele Lyst er Bevidstheden, at hn eier Skatte han kunde nyde. - Jeg har ofte i denne Tid tænkt paa, hvorledes Rousseau kunde sige, at denne Peri ode var Menneskets Lykke, han maa sikkert ikke have tænkt sig sine te. - Ja naar jeg er hos dig, min hulde, søde Dicte! har jeg rigtignok ikke

engang Ahnelse om... inderligere, varigere Lyksalighed. Endog naar du(?) indaander mig en hengivende Længsel, da føler jeg du kan skienke mig Henrykkelser, jeg endnu ikke kiender. - Lykkeligere - mon jeg kan blive varigere og sandere lykkelig end jeg er? Blive vi saa lykkelige som (jeg ønsker) - og vi blive det, jeg har ikke mindste Tvivl, saa kan jeg med Sandhed sige, naar jeg engang gaaer bort fra Verden, at jeg har begyndt min Himmel allerede her paa Jorden. -

Et ret hirteligt Kys skal du have for det sande Ord, som du taler om Virksomhed. Fornærværende Tiid r jeg kan altfor tilbøielig til at hensynke i Drømmerier; men seer du, jeg har fundet Middel til at bine min Virksomhed og Kierlighed sammen og det hielper. Jeg har nemlig siden jeg kom hiem studert lutter saadanne Ting, som høre til mit forestaaende Embede, og (du seer) let, at det maae gaae fra Haanden, da det... er mig, som om jeg kom før til Maalet jo mere jeg (arbejder). Ved at tænke paa tilkommende Sager og Forretninger erindres jeg desuden hvert Øieblik om dig; og det henaes ofte at jeg falder hen i en Drøm, hvoraf jeg ikke vaagner uden et Suk. Men disse Drømme og dine Breve ere ogsaa den hele Nyelse mit Hierte har her. Jeg kan derfor ikke komme saa vidt, at bebreide mig dem.

Lev vel, min Dicte! Jeg kan faae en af Hertugindeens Bøger til dig, som or ualmindelig uskyldig og gandske interessant endskiønt forfatteren ikke er Lafontaine; vil du have jeg skal sende den, saa siig mig det, naar du skriver igien. - Lev vel - vær lykkelig, mit Haab, min Glæde, mit Alt. -

Din Jens.

d. 4de Aug: 98.

Jeg var i Gaar paa Assistentens Kierkegaarden og saae et nyt Monument som var sadt over Riiber. - Gravskrivten, jeg formoder af Guldberg, var denne: Riiber - var daadfuld i Stilhed og større end hans Rygte - bliid, som Samvitighedens Roe øm som uskyldig Kierlighed beskeden som hans Lyra og trofast som en Mand - Har du nyelig læst en smukkere?

s. 282

s. 283

Du min kiere elskede Jens.

Hvor søde smigrende veed du at indklæde, alt hvad du siger. Hvor kiert er dit Biefald mit Hierte, og hvor fuldkommen Løn for min Bestræbelse at fortjene det. - Ja min Jens, ieg veed at ieg vil gjøre dig dit Liv behageligt, og at ieg stræber at for hverve mig Evner dertil - din Roes vilde ellers tvinge mig til at slaa Øinene need og rødme - rigtig nok er ieg i denne Tiid hverken ret flittig eller ret glad - men det første tilskriver ieg deels den græsselige Leede - og deels det, at ieg ikke er ret frisk - for det andet — kan dit Hierte maaskee finde en Undskyldning, og kan ieg vel gjøre for, at ieg savner og længes, naar Gienstanden for alle mine ønsker er fraværende og Haabet dog bestandig stiller den for mine Øyne - du, min Jens, vil i det mindste ikke bebreide mig det. -

Du spørger om Ditte ikke har høye Tanker om sig selv - og om hun ikke er misundelig, og om dette ikke er Aarsagen til den Disharmonie, der undertiden er mellem hende og Peder - At hun har meget høye Tanker om sig selv - eller rettere meget ringe om andre, og en fuldkommen Foragt for dem, der ikke tænke og drømme som hun - er vist en unægtelig Sandhed, og maaskee kan selv denne Feil være Grunden til hendes større Skaansomhed, men Misundelse - nei, min Jens, ieg troer virkelig ikke, at denne nedrige Last besmitter hendes Hierte, det var aldrig faldet mig ind at troe det før T.R. bibragde mig den Mistanke - og Dittes deeltagende Medvirkning til enhver af vore Fornøyer - hendes fordringsfrie Glæde og Tilfredshed, er mig et Beviis for, at den var ugrunaet. Og at ingen af disse Aarsager har virket den Mislyd der undertiden er mellem P og D er ieg vis paa - Hendes Tænke- og Drømme-Maade havde længe - meget længe været den samme, medens de endnu stemte - og at den Misforstaaelse angaaende T.R. er Grunden eller dog en Hovedgrund dertil er ieg - næsten ligesaa vis paa, det er en der hr bragt Mistroe og Tilbageholdenhed i deres Hierter. De frygte - eller ere for stolte til at forklare sig. -

O, du maae troe. min Jens - at T.R. kan løse ældre Baand - det er hende, der har strøet Mistillid mellem Peder og dig. Han holdt saa inderlig af dig før, og nu har du saa mange smaa Feil - og er saa paastaaende og vil paatvinge andre din Mening - Du kan da nok vide, at han ikke siger alt dette til mig - men gandske hol ler han sig dog ikke tilbage - og ieg Kan ikke taale man siger det mindste om dig som ikke er got, og ieg vil aldrig vænne mig dertil - det er Aarsagen til saa mange alykkelige Ægte skaber, at man af en falsk Undseelse tier til de Feil der tillægges eens Mand eller Kone - saalænge til man selv troer det.

Vi har i 3 Nætter havt Tordenveir her - forrige Nat slog Lynilden ned og brændte en Gaard af i Ørslev - og i Nat har det vist ogsaa giort skade, dog har vi endnu intet hørt dertil.

Moder hilser dig - men hvem kan saaledes ønske at være erindret af dig - og hvem behøver mindre at bede dig derom end

din egen Dicte.

Førslewd. 11 August 1798.s. 284

s. 285

Min kiere ømme Pige!

Nu først bringer det- snavs Postbud mig dit Brev, og har ladet mig siden i Gaar være i lidt Uroe for dig. Vel tænkte jeg, at der kunde være mange mig ubevidste gyldige Aarsager, hvorfor du ikke skrev; men du kunde maaskee ogsaa være syg eller i ont Humeur, og dette maaskee var nok til at gjøre mig uroelig Jeg sendte i Gaar med den agende Post Bøgerne, eftersom jeg endnu den Gang ikke vidste dine Tanker. Hvad du skriver derom er saa sandt, saa ret, saa fornuftigt og aldeles min Dicte ligt og værdigt at jeg maaskee ikke havde sendt dem, om jeg havde faaet dit Brev før; men jeg trøster mig ved, at du med den Tænkemaade staaer mindre Pære for at fordærves end nogen anden - og aldrig aldrig er det mueligt du kan blive som T.Rogert, hvis Skade jeg i øvrigt er enig med dig i reiser sig først og fornemmelig af Romanlæsning.

Jeg giennembladede den første Deel af den tydske Bog, for at see om hun ikke havde bedraget mig - om den virkelig var uskyldig. Jeg fandt den vidunderlig nok, men ikke just romansk - et Ord, som jeg troer mere betyder Følelsernes Overspændthed end Begivenhedernes Ualmindelighed. Dersom du læser den vil den maaskee mere dig som et Eventyr men neppe synderlig røre dit Hierte, og dersom du ingen Lyst eller Tid har til at læse den, saa send du den kun ulæst tilbage. - Meget længe maae du ikke beholde den. - Hvad den anden Bog angaaer da gaaer den som alt hvad Lafontaine skriver] ige til Hiertet - og kan altsaa være farligere, alt efter som det Hierte er beskaffent den treffer paa, men da dette ogsaa er Betingelsen for dens Farlighed, saa har jeg ikke taget i Betænkning at sende dig den; du vil forstaae at nyde dens yndige uskyldige Scener, du viisær i Sidstningen finde Liigheder som ville røre dig - og skulde du finde noget, som du ønskede ikke var der, saa undskyld mig, som har sendt den, uden at erindre mig dette. -

Inger Marie er kommet, og har fortalt mig om de behagelige Dage hun tilbragte hos dem; du kan troe jeg har gandske artig spurgt hende ud - næsten hvor tit du gik ud og ind af Døren har hun maattet sige mig. - Hun siger da ogsaa at det er dig som gjør Førslew.. . . du er Sielen i det Hele, som udbreder Liv og Fornøjelse til de mindste Deele. Dersom jeg mindre følte at dette var sandt saa kunde jeg troe at I:M:maaskee vilde behage mig ved at sige det; men det er sandt - det er sandt det veed og kiender ingen bedre end jeg, og derfor troer jeg ogsaa baade hende og alle de andre som sige det. -

Din Hinbær Edike smager excellent, og gjør saa got i denne qualme Hede. Seer du - det er dog dig jeg tænker paa hver Gang jeg føler mig forfrisket ved en Drik. Hvor mange Erindringer af dig omgiver du mig ikke med! o! min Dicte! endogsaa uden dette vilde mit Hierte aldrig glemme dig. - Jeg deelte Ediken med min Moder, - maatte jeg ikke nok - hun har deelt saa meget med mig, og den var hende dobbelt kier som et Beviis baade paa hendes Datters Husholdningskonst og Nyttens af hendes Noth-Büchlein.

I Gaar min Dicte! var det, da den 10de Aug: i Gaar for 3 Aar siden kyste jeg dig første Gang i det lille.... jeg har Aarsag til med Glæde og Taknemmelighed at erindre denne Dag, at den har gjort mig ret inderlig lykkelig, veed du; men den. Gangs. 286 s. 287jeg første Gang kyste dig, kiendte jeg dog virkelig meget lidt til dit sande Værd, og du kiendte heller ikke mig.

Vi grebe som de fleste i Blinde; men vi ere som de færreste blevne lykkeligere jo mere vi have lært at kiende hinanden, Nu mangle vi kun bestandig at kunne være sammen, og hvem veed hvor snart denne Nangel er hævet. Endnu har jeg ikke gandske opgivet Hiaabet om at komme til Rander s, endskiøndt der møder Vanskeligheder, men faaer jeg ikke dette Embede, saa tør jeg dog sikkert haabe snart at faae et andet. - Og nu et alvorligt Spørgsmaal i denne Anledning: Enten vil du hellere følge mig til et Landsbykald midt inde i Jylland, eller vente et Aar endnu inden du bliver min Kone? Jeg veed nok hvad jeg vilde, og kiender du mig ret saa veed du det ogsaa, men jeg vil intet sige i Forveien for ey at bestemme in Dom - denne derimod skal bestemme mig.- I næste Brev svarer du mig. - Det bliver ventelig om kort Tid afgjort om jeg faaer Randers eller ej, og i saa Fald maae jeg vide hvad jeg skal gjøre. - Det vilde maaskee være mere efter din Smag; om jeg slet ikke talte til dig om alt dette, førend jeg kunde sige Dicte! nu har jeg Levebrød, kom nu; men jeg troer, at den Person, som mit hele Liv vil dele Sorrig og Glæde med mig, aae alt nu begynde at dele mine Forhaabninger enten de lykkes eller skuffes, og vidste du kun hvormeget Glæde jeg føler ved at tale med dig nu alt hvad der angaaer os.

Lev vel min søde kiere Dicte. Tak din Moder for hendes Brev

din Jens.

d. 11te Aug. 98. -

s. 287

Du kiere gode lens!

Da kære gode Jens.

Hver Linie, hvert Ord fra dig min Jens, glæaer mig, du kan altsaa begribe, at det nedslog mig lit, at dit sidste Brev var saa kort - og havde det været i gamle Dage, kunde det maaskee faldet mig ind, at det var saaledes for at giengielde mit forrige. - men deéls troer ieg nu at du virkelig havde knap Tiid - og desuden er det saa naturligt at der kun kan skrives et kort Svar paa at kort Brev - og desuden er ieg nu saa overbeviist om at det ikke kan være Mangel paa Lyst til at underholde dig med din lille Dicte der gjorde at dit Brev blev kort saa ieg er gandske roelig i denne Henseende. O, ieg er mere end roelig - tryk er ieg - og lykkelig ubeskrivelig lykkelig ved denne Tryghed.

Du spørger om Peder og Ditte ere saa lykkelige ved hinandens Selskab som vi. - Jeg troer det ikke - for agtet de leve paa en uendelig bedre Pod med hverandre end i Byen - bliver der dog stedse en Tilbageholdenhed (ikke i Kiertegn) - nei det er langt fra) men i deres Fortroelighed, det er saa tydeligt at see, at deres Samtaler ikke som vores er Hierternes søde simple og utvungne Udgydelse og at der er Strengde de ikke vove at berøre da de ikke skiøtter om at høre ijslyd. Men det forekommner mig som at det var bedre de ret med Forsæt gik alle Toner igiennem og udsætte sig for et Øyeblikks Ubehagelighed for at komme til ats. 288 s. 289stemme sammen deres øvrige Levetid. Det var mig maaskee mueligt at hielpe dem paa Spor hertil - da ieg ret got af Tiden og omstændighederne kan begribe Aarsagen til Disharmonie og Udfaldet kunde maaskee være got - da denne Aarsag er uden for i dem selv.- Men en Tvivl om det ogsaa var ædelt handlet holder mig tilbage.- Lige til Tante Rogert kom til Khv var Peder og Ditte med al deres Suurmuleri lykkelige ved hverandres Kierlighed - du erindrer maaskee hvor forskiellig Ditte da dømte fra os andre og hvor ivrige vi vare paa T. Rs Partie - og med hvor megen Fyrrighed vi stræbte at udslette de Indtryk Dittes Dom over hende kunde gjøre. - Dette lykkedes maaskee for vel hos Peder - og hvad maatte han troe om Ditte, naar hun dadlede Feil og mange Peil hos et Menneske vi andre udraabte som feilfrie - nogle bestandig indstrøede Anmærkninger om den Wøldikeske Families Misundelse - som Tante R. ikke har spart paa - maatte bringe Peder til at troe at blot denne hæsle Bevæggrund var Aarsagen til D's Daddel - dette var den rette Vei - P's Forfængelighed maatte ærgre sig over at Ditte havde noget at misunde - og hans Hierte oprører sig mod en i hans Tanker ubillig Dom - især naar dens Aarsag var saa nedrig. I Særdeleshed da han siden ved Tantes ædle Tienstvillighed mod ham troer at være hendes evige Skyldner. Imidlertid taug nok P.da han deels ikke var vant til at sige Ditte imod - og deels ikke kunde sige hende hvorfor han ikke troede hende. Ditte har mærke: hans Tanker, og er det vel Under om dette har forbittrat hende. - Hun kunde io ikke eengang forsvare sin Dom saa længe hun ligger under en saadan Mistanke. Det gioldte altsaa blot om at Peder kiendte T:R:, som vi kiender hende - thi Ditte sagde meget mindre om hende end der kundes siges. - Men du kan troe Tante gjør alt for at holde fast paa dette sit sidste Haab - og Peder indlader sig ikke nok for at lære at kiende hende. - Er det nu ædelt eller blot ret - at blotte hende? Siig mig din Mening herom, min Jens du er ædel og klog.

Det var i Gaar Moders Fødselsdag - og for saa meget det staaer i min Magt - at trække dig ind imellem os, vil ieg fortælle dig, hvorledes vi helligholdt den. Efter megen Syening Brodering og anden Travlhed bleve vi først færdige med vores Tilberedninger i Torsdags Aftes Kl: 2. Kl.4 maatte din huslige Pige op igjen for at bage et Hvedebrød til Pesten - og lidt efter bragte Snedkeren et Thebord som ieg havde bestilt, for at betale ham maatte ieg op paa vores Kammer, hvor Peder ligger - ieg tog mine Skoe af for ikke at vaagne ham, men han var alt oppe og pyntet.

14/8 98.

s. 289

Førsløwd. 1. Sepr 1798.

Længe har ieg haft løst at skrive dem, kiære gode Müller til, men da kiender mit Huses Beskaffenhed naar her er nogle fræmmedes. 290 s. 291gives kuns lidet Roelighed til at sige den noget af det meget ieg vilde. Gud ske lov de er igjen frisk, dog sagde Dicte, at deres Have ikke var i god Stand, ieg beder dem, vær forsigtig og hold dem varm, de saa paa Peder hvor slæmt det kan blive, de har nu flere Aarsager til at skaane og pleie dem selv, da saa manges Roelighed og Tilfredshed beroer paa deres Vel og Lyksalighed.

Dicte har sagt mig deres og hendes Ønske, og deres Plan for at leve samlede for stædse, de kiender mig og min Tænkemaade imod mine Børn, saa ieg kan ey troe de, gode Müller et Øyeblik kunde tvivle paa, at ieg io med Fornøyelse gjør, hvad der kan være dem kiært (:naar det staaer i min Magt:) og de kan komme ud med, hvad de kan have til at føre husholdning med, naar de vil alvorlig sætte dem for at boe indskrænket troer ieg det lader sig gjøre. Dicte har giort Regning som ieg synes er ret god, gjør de nu det samme, man maae altid regne paa noget mere, da der ere mange smaa Nødvendigheder i et Huus foruden Udgifter som ikke kan forudsees leg giver dem med den inderligste Velvillie og Glæde 200 Rd for at være hos den, og aldt hvad mit er til Brug i Huuset saa de ikke behøver at. kiøbe noget som i mere end een Henseende ikke var godt da de dog har Rimelig Udsigt til at deres Forfatning ikke længe blive saaledes.

Naar nu kuns de første Uleiligheder som Fløtning og enhver Forandring foraarsager var overstaaet glæder ieg mig ved at kunde see dem, mine inderlig elskede Børn glade og lykkelige ved Nøysomhed og daglig

forekomme hinanden ved Kierlighed Og Fortroelighed. - Naar de da lever lykkelige kan de hæve sig over aldt det meget der vil siges i denne Andledning, thi det har ieg i Sinde. Men det var næsten en Nødvendighed (: og saa godt som min Pligt:) at de fik den lille Stine Tortsen med, om hendes ader vil lade hende komme saa langt fra sig; ieg ønsker det for Barnets Skyld hun kunde da profitere meget mere naar hun var eene hos dem de og Dicte kunde da have Glæae af at opdrage og danne hende til et fornuftigt og godt Menniske hun kan ligge i det Kammer som ieg er, saa det ikke kan være til stor Bekostning - hun har voren meget syg i denne Tiid ieg har frøgted hun skulde døe

- Ditte har spøgt med mig, at ieg gik om henae som om ieg var Bædste-Moder til hende. -

Gid Efteraaret vil blive godt og aldt var Overstaaet ieg kunde da og for min egen Person vente at leve en rolig Vinter, de maa troe, ieg ofte ønsker det, io mere ieg eftertænker deres Beslutning, synes ieg at finde, der ikke kan være stor Forskiel i deres Indkomster (:naar man fratager det er irKhvn:) og de kunde vente ved et lidet Præste - Kald, da den Ubehagelighed at leve saa langt fra hinanden vilde maaskee være Aarsag til at de tog imod noget hvordan det var. -

Nu reiser da og Ditte, de maa troe, kiære Müller, det har voren en sand Glæde for mit Hierte, at see hende og min elskede Peder samlede og dog ieg veed ikke hvorledes hvad er der noget som gjør at ieg frøgter de ikke ere saa lykkelige som 2 saa gode Mennisker kunde og burde være, Peder var som ieg ønskede ham, var det muligt saa var han mig dobbelt icier for hands inderlige og vedvarende Venskab imod dem min 3die Søn og hands sande Broder kierlighed. imod Dicte, hvorledes lever min goe Bertel, han siger mig det saa sielden selv - 0 - gid de alle maa blive saa lykkeliges. 292 s. 293som det inderlig ønskes af deres

Moder

SI :Rosenstands

E:Sk: synes de ikke at de vil sige Peder noget om deres Beslutning, det er en Fortroelighed han sandelig fortienner , men gjør hvad de vil. -

s. 293

Førsløwd. 3. Sbr. 1798.

Nu , min kiære gode Müller, skal de allerede vnne dem til Uleiligheder som følger af deres tilkommende Forfatning, som for Expl. at ieg saa ofte skriver dem til, og det er dog meget ufuldstændig imod hvad ieg ønskede at sige, naar ieg havde dem hos os, thi Tiiden gaa - før man veed det og Vinteren nærmer sig, Beslutningen er taget, men om nu Directionen siger Ney - da er der ikke andet at gjøre for deres og Dictes Roeligheds Skyld end ieg som vil gjøre aldt derfor, fløtter men ieg vil lige saa nødig boe inde i Ryen som det er ubeqvem for dem, da baade Huusleien er dyrere og andre Ubehageligheder, men skal det være saa vilde ieg dog helst at ieg var deres Kostgiænger og det blev som engang er bestæmt, NB: om de har fundet det saaledes at de troer det kan lade sig gjøre dog om det skal være maa vores Bopæl ikke ligge aldt for ene, at være ene Fruentimmer er dog meget fælt i Kiøbenhavn. Ieg længes ret efter Posten i morgen for at faa deres afgjørende Beslutning at vide; thi der er en Hoben Forandringer ieg maa have i stand før vi kan reise bort; endnu veed inted Menniske uden Dicte og ieg noget herom. Hvorledes det end bliver kommer de dog herud - Gid mit Brænde som ieg har forsynet mig med var inde hos dem. -

Dicte er ikke frisk hun har Spansk-Flue paa sit Brøst, Gid det maa blive derved; lille Stine Tortzen er ikke heller i god Stand, gid de vare friske og vi havde det forestaaende i Orden saa haaber ieg min sædvanlige roelige Tilfredshed vil indfinde sig, naar ieg kan see mine kiære Børn glade. -

Deres Brev paa Søndag venter ieg siger os aldt - de har dog al sagt deres Moder det. - Lev imidlertid vel og fornøyet som ønskes af deres sande Veninde

SI:Rosenstands

Vær saa god at klippe dat Blad fra til deres Søster og lad hende faa det saa snart mulig - vil de spørge.... om han har faaet et Brev fra mig til min Peder.

Da ieg havde skreven mit lille Prev til dem, lod ieg Dicte læse det, hun var saaledes tilmode ieg ikke kan sige dem det og paalagde mig at skrive dem til hendes egne Ord: hun kan ikke hun tør ikke saa de maa endelig faa et Præste-Kald i_ hvor lidet det er og hvor det er om det end var i Grønland (:dog vilde dat nok ikke være rart siger ieg:) og de maa ikke være vred paa hende de maa ikke sige det til nogen. Gid det dog var afgjort iegs. 294 s. 295er villig til med Glæde at gjøre hvad ieg kan til at opfylde deres Ønsker, men raade dem eller hende til noget vil ieg ikke, betænk nu selv min kiære Müller hvad de skal blive af - men snart burde det være - og saaledes at ingen af dem fortryaer hvad de eengang har besluttet. Det er dog slæmt, de er saa langt borte - ieg er ikke glad, det maa de troe. -

s. 295

For Guds Skyld - min søde kiere Jens vær ikke vred for det Noder skrev sidst, ieg var saa syg saa beklemt - saa forunderlig - dersom Directionen kuns vilde sige ja, saa er ieg snart din - ia det er ieg io alligevel. - Men det er sandt du faaer nok dette lige saa snart som dit andet Brev - dersom saa maae du endelig rive det lille Papiir i Stykker, som der er skrevet mindst paa uden at læse det - for din Dictes Skyld. Dette er noget forunderligt - men ieg har ret stort Hastværk.

Lev vel, elsk din egen
Dicte.

s. 295

Førslewd. 7. Septbr. 98.

Min egen gode Jens.

Du har da nu faaet baade mit underlige Brev og Undskyldningen derfor - og ieg haaber tilgivet mig det første. -Gid du kuns maatte faa Tilladelsen saa skulde da vist for Fremtiden finde idel Glæde hos din Dicte. Peders Meening veed du nu selv saa ieg behøver ikke at sige dig den, som ieg sidst lovede - Hans Brev var ret Broderlig venskabeligt. Dit Brev var saa sødt opmuntrende - ieg skylder dig saa megen Tuk derfor - ja ieg skyller dig saa uendelig meget, - nu - ieg vil afbetale noget derpaa i Fremtiden. Kan den oprigtigste Villie og den varmeste Hengivenhed gjøre noget, da vil du vist blive ret lykkelig. - Og ieg glæder mig ret til at ogsaa din Moder skal være Vidne dertil - det kunde hun ikke blevet om du var kommet til Jylland. Enhver Ting eller Tildragelse har dog sin fordelagtige Side - var mn kuns altid kloge nok til at see den. - Dette var kuns en lille Erindring til mig selv. - Du søde Jens, ieg veed rigtig ikke hvad ieg selv skriver, men ieg holder saa meget af dig og er saa glad over at ieg maaskee snart skal altid være hos dig - saa det gjør mig gandske ør i Hovedet.

Hvad Indflytning angaaer, da tro & baade Moder. og ieg at det vr bedst at faa Neergaards til at kiøre alt Tøyeind og accordere med ham om det heele - Moder besørger Udgifterne derved. - Lad os kuns faa at vide, at du har faaet DIRECTIONENS Tilladelse - for før kan vi dog ikke tale til nogen. Vi sender da strax det fornødne ind og Moder holder en lille Auction paas. 296 s. 297hvad Skramlerie, hun ikke behøver heriblandt regnes Ottoman og Stole, som vilde koste for meget at flytte og som let kan lide derved. Du har imidlertid udseet Værelser, hvor Tøyet kan sættes og kiøbt noget Brænde. - NB. der maa endelig kunde være Varme i Moders Værelse - du kommer herud saa snart du kan, at Vei og Veir ikke bliver alt for slemt, thi hverken Moder eller ieg er ret stærke af os. - I de første Dage vi komme ind, kan Moder nok være til Ws og ieg maaskee hos din Moder om hun vil logere mig. - Kuns et Par Dage for ieg skal nok skynde mig at faae vores Huus i Stand - o, Jens hører du vores Huus og der skal være saa peent og ordentligt - og vi skal være saa lykkelige der, - Nu, var der mere? - ja det er sandt Beregningen - ja den maae paa et andet Papiir, jeg veed ikke hvordan det er - men det koster mig ret megen Overvindelse at gjøre dig disse Regninger, det forekommer mig som om ieg kostede dig meget meere end ieg er værd. -

Stine Thortsen frygter ieg vi ikke beholder - Moder har skrevet til hendes Fader, at hun maaskee flyttede til Khvn. i Vinter og om han i saa Fald vilde lade hende følge med, han har svaret høfligt men abestemt og udsat nærmere Besked til d.17. Sepbr, da han selv kommer her. Det er.got vi har gjort vores Regning uden hende - Jeg vilde dog gierne hun blev hun kunde blive ret en god Pige, men dersom hun nu kommer hjem - saa er hendes Ophold her gandske unyttigt.

Nu god Nat min Jens - det er sandt ieg maae dog lade dig vide at Stines Bouquet er færdig, og virkelig deilig.. Gid din Søster nu snart vilde sende Silken og Stykket - Ns Karl kommer ind paa Mandag - God Nat endnu engang

din
Dicte.

(Beregningen) Rdl.

Hr. Brasch 10 -" - "

Degnen 5 -" - "

Dette er meget men de har været saa artige mod os og desuden troer jeg ikke Hr. B: tager noget Vores Husholdning vil koste naar man fraregner Huus Brænde- og Smør som vi bringe med os 21 - 2 - "

Maanedlig det kommer an paa naar den begynder jeg beholder, naar ieg fraregner mine nødvendige smaa Udgifter her - i det høyeste tilbage 15 -" - "

s. 298s. 299Min søde kiere Pige! Uden at oppebie dit Svar paa mit sidste Brev har jeg allerede gjort et nyt Forsøg hos Directionen;men jeg har ikke havt bedre Lykke end første Gang. - Du kan billig spørge,hvorfor jag

gjorde det førend jeg havde faaet dit Samtykke dertil. Men hør, hvorledes jeg raisonneerde, da den første heftige Misfornøielse over Afslaget havde sadt sig lidt: Dicte, sagde jeg mig selv, vil maaskee i første Øieblik naar hun hører Af slaget, føle sig lettet fra en Byrde, som trykker hendes Hierte uagtet alt det Fornuft, Kierlighed og Ønsket at leve hos mig gjør for at hæve den, men dersom hun siden skulde tænke, at hendes Frygt havde varet Aar sag i et jeg ikke havde forsøgt det sidste Skridt for at gjøre os lykkelige, saa vilde denne Tanke i lang Tid forstyrre hendes Roe - og hvad mig selv angaaer, er det mig stedse modbydeligt at opgive en Plan, som min Fornuft og mit Hierte billiger, uden at have giert alt hvad der staaer i min Nagt for at satte den igiennem og jeg haabede tillige i et lykkeligt husligt Liv at got gjøre dig de narvarende Ængstelser.

Saaledes tankte jeg og forsøgte mundtligt hos Dir: hvad der var negtet mig skriftlig. - Men jeg er nu nødt til gandske at opgive Haabet om at sætte det igiennem. - Uagtet min forgæves Umage er jeg dog tilfreds med at have gjort det jeg gjorde og enne Tanke er ikke uden Trøst. - Jeg har desuden den Tanke at Direct ionens Afslag i denne Henseende maaskee kan vare en evæggrund for Brandt, til desto snarere at tænke paa, min Befordring. - Det er mig kiert at Sagen er til Ene. førend Thortsen kommer til Førsløv, thi nu beholder du dog Stine. - Angaaende at flytte til Byen uden at gifte os, da tænker jeg erom endnu, som jeg tankte, da jeg skrev mit sidste Brev. Jeg er overbeviist om at du ved nøiere Eftertanke vil blive af min Mening, og anvende din Magt til at forhindre noget, som din Moder sikkert vil fortryde. -

Hvorfor mon vi dog skulde have disse Forhaabninger, som skulde tilintetgjøres - disse udsigter, som skulde tillukkes - kan du sige det - Vore Hierter have sikker, i denne Tid gaaet en Skole igiennem, som uuligt kan være uden Virkning paa dem. - Men Begivenhederne ere endnu for nye og Hiertet endnu for varmt af den Bevægelse, hvori de sadte det, til at jeg med roelig Fornuft kan tænke over det. -

Klogere og bedre haaber jeg det vil gjøre os, og vor Fortroelighed, vor Kierlighed, vor inderlige Forening har vist vundet herved, om det var mueligt den kunde blive større. - Vi kunde have blevet lykkeligere, saa inderlig lykkelige - dog - det er ikke rart at ænke paa tillukte Udsigter. - Vilde der kuns snart aabne sig andre! Kunde man kun vogte sit Hierte for Bitterhed og stedse holde det aabent for Haabet, saa havde man Resource i enhver Modgang. -

Det sidste rev, min Dicte! er saa ømt og kierligt, men det forekommer mig stedse, som om det var skrevet i en Sygdom. Der er noget saa exaltert, saa usadvanligt i det, at det indjog mig Frygt for dit Helbred, idet det inderlig rørte mig. - Og du siger mig ikke et Ord om du er frisk, uagtet du forrige Gang sagde mig, at du brugte Spanskflue - det er ikke ret. - Næste s. 300 s. 301 Gang maae du endelig beroelige mig, man for alting ikke paa Sandhedens Bekostning. - Hils din Moder og kys hendes Haand ret inderlig fra mig for alt det hun vilde gjort for os. - Den gode Lioder! dersom vi nogensinde glemte det - men det er umuligt. - Lev vel min ømme Dicte! gjør dig Umage for med Standhaftighed og Munterhed at finde dig i vort feilslagne Haab - og elsk stedse ret inderlig

din
Jens.

d. 11te Septr 1798.

s. 301

Hvor meget, hvor uendelig meget sødere vilde det være - om jeg - i Stedet for at sætte mig til Papiiret - kunde ved Kakkellovnen eller i Ottomanen - med Armene om din Hals holde en sød fortroelig Samtale med min Jens. Mit Hierte vilde da let finde en Maade at udtrykke sig paa om det manglede Ord dertil - og Samtalen vilde ikke tabe i Forstaaelighed eller Udtryk ved denne Mangel - vel min Jens? Dog, det var Utaknemmelighed allerede nu at knurre over din Fraværelse - og jeg er heller ikke utaalmodig derover - kuns som ved en sød, sød Drøm dvæler jeg ved Tanken at du var her og der er Roe i min Siel og Fred i mit Hierte. - Gid det stedse maatte være saaledes - ogsaa for dig min Jens være saaledes - at vi af vort gandske fulde varme Hierte maatte nyde og føle Livets Glæder - og - dog med Roelighed - bæri deres Savn - adspredende os ved vore Pligters Opfyldelse og opmuntredede os ved vores - eensomme - Vandring mod Maalet - og trøstende os ved Tanken at ingen Bestræbelse vil være tabt - intet Skridt spildt - maa bringe os dobbelt riigelig Løn naar vi, for bestandig at vandre sammen, mødes paa Veien.

Jeg er nu næsten fuldkommen frisk - men iloder paastaaer dog at ieg ikke maae reise til Slagelse - Jeg vilde være ret glad herover naar kuns ikke Moder selv skulde reise - for hun er ikke ret rask.

Tak for din Seddel med Karlen - og Tak uendelig Tak for hvert umiskiendeligt Beviis paa din Ømhed og Kierlighed for

din
Dicte.

Førslevd. 7. Jan. 99.

s. 301

Mon doux ami !

Plaigne un peu ta pauvre petite amie - elle a eu un chagrin bien rire, bien rire. - Je te fais ici part de sa cause & je suis bien sûre que tu ne la jugera pas sans fond. - Pour te la peindre dans tout son tendue - il faut commencer par dire que ma bonne mère partit à Søgelse mercredi - laissant ta Dicte l'esperance qu'une lettre de son chère ami - lui consoleroit s. 302 s. 303 de son absence - mais ta pauvre petite eut beau attendre - la consolation ne vint, ni ce jour là - ni aucun des suivants.

Notre vilain poste ait per du oette lettre; aussi bien que toutes les autres qu'il apporterait - ainsi elle tomberai sans doute dans des nains qui un'auroient pas l'honnêteté de la brûler sans la lire & ces expressions tendres qui furent d'estinée à charmer (:& qui certainement auroient charme) ton amie suffiroient peut être a une ane basse le sujet d'une raillerie grossière. - -

& quand mène je pouvois oublier ou mepriser cela, ne reste il pas a mon coeur assez des sujets de chagrin? - , cette lettre qui n'auroit rassuré de mes craintes pour le mal da tes yeux les quel n'aient tourmenté cruellement ces jours, - cette lettre qui m'auroit dit avec plus de vérité qu'aucune autre ne le peut les sentimens que ta visite ici l'ait laissé, cette le lettre enfin qui auroit été la recompance de l'égalité d'humeur que je m'efforce a garder quand mon coeur se consume elle est perdue - & je ne la regretteroit pas? non! mon ami est trop juste pour qu'il n'exige cela & trop bon pour ne pas consoler la première fois par une lettre bien longue bien tendre

l'II. Janvier
1799.

a
Dicte

Je ne porte assez bien - & je ne trouverois parfaitement heureuse si vous mon doux ami n'ausiè rien de plus a souhaiter. - -

Baissés les mains de votre bonne & chère mère & disés lui pour cette nouvelle anée - de ma part tout ce que votre propre coeur lui dite - ne lui doie je pas autant que vous? ah! si vous lui devés la vie je lui doive celle de celui qui m'aime plus que moi mène.

Nous attendons aujourd'hui le retour de ma Mère.

s. 303

Min ømme kiere Dicte! Endnu veed jeg da ikke om du er syg eller frisk. Jeg trøster mig ved Haabet om det sidste, men jeg længes ret utaalmodig efter at Posten skulde komme og bringe mig Vished - Du maae herefter vente, at mine Breve blive Svar paa dine fra næstsidsste Post; thi Isen i Bæltet gjør at den ene Post afgaaer, førend den anden kommer. - Det er virkelig haart at jeg med min Længsel og min Ømhed for dig har maattet tilbringe 8 Dage uden at kunde faae et Ord fra dig som kunde fyldestgøre den ene og beroelige den anden.

Imidlertid vil jeg fortælle dig lidt af de sidste Dages Historie - Vi ligge nu samtlig i aabenbar Krig ned T:R: og noget maae 1er komme ud af det enten til det værre eller bedre. Hun havde udrustet sig til Stri. Men meddens vi vare borte, og hun søgte strax at gjøre sig frygtelig. Det brd løs da hun fik at vide at B. havde sagt W. sin Hemmelighed, og begjærede at tale med hende i Ws Nærværelse for at komme paa en reen og bedre Fod ned hende. - Kun nægtede at tale ned ham i Ws Nærværelse, og s. 304 s. 305 holdt saa afskyelig et Huus med W., at hun i Onsdags saa ud som Døden. Tante selv saae vi ikke. Hun skiulte sig i et mørkt Sovekammer. - B: sendte hun et Brev, og da vi skulde gaae gav hun ogsaa mig et. - B: svarte hende efter Peders Raad, og iblant andet, at han vedblev sin Paastand at W: skulde være tilstede, naar han forklarede sig med hende. Brevet til mig var en Gientagelse af, hvad hun hundrede Gange har sagt, og - som jeg formoder - blot skrevet for at drage mig paa hendes Partie. Hun had mig udtrykkelig svare sig skriftlig. - Jeg gjorde det Dagen efter, og da jeg saa ofte mundtlig har sagt hende Sandheden uden Nytte, saa foresatte jeg mig nu at ryste hende lidt føleligt.

Her er en Copie af mit Svar.

p. m:

"Min Mening kan kun være dem magtpaaliggende for saa vidt den kan være dem nyttig - altsaa for saa vidt den angaaer dem selv og deres Handlemaade, og da vilde det være et Bedragerie mod den Tillid, hvormed de bærer mig, om jeg dulgte for dem, at jeg troer de baade handler uklogt og urætfærdigt. -

De har stedse afskyet de Forældres Fremgangsmaade, som have overtalt eller tvunget deres Børn til at indgaae Forbindelser som vare dem modbydelige. Er det mindre uklogt urætfærdigt og uædelt, naar de søger at bryde en Forbindelse, som er deres Barn kier, og som de selv engang har ønsket og fremmet? Aldrig kan en Moders Rettigheder strække sig saa vidt. - Opnaaer de deres Hensigt, saa vil de evig leve med den Bebreidelse at have ødelagt Ws Sindsroe, og - hvad der er gyseligt maaskee dræbt hende, fordi de ikke har holdt deres Lidenskaber i Tømme.

De er vred paa B:, fordi han ikke er øm og kierlig nok mod deres W:, men hvilken Ret har de til at vredes herover, saalænge de - hendes Moder, hendes fødte Yen og Trøst - ikke gjør alt hvad der staaer i deres Magt for at gjøre hende Livet saa blidt og behageligt som mueligt, - saalænge de forøger og forbittrer enhver af hendes Sorger ved at optage dem paa en Maade, som deres Alder, deres Fornuft og Erfarenhed gjøre i høi Grad uforsvarlig. -

Uden videre Beviis for det Urætfærdige i deres Handlemaade, tør jeg med Sikkerhed beraabe mig paa de ensomme Timer, da deres Samvittighed har talt høyt og lydeligt imod dem - en Stemme, de har havd saa vanskeligt ved at døve, at den endog trods alle Mod- og Skingrunde undertiden har aftvunget dem et svagt Forsæt om at handle anderledes. - Og hvorfor kiere Frue ! vil de hellere følge oprørte og bedragerske Lidenskaber end den troe indvortes dommer, paa hvis Biefald vor hele Lyksalighed beroer? -

Dog ikke blot urætfærdigt, ogsaa uklogt handler de. - Dersom de virkelig har gode Hensigter, saa bruger de tilforladelig de ufornuftigste og meest stridige Midler til at opnaae dem. De staaer paa Pynten af at skille dem selv ved den Agtelse og Kierlighed, deres Venner og Bekiendtere har for dem; og efter at have tilbragt den største og bedste Deel af sit Liv i Ære, er det dog ikke ligegyldigt om man ender det under Bad og Foragt. Hvortil nytter Fornuften og dens Dyrkning, naar den ikke hielper os til Herredømme over os selv?

Troe sikkert, at det er en Vens Raad, naar jeg beder dem, at lade B: og W: gandske aliene afgjøre deres Sager. Det er den s. 306 s. 307enaste Maade til at frelse das Ære og Samvittighed i hvordan end Udfaldet bliver.

Det kan være at de ikke tilgiver mig denne Aabenhiertighed men jeg vil hellere miste deres Venskab end fortjene at miste det ved at føre et andet Sprog paa Læberne end i iertet."

Saaledes skrev jag. Var det for haart? Havde du seet hende i Onsdags og hørt hvorledes han har opført sig i de sidste 8 Dage, saa vilde du ikke synes det. Hun fik Bs og mit Svar strax efter hinanden. Hun rasade frygtelig en heel Dag igiennem; men Stormen lagae sig, og vi vandt det første Slag. - Kun skrev B: i Gaaer en uventet mild Seddel til og hun tillod W: at gaae til Mariboos og blive der nogle Dage for at komme sig lidt igien efter den sidste haarde Dyst. - Jeg har i Sinde at besøge hende i hendes Eenlighed i Morgen. Hun skal ikke troe, at jeg som en Dreng vil kaste en Sten efter hende og saa løbe min Vei. - Heele Sagen har allers faaet et andet Udseende i mine Øino, siden vi have begyndt at handle og stride. Man taber i Striden enhver Medlidenheds Følelse. Endog ens Medstridende ere innure Ynkværdige, fordi ae ere mindre passive. - Maaskee giver hun mig Afskeed for bestandig, og jeg skal ikke sørge derover. - Jeg kan lett are tælle den Nytte end den Skade hun har gjort mig.

O! min ømme kiere Dicte! hvor lykkelige, hvor usielig lykkelige ere vi. - AT dog Fred og Kierlighed - disse lyksaliggjørende Følelser - aldrig maae forlade vore Hierter, som ere saa skabte for at eie og paaskiønne dem! Og jag frygter heller ikke for at de skulde nogensinde forlade os. Naar man engang har kiendt og elsket dig - kan man da nogentid ophøre? Lev vel min Dicte! Vidste jeg dog om du var frisk og fornøiet, o - hvor lykkelig var da din

Jens. -

Den fattige Kone, som jeg talte med dig om, er død i Forgaaers. Jeg siger dig det for at du ikke skal sende hende noget, som jeg formoder du vilde have gjort, eftersom vi beggs glamte at afgjøre det, medens jeg var hos dig.

d. 12. Jan

Du kan let begribe, søde kiere Pige! hvilket indtryk Beretningen i dit franske Brev gjorde paa mig. - Om jeg end kunde harve mig over den Ærgrelse, det dog altid er at tænke, at mine varme og rene Udtryk skal besmittes af en plump Forpagters siels tvetydige Anmærkninger eller tiene til Latter i en Borgestue - saa giode det mig dog bitterlig ont for min Dicte, at hun maatte vente og længes forgieves, da jeg veed hvilken fortærende Plage dette er. - Nen om Posten nu havde tabt et af de to sidste Breve, jeg har skrevet om T:R: ! Hiint Tab gaaer kun ud over os selv, men dette kunde have gaaet ud over en Tredie. s. 308 s. 309 Jeg vilde give meget til, at jeg var sikker paa, sligt aldrig oftere skulde hendes; det vilde være sørgeligt, om jeg ikke i enhver Henseende, torde skrive med den frieste Aabenhiertighed. - Om mit første Brev endog er faldet i Hunderne paa et Menneske, som kunde læse det, saa er det dog neppe faldet i Hænderne paa Nogen som forstod dets sande Mening, thi i saa Fald vilde dets Tab gjøre mig mindre ont. - Men da vor Forbindelse der i Egnen er saa bekiendt, vilde jeg dog nødvendig, at nogen skulde troe os mindre lykkelige end vi ere, og et Menneske, som

hverken kiender 05 eller Kiarlighedens finere følelser og Harmonie kunde let udtolke nogle af mine Ord saaledes. - Ach min Dicte! - saaledes stod der, om jeg mindes ret, iblant meget andet - om du ikke har andet Gavn af min Fraværelse, saa har du i det mindste det, at jeg stedse synes, jeg havde Uret, naar jeg tænker tilbage paa vore smaa Stride. Jeg bebreider mig selv, at jeg kunde spille et eneste af de kostbare Øieblikke, jeg nu saa inderlig længes efter, med, Misfornøielse og Underlighed og jeg foresætter mig stedse at bruge dem bedre, om Himlen vilde tillade mig at gienkiøbe dem.

Saaledes skrev jeg da, og saaledes tænker jeg endnu.

Du er mig saa inderlig kier, du er i mine Øine saa fuldkommen saa ualmindelig fuldkommen, du er saa fortreffigt, saa interessant saa indholdsfuldt et Væsen, du holder saa varmt saa oprigtigt af mig og dine Kys dine Omfavnelser ere mig saa søde, saa giennemtrængende - hvorledes kan det dog gaae til, at jeg med Erkiendelsen og Følelsen af alt dette undertiden kan vise mig urimelig imod dig? Jeg veed det ikke; men dette veed jeg, at Skylden ikke ligger i Mangel paa Kierlighed. Tvertimod min Dicte - og dette er mig endnu een Uforklarlighed - jeg har aldrig forladt dig meere forelsket, jeg har aldrig længdes mere brændende efter dig end naar slige smaa Stride have krydret Nydelsen med al dem Ømhed den Aand, det Liv, som sammentrænger sig i en Forsoning. Er det saa at Hierternes Ild, som enhver anden maae imellem bestænkes for at blusse høiere? - Nei lad det ikke være saa, Roe, Varrighed og stille Tilfredshed ere dog den sande Lyksaligheds Bestanddeele, og stræbe vi ikke efter denne? Skierper og krydrer endog vore smaa Stride nu vore Nydelser, vilder da ikke komme en alvorligere og jevnere Tid, da ae maaskee vilde forstyrre dem, og skulde vi ikke alt berede os til den, da den maaskee er saa nær forestaaende? Jo, min søde Dicte! See kun, naar jeg atter kommer til dig om ikke min Eftertanke har rettet min Feil, du skal i det mindste spore, at jeg gjør mig Umage for at undertrykke de underlige Fordringer som saa ofte have plaget dig. - Gud veed - det er mit inderligste Ønske at der intet skal mangle i din Lyksalighed og jeg føler at jeg bliver bedre, jo mere jeg bestræber mig for at gjøre dig lykkelig. - Gid - Gid det stedse maae lykkes mig. -

T:R: har jeg endnu ikke talt med. Jeg var der rigtig nok i Onsdags, men hun paastod at være syg, og havde lukket sig inde uden at nogen maatte komme til hende. Vi andre holdt os ret lystige paa Sahlen. W: siger at hun dog har været taalelig efter det sidste Slag, og jeg troer virkelig hun skammer sig, da hun nu saa bestemt veed, at vi kiende hende. -

Lev vel, min søde ømme kiere Pige
din Jens. -

Jeg har endnu ikke faaet dit Brev, som skulde komme i Gaar. Glem ikke at lade afhente Lexiconnet til Wøldikes. s. 310

s. 311

Førslewd. 15. Jan. 1799.

Min gode Jens!

Det gjør mig ret ont af dit Brev at mærke at Postens udebliven har gjort dig saa misfornøiet, men ieg trøster mig ved at det dog ikke er mig der har givet Anledning hertil. Og dersom det at andre har samme Skiebne kan trøste - saa vil du af mit sidste Brev fra 12. Jan. see at min Længsel har været paa lige saa lang en Prøve. - Og saa siger dit Brev mig - da det kommer saa lidet - saa slet intet - om dig selv. - Nu - maaskee det som er tabt har talt mere derom. -

Hvad vore Venners Anliggender angaaer, da er der virkelig - i det mindste for mig - nogen giennemzittrende gyseligt ved at tænke en saadan Strid mellem Moder og Børn - en saadan Adskillelse i deres Lykke, Fordeel, Ømsker og Følelser, - En saadan samlen Partier mod hinanden. - Det er unægtelig at T:Rs Daa ligheder - eller Galskaber - har foraar saget denne unaturlige Frig og hver Fornuftens Tanke hæver sig mod hende. - Men naar ogsaa Straffen for disse Galskaber stiger til denne Størrelse - naar et elsket - skiøndt mishandlet Barns Had og Foragt gaar i Stedet for den saa naturlige Gienkierlighed - naar det - dog bløle - Hierte - møder Kulde og det stolte Foragt - O! hvilket Hierte vilde ikke føle - i det mindste for Øieblikket - inderlig Medlidenhed.

Bit Brev - min Jens - biefalder ieg fuldkommen - paa nogle faae Linier nær - det var den mandige Alvors Tone - som maaskee er den eneste der passer for T:Rs. - Men naar du siger hende at hun er paa Pynten af at tabe sine Venners og Bekiendteres Agtelse og Venskab saa troer ieg du har forfeilet din Hensigt. At binde hendes voldsomme Lidenskaber ved disse Baand var din Hensigt. - Men troer du hun lader sig binde ved Baand, som du viser hende ere allerede skrøbelige, troer du, hun snarere vil lade sig tæmme ved Frygten for at tabe de usle Levninger af kiølnet Venskab - og en tvivlsom Agt - end ved hendes vist selvfølte Skræk for at miste varme sande Venner! Hun veed hvem du forstaaer ved hendes Venner! - og indbefatter altsaa sikkert mig i dette Antal. - Det glæder mig at hun endnu kan troe at Moder intet ved om hendes Opførsel, at denne sidste Støtte for hendes Selvfølelse, dog maatte være stærk nok - at understøtte hendes vaklende moralske Følelse mod hendes egen og andres Foragt. - Brydes den, da vil vist intet uden fysisk Magt tæmme hendes Raserie - og ieg gyser for hendes Førn. - Tænk dog, min Jens, at hendes Moder een Gang vilde dræbt hende som

Barn,for at miste selv et Byrde fuldt Liv. -

Dog ieg seer maaskee Tingen fra alt for sort en Side. - Jeg skrækkes selv ved at giennemlæse den sidste Side - fra det mørke Malerie min Phantasie har forestillet mig. -

Af dit Ønske - min Jens - at dog Fred og Kierlighed maatte stedse være vores hulde Ledsagerinder,seer ieg best hvilket Indtryk Tildragelserne, som foregaaer om dig,gjøre paa dig. Bin Empfindmiss er tæt ved Overgangen til Empfindung - har ieg ikke her ret,forstaaet dig og Abtt? - og ieg beklager ret meget at intet ømt Kiertejn - intet kierligt Blik og ingen fortroelig s. 312 s. 313Samtale af og med din Dicte - kan bliidgjøre - svække og bortdrive disse vist ikke behagelige Indtryk,og bortkysse dem for de faste dybe frugtbringende Rødder, Farvel min kiere elskede Jens gid du ikke laane nogle af Tildragelsernes eller Personernes Mørke til Tankerne om din

Dicte.

s. 313

Førslewd. 21 Jan. 99.

Jeg har dit sidste Brev,min gode Jens - og kan nu beroelige dig for dine Breves Skiebne i Frentiden saalænge Omstændighederne blive som nu,da Neergaard har tilladt os at faae dem i hans Posttaske og vores Hr. Post med al sin Uefterrettelighad dog neppe kan tabe den og om dette end skulde hendes der da in - gen vover at aabne den. - Det er mig kiert see at det tabte dog i det heele ikke har havt den Tone ieg formodede da det saa dog ikke saameget er udsat for eqyivoque Udtolkelser. At Folk troer os mindre lykkelige end vi ere kan være det samme - vores Lykke er for os selv, - indvortes og dannet efter vores Smag og vilde derfor neppe selv i de Øyeblikke vi sætte meest Pris paa - fattes af andre. - Det glæder mig ret inderligt af det Udtryk din Hukommelse har bevaret mig - at see hvad du kalder vore smaa Stride - ikke har svækket din Godhed eller Agt for din Dicte, dette ere sande virkelige Goder - og som du ikke kunde berøve hende uden selv at forringe din egen saavelsom hendes Lykke. Jeg maa dog siden ieg nu taler herom tilstaae dig at ieg siden din Afreise i et ubevogtet Øyeblik har gjort den Opdagelse at ieg virkelig endnu er forfængelig - men med det sammen faaet den sikkreste Vished om,at det ikke var denne Følelse der gav min Lyst til at udfinde Kortkunsten sin Interesse. - Og en endnu bedre Oplysning har denne Opdagelse givet mig,den nemlig hvor let det er at overvinde denne vor Roeligheds smigreriae Fiende - naar man kuns aldeles ikke føyer den, men uden Skaansel og Selvbedrag river den fra det fortryllede Hierte - rigtig nok er dette vist lettere,naar man som ieg,blot har Følelse at bestride - og ingen udvortes Omstændighed - fordrer Ord og Handlinger i det brusende Øyeblik. -

Din Abtt har ieg sendt og ieg haaber du har faaet den tilligemed mit Brev. - Dersom ieg herefter i denne uordentlige Post-Tiid sender Breve med Leilighed - kan ieg da ikke adressere dem til Portneren paa Regentsen? for ikke at uleilige nogen med at besørgede dem, - da du ved at gaae til din Søster let kan afhente dem der.

Endnu før ieg slutter,et Par Ord om Tante R. Hendes Forfatning bedrøver mig virkelig - og,gode Jens,ieg kan rigtig ikke begribe hvor hendes Børn - og,- fordums - Venner kunne være muntre og have Hierte til at yttre denne Munterhed i et Værelse ved siden af det,hvor hendes Sindsforfatning brændte af forturende , fortvivlende Følelser. - Hvor hver Yttring af Munterhed maatte forekomme hende som bitter haanende Trods og moedne Fortør- s. 314 s. 315nelse til Had. - Kendes forfatning er hendes Daarligheders Værk. - Men naar er vores virkelig nagende Lidelser ikke det - og skulde der da slet ingen Medlidenhed blive den til Deel, - Og skrækkeligt maae det være at synke Fra at være agtet og hyldet i høyeste Grad - til at føle sig forladt og foragtet - teach ne to feel anothers woe - - Ja,ieg føler den - inderlig - i mit bankende Hierte i nit blendede Øye - Ja! naaskee ur det fordi ieg føler at ogsaa ieg ofte kunde behøve Skaansel - that mercy I to other show,that mercy show to me! Troe ikke min kiere inderlig elskede Jens,at ieg bebreider dig noget, O,var du her,da vilde du vist ikke troe det. Men lit meere Deeltagelse - troer du den kunde skade? og føler du ikke den og kan den ikke bringe dig til en Forklaring ned T. - da synes ikke - det enten kan være behageligt eller nyttigt for Hende eller dig - at du kommer der.

Hold altid ret neget af din
Dicte.

Jeg maae dog fortælle dig,at ieg har været en Tour i Kane. Jeg kiørte selv i Forvalterens Eenspænder - ned Bielder og en rask Hest. Forvalteren har været nær Døden af Næseblod - til lille Marthes store Hiertesorg.

s. 315

Kiere søde Pige

Jeg har faaet dit næstsidsste Brev ned Posten og dit sidste ned Leiligheden. - To Taksigelser skylder jeg dig altsaa og endnu et ret varmt og hierteligt Kys til for det sidste. - Det første Brev indeholdt neget sandt og

godt, meget son gjør dit Hierte Ære;men det forekom mig stedse,som, om der i den deel,der angik mig selv,var noget koldt,eller i det mindste noget,som synes at tilkiendegive lidt Miskiendelse mod mig. - Du anvendte virkelig Abtt. uretfærdigt paa mig,maar du troede,at Betragtningen af vore Venners Affairer var paa Veien til at formindskte Følelsen af min egen Lyksalighed,eller kaste en Skygge over mine blide Forhaabninger. Tvertimod - Contrasten hjælper mig til den klareste Erkiendelse af min sieldne Lod og jeg finder saa lidt Lighed og saa megen Ulighed i mellem det,jeg seer hos de andre og det jeg føler i mig selv,at jeg ikke engang troer nogen Mulighed i at min Følelse for dig kan forringes eller skades ved de sørgelige Erfaringer,jeg her gjør. Men,min ømme Dicte! jeg kan saa let glemme denne lille Uret. - Dit sidste kierlige Brev,som jeg fik i Gaaer gjør det umueligt for mig at lægge den paa Hiertet og jeg er villig til at troe,at du ikke engang selv har seet det kolde,s om jeg syntes at føle i dit første Brev. -

Du længes da saa meget efter mig. Dine Tanker ere saa meget hos mig,at det forstyrrer dine Forretninger! - Ah,min Dicte! Det er sødt at høre. Jeg vil dig vist alt got,og dog er det saa behageligt at vide at du længes. - Kun din Roe maae det ikke forstyrre; du maae gaae glad og tilfreds til Sengs hver Aften.- Kan du ikke udfinde en Maade,at jeg kan være tilstede ved din s. 316 s. 317Abeider uden at forstyrre dem, at dine Tanker kan være hos mig uden at foruroelige dig? Jeg vil ligge saa beskeden saa stille i dit Hierte,naar jeg kun stedse maae være der,naar du kun ikke vil jage mig bort til om Aftenen, Om du glente at kalde mig tilbage! om jeg lidt efter lidt blev fremmed i min kiere Boelig! Det var grusomt,min Dicte! og Ordenen i dine Tanker og Følelser - kan jeg hæve den? Hører jeg ikke selv med til Ordenen? Du har engang givet mig Ret til at regne mig med hertil,og af alle mine Rettigheder er dette den,jeg mindst kan taale mig betaget. - Der den - vor Følelse,vor Phantasie har ogsaa sine Kapricer; - OM du jager mig bort naar disse Venner føre mig til dig,maaskee de da ikke vil bringe mig igjen naar du en anden Gang kalder. - Intet overgaaer dog de søde liydelse,de henrivende Billeder,som saa ofte pludseligt og uventet fremstiller sig for os. Vi kunde ligesaa lidt tilbagekalde, som fremkalde dem, i det mindste kunde vi ikke selv skabe de lykkelige Øieblikke,hvori Phantasien og Føleisen med elektriske Slag berøre hinanden. - De komme uden at vide hvordan,de svinde uden at vi vide hvorfor og de svinde som magiske Drømme ofte,naar vi tillukke Øinene for atter at drømme dem forfra. - O,min Dicte! lad os da bryde de skyldfrie Blomster,hvormed en lykkelig Natur bestrøer vor Vei, - hvo er os Borgen at de dufte lige frisk i Morgen. Dog maaskee du finder dig nødt til undertiden at bestride denne Philosophie,just fordi dit Væsen gjør dig saa inderlig tilbøielig til den. - Men om dit Hierte nu blev koldere ved denne Strid! hvad kan da oprette mig dette Tab?

Dit Raad om min Opførsel mod T:R:følger jeg villig. Jeg har alt lært at ynke hende, og det er umueligt at være vred paa den man ynker. - Min Fornuft siger bestandig det samme om hendes Daarligheder,men hade hende er mig ikke mueligt. - I Søndags, da jeg ventede første Gang at see og tale med hende, sagde man mig at hun var virkelig syg, og havde samme Dag faaet Krampe i Hrovedet. Jeg hørte hende give sig inde i Sovekammeret og,min Dicte! mit Lierte smeltede af Medlidenhed. Jeg fik Tilladelse at komme ind. - Hun laae med Hovedet indsvøbt hun rakte mig sin Haand og trykkede min. - Min heele Siel fløi hende i Møde; jeg kunde gjort alt for at see hende frisk og glad. - Jeg gik atter derhen i Gaar for at see til hende. Hun laae vel,men var rask, ja endog tilfreds. Det Onde havde kun varet nogle Timer,og da det ophørte havde det efterladt en stille Roe i henaes Siel som ikke var uden Behageligheder. Ofte læger den velgiørende Natar vore Siels Smerter,ved at afbryde dem med et legemligt Onde; og man anseer undertiden den Sygdom hvori en Fortvivlet falder,for en Tilvæxt i hans Ulykke,da det dog er det første Skridt til hans Helbredelse. -

Men W:som endnu kunde sige,at hun var meget vred paa hende - og B:som ikke engang gik ind at see til hende! - Kan du begribe dem? Jeg har heller ikke undladt at lade dem begge vide,hvor forskielligt,jeg heri tænkte mod dem,og at jeg følte hvor meget T:R:i de sidste Dage har lidt. - Sandelig - dersom deres Handlinger ere bedre end hendes,saa ere dog neppe deres Følelser saa gode. Det er gyseligt at Børn kunne see deres Moder lide, og endnu beholde et Gran af Uvillie imod hende. Var det endog en vild Fremmed, saa var det fælt nok. Jeg ønsker af s. 318 s. 319mit inderste Hierte, at de dog alle nmaatte være gode thi før bliver dog ingen af dem lykkelige. -

Du spørger til mine Øine. - Jeg har siden jeg kom hiem havt spansk Flue bag Ørerne,og brugt et nyt Slags Øienvand Begge Deelee har dog bragt dem saa vidt,at de see ud som sædvanlig, men fuldkommen indvortes friske ere de ikke endnu;thi de taale ingen Anspændelse ved Lys. - dog - da det gaaer fremad med Kuuren,saa har jeg god Haab om snart at være den Plage gandske qvit.

Hils din Moder og tak hende ret hierteligt for sit Brev. Forskriv ten skal jeg vist huske.

Lev vel,søde kiere,bedste Diote! og naar du skriver igien,saa lad mig endelrg see enhver Følelse i dit Hierte - thi hvad kan det dog være som uagtet dine Pligters Opfyldelse har gjort at du hver Aften har gaaet utilfreds til Sengs? Dølg intet for en Ven,som vil opfylde ethvert Ønske for at vide dig lykkelig.

Din troe Jens.

d. 22. Jan. 99.-

W:bad mig i Søndags sige din Moder,at hun ikke maatte forundre sig over endnu intet Brev at have faaet fra

hende;thi hun havde skrevet et, som var med den Post,der gik forloren. -

s. 319

Du gode elskede Jens!

Du har da nu igien gjort mig saa glad saa lykkelig. - Hvert Spor af Misfornøielse eller Utilfredshed er nu borte. Dit sidste kiere søde Brev oplyste mig om - og hævede dens Aarsag paa een Gang; mine Følelser havde virkelig været mig selv uforklarlige. Jeg har rigtignok hele Tiden følt at det, var en ufyldestgiort Trang i mit Hierte,der forstyrrede mig - men hvilken? har ieg ikke ret tydeligt kunnet besvare. - Længsel - ja det maatte det være - men var det, længsel efter din Nærværelse - efter dine Kierteegn - det var ikke vel mueligt at denne kunde stige til den Grad naar ieg saa sikkert vidste den ikke kunde tilfredsstilles. - Nei min Jens - din Ømhed var det mit forvænnede & forkielede Hierte længtes efter - den har - (:maaskee tilsidesat af alvorligere Følelser:) ikke ret viist sig før i dit sidste Brev. Eller var det at din underlige Pige ikke ret kunde forestille sig - at Vreede som grandsede til Foragt og Had - og øm blid Kierlighed kunde boe sammen paa een Tiid i eet Hierte. - Jeg veed det virkelig ikke - men det veed ieg at ingen forudfattet Meening har lagt anden Tone i dine foregaaende Breve end den, der virkelig var - thi med bankende Glæde har mit Hierte hopped hvert af dem i møde - og med Begierlighed har det hvergang søgt det som det til sin inderligste Fryd fandt i det sidste. Slutningen af dit Brev min gode ædle Jens baade glædede mig og foraarsagele Fortrydelse hos mig. - Det gjorde mig saa ondt at have skrevet mit sidste - men man bliver saa varm -for varm maaskee naar man staaer paa et Menneskes Partie der synes at være s. 320 s. 321gandske forladt. - Kan det ikke tiene din Dicte lit til Undskyldning.

Naar liiertet er roeligt,er i sin sædvanlige forfatning - da tager man fat paa de Forretninger man i de stormende,taagede blytunge Dage har lagt til Side. - Saaledes eridrer ieg mig nu at du i eet af dine Breve spurgte om dog ikke den jevne roelige varige Nydelse af Lyksalighed var at foretrække for den,der vel hævedes,men og tit afbrødes af Lidenskabernes Bølger, - Jeg veed vel gode Jens,at du kun spurgte mig om min Meening og derfor vil ieg svare dig,at ieg troede min Opførsel tilfulde maatte have viist dig - hvor fuldkommen min Anvendelse i denne Henseende er. Det er vist ikke frivilligt naar jeg standser denne jevne Gang. O havde ieg stærk og udstrakt Magt nok til at bestemme dine Dages Skiebne - du skulde see - hvor bliide de skulde henrinde.

Nu Farvel min Jens - skriv ret ømt da skriver du altid til din Lykkelige

Dicte.

Førsløwd. 26. Jan. 99.

s. 321

Kiere gode Dicte!

I dette Øieblik fik jeg dit Brev,og er ret glad ved at have lagt Peders indeni mit og ikke mit i hans,for saa havde jeg endnu ikke saa snart havt det; maaskee endog maattet troe, at Posten aldeles intet havde bragt mig. Om du skriver med Leilighed kan du gjerne lade. Brevet indlægge hos Portneren, som jeg dog et Pr.Gange,om Ugen hører til. Det var rigtig nok bedre om du kunde faae Karlen til at bringe det til min Søsters;men maaskee er hanikke saa villig dertil,skiøndt det ikke er længere af Veien. - Abtt,har jeg faaet og skal med det første sende dig en god Bog igien. -

At du har gjort et Blik i dit eget Hierte, søde Dicte ! er mig kiert, fordi ethvert saadant Blik er et betyaeligt Skridt fremad; men du maae for Resten ikke troe,at du skulde være mindre agt - og elskværdig i mine Øine,fordi du ogsaa havde af den lille Svaghed,hvoraf ethvert Menneske efter min Tanker i større eller mindre Grad har sin Part. Skaberen havde vist ikke blandet dette Gran af Forfængelighed i det Stof hvoraf han dannede os,dersom det ikke,ret brugt og tilbørlig vogtet, kunde tiene til at krydre Livet,og til nyttig Drivefier for mange Handlinger som den kolde fornuft seent eller aldrig vilde frembringe. Overalt , min Dicte! den,som kunde synes at den menneskelige Natur var bedre og elskværdigere,om Lidenskaber og Sindsbevægelser vare gandske udrevne af den,han kiender ikke den menneskelige Naturs ædle fylde og ubegrændsede Omfang,han har ingen følelse eller Øie for det Spil af Liv og Bevægelse som disse Lidenskaber og Sindsbevægelser udbrede over hele Menneskeheden,der uden dem vilde være kold død og uden Skønhed. - Jeg kiender ingen s. 322 s. 323naturlig Tilbøielighed i vore Hierter,som jo er oprindelig god og velgjørende og Idealet af menneskelig Fuldkommenhed er ikke Mennesket uden Lidenskaber,men Mennesket,som regierer og bruger dem vel. - OM du har Forfængelighed, som alle andre, saa regierer du den tilforladelig bedre end alle dem,jeg kiender; den bryder saare sielden den Dæmning,din Fornuft har sadt den,og de enkelte Gange det ar skeet,har nok Aarsagan meere været,fordi du sorgløs har troet den aldeles borte,end fordi den har varet saa stor at du ikke har kundet styre den. - Har jeg endog i slige Øieblikke iist en Empfintlighed,som røbede min egen Svaghed og som jeg stedse siden har fortrydt,saa har jeg døg aldrig i lysere Timer afladt at see og tilbede din ædle siciønne Natur; du er og vedbliver at være mit Ideal endog naar jeg seer dig feile min Dicte! viser din Feil selv Spor af dine Evner og dit Hierte. Skulde jag nogensinde

kunne aflade at elske denne Siel som kan saa uendelig meget,og saa oprigtig vil alt hvad den kan? Troe dog søde Dicte! at der ikke gives et Menneske i Verden,der agter og el sker dig som jeg. Ofte - kun alt for ofte - smerter len Tanke mig,at der maaskee endnu er en Tvivl tilbage hos dig om dette og hvad kan jeg Arme gjøre for at betage dig den - Vidste jeg det - ved Gud intet Offer skulde vare mig for dyrt for at viise dig hvorledes jeg holder af dig.

Jeg har ikke seet T:R:siden i Onsdags,men da var hun baade frisk igien og munter. B,har sagt mig at hun i de sidste Dage har varet taalelig mod dem der ere om hende. En Forklaring med hende har jeg ikke havt og ønsker den ikke heller. Vore sidste Samtaler have paa begge Sider varet forbintlige,og nærmere Fortroelighed søger jeg aldrig mere. Den nytter hende slet ikke Dersom jeg vidste at der var det hemmeligste Ønske i dit Hierte om at jeg skulde gandske ophave min Omgang med hendes Huus, saa skeete det i Øyeblikket. Det var intet Offer,thi hendes Omgang har gandske tabt sit behagelige for mig.

Dersom du derfor efter nærmere Overveielse gientager dit Raad,hvormed du slutter dit Brev,saa følger jeg det - da min Medlidenhed har ophørt at tale saa stærkt for hende,saa er det bedste Baand løst. - Jeg hører ikke til noget Partie,thi sandelig ingen af Parterne gjøre hvad de bør. - Kun vil jeg ikke,om jeg forlader hende,at de andre skal troe,det er Signalet til at omgaaes hende med meere Ringeagt. - Lev vel,søde kiere Dicte! hils dem alle og lille Marthe med. Jeg tanker saa tit paa den nydelige Unge,og hvad jeg saa ønsker - skulde du ikke kunde giette det?

din
Jens.

d: 26de Jan. 99.

s. 323

Du kiere elskede Jens.

Jo jeg troer rigtig du holder af holder ret meget af s. 324 s. 325 mig - naar ieg er og naaer du synes ieg er hvad jeg bør være, - Og hvorfor skulde du det ikke - der er dog ogsaa andre Mennesker der ynder mig og ieg elsker dog ingen af dem som dig, - Men det ieg ikke troer - er at din Godhed for mig nogentiid vil kunne stige til den Grad at du kunde oversee Feil hos mig, - leg troer vel du vil kunne overbære med dem. - Men glemme dem eller være blind for dem - nei det skeer vist aldrig - Maaskee Aarsagen hertil ligger for en Deel i dit skarpe Blik. - Du har nu eengang vænnet dig til giennem næsten hver Taage at kunne skielne Gienstanden som den er. Men dog saae du vist een Gang slet slet ingen Mangler hos Wh: Og hun kan dog som Menneske ikke være fuldkommen. - Jeg er vist ikke længere jaloux - men denne Forskiel i din Følelse for os kan ikke undflye mig og denne er det der har gjort mig lit bedrøvet - hver Gang du saa gandske ublændet har kunnet see min Feil. Dette er en Følelse eller rettere en Grad af følelse,man ikke kan give sig selv. Det kan derfor aldrig anses som en Bebreidelse - at ieg ikke troer du har den. Dog, gode Jens,troe ikke at ieg er blind eller egenkierlig nok til ikke at kunne see hvilken Deel af Aarsagen der tilhører mig - Jo, ieg veed ret vel at Mangler ikke støder som feil og at det derfor er lettere at oversee dem. Jeg veed ogsaa,kiere Jens,at det er Menneskeligt at tiltroe Eyeren af et blidt og fromt Ansigt mere Bliidhed og fromhed - end den Naturen har nægtet dette Fortrin. Dette kunde være nedslaaende - naar ieg ikke kiendte den Priis du min Jens sætter paa en troe Bestræbelse for at aflægge disse Feil - og naar ieg ikke troede at en daglig Omgang snart lader Minerne oversees for Handlingerne - og naar ieg endelig ikke vidste med mig selv at det er mit Hiertes forsæt at disse skulde kunde staa for din Dom.

Du veed formodentlig at alt nu er brudt mellem F.K: og Berthel. Hun fortienner dog vist den heele varme Agtelse hans Hierte vist aldrig vil fratage hende. Det glæder mig for hende selv og det ærer Bs Følelser for hende. - Gudskelov det er forbie jeg haaber nu alt af Tiden og Wh: Gid dog Omstændighederne vilde give hende Leilighed at anvende sin heele Opmærksomhed paa ret at uddanne og udvikle sig - og forædle sig - Bs Yndest har hun,men hans Agtelse maae hun forhverve - og kan hun være selv eller gjøre ham ret lykkelig uden den. -

Efter at have giennemlæst den anden Side af mit Brev finder ieg at min Jens maaskee kunde beskyldte mig for Modsigelse mod eet af mine foregaaende hvor ieg sagde at du troede for vel om mig. - Men seer du,gode Jens,dine Breve dømmer mig altid meget vel - din fantasie maler dig de faae gode Egenskaber der maatte være hos mig med levende Farver - og maler dig intet uden dem - derfor det forrige - Naar du er nærværende taber denne laante Glans sig - da viser Feilene sig - Kierlighedens Kaabe skulde skiule dem. - Men enten ere de for store eller den for lille. - Nu ieg skal gjøre hvad der staaer til mig. Og vi vil vist med denne Grad af Varme dog blive det lykkeligste Par ieg kiender. fra din lille Yndling skal ieg hilse dig,hun kommer her flittigt i denne Tiid da M og f er borte, hun holder ret af os - og mit begierlige Hierte var tilfreds hun altiid var her - at hun tilhørte os. Det er ret Skade at hun nok bliver til M.Hs thi hun var vist bedre tient hos sin Giertrud - Henning - Carl og sine fornuftige Forældre. -

farvel min Jens min kiere gode elskeae Ven

din
Dicte

Førslevd. 29. Jun.
99.s. 326

s. 327

For et Øieblik siden fik jeg dit Brev, søde Dikte! - du som veed med hvor megen øm Følelse, du skrev det, kan let vide, hvilket Indtryk det har gjort paa mig. Jeg seer dig glad og kierlig trykke din Van til dit varme Hierte, og med et Kys og et venligt Blik oplære hver Dunkalhed i dine forrige Breve - og naar jeg seer dig saaledes, hvor inderlig elskværdig er du ikke da? hvor umueligt er det ikke at skrive en kold, langt mindre en misfornøiet Linie til dig? Ogsaa for mig har der været noget aforklarligt hos dig i den sidste Tiid, noget som jeg ikke fandt før Juulen, - Bu kiender mit Hang til at udgrunde - jeg søgte Aarsagen dertil. Hvorledes kunde jeg ligegyldig see dig lide, og hvorledes kunde jeg hæve Aarsagen uden først at finde den? - Oprigtig tilstaaet - Jeg var paa Vei til at troe, at du streed endnu med en Mistanke mod min ømhed for dig. Et Par af dine sidste Breve har gjort mig roelig herfor, og jeg er villig til at tilstaae, at der maaskee i nogle af mine Breve ikke har været den Varme, som dog i Sandhed stedse er i mit Hierte. Ofte, naar jeg sætter mig han for at tale med dig, mangler jeg Evne til at sige dig alt, hvad jeg ønskede - alt hvad du fortjener jeg skulde sige dig. I slige Øieblikke vilde jeg nærværende være meget veltalende - hvor ofte har ikke min Mund tolket dig mine Følelser uden at sige dig et Ord? Umiddelbar ere de strømmede over i dit Hierte ligesaa varme som de udfløde af mit. Først naar Strømmen er sagtnedes have de søgt efter Ord, og disse inderlige Samtaler ere begyndte, hvis Erindring engang skal være min Alderdomsforyngende Fryd. - Men min søde Dikte! hvor ofte have vi ikke ved hinandens Side følt Trang til at udgyde vore Følelser uden at aabne vore Læber engang? - Hvor ofte have vi ikke sadte tause uden at søge eller finde noget at sige? Ikke blot naar jeg er hos dig, ogsaa fraværende gaaer det mig ofte saa, Naar jeg gennemlæser mine Breve fortryder det mig lit, at de ere saa usle Udtryk af mit Inderste, og ofte naar jeg mest levende føler hvad jeg har i dig, er jeg meest uskikket til at sige det. Min Længsel selv udbreder undertiden en Tungsind over mit Væsen, som heller ikke gjør mig skikket til at tale, naar jeg meest ønsker at kunde det, I disse uigienkaldelige Aar, da vore Hierter ere varme og skabte for at nyde og være lykkelige - maae vi leve adskildte - undertrykke vor Varme, vore Længsler, vore Ønsker og Phantasier - eller være ulykkelige. Hvert Skridt i Tiden bringer os den Alder nærmere søm kiøler eller sløver Følelser, vi nu agte for den høieste Lyksalighed at oesidde og underholde. Hvert Aar gjør vore Charakterer stivere, vor Evne til Lyksalighed mindre, og hver tilintetgjort Plan, hvert mislykket Haab ødelægger en god Spire i vore Hierter. Blev vi bestandig unge bestandig lige varme, o saa var det lettere at vente. - Disse Tanker - min Dikte! forfølger mig paa nogen Tid, og det nedslaaende det smertelige, de have hos sig, giver din Philosophie - at leve blot den nærværende Dag uden Ønsker for den tilkommende - et forhen ukiendt Værd i mine Øina, uden at jeg derfor kan komme ret i Varme ned at bruge den - det maae være saa, at min Natur gjør mig uskikket for den. - Men tilstaae mig dog, søde ømme Diote! at jeg ikke med disse Tanker og Følelser fortjener at kaldes kold, om endog Breve, som ere skrevne under dem ikke; altid have den Lykkeliges behagelige Tone eller den Elskendes skiønne d. - Saae du de yndige Billeder af Huuslig Lyksalighed, der saa ofte s. 328 s. 329 uvilkaarlig vise sig for mig, og som jeg saa villig griber og dvæler ved at udmale, du vilde sikkert være tilfreds med min Følelse. Undertiden, naar jeg paa mine Hiemvandring er ikke er blevet færdig med Maleriet, lader jeg være at tænde mit Lys, naar jeg kommer hiem, og gaaer en Tidlang op og ned i mit Kammer. Mine Forestillinger faar til sidst et Liv en Inderlighed og Sandhed som meere end eengang har bevæget mig til Taarer. Jeg har havt Stoffet til mangan deilig Idyl - endnu i Gaar saa jeg dig med en nydelig hoppende Glut paa dine lykkelige Arme - endnu i dette Øieblik - oh - men det er umueligt at skrive. Du forstaaer bedre selv at tænke dig det, og vore Fordringer, vore nøisomme fordringer af Lykken, vore Ideer om Lyksalighed er saa eens, at vore Phantasier nødvendig maae møde hinanden. -

Jeg længes ret hiertelig efter dit næste Brev. Dit næstsidste - dit Raad om at ophæve min Omgang med T:R: har jeg maaske misforstaaet. Hvis saa er, da tilgiv mig, søde kiere Dikte! tilgiv mig. Saa vidt jeg veed er T:R: ret brav og ret taalelig. Maaskee faaer hun i Sinde at tage et andet Partie end det hun hidtil har fulgt. - Formodentlig reiser Mad:Kerbel bort nu til Foraaret; thi Aarsagen til hendes Ophold, nemlig hendes Mands Examen er nu forbi. - Han var oppe forleden Dag og skal have staaet sig ret vel. Hvem veed om alt endnu ikke kan blive got. -

Hils din Moder! Lev vel og fornøiet og elsk stedse

din Jens.

d: 29de Jan. 1799.

Med næste agende Post faaer du en god Bog, som indeholder meget for det daglige Biv brugbar Philosophie.
-

s. 329

Du kiere elskede Jens! Endskiøndt dette neppe kommer bort i Dag da Veiret er saa gyseligt, at det virkelig var umenneskeligt at lade Posten gaae - skriver ieg dog. Du skal da næste Gang have dobbelt saa meget - og din Dicte skal dog ikke have tilbragt 8 Dage uden at tale med dig.

Dit Brev min Jens, var en saa venskabeligt og dets Slutning især saa elskværdig at ieg endnu maatte holde mere af dig end før - om dette var dueligt - og dog vil jeg ikke dølgge dig at den kostede mig mange Taarer - og jeg har siden Onsdag sukket oftere end det heele sidste Aar. - Dog dette kommer sig maaskee tildeels af min Stemning som lige siden Julen har været særdeles tilbøvelig til at modtage saadanne Indtryk. Hvoraf dette kan være? Ja gode Jens, det er og bliver mig uforklarligt. Den Dag - og Dagen efter ieg modtog dit næstforrige Brev ere de eeneste ret glade ieg har havt siden du var her. - I Begyndelsen beskyldte jeg mig selv for Forsømmelse af mine Pligter. - Men ieg har endt de Dage, hvori ieg har æret idel Opmærksomhed paa mig selv - ligesaa nedslaaet. - Mine Forretninger, Omstændighederne - alt om mig er det samme som ellers - og dog or jeg ikke glad paa mine Yndlings-Steder - "mig fattes o! jeg veed y hvad, mig fattes mine Glæder". - Ney tilforladelig, jeg veed ikke hvad mig s. 330 s. 331fattes - har ieg ikke tilforn været saa lykkelig saa glad under de same Savn som nu! Jeg maae nok ikke meere være ret god. - Gid du var her og kunde sige mig om det er saa. med al den strængeste Opmærksomhed kan ieg ikke finde at ieg bøgaaer anden. Feil end den at ieg ikke er Glad.

Men hvorfor plager jeg min Jens med disse urimelige Klager, det er dog vist umueligt at du kan finde deres Aarsag naar ieg ikke engang selv kan. Desuden giver disse dig maaskee den Frygt at du skal plages med en lunefuld Kone - men du kan troe, gode Jens, at ieg ikke lader min Stemning gaae u over de andre og at ieg siger den til dig er virkelig blot for at forklare dig Grunden til den Tone hvori nogle af mine Breve ere skrevne.

Du beklager, min gode Jens, at vores Ungdom henrimder unydt. - Egentlig havde jeg vel ingen Ret til at modstride en Beklagelse som dog har een Grund medens jeg klager uden nogen. - Men din Roelighe., er mig for kier til at ieg ikke skulde sige dig, hvad der efter min Mening kunde tiene til dens Bestyrkelse. Det er sandt at eet Aar efter det andet henrinder under varme uopfyldte Ønsker. - Men jeg i det mindste har ved hvert Aars Ende endnu hidtil kunnet sige mig: Jeg er dog nu bedre skicket til at gjøre andre lykkelige og selv at blive det, at jeg dog er lit bedre lit klogere og dog har samlet nogle Kundskaber, der vil biedrage til vores fælles Lykke. Og ved hvert Aars Ende har ieg kunnet sige mig at mit hierte har været dig, min elskede Jens varmere inderligere hengivent end de foregaaende - den søde Vane at elske dig, at tilhøre dig er blevet til Natur og vil med meere asthed kunde modstaae de smaae Angreb en nærmere og daglig Omgang mueligt kunde give Anledning til. Ja skulde vi bie til Aarene tog vor Ungdoms Fyrrighed med sig - til denne oplivende Varme ikke meere vilde forskiørme alt om os - ja, da vilde jeg give dig Ret - men endnu er dette dog ikke Tilfældet og bliver det dog heller ikke saa meget snart. Jeg kunde ret have Lyst at bebreide dig din Uhøflighed - tænk engang at lade sin Pige høre hendes Alder - og hun er endnu ikke Aar. -

Du kan ikke forestille dig - hvilket græsseligt Veir det er i Dag - hu - hu - og naar ieg saa tænker at dersom ieg vilde gaae til dig - maatte ieg fryse ihel førend ieg havde tilbagelagt tyvende Deelen af Veien - saa er det ret bedrøveligt - Gid det dog var Sommer - eller ieg altid var hos dig. - Du søde Jens ! Nu farvel for i Dag din

Dicte.

d. 2. Febr 99.

s. 331

Min søde Dicte!

Jeg har været paa Comoedie i Aften og seet det nye Stykke, som blev spildt Kongens Geburtsdag, En italiensk Opera var det - altsaa et mavert Sujet; men saa deilig, saa inderlig deilig en Musik. Jeg er endnu gandske beruset af den. - Ofte s. 332 s. 333under Stykket ønskede jeg at du stod ved min Side. Hvilken Virkning havde ikke denns henrivende Musik gjort, naar jeg ikke blot havde hørt den; men seet den i din Bevægelse i dit Aasyn - i dine Øine ! Ach! min Dicte! selv de skønneste Nydelser minde mig om at jeg er eene - i det jeg søger og savner dit sympathetiske harmoniske Hierte - dette troe Speil af alt skiønt - dette aabne Tilflugtsted for enhver Meddelelse. Dog - endog midt i Følelsen af mit Savn føler jeg mig stolt og glad ved den Tnke: hindes Siel er skabt for ethvert skiønt Indtryk. O denne Evne er mere værd end Fyldestgiørelsen! Jeg vilde hellere miste mit Syn end min Følelse for Foraarets Skiønhed. Og du Pige med dønnne aabne Siel - denne levende Smag for alt hvad der er skiønt ædelt og got - du er min. - Naar denne Tanke ikke meere formaaer at giennemtrænge mig - saa er alt forbie - mit Væsen er udslukt - jeg er død. Nei før - før skeer det ikke.

Jeg har ogsaa i Aften, havt et Beviis paa, hvormeget det dannede smagfulde Menneske har forud for det raae eller halv kultiverete. Haras el Birouste dansede saa deiligt Jeg har aldrig havt noget mere levende Begreb om hvad en Grazie er. Min Naboe stødte mig paa Armen for at gjøre mig opmærksom paa hendes yderst

tynde og letfærdige Klædedragt. - Jeg forsikkrer dig, jeg saa det først, da han sagde det. Den sande rørende Skiønhed i hendes Bevægelser havde indhyldet hendes Person for mine Øine i den anstændigste Dragt. - Min Sandselighed var uden Bevægelse, fordi min Smag var saa levende beskieftiget. - Og mon ikke ogsaa den Forargelse saa mange tage kommer af deres Mangel paa Skiønheds Følelse?

Jeg havde ret Lyst til at skrive endnu meget; men mine Fingre ere gandske stive. Her var ingen Varme nu jeg kon hjem, og Kulden er bidende. Jeg tænker ofte med Ængstelse paa hvorledes det gaaer dig arme Pige i denne græsselige Frost. Du -er dog vel ret forsigtig? Nu god Nat! I Morgen faaer jag Brev fra Dicte. - -

Jeg har da intet Brev faaet. Posten er ikke endnu kommet og det er ikke at undre over; thi v have her i disse Dage havt et haart Veir med Frost og Blæst, især i Dag var det temmelig nær efter det, vi vare ude i paa vor Reise. Og dog har jeg saa ofte ønsket, at en af de Kaner, som idelig fare forbi mig, stod til min Tjeneste. - Det skulde ikke vare længe inden du sad paa mit Skiød ved eders Kakkellovn. Jeg synes bestandig, der er saa mange Ting, jeg saa inderlig gierne vilde tale med dig om; og naar jeg saa spørger mig selv hvad det dog egentlig er, saa er det lutter gamle Ting - Noget som du alt veed - Noget, jeg har sagt dig hundrede Gange, og som jeg dog ikke kan blive kied af at sige dig. Det er egentlig kun en inderlig en længselsfuld Trang til at tale med dig, til at være hos dig. Kom jeg i dette samme -jeg vilde maaske være meget lidet snaksom, jeg vilde taus holde dig indesluttet i mine Arme. - Ah - men du vilde forstaae dette - bedre lettere end alle mine Ord. Endog den Fryd jeg føler ved at læse dine Breve, ved at skrive dig til faaer en Tilvæxt ved Forestillingen om de fortroelige Omfavnel - ser de kierlighedsfulde aandtryk og Blik, hrorunder vi ville s. 334 s. 335holde disse Samtaler om vi vare sammen. Derfor glæder et brev, hvori der blot er et Udtryk, som skyder disse Yndlingsbilleder frem for min Phantasie - derfor glæder et saadant Brev, saa uendeligt og du kan være sikker paa, min ømme Dicte! bestandig at træffe mit Hierte, naar du kan mage det saa, at jeg seer mig med Armen om din Hals eller føler din om min, medens jeg læser let. Men er det ikke underligt, at jeg vil her lære dig en Kunst, som du viser at du forstaaer saa fortræffelig?

Nu lev vel min Dicte! - Jeg har denne Gang intet Nyt at berette dig - som vel er, kan jeg gierne lægge til, thi det jeg de sidste Gange har fortalt, har ikke været meget behagelige. Deter mig de kiereste behageligste Breve at skrive, hvortil jeg hemter Indholdet blot fra mit Hierte, og dette Hierte er stedse uudtømmeligt. - Jeg mindes ret got, at da jeg logerte hos Leuming, Og saa ham hver Postdag skrive til Jomfr:Kirchoff, undredes jeg over, hvad de ennesker dog hver Postdag kunde have at sige hverandre. Min Forundring var et Vidne om mit Hiertes Tomhed. Du har lært mig,søde Dicte! at Kierlighed, Venskab og Portroelighed ere de uudtømmeligste Kilder i Verden, og at et Hierte fuldt af Følelse er rig. re end nogen af Indiens Miner. - Lev vel søde Dicte! Hils din Moder fra din

Jens.

d. 29, Febr. 99.

Forskrivten til Marie B: skulde du have faaet i Dag om jeg ikke i Aftes havde været i Comoedoe. Jeg sendte i Gaar to Bøger med den agende Post,som jeg haaber du faaer med dette. -

s. 335

d. 5. Febr. 99.

Du kiere søde Jens.

Endnu i Dag er det uvist om mit Brev kommer til Ringsted,dog vil Posten og jeg forsøge vores Lykke. Veiret er dog lit bedre - men da der endnu ikke er skuvlet Vei giennem Sneen kommer han nok neppe frem. - Du skulde kuns see hvorledes her seer ud; blev man med eet og Stedet uhekiendt sadt ind her i Byen,vilde man snarere troe sig mellem nogle Kamschadalske Hytter eller midt i Grønland,end i vores smilende Førslev. - Husene re næsten gandske bedækkede med Snee,og det er et Fortrin vi har at vi kan see ud af Vinduerne. - Ane maae hver Morgen grave sig frem giennem en Vold der er inden for de snua Stakitter. Og dog,min Jens - hvor fælt her er,føler ieg at ieg kunde være lykkelig,naar du min Trøst,mit Haab,mit Alt var her - Men nu dersom det ikke var saa lungt ud paa Vinteren - og dersom ikke de faae Mennesker man i dette Veir seer alle spaaede et meget tidligt Foraar,saa troer ieg Taalmodigheden vilde ikke strekke til. Hope springs eternal in the human breast. O,det er em glad en lylckeliggiørende Sandhed. Hvor modfaldne maatte de arme Mennesker her,som med anstrængende Kræfter maae giennemstride et- s. 336 s. 337hvert Arbeide - ikke være - dersom de ikke med tryk Sikkerhed haabede at efter en saadan Vinter kommer et tidligt Foraar - Lønnens eller Trøstens Time rykker,trækkes nærmere end sædvanligt fordi Nøden virkelig er usædvanlig - et frugtbart Aar en god Høst - ere aliene de smertestillende Draaber,Haabet i en ubehagelig Vinter rækker sine Kunder. Men denne Trøst er for langt borte. - Men det smilende Foraar med alle sine fortrin og Tillokkelser - er saa nær - at de bedragne alt udstrække deres længselsfulde Arme for at gribe det. Selv din Dicte maae gribe til denne mistænkelige Trøsterinde.- maae opfordre heele sin Fantasie for at drømme sig de grønnende Træer,den blaae Luft, den stiernerige Himmel - og dan miilde Luft indaandet i dine Arme - for ikke at føle sig i een aaben Grav.

Ikke en Gang et Brav fra min Jens kan ieg faae. Og hvad maae du rænke om mig, som lader 2 Poster komme uden at bringe dig noget - ja ,naar du faaer denne Pakke vil du ikke være vred derfor - og ikke ængstlig derover. -

Vi ere friske - og leve som sædvanligt - naar ieg unatuger de fæle Vindstød - og lit Ængstelse og lit Tunghed - dog disse sidste er kuns i din Dicles Hierte - og bliver der uden at sees af, eller virke paa de andre - ieg kan derfor gjerne sige. Vi leve som sædvanligt. O! y friend, when shall my heart again be easy, when lightened from this heavyness.

farvel min Jens - Moder hilser. - Posten haster

din
Dicte.

Bryd for alle Ting ikke din Omgang (med) til R for min Skyld; der er vist intet saadant Ønske - og ingen saadan Frygt i mit Hierte. - Tvertimod. -

s. 337

Endelig min Jens, kan jeg idag d. 9. sende dette bort - 1 Torsdags Aften fik jeg først Bøgerne, der i Ereve og det øvrige. At dette alt meget glædede din kierlige længelsfulde Pige - kan du let forestille dig om det kun havde været en Lap Papir med dit kiere Navn paa - vilde jeg kyst den af Glæde - efter et Savnsom vel ikke just i sig selv var saa langt, men som dog forekom mig som et Aar. - Jeg vilde sendt Hertugindeens Bog tilbage, dersom jeg ikke deels gjerne vilde have den udlæst, sum hidtil har været mig umuligt, da Moder er syg - og dersom jeg ikke endnu i Dag frygtede lit for Veien og vores Post; den skal vist ingen Skade komme til - Moders Sygdom er nok ikke andet end stærk Forkjølelse, hun har ligget til Sengs i 3 Dage. - Frosten vedbliver her med lige Voldsomhed - og vore fødder vare vist halv frosne, dersom vi ikke havde Teppe. - Nu Farvel min Jens - det er mig kiert at du fornøyer dig, og jeg takker ret den italienske Componist msl Birouste - og ellers enhver der biedrager dertil

din
Dicte. s. 338

s. 339

Kiere gode Dicte!

I Løverdags Aftes fik jeg et Brev fra dig - og Gud veed naar jeg faaer noget igien. Veien er vel nu upassabel for jer Post og hans fattige Hest. Her i det mindste er faldet saadan en Mængde Snee, at man har ont ved at ælte sig frem paa Gaderne og den sidste Post, oom ik herfra maatte standse ved Roeskilde-Kroe til han fik Folk med, der kunde kaste for ham paa Landeveien Det er bedrøveligt, søde Dicte! om vore Breve skulle standse. Jeg vilde frygte derfor, om jeg ikke troede, at Forpagterens Gierrighed omsider banede Veien for vore Fornøielser, -

Dit Brev glædede og behagede mig uagtet den særdeles alvorlige Tone, hvori det var skrevet. Hvorledes var det meligt, at det ikke skulde behage mig, da det ender med den Forsikkring, at vi ville blive det lykkeligste Par du kiender; - en Forsikkring, der er saa meget meere troværdig, da den, som Slutning paa et saadant Brev, nødvendig maae være et Resultat af din overveiende Fornuft, meere end af din bevægede Følelse.

Om jeg endog troer, at du ikke har saa gandske Ret i et og andet af hvad du skrev, saa er det dog got, naar vi kun stemme overeens i Hovedsagen. Det blide Haab, den Roelighed, som Overbeviisning om, at vi ville. blive lykkelige, skienker, er allerede Lyksaliggjørende nu, og gjøre os skikkede til endvidere at blive lykkelige. - Jeg kunde forsøge paa at giendrive en og anden af dine Meninger; men, min Dicte! er jeg vis paa at du ikke vilde troe, det var, fordi jeg fraværende saae baade dig og mine Følelser for dig i et bedre Lys end nærværende?. Forat overbevise dig tilfuld de maae jeg derfor bie til jeg kommer til dig eller du bliver gandske min; og naar du ikke efter at have været min et Aar, tilstaaer at jeg elsker dig - naar ikke i den Tid hver Tvivl er hævet, og dit Hierte roeligt og fyldestgiort føler sig lykkelig - da først vil jeg opgive Haabet om nogensinde at overbeviise dig - ach, søde Dicte! Jeg føler det i dette Øielik - det ville dog være saa behageligt saa sødt, om jeg ikke behøvede at verite paa en tilkommende Tid, da du skulde blive overbeviist om min inderlige Hengivenhed og Ømhed for dig! og hvem kan jeg, for at faae dette Ønske opfyldt, bedre tagemin Tilflugt til end til dig selv. Er det mueligt, kiere elskede Pige! saa strid selv mod enhver Tvivl søg - og du vil finde andre Grunde til de Underligheder, jeg undertiden har viist dig end liangel paa Hiertets Varme, og forøg saaledes min Lyksalighed og Roe ved den trygge Glæde, det skienker frit at turae skrive mine varmeste Følelser, uden Prygt for, at den som læser dem, vil holde dem meere for et Phantasiens Blændværk end Hiertets sande Bevægelse. - Det var mig gandske nyt at alt var brudt imellem B: og Mad.E: , men det glædede mig usigeligt. - Nu har B: da en reen Fod at staae paa og har gjort det første Skridt til at blive lykkelig. -

Jeg skrev gjerne meere til min Dicte dersom Tiden var længere. Du har dog vel faaet eller faaer dog snart 2

Bøger, jeg sendte med Posten. - Lev vel din

Jens.

d. 5te Febr. 1799. s. 340

s. 341

Førslevd. 12. Febr. 99.

Dit Brev - min elskede gode Jens har jeg - behøver jeg at sige dets Indhold glædede mig. - Men naar jeg undtager min første Bevægelse - som fuldkommen svarede til din Formodning - og den første søvnløse Nat - har min Glæde havt en Roelighed, som jeg vilde have ondt ved at forlige med mit Temperament og Følelser, dersom dette heele ikke forekom mig en Drøm - min Fantasie har ofte foremalet mig meere levende Billeder end denne Virkelighed! - du har hørt det, søde Jens, men kan ikke et fælles Navn have givet Anledning til Misforstauelse. - O, Jens jeg vilde saa gjerne det var sundt, men just derfor tvivler jeg. -

For Koder frygtede jeg virkelig lidt - og havde Peder ikke skrevet hende Efterretningen til, saa troer jeg ikke at jeg endnu havde havt Mod til at sige hende det. - Hun er endnu ikke ret frisk og du veed, min Jens, hvor voldsomme Indtryk hun er istand til at modtage af en Ting der saa meget interesserer hende. - For saa meget mueligt at nedstemme hendes Følelse - greb jeg derfor igien Gands? Bog i hvilken jeg læste høyt - saasnart jeg var istand til at læse - og fuldførte den Afhandling om Taalmodighed, hvilken jeg havde begyndt - og da vi bleve ene var hun ogsaa istand til med Roelighed at tale med mig. - Ja, min Jens, Moder taler med mig, hun tager Deel i hvad der angaaer os. - O, men hun taler kun om oeconomicke Anliggender. - Og mit Hierte trængte meere til Dealtagelse i mine varme Følelser til at tale om dig og mig - end om vores Huus. - Hvor vilde jeg give meget til at være hos dig, du vilde forstaae mig. - Og selv oeconomicke - ske Planer - vilde blive interessante for Hiertet, naar de bleve udkastede som Midler til din Lyksalighed - som Midler til at handle ret - og ikke bleve fremsatte som Hovedøymed.

Jeg har ledt Thise op paa Kortet - det er langt langt borte - in stakkels Moder. - Vore andre Venner ere unge. Dem kunne vi dog vente at see. - Gid hun kunde følge med den gode Moder som holder saa meget af dig. - At min Moder tager med, er der vist ikke Tvivl om - Jeg glæder mig ret til, hvor got. hun skal have det paa sine gamle Dage. - Posten er her - han bringer imorgen Vished til din

Dicte.

Bogen sendes i Morgen, og med den et Brev som maaskee kommer førend dette. - Jeg vilde ønske min Jens til Lykke naar ieg ikke følte at din største Deel af Lykken er min.

Nu saa er det da viet, min Jens! Nu saa er da vores Lykke vis, min egen velsignede Jens? Jeg har været saa vred paa mig selv, fordi ieg slet ikke har været glad siden Søndag - men den Følelse dit Brev fra i Dag har giennemstrømmet mit Hierte med, lærer mig at det ikke var Ligegyldighed men Tvivl, der nedkuede min inderlige Glæde.

O, endelig tør din ømme Pige da gandske overgive sig til s. 342 s. 343 sin varme Kiærlighed uden Frygt for at handle urigtigt eller uklogt - endelig skal en uindskrænket Frihed hellige den Grad af følelse - der - siden Juulen har kostet mig saa mange bittre Suk - og endelig - det bedste af det alt - skal min elskede Jens overbeviise sin Dicte, at hun er ham den kiereste Pige paa Jorden - du har lovet at overbeviise mig - og det vil ikke blive dig vanskeligt - kuns ingen Fold i din Pande - intet Nørke i dit Øye - O min Jens vær kuns lykkelig, ret fuldkommen lykkelig saa veed jeg, du elsker mig.

Du vil komme saa snart mueligt - Ja hvad var det nu jeg vilde sagt? - Nu ja du vil være Moder velkommen - og ogsaa din Dicte, din egen ømme Pige vil modtage dig med aabne Arme - men du vil love hende noget - give hende din Haand derpaa - sig ja min Jens ellers reiser ieg bort inden du kommer - Hvad det da er du skal love? - Ja - det er intet som er Uret og noget som ieg har Grund til at ønske - og noget som du absolut maae love mig - men hvad siger jeg ikke før du har sagt ja.

Denne Leilighed gaaer ret tilpas - ieg er saa glad, at den kan bringe min Jens dette Svar paa dit Prev fra i Dag - førend det ieg skrev i Gaar - Det var ret et snavs Brev - troer ieg - i det mindste var ieg ikke nær saa glad da ieg skrev det. - Dersom du saae mig - mine Kinder ere høyrøde af Glæde - mine Hænder zittre af Glæde - (som du nok kan see paa denne Skrift), og mit Hierte, mit utaalmo. lige liierte hopper dobbelt saa høyt som ellers. - Glæde! Glæde! - naar du nu kuns vil love mig det, ja, ja, det. -

Dine Indkomster vil vist blive tilstrækkelige, thi vel er 500 Rd: paa et Sted hvor der er Avling og følgelig skal holdes Folk - mindre end 300 i en Kiøbstad. - Men saa er vist ogsaa Levemaaden i Jylland, især saa høyt oppe mindre kostbar end her. Og saa er man desuden friere i Valget af sin Levenaade. - Du stakkels Jens der nu skal laane Penge. - Gid du havde dem. Vi skal nok holde Huus, saa de snart skal blive betalte - men 1000 Rd: - det er jo forskrækkeligt - og Moder siger du kan ikke haane mindre. - Havde vi endda, vore Borde, Stole

o. s.v. oppe i Jyllands Bye - men hvordan skal dette gaae til. Og hvordan skal det nu gaae Stine Thorsen - og marie Bagger og min elskede Andrea - Og hvor skal nu alle de fæle Folk her;faae afseet paa mig og afleet af mig - hu - der løber tusinde og atter tusinde Ting om i rn.it lloved - sans ordre - som du seer. - Og naar nu Moder skal fortælle Hr.Brashe det og naar Ane nu skal siges op og Hiortes vide at deres Datter ikke kan komme her og Th:og Hr.B:at deres skal Hiam - og de saa skal see paa mig og ieg saa skal blive saa rød - som ieg alt nu er - Du maae dog tilltaae at alt det te er forskrækkeligt. - Men naar du saa endda - ja det maae du, det maae du.

Hertugindens Bog følger,den anden har ieg ikke læst endnu - og du sagde jo jeg maatte nok beholde dem noget længere. - De lee alle af mit lange Brev,derfor faaer du ikke meere. -

Din Dicte. s. 344

s. 345

Kiære gode Müller!

At vilde sige Den hvad ieg følte ved i Søndags at læse nin kiære Peders Brev, som sagde mig deres befordring er umuelig, og det er ieg vis paa de kan begribe,at sige dem nin Glæde derover var overflødig, da den son er nig kiærere end mig sælv skal deele dette Gode ned den. - O - min inderlig Elskede Müller,en Moders Bøn for deres lyksalighed vil Gud engang lære dem at kiende fuldkommen.

Vi Mennsker ere dog ofte nogle underlige Kreaturer da i negen Glæde saavel som i negen Sorrig kan vi ikke strax fatte os, saaledes gik det og mig den første Aften og sandt at sige turde ieg ikke ret tillade mig at troe det gandske vist før i Dag,da Dicte fik deres Brev. Gid de maa nu finde dem fornøyet end3kiøndt det ikke er saa gandske efter deres Ønske,og det haaber ieg,thi vist nok forlader de utallige behageligheder,men Gud vil erstatte den ved andre den hidtil ubekjendte Glæder. Til at være eller føle sig lykkelig kommer meest and paa os selv, naar man ned Skiønsomhed nyder det Gode vi haver og ikke med bedrøvelse sauner det vi ikke haver. Gud giv den Sundhed og et fornøyet Sind og inderlig uforanderlig Kierlighed og Ømhed for nin Dicte,da vil og hendes Lyksalighed være stor ved at tilhøre en Mand son de er og vist vil blive for hende, og ieg er vis paa (: on hun ikke bliver et gandske andet Menniske end hun nu er:) at det vil være hende s idelige bestræbelse at være for den,hvad de ønsker,og hun bør saavidt det bliver hende muelig,og Gua vil velsigne denne Bestræbelse,det haaber ieg vist,som ieg indarlig beder derom. - og hvad kan da lignes ved en Moders Glæde over at se sine Børn lykkelige. De gode Müller har og faaer saa meget at tænke paa i denne Tiid saa det er Synd at plage den længere, gid de leve vel,det kan ikke af nogen ønskes oprigtigere end af deres Veninde

Sl:Rosenstands.

s. 345

Kiære gode Müller!

Deres Brev var det saa hældi g at ieg fik i Aftes, som. ieg maa takke Neergaards Omsorrig for,da han i sine egne Afairer havde haft Bud i Ringsted havde ladet høre paa Posthuset efter nine Breve,(thi vores Post kunde ikke komme bort i Løverdags:) men nu er der giort Vei saa hand dog gaaer i Morgen. At de er glad og vel tilfreds glæder mig inderlig,thi hvad er den største Gode,naar man ikke føler sig lykkelig derved. Gud lad dem stædse blive det;da der ru slæt ingen tvil kand være sagde ieg deres befordring og min Dictes Lykke til Hr. Brask i al Fortroelighed, hand kiendte Stædet godt og roste det i mange Henseender,især for dets overflødige Fiskerie o.s.v. -

Gode Müller,de kiender mig endnu ikke gandske,naar de kan troe at noget skulde være mig ubehagelig,som kan tiene til mine Børns Nøtte, og til Beviis paa at deres begierings indhold s. 346 s. 347ikke neller er det,kan iag med Sandhed sige dem,at ieg selv har haft det forsæt at gjøre denne begiering til Hage,uden at lade dem ieller Peder vide noget derom,og ieg Tilde sagt ham at ieg havde bedet,dem uafvidenue,aldtsaa ikke kundet blive fortrydelig om de ikke havae vildet tage der imod,nu er det mig saa meget desto kierere,og ieg sender hermed et Brev til ham som de vil have den Godhed at besørge. Peder kan nok i forveien faa at vide om han vil opfylde vores Ønsker det vilde ellers være dem ubehagelig, ieg tænker dog han gjør det. De min god.e Müller har nok slæt ikke regnet Præste-Gaardens Installaring og da kan de maaske nøyes med 500 Rd:endskiøndt der vist ikke vil blive tilovers fra at kiøbe de nødvendige Kreaturer og Avlings-Redskaber og andre deraf følgende nødvendigheder,foruden hvad de selv behøver og Reiseomkostninger,derfor har ieg indrættet mit forlangende til Kage saaledes,at ieg har bedt ham om 600 Rd strax ifal Præstegaarden ikke skal betales strax,men hvis den skal,da kan de vist ikke have ringere end 1000; men naar de fik de 600 strax kunde det vel bie med de andre til Juni Termin. De kan io tilbyde ham deres besætning til Pant derfor. Er æ nu tilfreds med den Maade ieg har brugt,og det maa lykkes,skal det inderlig glæde mig, ieg har og efter deres forlangende bedet Hage,om han ikke selv havde dem,om han da,paa hands Caution vilde tillade dem at gjøre udveie. -

Den anden Post de ønsker, næmliq saa snart de kan - at komme ud for uadskillelig at kalde Dicte deres er ieg ligesaa villig til at opfylde, da det ikke gaar mig som mange Mødre, der sætter en Ære i at have mang. Tilberedelser, thi om ieg end navae Raad dertil havde ieg dog ikke løst. - Og det er ieg vis paa, de min kiere Müller tænker som ieg heri - ikke sandt? Her har ieg nu skreven hvad iag vil, men da Dicte er en af Hovedpersonerne, maa hun nu give sit Samtøkke og her, maaskee. At min kiere Peder vil komme med glæder mig, ieg har vænted det, hvad siger Bertel hvor gaar det ham.

Gid kuns Veiene maa blive saaledes at de uden Livs Fare kan reise nu ere de det sandelig ikke. - Denne Vinters Strængthed er haar at gaa igiennen, thi ventelig er det Kulden der har foraarsaget at ieg næsten siden og førend de var her ikke har voren ret frisk, nu er det bedre - men saa giver det aldt oplivende Haab os saa meget mere Glæde om det tilstundende Foraar, i mange mange deele. Gid man kuns ret lavende kunde fole det. Hidtil har den gode Gud undt mig den mit Livs høyeste Glæde at leve hos mine Børn, men den Tanke at der dog engang maatre blive Forandring deri, har ieg ikke kundet bortiage. Hvor skulde ieg da ikke med Glæde tage imod den aade der bydes mig, naar ieg er overbevist om de og min kiere Dicte ønsker det og ieg ved mad mig selv aldrig med mit Vidende at vilde være dem til Besvær paa nogen Maade, herom kand vi tale mere naar de kommer - Mit Hierte er saa fuldt - Gud velsigne dem.

Sl: Rosenstands.s. 348

s. 349

Hin ømme Ven!

Lykkeligviis og hændelsesviis fik Moder dit Brev i Dag - og jeg din lille Seddel. - Vores Post kunde i Løverdage ikke komme bort men Neergaard som havde en Expresse i Ringsted. var saa god at lade vore Breve hente. - Moder har i Bag fortalt Er. Br din Befordring - og jeg hørte at han fortalte hende meget om de mangfoldige Aborrer og Aal - og saadant meere der faldt i den Egn - ogsaa han sagde "ja var I heed som dfeed". . Han var ellers ret artig og sagde ikke et Ord til mig - at vores Lykke glæder ham er vist. - Du tænker nok at faae megen Tak for dit Løfte at opfyl le mit unævnte Ønske? eller rettere du veed nok at du ingen har fortient - ja, paa den Maade kan du blive den føyestelige Mand i Verden, naar du blot naa giøre een Undtagelse. -

Marthe er her - og hun beder mig saa meget- hilse dig - fra Marthe fra den lille Marthe, det er en sod allerkiereste Unge. Hun har faaet en Præst paa en Prædikestol som kan banke med Hænderne og sige - aa - ja - til Hr.Bs store Forargelse. "Hvad er det for Abekatterier" sagde han "Men saa skal man aldrig meere faae den at see". Fun har i Aften saa nydelig fortalt mig, hvordan Giertrud lærte hende at gaee først til Porten - " og da ieg saa maatte lægge mig paa Knæene - for ieg blev saa træt saa træt saa bar hun mig ind." Moder kan dog nu være oppe men er meget forkiølet. Hun svarer dig nok selv paa dit Brev. Det var ellers besynderligt nok at Moder netop havde det samme Indfald som du om Hage og vilde have skrevet ham til, naar jeg ikke af Frygt for at det maatte være min Jens imod havde fraraadet hende det. Gid nu dette Project maatte lykkes. Kan Lage saa truer jeg vist han gjør det - ja gid det maatte lykkes at min gode Jens ikke skulde have den Ubehagelighed at være uvis i en Sag af saa trængende en Vigtigheddu kan jo sætte din Boe og Besætning i Pant , disse maae dog blive dette værd, - Naar Moder sagde du maatte have 1000 Rdl - saa indbefattede hun deri Præstegaarden - thi ellers behøver du vist ikke saa meget, men synes du ikke det er bedre med at laane lit meere end fornødent - end muelig at komme til at mangle - vi vil vist derfor være lige sparsommelige. Ja, min gode elskede Jens - dersom jeg kun ikke troer for vel om mig selv saa vil din Dicte i det mindste ingen nærings Sorger forvolde dig. - Og gid hendes troe Forsæt at være en meget ordentlig Husmoder - maatte kunne opveie noget af hvad hun ellers mangler Og gid hendes Hiertes varne inderlige Ønske og Villie at blive dig en god Kone - som hun er dig hengiven, maatte giøre dig blind for - hvad hun ikke kan give sig selv. O, jeg vilde at du intet intet skulde savne i din Lykke, og naar jeg ikke troede - at skiøndt du I kunne i næsten enhver Pige faae en yndigere elskværdigere Kone - naar jeg ikke troede at dog ingen kunde giøre dig saa lykkelig som jeg - naar jeg ikke følte at vore Siele eere skabte for hinanden - Ja min Jens - du kan troe jeg kunde opoffre mit Livs Lykke mit Hiertets Lyksalighed og selv saa nær mit Ønskes Maal forlade det. - Derfor prøv dig endnu om du kan, o - tænk min Jens, det er dit Livs Lykke du vover kan jeg som jeg er tilfredsstille dine Ønsker og dit Hiertes Fordringer - kan jeg fylde dit Hierte. - Disse Spørgsmaal denne Bøn er, Gud ved det -s. 350 s. 351 ikke en Frugt af Mistillid til min Jens - o ney, var jeg saa sikker paa at fortiene din Yndest - som paa at jeg har den - saa var der intet Skaar i min Lykke -

Der er en underlig Modsigelse i mig jeg længes saa ubeskrivelig efter at tale med min ømme eeneste troe Ven - at udtømme mit heele Hierte ved hans kierlige Barm og dog gyser det i mig naar jeg tænker paa du kommer - O! her har jeg varet saa god og lykkelig her har jeg kunnet udfylde min Plads og opfylde mine Pligter - her har jeg gjort de Mennesker om mig Glade og Gavn. - Vil det alt blive saaledes - Vil jeg være og kunde det saaledes i en ny Stand som ieg ikke kiender og som ieg altsaa ikke kan maale mine Evner og Krafter med. Og er det Ret at vove et adelt Menneskes Lykke paa en Formodning. O! Jens! o, min Jens.

Din
Dicte.

Kiere søde Dicte! Ret af Hiertet ønsker jeg, at dette maatte vare det sidste Brev jeg saaledes skrev dig til; men desværre troer jeg det ikke. Hvorfor jeg ikke endnu er kommet, dertil er en Aar sag, s om jeg har sagt din Moder, men som jeg ikke turde sige dig, for du vil jo slet ikke høre noget om det Bryllup. - Og dog maaedu dertil - ja du maae dertil - du stakkels Dicte! deri holder jeg dog med dig, at det vilde være meget behageligere, om du heele Sag kunde gaae af uden at noget Menneske vidste det. - Vad at tabe sin Hemmelighed taber sligt noget af sin Finhed og alt saa noget af sit behagelige.

Men dette Tab er dog kun et Tab for Forestillingen, som gaaer forud; vor Glæde vor Lykke naar vi først ere samlede - skulde den kunde lade sig formindske? - Øv kun din Taalmodighed til at tage mod Gratulationer, og lade dig bese og besøge, lidt i Forveien - det vil siden komme dig vel tilpas, og du har saamæn Folk derude, som ere skikkede til at øve en Taalmodighed i dette Stykke. - Du kan troe jeg maatte lee af Stine Thors: Enfoldighed. - Jomfr: Giellerup - jeg. Seglet paa dit prev havde gjort ukiendelig, hvilken af dem, det var hun havde tiltankt mig. Maaskee endog Stanse. At le andre loe fortanker jeg dem ikke i. -

Jeg havde i Caaer Brev fra Lønborg. Ran har for nogle Aar siden ligget paa Opmaaling i Thise, og kiender altsaa Stedet godt. Han siger mig, at Kirken og Byen ligger i Sallings smukkoste Egn, og at der findes hvad man derovre kalder stor Skov. - Vor Gaard ligger nar ved en Arm af Limfjorden; men da den ligger et Stykke fra Kirken, saa er den vel nærmere Vandet end Skoven. - Hans øvrige Efterretninger vare ret gode, og han siger blandt andet, at der i heele Salling ikke findes noget slet Kald. - Jo meere vi høre om Stedet, jo meere Aarsag have vi til at være fornøiede. -

Jeg vil saa ogsaa bade dig om det hvorom jeg nyelig har bedet din Moder nemlig: at Nicoline maae blive din Brudepige - Jeg veed du gjør det nok; thi dette kan dog ikke formindske Simpelheden i det Heele, hvorom vi ellers ere saa enige. - Og s. 352 s. 353 det vil være hende saadan en Fornøielse.

Jeg veed nok at du beder din Moder at vor Glæde maae vare det eneste son udmarker denne Dag. -

Lev vel, min søde Dicte. Jeg maae nu ind at see om der er noget Brev til mig. - Lev vel, min Brud

din
Jens.

d. 2. Mt. 99.